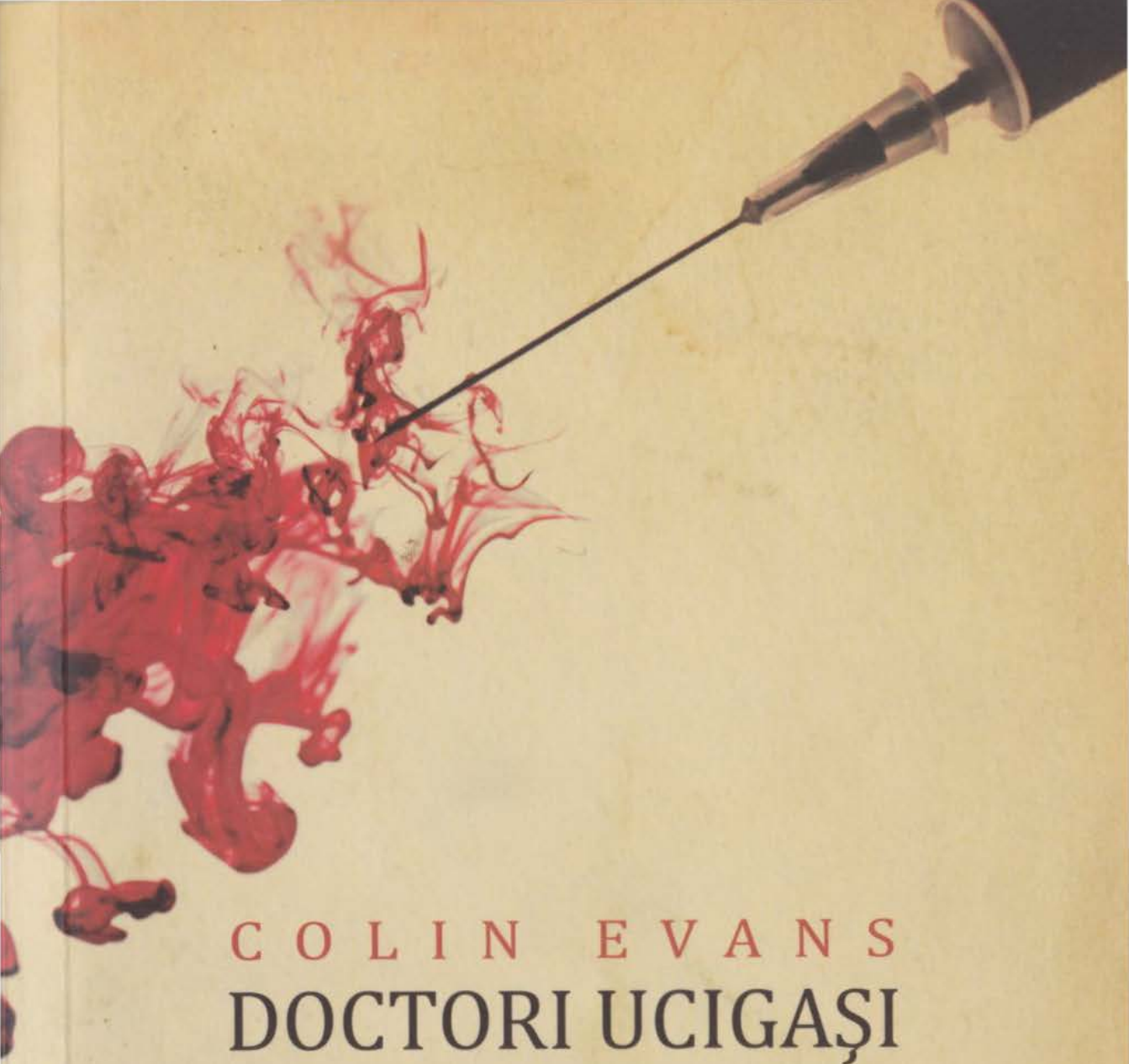

COLIN EVANS

DOCTORI UCIGAȘI

Săptămâna Financiară

Curtea veche

Doctori ucigaşi cuprinde treisprezece istorisiri reale şi foarte minuţios documentate despre o serie de medici dovediţi a fi criminali în serie. În spatele unor crime înfiorătoare şi a unor numeroase dovezi de malpraxis, stau obsesii personale ale unor oameni bolnavi care nu doar că nu şi-au făcut meseria cum se cuvine, ci s-au folosit de ea pentru a pune în practică scenarii terifiante.

Departe de a fi o colecţie de legende urbane sau o operă de ficţiune, cartea lui Colin Evans înfăţişează tabloul macabru şi dur al unor personaje în carne şi oase care au schimbat bisturiul pe satâr şi anestezicele pe tranchilizante.

CURTEA VECHE ÎN AFARA COLECŢIILOR
pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează **www.curteaveche.ro**

Designul copertei: GRIFFON & SWANS creative services
www.griffon.ro

Curtea veche

începi să afli

ISBN 978-973-669-850-7

COLIN EVANS

Doctori ucigași

Traducere din limba engleză de
MARIUS CHITOȘCĂ

Curtea veche

BUCUREȘTI, 2009

COLIN EVANS a mai publicat: *The Casebook of Forensic Detection: How Science Solved 100 of the World's Most Baffling Crimes (1998); A Question of Existence: The Casebook of Great Forensic Controversies, from Napoleon to O.J. (2002); Great Feuds in History: Ten of the Liveliest Disputes Ever (2002); Murder Two: The Second Casebook of Forensic Detection (2004); The Father of Forensics (2006).*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
EVANS, COLIN
Doctori ucigași / Colin Evans; trad.: Marius Chitoșcă. — București: Curtea Veche Publishing, 2009
ISBN 978-973-669-850-7

I. Chitoșcă, Marius (trad.)

821.111-32=135.1

Coperta: GRIFFON AND SWANS
www.griffon.ro

COLIN EVANS
Killer Doctors
Copyright © 1993, 2007 by Colin Evans.

All rights reserved.

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2009
pentru prezenta versiune în limba română

ISBN 978-973-669-850-7

Mulțumiri

Le sunt profund îndatorat următoarelor persoane și organizații: Wayne T. Seay, detectiv-șef, Departamentul de Poliție al Nassau County; Tina Vicini, Departamentul de Poliție din Chicago; Gerard J. Sciaraffa, Circuit Court din Cook County, Illinois; locotenent Dennis Bingheim și sergent John Summers din Departamentul de Poliție al localității Quincy, Illinois; comandantul Terrence M. Cunningham și detectivul Peter L. McLaughlin din Departamentul de Poliție Wellesley, Massachusetts; Samantha Mandor, din Berkley; David Andersen și Greg Manning. O mulțumire specială lui Ed Knappman și tuturor celor de la New England Publishing Associates.

Membrilor personalului din Departamentul de cercetare al Bibliotecii Publice din New York, Arhivelor Naționale, Bibliotecii Congresului, Bibliotecii din Broward County, Bibliotecii Britanice și British Newspaper Library din Colindale, Londra. Toți mi-au oferit ajutorul lor generos și dezinteresat.

Reamintesc avertismentul obișnuit: deși toate aceste persoane au contribuit atât de mult la această lucrare, responsabilitatea pentru posibilele erori îmi aparține în întregime.

1
O femeie umilită

Sex, gelozie, crimă şi răzbunare — ingredientele principale ale unei drame clasice. Shakespeare a creat o operă literară din astfel de elemente şi a intitulat-o *Othello*. Trei secole şi jumătate mai târziu, în 1966, nu s-a schimbat mare lucru, cu excepţia faptului că, de această dată, drama a fost jucată în două curţi de judecată, presa a strigat „Crimă pasională!", iar personajul principal nu era un general maur din Veneţia, ci un doctor de treizeci şi patru de ani, brunet şi arătos, cu un zâmbet ascuţit. Numele său avea totuşi rezonanţă scenică — Carl Anthony Coppolino.

Era fiul unui bărbier din Brooklyn, New York. Membrii familiei Coppolino erau reprezentanţi tipici ai cartierului în care locuiau — nu aveau niciodată prea mulţi bani pentru cheltuieli suplimentare la sfârşit de săptămână, dar nici nu aveau prea multe lipsuri. O familie obişnuită, cu venituri medii. Însă Carl nu era un copil obişnuit. În primul rând, era inteligent, foarte inteligent; în al doilea rând, ambiţia sa nu cunoştea limite. A studiat din greu la şcoală, şi-a economisit alocaţia şi şi-a asigurat un loc la Fordham University, unde a studiat medicina. În campus a fost un personaj rezervat, deşi trăsăturile sale au atras priviri admirative din partea colegelor. Părea preocupat de munca sa şi, în orice caz, era implicat într-o relaţie serioasă.

Carmela Musetto l-a întâlnit prima dată pe Coppolino în 1952, pe vremea când era studentă în primii ani la Trinity College, în Washington, DC. Era cât se poate de drăguţă şi cei doi s-au înţeles

bine de la început, în ciuda mediilor sociale foarte diferite din care proveneau. În timp ce Coppolino era nevoit să depună eforturi considerabile pentru a plăti taxele de studiu costisitoare, tatăl Carmelei, un medic de succes, era mereu disponibil atunci când fiica sa avea nevoie de un ajutor financiar. În 1956, Carmela l-a însoţit pe Coppolino la Downstate Medical Center. În acelaşi an i-a devenit soţie.

Venirea pe lume a unei fiice, Monica, a agravat problemele financiare permanente ale lui Coppolino. Doar un sprijin din partea tatălui Carmelei l-a ajutat să termine studiile şi să se califice ca doctor. După absolvire, atât el, cât şi soţia sa şi-au făcut rezidenţiatul la Methodist Hospital din Brooklyn. Carmela s-a decis să nu urmeze practica obişnuită şi a optat pentru o poziţie de medic cercetător în cadrul unei mari companii farmaceutice, în vreme ce Coppolino a devenit anestezist la Riverview Hospital în Red Bank, New Jersey.

În acea perioadă Coppolino a devenit pentru prima dată interesat de hipnoză. În anii 1950, hipnoza abia începea să-şi câştige credibilitatea ca instrument medical. Coppolino a conştientizat rapid potenţialul hipnozei şi a devenit în scurt timp un practician abil. El le inducea pacienţilor o stare de relaxare înainte de operaţiile chirurgicale şi îi ajuta totodată să treacă peste neplăcerile postoperatorii. Pe lângă beneficiile medicale evidente, Coppolino a văzut în hipnoză un mijloc de a-şi mări substanţial veniturile. A început să trateze pacienţii la domiciliu, ajutându-i să scape de obiceiuri nedorite sau alinându-le durerile. A prosperat, dar sumele suplimentare de bani încă nu erau suficiente; motiv pentru care s-a străduit să câştige mai mult. La Riverview, reputaţia sa era cea a unei persoane plângăreţe, ce se jeluia mereu colegilor cu privire la salariul modest plătit anesteziştilor. Pe măsură ce lăcomia lui a crescut, el a devenit tot mai temperamental. În aceste condiţii, partea întunecată a personalităţii lui Coppolino a început să iasă la iveală.

A devenit obsedat de una dintre asistentele din personal, plângându-se colegilor că ea primea bani care în mod normal ar fi trebuit să îi revină lui. Era o acuzaţie gravă, complet lipsită de fundament, însă Coppolino era neînduplecat. În scurt timp, asistenta a început să primească scrisori agresive şi telefoane anonime de ameninţare, mesajul fiind de fiecare dată cel de a părăsi spitalul — altfel va avea de suferit. La început asistenta nu a acordat prea multă importanţă ameninţărilor, însă, pe măsură ce intensitatea lor a crescut, a devenit

tot mai temătoare şi a contactat autorităţile. Un agent FBI a vizitat spitalul. Acesta a ajuns repede la concluzia că ameninţările veneau din interiorul spitalului. Bănuielile sale au fost generate de descoperirea unei camere din spital în care se aflau câteva maşini de scris. Testele de laborator au demonstrat că cel puţin unele dintre scrisorile de ameninţare fuseseră scrise la aceste maşini. Ulterior, el a verificat cine intrase cel mai des în această încăpere. Numele doctorului Carl Coppolino apărea cel mai frecvent în documentele de înregistrare. Agentului i-a fost relatată aversiunea lui Coppolino faţă de asistentă, iar acest lucru a dus la o confruntare. Anestezistul nu prea s-a străduit să nege acuzaţiile, iar spitalul, dornic să evite un scandal, i-a permis să-şi dea demisia în tăcere, fără să-l dea în judecată.

Coppolino le-a spus apropiaţilor că demisia sa a avut la bază motive medicale, ea fiind rezultatul unei afecţiuni cardiace de care ar suferi. Pentru a demonstra acest lucru, a înaintat companiei de asigurări o cerere de plată a unei alocaţii compensatorii. Mai târziu s-a aflat că şi-a injectat digitalină, substanţă care provoacă anomalii în electrocardiograme şi neregularităţi care sunt uşor de confundat cu o boală de inimă. Compania de asigurări a început să-i plătească 1 500 de dolari pe lună. În plus, salariul anual de 15 000 de dolari al soţiei sale îi ajungea doctorului Carl Coppolino să iasă la pensie. Şi cel mai frumos aspect dintre toate, el nu avea decât treizeci de ani.

Coppolino a locuit în casa lui din elegantul district Fox Run din Middletown, New Jersey, şi a adoptat stilul de viaţă al unui scriitor debutant. Succesul a venit în curând. A publicat o carte intitulată *The Practice of Hypnosis in Anesthesiology*, urmată în curând de *Freedom of the Fat*. În acest punct al vieţii sale, Carl Coppolino ar fi putut aluneca în relativa obscuritate a unui scriitor de succes mediu şi a unei fraude de asigurare nedescoperite. Motivul pentru care viaţa sa nu a continuat pe acest făgaş se datorează în întregime faptului că, într-o după-amiază, Carmela a organizat o petrecere pentru fiica nou-născută, Lisa. Ea a invitat câteva vecine. Printre ele se afla şi o casnică elegantă de patruzeci şi opt de ani, pe nume Marjorie Farber.

Marjorie şi soţul acesteia, colonelul William Farber, recent retras la pensie după o carieră militară îndelungată şi distinsă, făceau parte din lumea bună a acelui cartier. Împreună, ei i-au luat pe soţii Coppolino sub aripa lor protectoare. Pe timpul zilei, Marge îl transporta pe

suferindul Carl în librării şi în alte locuri de interes pentru activitatea de cercetare a unui scriitor. Pe durata unei astfel de excursii, Coppolino a dezvoltat subiectul bolii sale de inimă, spunându-i lui Marge că doctorii îi mai dăduseră doar cinci ani de viaţă. Această veste a stârnit mila lui Marge. Ea şi soţul ei s-au străduit să-l ajute pe Carl cu tot ce le stătea în putinţă.

Aparent, cele două familii nu prea se armonizau — soţii Coppolino erau cu aproape douăzeci de ani mai tineri —, însă Marjorie Farber a compensat din plin orice nepotrivire de vârstă prin verva şi vioiciunea unei femei cu jumătate din anii ei. Ea era neobişnuit de atrăgătoare. Cu silueta ei voluptuoasă, arăta încă bine într-o pereche de bikini şi putea întoarce capetele bărbaţilor. Din nefericire, cam singurul lucru pe care nu era capabilă să îl facă Marjorie era să renunţe la fumat. La sugestia Carmelei, ea a apelat la Carl. Acesta a ascultat-o înţelegător şi i-a explicat cum ar putea-o ajuta o şedinţă de sugestie hipnotică. Pe 4 februarie 1963, el a mers acasă la familia Farber şi a început tratamentul. Acesta a funcţionat. Marge nu s-a mai atins de ţigări vreme de doi ani de zile. Însă, pe măsură ce a dispărut un viciu, a apărut un altul.

Cu partenerii lor plecaţi la muncă — în mod ironic, William se angajase într-o firmă de asigurări —, zilele cuplului la Fox Run erau lungi şi ferite de întreruperi. Pe măsură ce şedinţele de hipnoză s-au desfăşurat în acea primă săptămână, Marge a simţit că rezistenţa ei la avansurile lui Carl se diminuează. Ea a descris ulterior o atmosferă încărcată de dorinţe carnale. Nu prea era de mirare; atât ea, cât şi Carl dispuneau de un libido ridicat. Poate temătoare în privinţa afecţiunii cardiace a lui Coppolino, Marge s-a abţinut pe cât a putut. Însă a cedat în curând avansurilor insistente ale acestuia. Din acel moment, Carl şi Marge au făcut dragoste ori de câte ori se ivea ocazia.

În cazul în care Carmela a bănuit ceva, ea nu a spus niciodată nimic, nici măcar atunci când bolnăviorul Carl a anunţat că va pleca într-o vacanţă în Florida. Vremea călduroasă, simţea el, îi va îmbunătăţi starea de sănătate. Cum nu-l putea însoţi, Carmela şi-a exprimat încântarea atunci când Marge s-a oferit să meargă ea pentru „a-l îngriji" pe Carl.

Atitudinea lui William Farber a fost mai puţin conciliantă. Deja suspicios, el a spus că această excursie nu va fi văzută cu ochi buni în

comunitate. Însă Marge putea fi foarte convingătoare şi i-a demontat obiecţiile, una câte una, până când a obţinut în final acordul său.

Cu bârfele celor din Fox Run în urechi, pacienta şi îngrijitorul ei s-au îndreptat către California.

Dacă afirmaţiile ulterioare ale lui Marjorie Farber sunt de crezut, au existat foarte puţine dovezi care să demonstreze „insuficienţa coronariană" a lui Coppolino pe durata celor zece zile de plimbări pe plajele din Miami Beach. „Am avut raporturi sexuale de cel puţin trei ori pe zi; nu-mi dau seama cum a reuşit." Însă William Farber şi-a dat seama cu siguranţă, iar când frecvenţa acestor călătorii a început să crească, suspiciunile sale au devenit tot mai vehemente.

Acest lucru i-a convenit lui Marge; conflictele maritale au constituit ocazia potrivită pentru ceea ce avea în minte Coppolino. În timp ce se afla în Miami Beach, el a schiţat un „plan al dragostei", prin care a trasat linii îndrumătoare explicite pentru comportamentele viitoare din cadrul aventurii lor. Mai întâi de toate şi cel mai important aspect îl reprezentau gelozia şi insistenţa sa ca Marge să nu se mai culce cu soţul ei. Coppolino voia ca aceştia să trăiască precum „un frate şi o soră". Dacă nu reuşea să facă acest lucru, el i-a cerut lui Marge să „obţină fie o anulare a căsătoriei, fie un divorţ".

A durat o lună până ce Marge a reuşit să îl înlăture pe William din dormitorul ei. Relaţiile dintre ei au devenit tot mai amare. Pe Coppolino nu îl deranja situaţia. Prima etapă a „planului său de dragoste" funcţionase. Acum venise vremea pentru etapa a doua.

În seara zilei de 30 iulie 1963, soţii Coppolino erau acasă atunci când a sunat telefonul. Era Marge, aproape panicată. Din câte se pare, una dintre fiicele ei intrase în dormitor şi îl găsise pe William Farber inconştient. Incapabilă să îl trezească, fiica a alergat la mama ei, plângând: „Tati arată foarte ciudat." Marge l-a rugat pe Carl să vină imediat.

Coppolino a efectuat un raţionament rapid. În cazul în care compania de asigurări îl prindea practicând medicina, acest lucru însemna sfârşitul indemnizaţiei sale de boală; era mai bine să meargă doar Carmela. El a menţionat, totuşi, că Farber suferise de convulsii în ziua precedentă, de tipul celor care precedă un atac de cord.

Carmela l-a găsit pe William Farber mort în dormitor. În afară de faptul că era „albastru tot pe o parte", nu existau alte semne evidente pe corp. La insistenţele lui Carl, ea a semnat din obligaţie medicală

certificatul de deces, citând drept cauză „tromboza coronariană". Trupul lui Farber a fost transferat la National Cemetery din Arlington, Virginia, unde a fost îngropat cu toate onorurile militare. Marge a participat la înmormântare însoţită de Carmela. Carl s-a decis să rămână acasă. În următorul sfârşit de săptămână, el şi Marge au mers singuri în Atlantic City.

La scurtă vreme, lucrurile s-au liniştit în Fox Run. Carl şi-a reluat activitatea literară şi a mai publicat două cărţi. Carmela s-a întors la compania farmaceutică, unde era plătită foarte bine. Amândoi au rămas în cele mai bune relaţii cu Marjorie Farber. În special Carl. Aventura lor a mai durat încă optsprezece luni, după care s-a răcit brusc, de vreme ce pe Carl începuseră să-l obosească atenţiile amoroase ale văduvei. Devenise prea insistentă. Finalul a venit în luna aprilie 1965, când Carmelei i s-a reziliat contractul de muncă în cadrul companiei farmaceutice şi a primit drept compensaţie echivalentul salariului pe şase luni. Ea şi Carl au vândut casa lor din New Jersey şi s-au mutat în Florida, unde au cumpărat o casă în Longboat Key, o insulă luxoasă de lângă Sarasota, pe partea cealaltă a golfului. Cel puţin Coppolino scăpase de complicaţiile aventurii sale amoroase.

Ar fi trebuit să fie perioada cea mai frumoasă din viaţa tânărului cuplu şi a celor două fiice ale lor, însă dezastrul îi pândea din umbră. Carmela nu a trecut de examenul medical din Florida. Acest lucru însemna că ea nu putea practica medicina în statul respectiv. Mai rău, mai însemna că soţul Carl nu se mai putea baza pe venitul ei. Ca o sursă de stres suplimentar, compania de asigurări începuse să pună la îndoială veridicitatea presupusei sale afecţiuni, ameninţând cu anularea ceculuí lunar pe care îl primea. Banii obţinuţi de Carmela ca plată compensatorie de la compania farmaceutică fiind aproape terminaţi şi confruntându-se direct cu posibilitatea unui dezastru financiar, răspunsul lui Coppolino a fost predictibil. El a cunoscut la Maxwell Bridge Studio o femeie divorţată foarte bogată, pe nume Mary Gibson, şi a început să se întâlnească cu ea, sperând la o eventuală căsătorie.

Însă nu a luat în calcul tenacitatea amantei sale de odinioară, Marjorie Farber.

Şi ea se mutase la Longboat Key, cumpărase un teren lângă familia Coppolino şi îşi construise o casă. Ea se aştepta să reia legătura amoroasă din punctul în care fusese întreruptă. Însă lucrurile nu

s-au petrecut astfel. În schimb, l-a surprins pe doctorul romantic împreună cu noua sa „parteneră de bridge" într-o mașină din parcare, și nu păreau să discute strategii de joc. Furioasă, Marge a mers val-vârtej la Carmela și i-a spus ce se întâmplă. Coppolino și-a recunoscut aventura și a cerut divorțul. Carmela, o catolică pioasă, l-a refuzat direct și rece. Coppolino a hotărât că trebuie să ia măsuri.

La ora 6 dimineața, în ziua de 28 august 1965, medicul de familie al soților Coppolino, doctorița Juliette Karow, a fost trezită de un telefon. Scundă, trecută de patruzeci de ani și cu gesturi precise, dr. Karow l-a ascultat pe un Carl Coppolino în mod clar înnebunit de durere explicând felul în care a găsit-o moartă pe soția sa, aparent victima unui atac de cord. Karow a rămas nedumerită — femeile tinere care abia au trecut de vârsta de treizeci de ani rareori suferă de insuficiență coronariană, iar Carmela păruse să aibă mereu o stare excelentă de sănătate — însă nu avea niciun motiv să nu îl creadă pe Coppolino, în special atunci când el a afirmat că soția lui se plânsese de dureri de piept în noaptea dinainte, dar nu a luat în serios sugestia lui de a chema un doctor.

După douăzeci de minute, Karow a sosit la impozanta casă de pe Bowsprit Lane. Coppolino a întâmpinat-o la ușă și a condus-o în dormitor. Carmela Coppolino era în mod clar moartă. Karow a găsit-o fără puls. Însă doctorița era totodată tulburată. Poziția în care găsise trupul nu părea naturală. Carmela era așezată pe partea dreaptă, cu brațul drept îndoit sub ea. Karow s-ar fi așteptat ca mâna să fie umflată. Nu era. De asemenea, lividitatea — tendința sângelui de a se retrage în zonele mai profunde ale organismului — nu părea consistentă. Și nici așternutul de pe pat nu era mototolit. Dimpotrivă, era remarcabil de ordonat. Totul părea să fi fost o înscenare.

Karow nu a dat glas bănuielilor și a continuat examinarea. Coppolino a rămas alături de ea. La un moment dat, ea l-a văzut ducându-și mâna la piept. L-a observat de asemenea luând niște pastile albe. A respins sfaturile ei de a fi precaut, spunând că știa ce face. Dr. Karow a continuat. În cele din urmă, a semnat certificatul de deces, menționând la cauze „ocluzie coronariană", și a transmis concluziile ei medicului legist de la Sarasota County, care a decis că nu existau motive pentru o autopsie.

Trupul Carmelei a fost trimis familiei ei, în New Jersey, pentru a fi îngropat. Cu inima frântă, Carl nu a fost în stare să participe la organizarea înmormântării. A lăsat totul în seama rudelor. Prea trist, a spus el. La doar patruzeci și una de zile după înmormântare, bărbatul văduv și îndurerat a lăsat în urmă suferința și s-a căsătorit cu Mary Gibson. Unul dintre vecinii săi, George Thompson, a fost surprins de faptul că acesta a așteptat atât de mult. Ulterior, Thompson a mărturisit că pe 29 august, la doar o zi după moartea Carmelei, Coppolino îi spusese „că, după părerea sa, era cel mai bine să se însoare cât mai repede."

Marjorie Farber a fost devastată de vestea căsătoriei lui Coppolino. Fără cineva cu care să împartă patul noaptea, avea destul timp pentru a medita. În ochii ei, Coppolino își bătuse joc de ea. El simulase în tot acest timp un interes față de ea, după care o părăsise pentru o altă femeie mai tânără. O astfel de umilință era de nesuportat. În inima ei au apărut resentimentul și furia, dar și un sentiment de vină îngrozitor, copleșitor. După mai multe săptămâni de indecizie, Marjorie Farber s-a hotărât să aleagă sinceritatea. A mers la dr. Juliette Karow și s-a destăinuit.

A fost o poveste senzațională, una care ar fi apărut timp de luni de zile pe prima pagină a ziarelor din America — despre cum fusese hipnotizată pentru a participa la o tentativă de omucidere și, atunci când tentativa a eșuat, ea a rămas un spectator neajutorat, în vreme ce soțul ei a fost ucis prin sufocare de către dr. Carl Coppolino.

Conform mărturiei ulterioare depuse de Marjorie la proces, ea i-a spus unei doctorițe Karow neîncrezătoare că se aflase sub vraja lui Coppolino din momentul în care fusese hipnotizată pentru a renunța la fumat. Nu a fost capabilă să îi refuze nimic, în special atunci când el i-a spus în mod repetat că „acel nenorocit trebuie să dispară", referindu-se la William Farber. Marge a continuat prin a explica modul în care Coppolino îi înmânase o seringă plină cu o soluție letală și instrucțiuni pentru a-l injecta pe Farber în timp ce doarme. În ultima clipă ea a cedat nervos, însă numai după ce a injectat o cantitate redusă de fluid în piciorul lui Farber. Atunci când acesta a început să se simtă rău, ea l-a chemat pe Coppolino. Acesta a administrat mai întâi un sedativ, după care a încercat să rezolve situația periculoasă prin a pune o pungă de plastic pe capul lui Farber. În timp ce bărbații s-au luptat între ei, Marge l-a implorat pe Coppolino să se oprească. El a ascultat-o.

După ce Farber şi-a tras răsuflarea, i-a ordonat ameţit lui Coppolino să plece din casa lui. Doctorul ucigaş s-a răzbunat punând o pernă pe faţa lui Farber. Iar de această dată, Coppolino nu s-a mai oprit; a apăsat perna cu toată puterea sa. Apoi s-a asigurat că Farbes a murit, strangulându-l într-un moment în care Marge nu era atentă. În câteva secunde, William Farber zăcea mort pe pat.

După cum era de aşteptat, dr. Karow a rămas înmărmurită în urma acestor dezvăluiri şi a insistat ca Marjorie să reproducă povestirea unui preot local. Acesta, la rândul său, le-a sfătuit pe cele două femei să ia legătura cu FBI-ul, care a transferat investigaţia către departamentul şerifului din Sarasota County. În mod obişnuit, iubitele părăsite sunt ascultate cu scepticism de orice reprezentant al legii, însă în acest caz existau motive de suspiciune. Tatăl Carmelei, Carmelo Musetto, se mutase în Sarasota pentru a fi alături de nepoatele sale. Însă ceva îl tulbura. Şi-a amintit o conversaţie telefonică purtată cu soţul văduv care afirma că diagnosticul doctoriţei Karow de „ocluzie coronariană" fusese confirmat de autopsie. Cu toate acestea, domnul Musetto ştia că nu avusese loc nicio autopsie; acest lucru i-l spusese directorul de la firma de pompe funebre. Atunci când a fost întrebat de poliţie de ce nu a dezvăluit mai devreme aceste informaţii, sărmanul om a recunoscut că îi fusese frică de faptul că fostul soţ al fiicei sale îi va interzice să îşi vadă nepoatele. Ulterior a mărturisit: „Eram pierdut. Eram un om pierdut".

A fost demarată o investigaţie discretă. Cercetările au fost extinse în New Jersey, unde autorităţile au descoperit faptul tulburător că pe durata îmbolnăvirii lui William Farber Carmela nu se aflase alături de el, după cum susţinuse ea, ci fusese în schimb la serviciu. Cercetări ulterioare au dezvăluit că soţul Carmelei mărise valoarea asigurării de viaţă a soţiei sale, cu scurtă vreme înainte de moartea ei, la suma de 65 000 de dolari. El încasase deja 40 000 de dolari, însă una dintre companiile de asigurare refuza să plătească, susţinând că acesta raportase greşit starea de sănătate a Carmelei la momentul semnării contractului. Coppolino, cât se poate de încrezător, a început demersurile legale pentru a finaliza acest litigiu.

Însă lucrurile începeau să se agraveze pentru el. Detalii ale acelui incident urât din anii anteriori cu asistenta de la Riverview Hospital au ieşit la lumină. Investigatorii au considerat că aceste aspecte demonstrau în mod clar firea duplicitară a lui Coppolino. Autorităţile

din Florida şi New Jersey au considerat că au destule dovezi pentru a ordona exhumarea ambelor cadavre. Autopsiile au fost efectuate de dr. Milton Helpern, medic legist binecunoscut în New York. El nu a găsit nimic în neregulă cu inima lui William Farber, însă nu a putut spune acelaşi lucru şi despre gâtul acestuia. Cartilajul cricoid era fracturat în două locuri. Pe înţelesul tuturor, colonelul fusese strangulat.

În continuare, Helpern şi-a îndreptat atenţia asupra trupului Carmelei Coppolino. Aici, sarcina lui s-a dovedit a fi mai dificilă. Încă o dată, el a scos din calcul orice boală coronariană; inima Carmelei era într-o formă excelentă. Din nefericire pentru Helpern, la fel era şi restul corpului. Nu a fost de prea mare ajutor nici descoperirea unei înţepături hipodermice aproape invizibile în fesa stângă a Carmelei. O altă serie de teste nu au dezvăluit nimic. Începea să semene în mare măsură cu o crimă perfectă.

Helpern, medic cu peste 2 000 de autopsii efectuate, a rămas nedumerit. În acest punct a apărut frustrarea şi a început să predomine speculaţia. Helpern a avut în vedere fosta profesie a lui Coppolino şi şi-a pus următoarea întrebare — la ce fel de medicament care să producă moartea fără a fi detectat ar fi avut acces un anestezist? El a fost în mod irezistibil atras de o substanţă numită succinilcolină cloridă.

Scenariul elaborat de Helpern a fost oribil. Succinilcolina cloridă cauzează paralizie musculară completă, însă nu induce starea de inconştienţă: aceasta înseamnă că, în timp ce plămânii Carmelei s-au oprit şi au refuzat să mai funcţioneze, ea ar fi fost pe deplin conştientă de ceea ce i se întâmpla, însă nu ar fi putut face nimic în această privinţă. O formă mai crudă de sufocare nici nu poate fi imaginată. Fiecare manual de medicină spunea că substanţa nu poate fi detectată. Experţii ştiau că ea se descompunea în alte substanţe în organism, însă nimeni nu putuse să determine care erau respectivele substanţe. Era vremea să se apeleze la specialiştii în otrăvuri.

Dr. Charles Umberger, şeful departamentului de medicină toxicologică, a ascultat problema lui Helpern şi i-a promis că îl va ajuta să o soluţioneze. Ceea ce a urmat a fost cu adevărat bizar. Pentru a reproduce cât mai fidel starea corpului Carmelei la momentul autopsiei, Umberger a injectat iepuri şi broaşte cu succinilcolină cloridă, după care a îngropat cadavrele şi a aşteptat să vadă ce se întâmplă. Experimentele au durat şase luni de zile, însă în cele din urmă el a fost

în măsură să identifice cu precizie substanţele chimice (şi cantităţile) în care succinilcolina se descompune în corp.

Rezultatul acestei magii de medicină legală a fost descoperirea unei cantităţi excesive de acid succinic în creierul Carmelei — dovadă clară a faptului că ea primise o injecţie intravenoasă de succinilcolină cloridă înainte de a muri. Când poliţiştii au investigat această pistă, ei au aflat că, înainte de moartea Carmelei, Coppolino obţinuse cantităţi însemnate de succinilcolină cloridă de la un coleg farmacist, motivându-i că dorea să efectueze un anume experiment pe pisici. Înarmat cu aceste informaţii, procurorul statului Florida, Frank Schaub, a simţit că are suficiente motive pentru a înainta cazul curţii de judecată. Curtea l-a chemat imediat în instanţă pe Coppolino, acuzându-l de uciderea soţiei sale.

Coppolino se afla în casa sa din Longboat Key atunci când au apărut poliţiştii pentru a-l aresta. În timp ce aceştia l-au invitat la secţie, el părea să se afle într-o stare de şoc. Situaţia deja dificilă s-a înrăutăţit considerabil atunci când procurorii din New Jersey au anunţat că fostul medic va fi acuzat şi de moartea lui William Farber. Doctorul a protestat zgomotos, proclamându-şi nevinovăţia şi afirmând că Marjorie Farber era o mitomană compulsivă care i-a înscenat această situaţie. Însă cu dovezile care se adunau împotriva lui, Coppolino a optat pentru cea mai inteligentă soluţie cu putinţă: el a angajat cel mai bun avocat al apărării din America.

F. Lee Bailey se afla atunci la apogeul celebrităţii sale. Cu doar o lună înainte, ziarele descriseseră cu lux de amănunte eforturile sale vitejeşti în obţinerea rejudecării cazului lui Sam Sheppard, un alt medic acuzat de uciderea soţiei sale. Emfatic şi tenace, Bailey cunoştea toate trucurile meseriei: când să linguşească, când să fie agresiv, când să atace, când să se resemneze; un actor desăvârşit în curtea de judecată. El a cerut imediat renunţarea la ambele capete de acuzare. Atunci când această moţiune i-a fost respinsă, a jucat altă carte — a încercat să întoarcă un stat împotriva celuilalt.

Datorită avantajelor politice pe care le-ar fi obţinut fiecare dintre birourile de procurori care l-ar fi condamnat pe Coppolino, s-a născut o rivalitate încrâncenată între New Jersey şi Florida pentru dreptul de a-l judeca. După cum evoluaseră lucrurile, Florida părea candidatul preferat, de vreme ce îl avea deja pe Coppolino sub cheie şi lacăt. Schaub era în mod evident convins de acest lucru şi-a pregătit

cu încredere acuzaţiile. După care Hayden Burns a ordonat în mod inexplicabil extrădarea lui Coppolino către New Jersey.

A fost o decizie extraordinară, una pe care Bailey a exploatat-o nemilos, trâmbiţând sus şi tare că întorsătura situaţiei demonstra în mod clar fragilitatea cazului din Florida. Dar în sinea lui, Bailey era îngrijorat. Sub exteriorul obraznic exista un creier legal viclean. El ar fi preferat să se confrunte mai întâi cu acuzaţiile din Florida; dovezile de acolo erau toate circumstanţiale. În New Jersey avea de a face cu o martoră oculară şi cu dovada unei strangulări. Chiar şi aşa, Bailey s-a lăudat câtorva ziarişti: „Dacă nu pot câştiga acest caz, îmi închid prăvălia".

După mai multe complicaţii legale, procesul a început pe 5 decembrie 1966. Un roi de jurnalişti, din toate colţurile ţării şi chiar de peste hotare, au năvălit în curtea de judecată de la Monmouth County; interesul faţă de acest caz era la cote maxime. Nimeni nu a plecat dezamăgit.

Din discursul de deschidere susţinut de procuror era evident că întregul caz depindea de mărturia a doi martori-cheie, Marjorie Farber şi dr. Milton Helpern. Ceea ce ei aveau de spus îl putea trimite pe Coppolino pe scaunul electric. Procurorul Vincent Keuper a concluzionat pe un ton încrezător că acuzatul nu a încălcat doar porunca „Să nu râvneşti la femeia altuia", ci şi pe cea care spune „Să nu ucizi". Neintenţionat, prin această remarcă gravă, Keuper a dat tonul întregului caz. Principiile morale, în egală măsură cu faptele, decid verdictul, iar în unele cazuri umbresc dovezile concrete.

Bailey, în prima sa intervenţie, a atacat plin de vervă. Singura sa speranţă depindea de discreditarea totală a lui Marjorie Farber. Dacă îi anula mărturia, cuvintele lui Helpern ar fi ajuns la urechi surde; era sigur de asta. Bailey a dat glas unei acuzaţii răsunătoare: „Această femeie, a spus el juriului, are sufletul plin de venin şi sper ca până la finalul cazului să vedeţi şi voi acest lucru. Ea îl doreşte atât de mult pe acest bărbat, încât i s-ar aşeza pe genunchi pe scaunul electric în timp ce un călău ar executa sentinţa, doar pentru a se asigura că moare. Acesta nu e nici pe departe un caz de omucidere. Aceasta e o dovadă monumentală şi ruşinoasă a proverbului care spune să te ferească Dumnezeu de furia unei femei umilite."

Când Bailey s-a aşezat, liniile frontului de luptă fuseseră trasate. Reporterii prezenţi şi-au ascuţit creioanele nerăbdători. Aveau în sfârşit

un caz ce părea să se ridice la înălțimea publicității făcute înainte de judecată. Nu au trebuit să aștepte prea mult. Acuzarea a chemat primul martor.

Marjorie Farber.

În curtea de judecată au răsunat murmure. Toată lumea voia să o vadă mai bine pe această sirenă care ademenise un bărbat cu optsprezece ani mai tânăr decât ea. Însă toți cei care se așteptaseră la o bombă sexy au fost profund dezamăgiți. Sfătuită de avocați, Marge și-a făcut apariția îmbrăcată într-un costum modest de culoare bleumarin, cu pantofi și poșetă asortată. În completarea acestei ținute greu de crezut ochilor, ea purta mănuși albe apretate. Un jurnalist a mormăit că probabil încurcase zilele; arăta gata să meargă la slujba de duminică.

Marge s-a așezat și și-a început afectată mărturia. A repetat versiunea ei referitoare la scena fioroasei crime și a descris rolul deținut de ea, cel de pion neajutorat prins în ghearele doctorului malefic. Întreaga sa voință fusese distrusă, a spus Marge; simplul fapt de a se afla în aceeași încăpere cu acuzatul a redus-o la un complice maleabil. Aruncând o privire lui Coppolino, Marge a adăugat puțină veridicitate afirmațiilor ei leșinând subit în boxa martorilor. Cineva s-a grăbit să o readucă în simțiri cu săruri medicale. Persoane cu experiență în curtea de judecată au gândit că scena era puțin exagerată și au dat înțelept din cap. Nimeni nu prea și-a dat seama ce gândea implacabilul Coppolino. Până la finalul mărturiei sale, Marjorie Farber schițase o imagine atât de întunecată a acuzatului, încât probabil că se simțea încrezătoare în a-l înfrunta chiar și pe F. Lee Bailey. În caz că așa au stat lucrurile, încrederea ei a fost pe deplin nejustificată. Ceea ce a urmat a fost brutal; cazul rămâne de asemenea un exemplu clasic al interogatoriului încrucișat din practica juridică.

Bailey, un bărbat bătăios, îndesat, s-a repezit la ea. Nu existase nicio crimă; tot ceea ce spusese fusese o minciună, o plăsmuire a imaginației malefice a lui Marjorie Farber, instigată de o dorință răutăcioasă de a se răzbuna pe un bărbat care o părăsise. Nu era așa? Împotriva unui torent de obiecții ale acuzării, Bailey și-a urmărit prada: „Toată povestea asta nu e decât un basm absurd cu pretenții de adevăr, nu-i așa?"

Se susține.

„Nu ai născocit toate acestea, domnișoară Farber?"

Se susține.

„Nu ai inventat această poveste?"

Se susține.

Schimbând tactica, Bailey a continuat prin a ridiculiza afirmația lui Marge că ea nu fusese altceva decât o participantă neajutorată la crimă, spunând că el va obține o mărturie medicală pentru a dovedi imposibilitatea unei astfel de supuneri psihologice. Și încă un lucru, a adăugat el: ce motiv ar fi avut Coppolino să-i ucidă soțul? El deja o avea pe Marge în patul său. Aveau o relație confortabilă. De ce ar fi pus Coppolino în pericol această situație? Continuându-și linia de atac, Bailey a exprimat o opinie la care majoritatea nu se gândiseră. Mulți ar fi considerat că o văduvă atractivă, maleabilă, cu o casă de 50 000 de dolari e un motiv suficient de a comite o crimă pentru un doctor șomer, însă acuzarea omisese această oportunitate.

Marjorie Farber și-a susținut insistent afirmațiile, însă Bailey a continuat să o hărțuiască, amintind juriului de comportamentul ei gelos și adulterin și, mai presus de orice, de vârsta ei. „Această femeie de cincizeci și doi de ani" a constituit o temă repetată juriului, de parcă acest aspect ar fi fost suficient pentru a explica acuzațiile ei vitriolice. A fost brutal și plin de cruzime, însă a fost totodată eficient. În manieră imperceptibilă, atitudinea curții a fost îndreptată împotriva lui Marge. Calvarul ei a durat două zile. La sfârșitul acestui interval, Marjorie Farber a ieșit șchiopătând din boxa martorilor, cu credibilitatea distrusă.

Locul ei a fost luat de dr. Milton Helpern, un martor croit dintr-un material mai aspru. Dovezile sale erau oferite profesionist, însă chiar și acest medic cu experiență s-a clătinat sub virulența interogatoriului lui Bailey. Punctele majore ale contraargumentației erau dacă nu cumva William Farber suferise de o afecțiune cardiacă și dacă fractura cartilajului cricoid se produsese înainte sau după moarte. Helpern a dat un răspuns categoric la ambele întrebări, deși Bailey i-a smuls confirmarea în silă că nu existau vânătăi pe gât, așa cum s-ar fi întâmplat în mod normal în cazul unei strangulări. Dezvoltând acest raționament, Bailey a continuat prin a sugera că manevrarea neatentă a corpului pe durata dezgropării, în special lopata unui gropar neîndemânatic, ar fi putut cauza fractura cricoidă. Helpern a luat în derâdere o astfel de idee. Însă Bailey a avut propriii martori experți și ei au fost de altă părere.

Doctori Joseph Spelman şi Richard Ford, ambii medici legişti cu experienţă, au fost de părere că fractura cricoidă nu doar că a fost produsă după deces, dar că inima lui Farber manifesta semne clare de boală coronariană, cu siguranţă destul de avansată pentru a-l fi ucis.

Cu verdictul încă nesigur, Bailey şi-a chemat martorul — vedetă — Carl Anthony Coppolino.

Momentul în care acuzatul depune mărturie este mereu punctul de maximă atracţie al oricărui proces de crimă. Acuzatul sau acuzata nu sunt obligaţi de lege să depună mărturie, iar pentru majoritatea e mai bine să nu facă acest lucru, însă Carl Coppolino nu era un acuzat obişnuit. Zvelt şi spicuit, doctorul a răspuns cu pricepere la întrebările acuzatorilor şi a făcut acest lucru fără vreo prefăcătorie evidentă. Acuzarea nu a reuşit nici măcar o dată să îl determine să îşi retragă afirmaţia conform căreia el îi oferise lui William Farber o consultaţie informală cu o zi înainte de moartea sa, recomandându-i să meargă imediat la spital pentru tratament. Coppolino a creat impresia unui bărbat sigur pe el, însă fără să pară infatuat, serviabil, dar nu slugarnic. Din toate punctele de vedere, prezenţa sa a fost una impresionantă.

Judecătorul de caz, Elvin R. Simmill, în recapitularea finală, a comentat pe marginea lungului şir de dovezi medicale contradictorii şi a reamintit juriului că ei trebuie să considere vinovăţia lui Coppolino „dincolo de orice îndoială rezonabilă". Membrii juriului au ţinut cont de acest avertisment. După deliberări care au depăşit cinci ore, ei au revenit cu verdictul de nevinovăţie.

Verdictul a fost întâmpinat cu un murmur ciudat din partea audienţei, parte şoc, parte dispreţ. Juriul optase să nu creadă povestea lui Marjorie Farber. Înainte de proces ea fusese avertizată de judecătorul Simmill că mărturia ei ar putea-o aduce în boxa acuzaţilor. Ea şi-a asumat riscul, dar a spus că vrea să depună totuşi mărturie. Oricum, cazul acuzării lui Coppolino a fost atât de prost instrumentat, încât statul New Jersey a refuzat să o dea în judecată. În afară de situaţia în care Marjorie Farber dorea un nou proces, nu exista nicio speranţă de a dovedi că avusese loc o crimă.

Runda întâi fusese în mod clar câştigată de Coppolino.

În ziua următoare, aflat încă în arest, Coppolino a luat avionul către Tampa, Florida. Pe durata zborului, el a părut relaxat şi încrezător,

glumind cu reporterii. Mintea îi era plină de planuri grandioase. Cu un pahar de băutură în mână, el a vorbit despre dorința sa de a scrie într-o publicație o rubrică pe tema medicinei și sănătății publice. „Va trebui să angajez pe cineva pentru relații cu publicul, s-a lăudat el. Știți la fel de bine ca și mine că fiecare emisiune de televiziune și program de radio vor dori interviuri cu mine."

El a lăsat în urmă o echipă de avocați care jubilau. Câștigaseră un proces dificil. Bailey a anunțat în presă că se așteaptă ca Florida să renunțe la acuzațiile împotriva lui Coppolino. Optimismul său s-a dovedit a fi neîntemeiat. Când cei din Florida și-au reafirmat intențiile de a derula procesul, Bailey a cerut nemulțumit o schimbare a locului de judecată. El nu dorea să se confrunte cu vreun juriu de oameni simpli din Sarasota; era mai bine să-și încerce norocul într-un oraș mare precum Miami. Bailey și-a primit schimbarea cerută — Naples, un oraș adormit din zona Gulf Coast cu atitudini atât de înrădăcinate în secolul al XIX-lea, încât locuitorii săi vedeau în Sarasota echivalentul modern al Sodomei și Gomorei. Posacă, echipa de avocați ai apărării s-a pregătit pentru ce era mai rău.

De această dată, acuzarea nu a mai lăsat nimic la întâmplare și a utilizat toate atuurile. Cazul a fost deschis în fața judecătorului Lynn Silvertooth la începutul lunii aprilie 1967, iar procurorul statal Frank Schaub și-a făcut bine temele. Era un procuror tenace, cu o carieră impresionantă. Schaub instrumentase optzeci și cinci de cazuri importante și câștigase de optzeci și două de ori, obținând condamnarea acuzaților. Acesta era cel mai important caz din întreaga sa carieră și nu dorea să îl piardă.

Dându-și seama că nu exista nicio dovadă directă care să-l lege pe Carl Coppolino de moartea soției sale, Schaub a adunat o serie impresionantă de dovezi incompatibile și un mobil al crimei la care apărarea nu putea răspunde. În capul listei erau banii. Schaub s-a bazat foarte mult pe faptul că acuzatul ajunsese la fundul pungii. Vreo două afaceri imobiliare dăduseră rezultate proaste, iar el nu se mai putea baza pe venitul Carmelei pentru a-l susține financiar. Dacă acest lucru este legat de posibilitatea foarte reală ca venitul său din polița de asigurare să fie suspendat în orice clipă, nu e greu de zugrăvit o imagine a unui om disperat, aflat la marginea colapsului financiar.

Schaub a sintetizat datele, caracterizându-l pe Coppolino ca pe un crai lipsit de inimă, absolut hotărât să se căsătorească cu Mary Gibson pentru averea ei considerabilă. Însă refuzul Carmelei de a-i acorda divorțul a pus bețe în roate planului său. În schimb, Coppolino a pus ochii pe banii ei de asigurare, pe toți cei 65 000 de dolari. Dacă mai adăuga și contul bancar al lui Mary, el ar fi fost aranjat pe viață. Iată motivul, a spus Schaub juriului; ar putea exista altul mai limpede?

În afară de argumentele convingătoare ale lui Schaub, mai existau totodată alte aspecte, poate mai semnificative, care lucrau în interesul său. În curtea de judecată de la Naples persista o atitudine incontestabilă de tip „Bine, Coppolino o fi scăpat basma curată în nord, dar în niciun caz nu ne va prosti pe noi, cei din sud". Nimic din această atitudine nu era exprimat verbal, desigur, însă membrii juriului de aici au fost mai favorabili expunerii doctorului Milton Helpern decât colegii lor din New Jersey. Sarcina lui Helpern era în mare parte aceeași, să explice prezența succinilcolinei cloridă în trupul Carmelei, iar el a făcut acest lucru în termeni clari, ce puteau fi înțeleși de oricine. Juriul l-a tratat totodată cu amabilitate pe toxicologul expert Charles Umberger, un fost băiat de fermă din Oklahoma, cu o slăbiciune față de mestecatul tutunului și care își purta costumele neglijent. Înainte de a intra în boxa martorilor, Umberger a făcut din ochi membrilor juriului. Aceștia i-au sorbit fiecare cuvânt.

Însă ultimul cui din sicriul lui Coppolino a fost bătut de vechiul său dușman, Marjorie Farber. Ea a mărturisit că l-a auzit întâmplător pe Coppolino la telefon după moartea Carmelei, spunând că: „Au început să îi facă drenajul arterial, iar acest lucru nu va dovedi nimic". Întrebările ulterioare au lămurit faptul că această afirmație se referea la fluidul utilizat de cei care îmbălsămau cadavrele pentru a înlocui sângele. Marge a continuat prin a descrie o conversație pe care o purtase cu acuzatul exact după moartea Carmelei. În cadrul acesteia, Coppolino recunoscuse că îi spusese Carmelei faptul că mariajul lor era terminat și dorea divorțul. Carmela și-a reafirmat poziția, anume că nici nu se punea problema divorțului. Acestea erau dovezi în favoarea acuzării.

Încă o dată, Bailey a luptat cu îndârjire, însă martorii au rămas neînduplecați. Iar de această dată nu a primit ajutor de la acuzat. În manieră inexplicabilă, Coppolino a refuzat să depună mărturie în favoarea sa. Bailey a rămas înmărmurit, numind ulterior opțiunea lui

Coppolino „o greşeală îngrozitoare". Abilul avocat al apărării s-a aflat în situaţia de a-şi fi jucat ultima carte.

Cu siguranţă membrii juriului au gândit astfel. După o îndelungă deliberare, ei l-au găsit pe Carl Coppolino vinovat de crimă de gradul doi, un verdict curios care nu a fost niciodată explicat în totalitate. În jurisprudenţa statului Florida, o crimă de gradul doi indică lipsa premeditării din partea ucigaşului, iar ceva mai premeditat decât otrăvirea cu bună ştiinţă e greu de imaginat. Oricare ar fi fost raţionamentul, decizia juriului l-a ferit pe Coppolino de condamnarea la moarte. În schimb, palid la faţă, fostul doctor, cel care crezuse că executase crima perfectă, a fost transportat la închisoarea Rainford State pentru a-şi începe sentinţa pe viaţă.

Cele două procese Coppolino sunt fascinante din mai multe motive, dar în primul rând pentru revelaţiile pe care ni le oferă în privinţa felului în care funcţionează mintea membrilor unui juriu. Juriului din New Jersey i se prezentaseră dovezi directe din partea unei persoane care a susţinut că a participat la crimă. Ei au ascultat o femeie care risca să ajungă pe scaunul electric doar pentru a-şi spune povestea. O exprimare mai vie a sentimentului de vină e greu de imaginat. Însă membrii juriului au optat pentru achitarea acuzatului. În Florida, unde dovezile au fost doar circumstanţiale — şi destul de subţiri —, juriul a considerat acuzatul drept vinovat. Dacă ordinea proceselor ar fi fost inversată, e foarte posibil ca fostul medic să fi plecat un om liber din curtea de judecată. Faptul că nu s-a întâmplat astfel se datorează aproape în întregime notorietăţii numelui său.

Aceste procese contrastante pun totodată în lumină atenţia pe care juraţii o acordă elementului uman atunci când îşi cântăresc decizia. Să vezi cum un martor sfidător este învins treptat de un interogatoriu încrucişat devastator şi apoi se retrage umilit din boxă e un lucru extrem de captivant. Fapte expuse de un expert şi opinii ale medicilor legişti au obiceiul de a rezista mult mai bine la contraargumente. Majoritatea dintre noi avem tendinţa de a crede ceea ce e mai rău despre orice persoană, însă nu avem curajul de a identifica vina atunci când ni se prezintă o sumă consistentă de împrejurări incriminatorii.

După cel de-al doilea proces, Bailey a apărut în diferite emisiuni de televiziune pentru a protesta împotriva absurdităţii verdictului. Criticile sale la adresa sistemului legal din Florida cu siguranţă nu au

fost de ajutor apelurilor lui Coppolino de rejudecare a procesului și, în cele din urmă, avocatul și clientul s-au despărțit în termeni nu tocmai prietenoși.

Carl Coppolino a executat doisprezece ani și jumătate din condamnarea sa pe viață, după care a obținut eliberarea condiționată în 1979. Viața în închisoare s-a dovedit a fi în mod evident benefică, de vreme ce a vindecat aproape miraculos boala sa de inimă care constituise un handicap atât de grav pentru el în urmă cu două decenii. Sfidând orice precedent medical cunoscut, mult discutata afecțiune cardiacă s-a îmbunătățit odată cu înaintarea în vârstă. După eliberare, el s-a mutat în zona Tampa pentru a fi alături de soția sa, Mary. La scurtă vreme, și-a publicat memoriile din închisoare. Și-a intitulat cartea *The Crime That Never Was* [*Crima care nu avut loc niciodată*]. Nu în mod surprinzător, ranchiuna a fost evidentă pe fiecare pagină.

La fel au fost și încercările sale de a-și dovedi nevinovăția.

2
Frăția tăcerii

Doctorii americani învață devreme, în facultatea de medicină, despre pericolul cazurilor de malpraxis și al comportamentului neetic. Motivul este simplu: nimeni nu vrea să-și pună în pericol o carieră promițătoare prin a fi etichetat drept o persoană problematică. La urma urmei, continuă raționamentul, data viitoare ar putea fi numele tău cel pus sub microscop. În consecință, mulți medici, de altfel persoane onorabile, trec cu vederea practici despre care știu că sunt greșite.

Spitalele, la rândul lor, trec sub tăcere cazurile de malpraxis. Doctorii vinovați de astfel de practici sunt fie blamați, fie concediați, însă acestea sunt cam singurele pedepse. Perdeaua oficială a secretomaniei, după toate probabilitățile, îi protejează. Referirile la astfel de practici sunt deseori lapidare sau chiar omise. Această politică a comunității medicale de a nu face publice aceste informații a creat un paradis pentru indivizii incompetenți și pentru criminali. Există mereu un alt loc de muncă în altă parte. În cel mai bun caz, acest sistem josnic este o rușine pentru America. În cazul cel mai rău, el poate duce la dezastre precum cariera infamă, una care putea fi prevenită, a doctorului Charles Edward Friedgood.

Mulți dintre colegii săi știau de istoria profesională rușinoasă a acestui medic din Brooklyn — operații chirurgicale prost efectuate, unele nefiind nici măcar necesare, plus concedieri de la vreo șase spitale. Alții auziseră de problemele sale financiare. Unii au auzit zvonuri care sugerau lucruri chiar mult mai rele. Însă codul nescris al tăcerii din comunitatea medicală i-a asigurat supraviețuirea. Niciunul

dintre colegi sau spitale nu l-a reclamat vreodată Asociației Medicale Americane. Friedgood a continuat să-și măcelărească pacienții și să-i jefuiască fără teama unor consecințe, trăind o viață aparent minunată. Afaceri dubioase, acuzații de evaziune fiscală, procese, aventuri amoroase consumate de față cu membrii familiei și cu prietenii, copii nelegitimi — Friedgood a trecut prin toate, neafectat și fără nicio grijă. Fiecare incident abia dacă i-a reîntărit credința în propria invincibilitate. Datorită acestei istorii de viață a fost poate inevitabil faptul că un astfel de bărbat s-a putut gândi că va scăpa nevinovat după comiterea unei crime.

Aproape că a reușit...

5 august 1975. Zborul 510 al companiei aeriene British Airways de la New York la Londra pleca la timp. La ora 10 seara, cursa decola de pe terminal într-o noapte caniculară de vară. Uriașul avion era pe jumătate gol. Pasageri mulțumiți începeau să-și adjudece locurile neocupate. Cei mai conștiincioși au acordat atenție însoțitoarelor de zbor atunci când acestea prezentau măsurile de siguranță. Însă majoritatea se pregăteau pentru lungul zbor transatlantic. La patru rânduri distanță de zona din față, un bărbat între două vârste, cu un păr creț și sur, care purta ochelari cu ramă întunecată, stătea pe scaun, având un chip lipsit de expresie. Din când în când arunca o privire genții negre aflate între picioarele sale, de parcă și-ar fi dorit să se asigure că se afla încă acolo. După care arunca o altă privire nervoasă pe fereastră, către luminile tot mai îndepărtate ale terminalului de pe aeroport. Nu mai era mult. În Londra urma să schimbe avionul, de această dată către Danemarca, unde îl așteptau amanta și cei doi copii ai lor.

Încă vreo câteva ore.

Zborul 510 a prins viteză, rulând către pista principală. În spatele acestuia, se desfășura o scenă ce părea desprinsă din ultimul film de acțiune turnat la Hollywood.

Prin larma sirenelor și printre luminile orbitoare, mașina de patrulă a poliției a pătruns pe poarta aeroportului, după care a gonit de-a lungul pistelor de asfalt. Înăuntru, doi detectivi scrutau cu privirea pistele de zbor. Unul dintre ei a arătat cu degetul. Drept înainte puteau zări marele avion British Airways. Instinctul le-a spus că acesta era zborul cu pricina. Trebuia să fie. Însă sosiseră prea târziu.

Au urmărit neajutorați desprinderea de sol și decolarea. Frustrarea le-a aprins nervii. Ambii polițiști au simțit că înnebunesc de furie. Persoana pe care veni-seră să o aresteze era pe cale să dispară în fața ochilor lor.

Într-un ultim efort, ei au alertat comandamentul aeroportului de la radioul mașinii. Ofițerii de acolo au contactat imediat turnul de control aerian. Mesajul era direct și lipsit de echivoc. „Opriți zborul 510. Există un suspect de crimă la bord."

La capătul îndepărtat al terenului de zbor, avionul greoi s-a întors stângaci cu 90 de grade față de pista principală. Însoțitoarele de zbor s-au deplasat repede printre rândurile de scaune pentru a verifica dacă toată lumea avea prinsă bine centura de siguranță. Pasagerul ochelarist a aruncat încă o privire pe fereastră. În depărtare, strălucirea de milioane de wați a Manhattanului lumina cerul nopții. Se întreba dacă o să mai vadă vreodată această priveliște. În buzunarul său se afla un bilet pentru zborul British Airways de la ora 8 seara, cel pe care intenționase să îl prindă, dar îl pierduse. Întârzierea l-ar fi putut costa foarte mult. Totuși, nicio problemă. Se afla acum în siguranță. Oftând ușurat, s-a așezat pe spate în scaunul său și a ascultat muzica dulce a motoarelor în timp ce acestea zumzăiau pregătindu-se de decolare.

Detectivii au privit de la poarta numărul doi, fără să le vină a crede. În loc să parcurgă întreaga pistă de decolare, cursa 510 s-a întors supusă și a revenit către terminal.

Puseseră mâna pe el!

Între timp a apărut și un ofițer de securitate de la British Airways, dorind să afle ce se întâmplă. Polițiștii i-au explicat. Acesta a venit cu detalii referitoare la lista de pasageri. Cei trei bărbați au urcat împreună la bordul avionului.

Pasagerul ochelarist i-a privit apropiindu-se. Dintr-o dată și-a simțit gura uscată. Cei trei bărbați s-au oprit lângă el. Cu o voce discretă, unul dintre polițiști l-a rugat să se identifice. Pasagerul le-a înmânat pașaportul.

După ce l-a examinat sumar, polițistul a spus: „Veniți cu mine, vă rog."

„E vorba despre ce s-a întâmplat în Nassau?", a întrebat pasagerul cât se poate de politicos.

„Da, așa e."

„Bine."

Charles Edward Friedgood s-a ridicat în picioare. Un bărbat înalt. Către șaizeci de ani. Arătos, într-o manieră oarecum dezordonată. Ceilalți pasageri trebuie să se fi întrebat de ce merita o asemenea atenție. Sub privirile lor curioase, Friedgood a părăsit avionul în custodia celor doi detectivi. În mâna sa se afla geanta neagră. Nu prea dorea să se despartă de ea... oarecum de înțeles, de vreme ce aceasta conținea bunuri furate în valoare de 600 000 de dolari.

Atât de puțin și ar fi reușit să scape...

Dintotdeauna oamenii s-au simțit agitați în prezența lui. Colegii de clasă de la liceul Central High din Detroit își aminteau că blondul și chipeșul Charles Friedgood fusese mereu diferit, nu prea sociabil. În ciuda personalității sale volubile și a zâmbetului aproape mereu prezent pe buze, ei l-au considerat un individ alunecos. La examen a trișat cu aroganță. Și nu i-a păsat nici cât negru sub unghie de faptul că ceilalți au știut acest lucru. Întâmpina criticile și orice comentarii negative cu un zâmbet enigmatic, neschimbat. Normele sociale ale vieții de zi cu zi îi erau indiferente. În anii următori, psihiatria va califica un astfel de comportament drept sociopat. Însă, pentru moment, comportamentul lui Charlie Friedgood era etichetat cu expresii de genul *individ distant* și *lipsit de scrupule*. Alții l-au descris pur și simplu drept o jigodie.

În 1940, el a început să urmeze cursurile facultății de medicină din cadrul Universității Michigan. Totul a mers bine până în ultimul an, când se părea că o tuberculoză de care suferise anterior va pune o piedică serioasă perspectivelor sale de angajare. La acel moment, orice semn legat de o astfel de suferință era suficient pentru a exclude pe cineva din practica medicală. Friedgood a aplicat pentru ocuparea unui loc de muncă și s-a văzut refuzat. S-a decis să îndrepte situația. A furat câteva hârtii oficiale din biroul decanului și a falsificat o referință în favoarea lui, omițând orice referire la boală. Însă a mers prea departe, descriindu-se în termeni atât de strălucitori, încât un angajator l-a contactat pe decan pentru a se interesa de acest tânăr remarcabil. Friedgood a fost rugat să se explice, dar nu a avut pe unde să scoată cămașa și a fost exmatriculat din facultatea de medicină. Este doar prima dintr-un lung șir de respingeri pe care le va suferi de-a lungul carierei sale.

Ceea ce s-a întâmplat în continuare rămâne învăluit în mister. Cu America luptând pe două fronturi în cel de-Al Doilea Război Mondial, fiecare student care nu reușea să-și termine studiile era obligat să se înroleze în armată ca simplu soldat. Friedgood a pretins ulterior că a procedat astfel, însă el nu apare nicăieri în înregistrările armatei. Mai puțin misterios este modul în care Friedgood a reușit să se înscrie la Universitatea Wayne pentru ultimul său an de studii. El s-a folosit pur și simplu de farmecul său legendar. Decanul Nelson știa despre episodul Michigan, însă a ales să-l treacă cu vederea, simțând că tânărul plătise pentru greșeala sa și merita o a doua șansă.

Odată ce a rezolvat această problemă, Friedgood a început să caute modalități prin care să-și îmbunătățească situația financiară. Taxele școlare erau mari, iar el nu dispunea de o sursă de venit. Câțiva dintre colegii săi proveneau din familii înstărite, iar prin intermediul lor a început să primească invitații la petreceri organizate la sfârșit de săptămână. Cu ocazia unui astfel de eveniment, a întâlnit-o pe Geraldine Davidson. Având trăsături ascuțite și osatură proeminentă, Geraldine era departe de genul de femeie preferată de Charlie Friedgood; deținea totuși avantajul de a se fi născut într-una dintre cele mai bogate familii din Detroit. Charlie a vânat-o ca pe un iepure. Cuplul s-a căsătorit în decembrie 1945, în cadrul unei ceremonii elegante, unde au curs valuri de șampanie.

Pentru studentul sărac se sfârșiseră zilele de odinioară, când era nevoit să facă autostopul pentru a ajunge la școală. Acum călătorea în limuzine cu șofer personal și mașini decapotabile care-ți luau privirile. Costume scumpe, plus o garderobă nouă pentru mama sa. Era mereu pregătit să-și impresioneze colegii, lăudându-se cu bunăstarea sa. S-a declarat aranjat pe viață. Dar în curând căsnicia sa a început să șchioapete și a primit lovitura fatală atunci când, într-un episod de o îndrăzneală nechibzuită, Friedgood a dat buzna în mijlocul unei întâlniri de familie, anunțând vesel și fără grijă: „Mă aflu aici pentru că vreau să știu care este locul meu în cadrul acestei familii."

Unul dintre unchii lui Geraldine a sărit în picioare și a mârâit: „Îți arăt eu care e locul tău." După câteva secunde, proaspătul ginere era dat afară din cameră. Divorțul a fost inevitabil și s-a produs în 1947. Friedgood a revenit la medicină.

A absolvit facultatea la Wayne, și-a făcut rezidențiatul la Detroit Receiving Hospital și a găsit o slujbă foarte repede. Și nu pe orice

post. Friedgood deţinea o abilitate remarcabilă de a-şi reveni rapid după eşecuri şi a reuşit să ocupe un post de rezidenţiat la Universitatea din Pennsylvania, sub îndrumarea lui Isidor Ravdin, unul dintre cei mai buni chirurgi din ţară. Cu toate acestea, după ce a studiat un an de zile, rezidenţiatul i-a fost anulat. La fel ca mare parte din cariera lui Friedgood, detaliile acestui incident rămân învăluite în mister. Motivele acestei decizii nu au fost făcute publice niciodată. Însă, ca de obicei, el a fost în măsură să transforme dezastrul într-un avantaj. Şi-a asigurat un post la Mount Sinai Hospital în New York City, spital aflat în acea vreme la apogeul celebrităţii.

Era o realizare importantă. Mount Sinai era binecunoscut pentru medicii străluciţi, dar şi foarte orgolioşi care lucrau acolo. În această atmosferă, chirurgii îşi disecau rivalii cu aceeaşi pricepere pe care o utilizau şi în cazul pacienţilor. Dacă existau şanse ca Charles Friedgood să fie vreodată expus şi demis pentru totdeauna din profesia de medic, acesta era locul potrivit. Folosindu-se din plin de relaţia sa cu Radvin, Friedgood a obţinut o poziţie care îi depăşea cu mult experienţa. Avea un mod de a intra pe sub pielea persoanelor bine plasate din ierarhia spitalului, încât mulţi dintre colegii săi clătinau din cap de uimire. Nu reuşeau să-şi explice succesul său. Acest succes s-a extins şi în viaţa privată. S-a căsătorit din nou.

La fel ca predecesoarea ei, Sophie Davidowitz provenea dintr-o familie înstărită. Era drăguţă, plină de viaţă şi complet cucerită de şarmul lui Friedgood. Rolul ei, aşa cum îl vedea ea, era cel al mamei evreice tradiţionale. Astfel, ea a rămas permanent însărcinată — şase copii în tot atât de mulţi ani. Prietenii îşi făceau griji legate de efectele pe care nenumăratele sarcini le aveau asupra sănătăţii ei. Dar Sophie era încăpăţânată. Asta era ceea ce îşi dorea Charlie.

La începutul anilor 1950, ei locuiau în Brooklyn pentru a fi aproape de Maimonides Hospital, cel mai recent loc de muncă al lui Friedgood. Acestuia nu i-a luat prea multă vreme pentru a încălca regulile etice şi standardele spitalului. A început să fure pacienţii altor doctori. Colegii au învăţat curând să-l urmărească cu îngrijorare pe Friedgood, care nu se dădea înapoi de la a-şi băga nasul în dosarele medicale ale pacienţilor şi de a-şi însemna numele cu creionul la rubrica medicului de caz. Apoi era vorba despre bani. Existau mereu probleme financiare. Maimonides se mândrea cu reputaţia unui spital care oferea servicii medicale gratuite — majoritatea pacienţilor erau

oameni nevoiași — însă pe Friedgood nu-l interesa acest aspect. A început să ceară bani pentru serviciile sale. Când managementul spitalului a aflat acest lucru, i-a fost aplicată o mustrare. Friedgood și-a cerut formal scuze, însă a continuat să perceapă comisioane medicale, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Abilitatea sa de a fi prezent în același cerc cu superiorii săi l-a făcut practic de neatins, chiar și atunci când au început să circule zvonuri legate de comportament criminal în toată regula. Cel mai grav dintre incidente a fost legat de un copil operat de Friedgood pentru probleme cardiace. Era destul de rău că Friedgood a eliberat familiei o notă de plată neoficială, însă ce era mai rău abia urma să se întâmple. Atunci când copilul nu a dat semne de însănătoșire, părinții îngrijorați s-au decis să meargă la un al doilea chirurg. Examinarea a dezvăluit faptul că Friedgood nu efectuase nicio operație; nu făcuse decât o incizie care necesita câteva copci.

Scandalul a ajuns la urechile conducerii spitalului Maimonides și a fost demarată o anchetă. Deși câțiva dintre membrii personalului erau conștienți de conduita greșită extrem de gravă a lui Friedgood, niciunul dintre ei nu a simțit nevoia de a raporta acest aspect. Mai târziu, ei au susținut că această responsabilitate le aparținea superiorilor. Din câte se părea, a închide ochii și a-ți vedea de interesul personal era mai important decât divulgarea și concedierea unui doctor incompetent. Cu zâmbetul încă pe buze, Charlie Friedgood și-a continuat practica medicală.

Însă zilele sale la Maimonides erau numărate. Un nou șef al secției de chirurgie, Alfred Hurwitz, a preluat conducerea. De această dată, șarmul lui Friedgood nu a mai avut efect. Hurwitz a reușit să vadă caracterul acestui doctor neglijent cu o predilecție pentru furtul de pacienți. În urma unei discuții aprinse, Friedgood a fost concediat. După zeci de ani, Hurwitz a spus că nu-și mai aduce aminte detaliile discuției, ci doar vehemența amenințării formulate de Friedgood în timp ce ieșea val-vârtej din birou: „Te voi ucide... Chiar dacă e ultimul lucru pe care îl fac... Te voi ucide."

Dorind să evite cu orice preț un scandal public, Maimonides Hospital nu a făcut niciun comentariu negativ oficial asupra lui Charles Friedgood. Totuși, din acest moment el nu va mai lucra niciodată la un alt spital la fel de prestigios.

Viața sa a intrat într-o spirală descendentă. Într-o succesiune rapidă, Friedgood a fost concediat de la alte trei spitale fără mare renume în comunitatea medicală. Chiar și la acest nivel, s-a manifestat o mentalitate de clan, conducerea spitalelor refuzând să divulge motivele concedierii, rezultatul fiind că Friedgood reușea de fiecare dată să găsească de lucru în altă parte. Cu toate acestea, până la începutul anilor 1960, din cauza restrângerii pieței de muncă, el a fost nevoit să accepte o poziție la Interboro Hospital, un spital fără mari pretenții din Brooklyn. El s-a alăturat colegilor săi în calitate de partener, spitalul fiind condus de doctori pe bază de asociere.

Contribuția lui Friedgood la activitatea spitalului a lăsat de dorit, iar asta ca să ne exprimăm în termenii cei mai blânzi. Biroul său a devenit un loc de întâlnire pentru hasidimi, evrei ortodocși pioși, care au început să-l aprecieze pe Friedgood. El a devenit o putere aproape supranaturală pentru acești oameni care știau mai multe despre scripturi decât despre viață. Pentru ei, doctorul care le trata bolile și nu le lua în schimb niciun ban era un fenomen impresionant. Însă habar nu aveau că Charlie Friedgood completa cereri de asigurare în numele lor și le trimitea ca beneficiar la Medicare și Medicaid. Găsea mereu o modalitate prin care să câștige bani pe care nu-i merita.

O altă intervenție medicală bine plătită era avortul. Nimeni nu știe când Friedgood a adăugat prima oară această sursă de profit la celelalte metode ale sale, însă până în 1964 el percepea o taxă de până la 1 000 de dolari pentru această procedură pe atunci ilegală. Chiar și aici neîndemânarea l-a trădat. Una dintre pacientele sale, Evelyn Handelman, a trebuit să fie dusă în stare critică la una dintre camerele de urgență ale spitalului. Medicul de gardă a diagnosticat imediat un avort care punea în pericol viața pacientei. A fost contactată poliția. Polițiștii au adunat destule dovezi împotriva lui Friedgood pentru a obține un mandat de ascultare a liniei sale telefonice. După luni de supraveghere, au fost emise opt capete de acuzare împotriva lui.

Acuzarea a pus cap la cap un caz solid, după care s-a văzut cu prețul smuls de sub picioare — Evelyn Handelman a refuzat să depună mărturie. După avort, ea se măritase, iar soțul ei, neștiind nimic despre trauma suferită, avea impresia că e o *virgo intacta* în noaptea nunții. Evelyn a spus că dacă el ar afla că lucrurile nu stau așa,

asta le-ar distruge căsnicia și ea s-ar sinucide. Ceva din maniera în care ea a oferit aceste informații i-a făcut pe cei din biroul de avocatură să o asculte. Nu era o amenințare ușor de ignorat. Procurorii au reevaluat situația. Considerând că dețineau suficiente dovezi pentru a obține o condamnare pentru celelalte șapte capete de acuzare, ei au decis să o lase în pace pe sărmana femeie.

Însă nu au luat în calcul reacția lui Charles Friedgood. El a angajat o firmă de avocatură din New York specializată în cazurile de ascultare a liniilor telefonice. Acești avocații au reușit să rezolve cazul. În martie 1965, Curtea Supremă a SUA a decis că orice dovadă obținută prin ascultarea telefonului nu putea fi admisă în cadrul unui proces. Acuzarea nu mai avea nicio șansă. Fără mărturia lui Evelyn Handelman, cazul era pierdut. Charles Friedgood a reușit să scape de curtea de judecată și, mai mult, cu reputația practic intactă. Nu a fost nevoit să-și facă griji nici măcar pentru un scandal mediatic; cazul nu prea atrăsese atenția presei locale.

Însă dacă situația lui rămânea bună pe plan profesional, în viața de familie era o cu totul altă poveste. În 1959, Sophie, la vârsta de doar treizeci și trei de ani, a suferit un atac cerebral. Personalitatea ei s-a schimbat peste noapte. Fata energică și veselă cu care se însurase Friedgood dispăruse fără urmă; locul îi fusese luat de o femeie argătoasă, plângăreață, suferind de paranoia și depresie. Cuplul se certa neîncetat. Treptat, copiii au început să fie de partea tatălui lor în acest război casnic. Ei l-au auzit amenințând-o, dar au pus totul pe seama tensiunii existente între cei doi. Înțelegeau de ce el rămânea până târziu la spital, chiar dacă uneori știau că se află în prezența altor femei. Au tolerat toate acestea pentru că era tatăl lor și îl iubeau. În mod ironic, în cele din urmă mărturia copiilor săi a fost cea care l-a pus în dificultate pe Charles Friedgood. Însă acest lucru se va întâmpla peste câțiva ani. Pe moment, el se bucura de încrederea și de înțelegerea lor.

Cu viața de familie ruinată, Friedgood a început să fie interesat de o asistentă care lucra la Interboro Hospital. Harriet Larsen era din Danemarca, nu o frumusețe răpitoare, însă atrăgătoare și un model de eficiență scandinavică. Ea a preluat sarcina de organizare a biroului haotic al lui Friedgood. Mai întâi de toate, a pus documentele în ordine, după care a început să lucreze la imaginea lui Friedgood, insistând ca acesta să-și îngrijească mai atent aspectul fizic. Pentru

prima dată în viața lui, Friedgood a început să se tundă cu regularitate. El a început de asemenea și o relație amoroasă cu Harriet.

Copiii au observat schimbările apărute și au aflat în curând de relația cu Harriet. În mod neașteptat, Friedgood se înțelegea bine cu toată lumea. Însă nechibzuința sa l-a trădat atunci când a apărut cu Harriet de braț la petrecerea de absolvire a fiicei sale Debbie. Când Sophie i-a văzut pe cei doi împreună, a devenit isterică, aruncând cu un pantof către daneza de un calm rece, nordic. Membrii familiei au trebuit să o îndepărteze cu forța de la fața locului. Friedgood abia dacă a zâmbit și și-a văzut în continuare de treburi de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Incidentul jenant i-a înstrăinat și mai mult pe copii de mama lor. Debbie a mers atât de departe încât i-a scris poeme de felicitare lui Harriet, dorindu-și sincer ca tatăl ei să se căsătorească cu ea.

În 1971, Harriet a rămas însărcinată. La început a susținut că tatăl copilului era un iubit anterior, însă nimeni nu a crezut-o. S-a întors în Danemarca, iar acolo a dat naștere unui copil care îi semăna leit lui Charles Friedgood. Când copilașul Heinrich — numit după tatăl lui Friedgood — a împlinit trei luni, ea a revenit în Statele Unite. Relația dintre Friedgood și Harriet luase acum o turnură mai serioasă. Ei și-au prezentat public copilul la Interboro Hospital. Mama lui Friedgood a jucat chiar rolul bonei în timp ce doctorul și asistenta își efectuau schimburile.

Însă pământul începea să fugă de sub picioarele lui Friedgood. După procesul din 1964, el a devenit subiectul unei intense supravegheri din partea IRS. Recuperatorii de taxe ai guvernului doreau să știe mai multe despre acest doctor și despre efectuarea presupuselor avorturi pentru care percepea o taxă de 1 000 de dolari. Investigația a durat ani de zile, însă în cele din urmă ei au adunat destule dovezi pentru o condamnare. Procesul a ajuns în fața curții de judecată în toamna anului 1972. Guvernul a susținut că Friedgood le datora 400 000 de dolari, sumă rezultată din taxe și penalități.

Adoptând o atitudine de inocent, Friedgood a spus că formularele pentru taxe au fost mereu completate de tatăl său în vârstă. Orice eroare care s-ar fi produs era în întregime din vina bătrânului. Pledoaria avea un aer obosit — a da vina pe un mort era una dintre cele mai vechi și mai slabe apărări —, iar de această dată Friedgood a fost găsit vinovat. Protestele sale pline de lacrimi i-au asigurat o pedeapsă blândă — o condamnare de cinci ani cu suspendare, plata tuturor

taxelor datorate și o lună de serviciu în folosul comunității la o instituție de sănătate publică din Texas. Friedgood a început să-și treacă toată averea pe numele soției. Din câte se pare, căința sa nu includea și intenția de a restitui datoriile.

Un indiciu al stării de spirit a lui Friedgood din această perioadă este faptul că, în vreme ce era judecat pentru evaziune fiscală, el era totodată subiectul unei alte investigații infracționale, destul de diferite. De această dată, acuzația era cea de tentativă de omucidere.

Cazul își avea originea în anul 1964, când Friedgood l-a întâlnit pe omul de afaceri Toby Miller. Miller achiziționase recent un hotel Hollyday Inn, construit pe un teren din apropierea aeroportului JFK, pentru suma de 1,6 milioane de dolari. Clădirea fiind încă neterminată, Miller s-a aflat în situația de a-și fi depășit bugetul alocat. Avea nevoie de lichidități urgente pentru a evita preluarea proprietății de către bancă. Un prieten comun, Jerry Gottlieb, i-a făcut cunoștință cu Friedgood. Doctorul a inspectat hotelul pe jumătate construit și i-a plăcut ce a văzut. Folosindu-se de banii lui Sophie, el a fost de acord să cumpere o cotă de 45 de procente a afacerii pentru suma de 450 000 de dolari. Atât de disperat era Miller la momentul respetiv, încât atunci când doctorul i-a cerut senin și cu zâmbetul pe buze un comision de intermediar în valoare de 12 500 de dolari pentru Gottlieb, ca o condiție de acceptare, omul de afaceri a acceptat. Un aspect mai agravant a fost insistența lui Friedgood de a completa cecul pe numele tatălui său. Miller, neavând libertate de negociere, a strâns din dinți și a scos carnetul de cecuri.

În ciuda acestui început, cei doi bărbați s-au împrietenit. Hotelul a prosperat, au avut dese întâlniri, iar Miller chiar obișnuia să îl viziteze pe Friedgood la spital. Însă, treptat, camaraderia lor a slăbit, în mare parte din cauza sentimentului lui Friedgood că Miller trișează financiar. Pentru a-și rezolva conflictele, în 1970 ei au elaborat un contract complicat de vânzare-cumpărare a acțiunilor deținute de fiecare dintre ei la Hollyday Inn. În forma sa cea mai simplă, contractul presupunea că fiecare dintre ei putea cumpăra acțiunile celuilalt pentru o sumă fixă. Dacă vânzătorul nu era mulțumit de ofertă putea să facă în termen de treizeci de zile o contraofertă de cumpărare cu 10 procente mai mare. O altă clauză, îngropată adânc în literele mici și în limbajul de lemn al contractului, afirma că dacă oricare dintre părți s-ar fi retras de pe poziția de cumpărător,

vânzătorul putea să cumpere partea partenerului său la preţul iniţial. Miller, un om de afaceri mult mai viclean decât Friedgood, a decis că în această clauză se afla drumul său către independenţă.

În 1972, el a oferit 400 000 de dolari pentru cota lui Friedgood. Fiindcă proprietatea valora acum 2 milioane, Friedgood s-a oferit imediat să cumpere partea lui Miller cu 10 procente mai mult. Miller a acceptat. Însă Friedgood, după cum a anticipat Miller, nu se afla în posesia unor asemenea lichidităţi. El i-a amintit că, în termenii contractului, oferta sa iniţială era validă şi, din punct de vedere legal, Friedgood era obligat să o accepte. Friedgood a înnebunit de furie. L-a contactat urgent pe Miller, cerând o întâlnire. Miller a refuzat să îi răspundă. Friedgood a considerat că o vizită personală ar fi de ajutor.

Dimineaţa zilei de 2 iulie 1972 a început ca de obicei pentru Toby Miller, conform mărturiei ulterioare a acestuia în faţa juraţilor. A plecat de acasă la ora 8, şi-a scos Mercedesul din garaj şi a pornit pe drumul neasfaltat care ducea către autostradă. La o anumită distanţă, un Cadillac alb i-a barat trecerea. Părea să aibă o defecţiune. Miller a tras pe margine şi a coborât geamul. Un tânăr bine făcut s-a dat jos din Cadillac şi s-a îndreptat către el. Înainte ca Miller să poată spune vreun cuvânt, străinul a deschis uşa de la Mercedes, l-a împins pe Miller de pe scaun şi a intrat alături de el în maşină. Un al doilea bărbat a venit în fugă de lângă Cadillac. Şi-a băgat capul pe fereastră şi a mormăit ceva legat de disputa dintre Miller şi Charles Friedgood. Înainte ca Miller să poată răspunde a apărut o a treia maşină. Din Mustangul albastru a coborât Charles Friedgood. Avea în mână un plic maroniu. S-a grăbit către Mercedes şi a urcat în el. Miller se afla acum înghesuit între cei doi bărbaţi. Friedgood a zâmbit: „Am nişte acte pentru tine".

I-a făcut un semn tânărului bătăuş, care a pornit motorul şi a demarat. În apropiere se afla o stradă pustie. Au parcat. Friedgood i-a ordonat lui Miller să-şi scoată jacheta. Miller a făcut precum i s-a spus şi a aşteptat, tremurând, în timp ce Friedgood a umplut calm cu un lichid o seringă.

„Ridică-ţi braţul drept", a spus Friedgood, injectându-l sub subsuoara dreaptă. După care Friedgood a scos din plic un teanc de formulare: „Semnează-le."

„Ce conţin?" a icnit Miller.

În acest moment, unul dintre ceilalţi bărbaţi a sărit de pe scaun: „Nu le citi. Semnează doar, dacă vrei să-ţi fie bine."

Cu injecţia acţionând rapid, Miller a semnat toate actele. Zece... doisprezece... cincisprezece... nu ştia numărul lor. Ultimul lucru de care îşi amintea era că îl implorase pe Friedgood să-l ducă acasă. După care a leşinat.

Când şi-a revenit din leşin, se afla în sufrageria sa. Era singur. Încă ameţit, a leşinat din nou. Următoarea trezire s-a produs pe când Charles Friedgood îl bătea măr, ţipând: „O să te ucid."

Oarecum de neînţeles, Miller a reuşit să îl domine fizic pe Friedgood. Ceea ce a urmat a fost chiar mai remarcabil. El l-a convins pe Friedgood să cheme un avocat şi să încerce să rezolve această problemă în manieră amiabilă. Friedgood a încuviinţat gâfâind. Miller şi-a sunat avocatul. „Vino repede la mine acasă, a rostit el cu greutate. Charlie Friedgood a încercat să mă omoare!"

După patru minute, când a sosit avocatul, Friedgood dispăruse fără urmă. Toby Miller era în mod clar într-o stare gravă. Avocatul l-a dus de urgenţă la spital. Doctorul de gardă a înregistrat rana punctiformă de sub braţul lui Miller. A fost înregistrat de asemenea un nivel de barbiturice de 4,7 mg în sângele lui. Aceasta e o cantitate aproape letală. Miller a petrecut patru zile la terapie intensivă şi alte trei zile sub observaţie. Imediat ce a ieşit din spital, a depus plângere. Friedgood a fost arestat pentru atac, jaf şi răpire.

Cazul a ajuns în faţa curţii de judecată. Judecătorii au studiat toate dovezile şi au concluzionat că povestea era pur şi simplu prea fantastică pentru a fi adevărată. Fără un martor ocular care să confirme evenimentele, ei nu se puteau baza decât pe cuvântul lui Miller. Nu era suficient. Cazul a fost respins. Norocul lui Charlie Friedgood a funcţionat încă o dată.

Imediat după această întâmplare, el a intrat în altă încurcătură, de această dată la Interboro Hospital. Plângerea era centrată pe o greşeală profesională, şi anume lipsa de punctualitate. El îşi ţinuse un pacient în aşteptare în blocul operator. Anestezistul, presupunând că Friedgood urma să apară dintr-un moment în altul, a continuat să sedeze copilul. Însă, din nefericire, ceva nu a mers bine. Copilul a murit. Vina pentru tragedie a fost plasată în întregime pe umerii lui Friedgood. Spitalul a decis că ar fi timpul să scape de Charles Friedgood, iar condu-cerea a dispus concedierea sa.

Din acest moment, el a înregistrat un regres lent, având slujbe pasagere în cadrul unor clinici din Brooklyn. Însă nu a putut să scape de probleme. A fost dat iarăși în judecată pentru malpraxis, iar de această dată nici norocul legendar al lui Charlie Friedgood nu a reușit să-l mai salveze.

Una dintre pacientele sale, Nanette Eldestein, nemulțumită de mărimea sânilor, s-a decis să apeleze la chirurgia plastică pentru a-i mări. Friedgood a efectuat o operație obișnuită de implant mamar, deși nu avea niciun fel de experiență în domeniul chirurgiei plastice. Rezultatele defectuoase ale operației au fost în curând evidente. Sânii reconstruiți au luat o formă ciudată și au început să elimine puroi. Friedgood a încercat de patru ori să remedieze operația, însă problema a continuat să se înrăutățească. În cele din urmă, sărmana femeie a mers la un alt medic. Ceea ce a aflat a îngrozit-o — dr. Charles Friedgood îi introdusese implanturile de sân invers, cu susul în jos. Ea a depus plângere.

Lipsa asigurării — agenții săi de asigurare au refuzat să plătească pentru că el operase în afara domeniului său de expertiză — l-a lăsat pe Friedgood fără banii necesari pentru a-și permite un avocat. Pentru cineva cu lipsa sa de sensibilitate, acesta era un inconvenient minor. S-a apărat singur. După câteva runde dure, cum ar fi aruncarea cu servieta în procurori și ieșirea în trombă din sala de judecată, Friedgood s-a apărat într-o manieră foarte competentă. Eforturile sale au fost suficiente pentru a atrage respectul adversarilor, însă nu și al membrilor ju-riului. Aceștia au decis în favoarea lui Nanette Edelstein, impunând plata unor daune în valoare de 65 000 de dolari. Chiar și așa, Friedgood a scăpat ieftin. Acoperirea în presă a procesului a fost minimă și comunitatea medicală nu a considerat că se impune o investigație în privința acestui doctor cu un istoric profesional care lăsa de dorit. Licența sa de practică medicală a rămas valabilă.

Și încă o avea pe Harriet. Relația dintre ei a devenit chiar mai puternică, în special în 1974, când Harriet a rămas din nou însărcinată. La fel ca prima oară, ea s-a deplasat din nou în Danemarca pentru a naște. De această dată, Friedgood a însoțit-o și au revenit împreună în Statele Unite. Însă acum Harriet a devenit mai exigentă, cerându-i lui Friedgood să-și părăsească soția. Friedgood a explicat că, din cauza litigiului cu Miller, toți banii săi erau pe numele lui

Sophie; divorțul era imposibil. Dezamăgită, Harriet s-a întors în Danemarca.

Când Sophie a auzit de plecarea lui Harriet, a trecut printr-o schimbare remarcabilă. O speranță reală a revenit în viața ei. A slăbit și și-a îmbunătățit aspectul fizic. Ea le-a spus copiilor că aventura tatălui lor nu a fost una serioasă. Puțin jenați, copiii nu au zis nimic. Chiar și atunci când Sophie a găsit un teanc de scrisori și fotografii cu primul copil al lui Harriet, ea a ales să creadă că nu se întâmplase nimic între cei doi. Era o situație foarte tristă. Tragedia lui Sophie Friedgood a fost că ea și-a iubit cu adevărat soțul, l-a iubit mereu și avea să-l iubească mereu. Gândul unei vieți fără el era cu totul oribil pentru ea. Prefera să moară decât să-l piardă pe Charlie. Din nefericire, soțul ei avea exact aceleași gânduri.

Lumea trebuie să-i fi părut frumoasă lui Sophie Friedgood pe 17 iunie 1975: fără o amantă pentru care să-și facă griji și cu toate motivele de a crede că relația dintre ea și Charlie era pe făgașul cel bun. În acea după-amiază, ea și o prietenă au sărbătorit finalul turneului de la clubul de golf. Sophie s-a răsfățat prin a cumpăra doi saci pentru golf din maga-zinul cu produse de profil, unul pentru ea și unul pentru Charlie. Mai târziu, s-a întâlnit cu soțul ei la un restaurant local, pentru a servi cina. Ca de obicei, Charlie a întârziat, însă seara a decurs destul de plăcut și, după ce s-au oprit pentru a-i face o vizită contabilului lor, cuplul s-a întors în casa din Long Island. Un prieten a telefonat și a vorbit cu amândoi. Păreau să fie într-o dispoziție bună. În jurul orei unsprezece s-au pregătit de culcare.

Oricine își poate da seama de ceea ce s-a întâmplat în continuare. După cum a descris ulterior acuzarea, Friedgood a mers în biroul său, de unde s-a întors cu o seringă plină cu Demerol, un calmant puternic. A revenit în dormitor. Sophie stătea goală pe pat. Friedgood s-a apropiat, zâmbind. Într-o clipă, el i-a apucat brațele, i le-a întors la spate și i-a împins adânc acul în fesă. Demerolul nu acționează foarte repede, astfel încât Friedgood a trebuit probabil să o țină pe soția sa cu fața în jos pe pat pentru a-i înăbuși țipetele. După câteva minute, când Sophie a căzut pradă delirului, el a mai injectat-o de câteva ori, culminând cu o injecție direct în ficat. Pleoapele ei s-au închis.

În ziua următoare, trupul lui Sophie Friedgood a rămas nedescoperit până după prânz. O prietenă a sunat și a fost surprinsă să afle de la menajera ei, Lydia, că Sophie era încă în pat. „Mergi să vezi ce se

întâmplă cu ea", a rugat-o pe menajeră. Aceasta a încercat să o trezească pe Sophie din ceea ce ea credea a fi un somn profund. După care i-a observat buzele reci, albastre. A alergat înapoi la telefon și a rostit: „Doamna Friedgood nu se trezește." Prietena a sunat imediat la ambulanță.

Când Friedgood a primit mesajul, s-a grăbit să ajungă acasă. Poliția și paramedicii se aflau deja acolo. Friedgood a alergat spre dormitor. În fața trupului durduliu și gol al lui Sophie, el s-a prăbușit. A început să o sărute, rostind printre suspine: „Sophie a mea, Sophie a mea, ești moartă." Un polițist l-a abordat. Printre lacrimi, Friedgood i-a spus că soția sa avusese un număr de atacuri cerebrale; iar el se cam aștepta la un asemenea deznodământ.

După care Friedgood a făcut un lucru cât se poate de ciudat. A semnat el însuși certificatul de deces, menționând la cauza morții „atac cerebral vascular". În acel moment, în statul New York nu exista nicio lege care să interzică unui doctor să semneze certificatul de deces al unui membru al propriei familii, însă neoficial era un act privit cu suspiciune. A face acest lucru atrăgea după sine multe bănuieli. Friedgood săvârșise prima sa gafă.

A doua gafă a survenit la scurt timp, atunci când a anunțat că, în acord cu legea iudaică ortodoxă, Sophie trebuia să fie înmormântată înainte de apusul soarelui a doua zi. Exista în această atitudine o nerăbdare care i-a contrariat pe polițiști. În curând, ei au început să creadă că ceva era în neregulă cu dr. Charles Friedgood.

Trupul lui Sophie a fost trimis familiei sale în Hazleton, Pennsylvania, pentru înmormântare. În departamentul de poliție din Nassau County avusese loc o dispută legată de necesitatea interogării lui Friedgood. În cele din urmă, s-a luat decizia de a-l chema la secție. Polițiștii s-au întâlnit cu el în biroul directorului firmei de pompe funebre și l-au convins să fie de acord cu o autopsie. Friedgood a impus o condiție prealabilă. A cerut să fie prezent la autopsie. Reprezentanții poliției nu aveau autoritatea necesară pentru a-l refuza, însă nu-și puteau aminti de o altă ocazie în care un soț îndurerat să ceară prezența în sala de autopsie în timp ce trupul soției sale era disecat. Acest fapt nu a făcut decât să le intensifice suspiciunile.

Pe durata autopsiei au ieșit la lumină câteva anomalii. Mai întâi, stomacul lui Sophie era foarte plin. De vreme ce hrana este evacuată în general din stomac în decurs de șase ore, era clar că Sophie murise

la scurtă vreme după ce consumase o masă bogată. Se cunoştea faptul că ea nu servea micul dejun, aşadar moartea trebuie să se fi produs după cina din seara anterioară. Acest aspect nu se potrivea cu afirmaţia lui Friedgood că soţia sa se simţea bine când el plecase în acea dimineaţă la serviciu. Din punct de vedere medical era imposibil.

Mai existau totodată vânătăile galbene şi negre cauzate de acul de seringă. Friedgood a spus că acestea se produseseră după moarte. Doctorul care a efectuat autopsia a fost de altă părere. El a dispus trimiterea de probe biologice pentru analize de medicină legală. Toxicologul nu a întâmpinat nicio dificultate în a stabili prezenţa a 600 mg de Demerol, de două ori mai mult decât o doză fatală. Singura dificultate cu care s-a confruntat a fost aceea de a crede că un coleg medic ar fi fost atât de prost încât să utilizeze un medicament atât de uşor de identificat.

Poliţiştii au obţinut repede un mandat de percheziţie a casei lui Friedgood. Ei au sosit în mijlocul unei atmosfere extrem de încărcate. Rudele apăreau şi plecau fără oprire. Friedgood a întâmpinat cu priviri întunecate intruziunea poliţiştilor, însă nu a încercat să o oprească. Au început căutările. Când haosul a ajuns la apogeu, el a tras-o într-un colţ pe una dintre fiicele sale, Esther, şi i-a şoptit, mai întâi în limba idiş, apoi în engleză: „La etaj. În dulapul cu dosare. Sticluţă. Seringă. Raftul de sus."

Speriată şi confuză, Esther s-a strecurat în birou unde a găsit sticluţa şi seringa. Neştiind ce să facă cu ele, le-a introdus într-o pungă de hârtie şi a ascuns pachetul în lenjeria sa intimă. După ce poliţia a terminat percheziţia într-unul dintre dormitoare, ea a ascuns coletul acolo. Singura persoană căreia i-a spus acest lucru a fost tatăl ei. După trei zile, când Esther a venit să verifice dacă punga mai era acolo, aceasta dispăruse.

Friedgood şi-a dat seama că situaţia sa începe să se complice. A demarat o inventariere febrilă a cutiilor şi seifelor bancare securizate, furând averea soţiei, ce consta în bijuterii şi obligaţiuni de stat. După care a făcut ultima şi cea mai mare greşeală. În vreme ce se afla la aeroport, şi-a sunat membrii familiei pentru a le spune că urma să plece din localitate pentru câteva zile; probleme cu inima, a explicat el. Din cauza zgomotului de fundal, cineva l-a întrebat pe Friedgood dacă se afla într-un aeroport. Friedgood a ezitat să răspundă. Ezitarea l-a costat. Ginerele său, Abraham Menshe, deja suspicios în legătură cu

moartea lui Sophie, a contactat poliția. După câteva minute a început vânătoarea de pe aeroportul JFK.

Charles Friedgood a fost condamnat de propriii săi copii. Mărturia lor l-a pus după gratii. Esther a spus curții despre Demerol și despre seringă. Ceilalți au amintit de comportamentul lui greșit față de mama lor. Friedgood nu a beneficiat de nicio apărare. Pe 15 decembrie, el a fost găsit vinovat de omucidere. Peste o lună se afla din nou în fața curții de judecată, pentru primirea sentinței. Istovit și tras la față, el a pledat cu înflăcărare în favoarea sa: „Știu că sunt nevinovat și urmează să fac închisoare pentru tot restul vieții mele. Aceasta nu este dreptate... Vă jur, domnule judecător, că nu am comis această crimă".

Judecătorul Richard C. Delin nu a fost impresionat. El i-a spus lui Friedgood: „Ai fost motivat de lăcomie și de poftă trupească — lăcomie față de bijuteriile soției tale și poftă trupească față de amanta ta. Te-ai folosit de priceperea ta de medic pentru a administra cinci doze de Demerol... Aceasta nu a fost o crimă pasională. Ai continuat până ți-ai atins scopul". După care judecătorul i-a acordat sentința maximă, douăzeci și cinci de ani de închisoare.

În cele din urmă norocul îl părăsise pe Charlie.

Totuși, există și un lucru bun survenit în urma acestor evenimente nefericite. În 1978, puterea legislativă a statului New York a aprobat o lege care le interzicea doctorilor să semneze certificatul de deces al unei rude. Deținutul înalt, cu părul grizonant aflat în penitenciarul Fishkill din Beacon ar fi fost furios să afle că legislatorii au numit dispoziția „Legea Friedgood".

3
Genul care se însoară

Criminalii în serie, la fel ca majoritatea ucigașilor, sunt victimele rutinei. Ei găsesc o metodă care funcționează și îi rămân fideli. Pentru acest conservatorism, ar trebui să le fim recunoscători. Un număr suficient de repetiții duce invariabil la arest. La urma urmei, ceea ce l-a pus după gratii pe George Joseph Smith, Ucigașul Mireselor din baie, nu a fost munca detectivilor, ci mai degrabă vigilența unui cititor de ziar, care a observat că ultima dintre soțiile lui Smith murise în împrejurări similare cu cele ale predecesoarelor sale și a informat poliția.

La fel s-a întâmplat și cu dr. Robert George Clements. Pe durata vieții sale de adult, acest irlandez morocănos și voinic a reușit să-și găsească neveste și să scape de ele fără să stârnească prea multe bănuieli. E adevărat, fiecare moarte a unei soții a coincis cu o scădere subită a averii acesteia, însă pasiunea lui pentru călătorii și mijloacele de comunicare rudimentare din acele vremuri l-au ferit pe Clements de orice confruntare cu reprezentanții legii. Dacă ar fi continuat să călătorească dintr-o parte în alta, e posibil ca doctorul să fi putut evita cu totul orice fel de probleme. Însă, odată cu înaintarea în vârstă, Clements a devenit neglijent. Mai mult decât atât, a devenit nechibzuit. Poate că briza aspră ce bătea asupra localității Southport din nord-vestul Angliei a fost cea care i-a influențat gândurile; sau poate că erau primele semne ale seni-lității. Oricare a fost motivul, în 1947 dr. Clements a făcut ceva de-a dreptul stupid — ulciorul său mersese de prea multe ori la apă.

Nimic din trecutul său nu prevestea ceea ce a urmat în viața acestui personaj. Familia Clements era una foarte respectată în Dungannon,

un orășel din County Tyrone, Irlanda. Protestanți, cu o situație financiară foarte bună, au reușit să-și trimită toți cei patru fii la facultate. După absolvirea colegiului, Robert, cel mai tânăr dintre frați, și-a urmat fratele cel mai mare pe calea medicinei (ceilalți doi frați au ales alte profesii apreciate de clasa mijlocie a societății victoriene, anume în structurile ministeriale și în cele ale armatei). Atât în școală, cât și după, Clements și-a câștigat o reputație pe terenul de sport. Constituția sa robustă și spiritul competitiv l-au transformat într-un atlet de succes. Era extrem de talentat, reprezentându-și țara la lacrosse și rugby. Succesul său se manifesta și în sala de clasă. Și-a obținut diploma de bacalaureat în 1904. După patru ani, la vârsta de douăzeci și doi de ani, a obținut calificarea de doctor în Belfast.

Încă din facultate, avea o înclinație spre lucrurile puțin mai excentrice — mese somptuoase, teatru, cluburi de noapte și femei, mereu femei. Erau hipnotizate de prezența lui. Nici nu era de mirare. Farmecul lui Clements făcea ca toată lumea să îi mănânce din palmă. Adăugați la acest lucru celebritatea sa ca sportiv și atractivitatea fizică incontestabilă; și tânărul din Dungannon avea în față un viitor promițător. Cu excepția unui singur lucru — banii.

Ca medic generalist practician de condiție mai modestă și care se lupta să obțină succesul, el se confrunta permanent cu lipsa banilor. Nici nu se punea problema de a-și putea întreține stilul de viață după care tânjea. Ceva trebuia făcut. Soluția lui? Una extrem de simplă: să se căsătorească cu o femeie care deținea averea și temperamentul necesare pentru a-i susține stilul de viață pe care-l alesese.

A fost nevoit să aștepte acest lucru până în 1912. Anul s-a dovedit a fi unul plin. Clements nu doar că a reușit să găsească genul de nevastă pe care îl căuta, însă fusese totodată admis ca profesor asociat la Royal College of Surgeons, în Edinburgh. Nu e greu de ghicit care triumf i-a adus cea mai mare satisfacție. A câștiga respectul colegilor de profesie poate fi un lucru minunat pentru egoul cuiva, însă nici nu se poate compara cu beneficiile pecuniare ale căsătoriei cu o femeie bogată.

Faptul că, deși era fiica unuia dintre cei mai bogați comercianți de porumb din Belfast, ea nu îmbrăcase niciodată rochia de mireasă până la o vârstă destul de înaintată spune multe despre lipsa de atractivitate fizică a lui Edyth Mercier. Cât se poate de pragmatic, Charles era pe deplin pregătit pentru a trece cu vederea lipsurile fizice ale lui

Edyth şi dife-renţa de vârstă de zece ani dintre ei, ca să se concentreze în schimb pe aspectul cu adevărat important al relaţiei lor — contul ei bancar. El a fost ajutat cu generozitate în această privinţă de către tatăl miresei, care, probabil uşurat că a scăpat de fiica sa de patruzeci şi doi de ani, cu un aspect fizic mai mult decât mediocru, a oferit cuplului o sumă mare de bani în momentul căsătoriei.

Clements dăduse lovitura. Lucrurile au continuat să se îmbunătăţească. Doar optsprezece luni mai târziu, domnul Mercier, de acum pacientul ginerelui său, a murit de cancer. Pentru prima dată, Clements a semnat unul dintre acele certificate de deces care urmau să joace un rol atât de important şi totodată benefic în viaţa lui. Când testamentul bătrânului a fost citit, s-a dovedit că el acordase fiicei sale alţi 25 000 de dolari, sumă echivalentă cu peste un sfert de milion în prezent.

Deloc surprinzător, Clements şi Edyth se bucurau de popularitate în cadrul comunităţii din Belfast. Locuiau într-o casă mare amplasată într-una dintre cele mai prestigioase zone ale oraşului, erau membri ai asociaţiilor locale la modă şi aveau parte de o viaţă lipsită de griji. Dar nici Clements nu şi-a redus frecvenţa aventurilor amoroase. Ignorân-du-şi datoriile conjugale faţă de soţie, Clements a trecut de la o aventură la alta cu o impertinenţă care a devenit subiectul bârfelor din Belfast. Întocmai atâtor altor medici care au apelat la crimă, Clements dispunea de rezerve nelimitate de vanitate. În ochii săi, prestigiul social asociat cu vocaţia sa părea să excludă orice posibilitate ca el să fie considerat responsabil pentru propriile acţiuni. El a călcat în picioare convenţiile sociale, considerându-se deasupra lor.

În timp, aceste bârfe au ajuns la urechile lui Edyth. Spre surprinderea tuturor, ea nu a reacţionat în niciun fel. Se poate ca ea să nu fi crezut poveştile, însă e mai probabil să fi ales să le ignore în întregime. Edyth era cât se poate de realistă. În acele vremuri, femeile divorţate lipsite de atractivitate fizică nu erau prea bine văzute în ierarhia socială. Dacă dorea să rămână măritată, nu avea altă soluţie decât să ignore infidelităţile soţului ei. În afară de acest aspect, exista şi un alt motiv. Edyth ajunsese să aibă o nevoie disperată de siguranţa oferită de căsătorie. Era aproape de faliment, contul bancar fiind epuizat. În doar opt ani, dr. Clements secătuise contul lor comun.

Când Edyth a aflat, ea s-a plâns cu amărăciune lui Clements, însă el i-a îndepărtat reproşurile cu amestecul său obişnuit de şarm şi

prefăcătorie. „Nu ai de ce să-ţi faci griji, a convins-o el. Oricum, o persoană în situaţia ta nu ar trebui să îşi facă griji pentru lucruri lipsite de însemnătate."

Edyth a fost nevoită să recunoască faptul că avea dreptate. De câteva luni, ea nu se simţea prea bine, fiind mereu obosită, adesea prea slăbită pentru a sta în picioare. Da, într-adevăr, ar trebui să trateze lucrurile cu mai multă lejeritate. Însă această atitudine nu i-a fost de niciun ajutor. Starea ei de sănătate s-a înrăutăţit. „Boala somnului", a oftat Clements faţă de prietenii îngrijoraţi, o boală tropicală cunoscută pentru rata scăzută de supravieţuire. A adăugat sumbru că „era doar o chestiune de timp". Avertismentul său s-a dovedit a fi nefiresc de profetic. La doar câteva zile de la predicţie, în toamna anului 1920, Edyth a murit. Clements, abia capabil să-şi stăpânească suferinţa, şi-a găsit cumva puterea de a semna certificatul de deces.

După înmormântare, a devenit agitat. Oraşul Belfast era prea mic, prea provincial şi cu siguranţă prea periculos pentru ceea ce avea el în minte. La fel ca mulţi alţi compatrioţi înaintea sa, Clements a început să-şi îndrepte privirile către oportunităţile care se aflau dincolo de graniţă. Anglia, acela era locul. Un bărbat îşi putea croi un drum în Anglia. Femeile disponibile nu lipseau nici ele, Marele Război avusese grijă de acest lucru. Aflat în floarea vârstei, un bărbat cum nu se poate mai bine, Clements şi-a vândut cabinetul de practică medicală, şi-a făcut bagajele şi a pornit în căutarea unei alte neveste care să corespundă criteriilor sale.

S-a stabilit în Manchester. Poate că zilele de glorie ale oraşului se sfârşiseră, însă existau destui bani care circulau prin oraşul care-şi spunea cu mândrie „Capitala Nordului" pentru a-i menţine pe speculatori fericiţi. Averi făcute din comerţul cu bumbac erau etalate în cluburile private, iar acestea au apărut în calea pribeagului dr. Clements. Avea un zâmbet pregătit pe buze şi o ureche înţelegătoare, iar nu după multă vreme, a început să primească invitaţii la petreceri — bărbaţii eligibili erau o specie pe cale de dispariţie în Manchesterul postbelic — care i-au adus un cerc larg de paciente. Clements nu a ratat nicio oportunitate. Nu avea cum să-i dăuneze nici faptul că a devenit francmason. Nici şarmul nu-l părăsise. Încă mai avea aşi în mânecă. Femeile se simţeau atrase de prezenţa lui. Majoritatea erau drăguţe, toate erau bogate.

Din mulțimea de admiratoare, Mary McCreary s-a detașat ca pretendenta cu cele mai mari șanse la căsătorie. Era fiica unui industriaș bogat din Manchester, a cărui familie provenea din Irlanda. Clements, făcând uz de originea sa irlandeză, a cucerit-o într-un timp record. La mai puțin de un an după moartea lui Edyth, în vara anului 1921, și-a condus proaspăta mireasă la altar, gândindu-se fără îndoială la modul în care va cheltui suma considerabilă de bani pe care tatăl lui Mary le-o dăruise sub forma unui cadou de nuntă.

Având din nou o situație financiară excelentă, Clements și-a reluat activitatea socială. Totuși, de această dată, a trebuit să-și restrângă drastic cochetăriile extramaritale. Mary nu era la fel de ușor de dominat precum Edyth și l-a supravegheat atent. Probabil că nu întâmplător Clements a ales acest moment pentru a-și întemeia o familie. Odată cu venirea pe lume a fiului lor, pe nume George, în 1923, abilitatea lui Mary de a juca rolul câinelui de pază a avut de suferit. Devenise prizonieră în propria casă, incapabilă să afle ce făcea soțul ei. Acest lucru îi convenea de minune lui Clements, care și-a reluat escapadele amoroase. De asemenea, cheltuia banii cu o viteză uluitoare.

Ca o coincidență, pe măsură ce se risipeau banii, starea de sănătate a lui Mary se înrăutățea la rândul ei până când, în 1925, atât Mary, cât și contul ei bancar erau pe sfârșite. Clements a răspândit în jur vestea că Mary suferea de o afecțiune cardiacă — „Gravă", a spus doctorul. El a pregătit bine terenul. Când Mary a trecut în neființă, nimeni nu și-a exprimat mirarea. Certificatul de deces, din nou semnat de un Clements îndurerat, a consemnat la cauza morții „endocardita". Toată lumea a fost de acord că avusese loc o tragedie.

La scurtă vreme după aceasta, Clements a luat o pauză de la rolul său de soț, și-a lăsat fiul în grija unor rude și a plecat pe mare ca doctor pe un vapor. În următorii doi ani, a călătorit în mare parte a timpului prin Orient. Această perioadă din viața sa este înconjurată de mister. Nu și-a mai arătat fața decât în 1927, când a reapărut în Manchester. Singura dovadă vizibilă a sejurului său asiatic a fost o servitoare japoneză pe care a adus-o în Anglia. O astfel de apariție în rigidul Manchester i-a atras priviri încruntate, dar s-a dovedit a fi un element util în vizibilitatea sa socială pe măsură ce Clements și-a reluat practica medicală și se pregătea să demonstreze încă o dată că e un campion al vieții sociale.

Nu își pierduse deloc carisma. Un șir nesfârșit de femei bogate, de condiție bună, așteptau la ușa mereu deschisă. Era realmente un concurs pentru a vedea cine va ocupa în cele din urmă locul celei de-a treia doamne Clements, când medicul Don Juan a luat o decizie ce a înlăturat o mare parte a concurenței. În 1928, el s-a căsătorit cu o veche prietenă de familie, Kathleen Burke. Kathleen nu doar că le cunoscuse pe cele două predecesoare ale sale, însă deținea totodată trăsătura unică — cel puțin din punctul de vedere al lui Clements — de a fi mai degrabă lipsită de bani. În absența oricărei dovezi contrare, cineva poate presupune că Clements se căsătorise cu cele mai bune intenții. În caz că lucrurile stăteau așa, era prima sa manifestare de decență.

Cu banii pe care îi economisise în călătoriile peste hotare și cu venitul câștigat din practicarea medicinei, Clements își putea permite să trăiască aproximativ în stilul în care se obișnuise. Era adevărat, nu mai putea fi atât de extravagant ca înainte, însă limitările erau prea puțin importante pentru a fi observabile. Pentru a-și rotunji veniturile, el s-a aventurat în formele de medicină ezoterică. Văzute din perspectiva prezentului, mare parte din recomandările lui sună a escrocherie, însă la începutul anilor 1930 erau mulți cei care susțineau sub jurământ beneficiile hidroterapiei, o formă de tratament bazată pe folosirea apei. O altă formă de tratament, oarecum mai drastică, pe care o folosea Clements era administrarea de medicamente sub forma supozitoarelor și a spălăturilor anale. O muncă neatractivă, însă bine plătită.

În 1933, Clements, trecut bine de cincizeci de ani, a optat pentru o formă de semipensionare. El și Kathleen s-au mutat în sud și au preluat conducerea unui hotel în New Forest. A fost o inițiativă cu ghinion. Cu Marea Depresiune în plină desfășurare, existau în jur puțini bani de cheltuit pe camerele de hotel, iar Clements a fost nevoit să lucreze suplimentar pentru a face față solicitărilor financiare. Absențele sale frecvente însemnau că practic Kathleen trebuia să conducă hotelul de una singură. Sănătatea ei, deloc robustă nici în momentele în care se simțea cel mai bine, a început să se înrăutățească sub povara stresului. Ceea ce exacerba problema era neplăcerea ei instinctivă de a trăi în sud. Era o fată din nord, născută și crescută astfel, incapabilă să se înțeleagă cu oameni pe care ea îi considera nepoliticoși și neprietenoși. Din această cauză, în 1935 ei au vândut hotelul și s-au mutat înapoi în nord, de această dată în orașul Southport, situat pe malul mării, în zona Lancashire.

În cazul în care Clements intenționa să-și reia practica, era locul cel mai potrivit. Southport era, și încă este într-o anumită măsură, un oraș preferat de bătrânii aflați la pensie. Ei vin aici pentru brizele înviorătoare, pentru viața tihnită și pentru a fi aproape de rudele lor. Pentru mulți, călătoria este una scurtă, doar optsprezece mile distanță de zona urbană a orașului Liverpool. O călătorie scurtă, poate, însă Southport, cu aerul său de noblețe ofilită, averile discrete și clasa mijlocie înfloritoare, se află la ani-lumină distanță de vecinul său din sud.

Clements știa acest lucru. Nu ar fi dus lipsă de pacienți și, dat fiind numărul mare de văduve bogate, nu ducea nici lipsă de interese romantice. El și Kathleen s-au instalat repede. Mulți dintre prietenii lor din Manchester le făceau adesea vizite. În curând a urmat periplul obișnuit prin restaurante, săli de teatru, petreceri și cluburi de noapte. Un observator inocent ar fi putut crede că viața lui Clements era una ideală, însă în spatele unei aparente stări de mulțumire, doctorul era tulburat. Nu doar că hotelul fusese un dezastru financiar, însă mica avere a familiei era acum în întregime epuizată — această situație era departe de ideea de fericire a lui Clements. El a început să caute soluții de ieșire din această situație financiară.

Decizia de a o ucide pe Kathleen trebuie să-i fi răscolit sufletul. Pe de o parte, era vorba de afecțiunea autentică pe care el o simțea față de ultima sa soție, însă aceste sentimente au trebuit să fie puse în balanță cu lăcomia lui pentru bani, de-a dreptul insațiabilă. În 1938, el a ajuns fără tragere de inimă la o decizie. Aproape imediat starea de sănătate a lui Kathleen a început să se șubrezească și a fost dusă la Kenworthy Hydro. De această dată Clements nu și-a îngrijit soția, ci a chemat un alt medic. Totuși, acest lucru nu l-a împiedicat să facă sugestii legate de afecțiunea de care suferea Kathleen — tuberculoză — și să prevestească sumbru moartea ei iminentă. Aproape că a ghicit și ziua. La îndemnul lui Clements, medicul a semnat conștiincios certificatul de deces, confirmând tuberculoza drept cauză a morții.

Robert Clements a adoptat o figură tristă la înmormântare, apărând într-un costum negru, apropiindu-se de vârsta de șaizeci de ani, cu o mină fermă, cu părul grizonant și limba vicleană. S-a prezentat demn, cu o figură tragică, dar conștient că posedă o metodă perfectă de a ucide și a scăpa nepedepsit.

Sau așa părea.

Doar la mulţi ani după aceea, s-a aflat că moartea celei de a treia soţii, departe de a trece neobservată, a fost periculos de aproape de a-l demasca pe Robert Clements. A fost la un pas să fie arestat.

Irene Gayus, o doctoriţă din Southport, o cunoştea pe Kathleen de ani de zile, nu doar ca pacientă, ci şi ca prietenă apropiată. Fire sceptică şi deloc impresionată de aparenta suferinţă a lui Clements, Irene nu a avut niciodată încredere în acesta. A considerat mereu bonomia lui aparentă ca fiind nesinceră. Instinctul i-a spus că Kathleen s-a măritat cu bărbatul nepotrivit. Nu se ştie dacă ea îi împărtăşea sau nu aceste gânduri lui Kathleen, însă Irene Gayus pare să fi deţinut calităţile unui detectiv amator. În urma contactului cu prietenii din Manchester a aflat de reputaţia scandaloasă a lui Clements şi de decesul subit al fostei soţii, survenit chiar în momentul când banii începeau să se termine. Investigaţiile ulterioare au dezvăluit detalii legate de prima doamnă Clements, în Belfast. Curiozitatea lui Irene s-a transformat de-a dreptul în suspiciune atunci când a aflat că, în ambele ocazii, Clements a fost cel care a semnat certificatele de deces. Deşi nu era un lucru ilegal, lui Irene Gayus, în calitate de medic, nu i-a luat prea mult timp pentru a observa lipsa de etică a unei astfel de proceduri. Ceea ce a intrigat-o a fost informaţia că, în lunile de dinaintea morţii lui Kathleen, Clements a fost zărit curtând o altă femeie foarte bogată prin magazinele şi salonele din Southport.

Atunci când Kathleen a murit, dr. Gayus a rupt tăcerea. A mers la comandantul poliţiei din Southport, locotenent-colonelul Harold Mighall, şi i-a spus cele aflate. Acesta a ascultat atent povestea ei şi a recunoscut că existau motive de suspiciune. După ce s-a consultat cu medicul legist, Mighall a ordonat o autopsie.

Din nefericire, autopsia a întârziat câteva ore. Exact în acea dimineaţă, Kathleen Clements fusese incinerată în Liverpool. Soţul ei, conform persoanelor prezente, era profund îndurerat. La fel erau şi autorităţile; fără un cadavru, poliţiştii nu aveau nicio şansă.

În cazul în care Clements auzise sau bănuise interesul oficialilor faţă de activităţile sale — şi e greu ca acest lucru să nu se fi întâmplat într-un Southport plin de bârfe —, nu a arătat nicio clipă că ar şti acest lucru. Dimpotrivă, şi-a reluat febril viaţa socială şi, în câteva luni, o curta intens pe Amy Victoria Barnett, cu douăzeci de ani mai tânără decât el, o altă doamnă cu o situaţie financiară de invidiat. Încă o dată,

norocul i-a surâs insistentului curtezan. Tatăl lui Amy, un industriaș din Liverpool, a murit pe neașteptate în ianuarie 1940, lăsându-i moștenire de 25 000 de dolari. Pentru a o ajuta să depășească trauma, Clements i-a propus căsătoria. Amy, care prefera să fie cunoscută sub numele de „Vee", a încuviințat aproape fără rezervă.

În ciuda războiului, căsătoria lor din Londra a fost un eveniment spectaculos. Fratele lui Clements, William, a condus ceremonia la eleganta St. George's Church din Hanover Square, în timp ce fiul său, George, a jucat rolul aprodului. Pentru recepție, a fost organizat un banchet la Mayfair Hotel, unde câteva sute de invitați s-au îndestulat cu bucate alese. După o scurtă lună de miere „undeva în sudul Angliei", fericitul cuplu s-a întors la Southport, în luxul și splendoarea unui apartament cu opt camere de la adresa The Promenade, numărul 20, în care locuise anterior tatăl lui Vee. De la geam, Clements putea admira Marea Irlandei, bucuros, probabil, să lase în urmă multe lucruri neplăcute.

Din nou cu o situație financiară bună, Clements a redus drastic practicarea medicinei private și și-a reluat activitățile sociale. Însă în 1940, pe măsură ce așa-numitul „Război ciudat" a început să facă loc confruntărilor armate reale și din ce în ce mai mulți doctori erau chemați pe front la datorie, el s-a aflat în situația de a-și relua practica medicală.

El a ocupat postul de medic-șef al departamentului de sănătate din Blackburn, făcând zilnic naveta de la Southport. Era o poziție importantă, însă nu-i ocupa foarte mult timp și îi permitea numeroase ocazii de a-și satisface cele două interese principale ale sale, Partidul Conservator și redactarea unor articole pentru publicațile *Lancet* și *British Medical Journal*. În perioada războiului, el și soția sa au rămas personaje proeminente ale lumii bune din Southport. Vee, în particular, era îndeaproape interesată de teatrul pentru amatori și de biserică, încurajându-l și pe soțul ei să se implice în același gen de activități. Clements s-a dovedit a fi un actor talentat, însă a preferat să-și petreacă serile în loja masonică locală, sau cel puțin așa îi spunea lui Vee.

Deși nimeni nu putea nega atitudinea sociabilă a cuplului, ei manifestau totuși o ciudățenie care a dat naștere la speculații. Aspectul era legat de apartamentul lor de pe strada The Promenade. Oaspeții erau primiți doar în camera de recepție elegant mobilată, unde

puteau admira pianul, porţelanurile de Dresda şi câteva picturi în ulei. Accesul în restul apartamentului era interzis cu stricteţe. Clements a fost extrem de insistent în această privinţă. Toate cererile din partea musafirilor de a vedea ceea ce se afla dincolo de acele uşi închise erau refuzate politicos. Dar în spatele zâmbetului său fermecător exista o fermitate de oţel. Motivul acestei atitudini urma să fie cunoscut doar peste ani de zile.

La sfârşitul războiului, Clements a ieşit la pensie. Avea acum şaizeci şi cinci de ani, iar excesele unei vieţi active începeau să se întipărească pe pielea tăbăcită a chipului său. Însă creierul era la fel de activ ca întotdeauna, şi la fel erau şi alte câteva organe. Dacă nu ar fi avut-o pe Vee prin preajmă...

Boala ei a debutat în decembrie 1946 şi a luat forma unor migrene violente, ameţeli şi pierderi de memorie. Într-o zi, a leşinat în maşină şi a trebuit să fie dusă de urgenţă acasă. Icter, şi-a informat Clements prietenii, cu o privire tristă. Mai târziu a anunţat că boala a ajuns la vezica biliară şi că aşteaptă o altă opinie medicală.

Dr. John Holmes a ascultat cu atenţie simptomele descrise de Clements înainte de a examina pacienta. Însă, în afară de ceea ce ulterior el a numit „simptome de boală nervoasă", Holmes nu a putut găsi nimic în neregulă din punct de vedere organic.

„Dar ar putea fi o tumoare cerebrală?", a întrebat Clements. Holmes a clătinat din cap şi a rămas la diagnosticul iniţial — o stare nervoasă şi nimic altceva.

Evenimentele ulterioare au părut să confirme verdictul lui Holmes. Până în martie 1947, doamna Clements se simţea destul de bine pentru a fi văzută ieşind împreună cu soţul ei în restaurantele şi magazinele de pe Lord Street, cea mai elegantă stradă din Southport. Ţinând seama de acest lucru, cineva îşi poate imagina uşor consternarea lui Holmes atunci când a auzit că doctorul Clements le spunea prietenilor din Manchester că Vee era extrem de bolnavă şi că era vorba „doar de o chestiune de timp".

Talentul de profet al lui Clements, la fel ca înainte, s-a dovedit a fi suspect de precis. La miezul nopţii, în ziua de 26 mai, Holmes a primit un telefon de la Clements, implorându-l să vină imediat acasă la el deoarece soţia sa era pe moarte. Holmes nu a stat pe gânduri. Mai târziu în acea noapte, Vee a fost internată, în stare de comă.

Pe de altă parte, Clements își organiza propriile aranjamente. El a abordat-o pe bogata văduvă Amy Stevens, întrebând-o dacă putea locui la ea pe durata spitalizării lui Vee. Desigur, a încuviințat doamna Stevens, primindu-l. După multă vreme, Amy Stevens a fost nevoită să apeleze la serviciile unui avocat pentru a-și proteja reputația, de vreme ce în Southport un val de bârfe îi legau numele de cel al romanticului dr. Clements. Însă, pentru moment, ea a fost cât se poate de fericită să-l ajute.

Vee a fost examinată de directorul spitalului, dr. Andrew Brown. Alături de asistenta-șefă, doamna Baxendale, el a observat ceva ciudat la ochii pacientei — pupilele se contractaseră până la dimensiunea unui vârf de ac. De asemenea, pielea căpătase o nuanță albăstruie, iar femeia avea probleme respiratorii.

„Pare mai degrabă o otrăvire cu morfină decât o problemă cerebrală", a murmurat doamna Baxendale. Dr. Brown a încuviințat din cap. Înainte de a pleca în acea seară de la spital, Brown a lăsat instrucțiuni stricte ca, indiferent de împrejurări, pacientei să nu-i fie administrată morfină, nici măcar dacă îi este prescrisă de dr. Holmes.

În ciuda celei mai bune îngrijiri oferite, Vee Clements a murit a doua zi la ora 9:30 dimineața, fără să-și fi recăpătat cunoștința. După ce i s-a transmis vestea, dr. Clements și-a reafirmat imediat teoria legată de tumoarea cerebrală. Dr. Holmes a rămas impasibil și i-a spus lui Clements că dorea să facă o autopsie pentru a stabili cauza morții. Clements și-a exprimat repede acordul.

Nu se știe din ce motiv, într-un moment de nesăbuință, dr. Holmes a ocolit biroul medicului legist și a organizat o autopsie în chiar încăperea unde murise Vee Clements. A fost o decizie care-i va aduce ulterior reproșuri usturătoare lui Holmes în curtea de judecată din partea medicului legist, care a spus: „Dacă acest caz mi-ar fi fost raportat mie, așa cum ar fi trebuit să se întâmple în mod firesc, interesele justiției ar fi fost servite mai bine." În continuare, medicul legist a adăugat că „acest aspect este unul tulburător, cel puțin spus."

Autopsia a fost efectuată de dr. James Houston, un medic patolog de treizeci și nouă de ani de la spitalul din Southport. Houston, un perfecționist care muncea până la epuizare, și-a creat repede un nume în tratamentul difteriei; întâmplător, era și un prieten apropiat al lui Clements.

Înainte de începerea autopsiei, Clements l-a luat de umăr pe bărbatul mai tânăr și i-a repetat propriile idei legate de cauzele morții lui Vee. Clements a făcut uz de cel mai linguşitor comportament al său. A susținut în continuare credința sa în faptul că fusese vorba de o tumoare cerebrală, însă, pentru prima oară, a menționat posibilitatea unei leucemii mieloide. Aceasta era o mișcare vicleană. Houston a ciulit urechile. Deținând o specializare în hematologie, orice discuție legată de o boală a sângelui îi atrăgea cu siguranță atenția. A ascultat cele spuse de Clements — la urma urmei, traseul profesional al bătrânului era impecabil — și, după cum au arătat-o evenimentele ulterioare, a efectuat autopsia absolut hotărât să descopere dovezi care susțineau afirmațiile prietenului său.

Atunci când Houston a extras creierul femeii moarte, el nu a găsit niciun indiciu de tumoare cerebrală. A transmis această descoperire doctorului Brown. Acum mai suspicios ca niciodată, Brown i-a spus lui Houston să continue cu o autopsie completă.

În următoarele două ore, Houston a efectuat o autopsie aproape ca la carte. A extirpat toate organele relevante, a prelevat suficiente mostre pentru analize ale sângelui și a făcut consemnări scrise. După care tânărul doctor a făcut un lucru de neiertat din punct de vedere medical. Fie din cauza oboselii, fie dintr-o prea mare încredere în capacitățile sale de diagnosticare, Houston a dat dispoziție tehnicianului de laborator să distrugă toate organele, deși acestea nu fuseseră încă supuse unei examinări microscopice. A fost o decizie nesăbuită.

Întors în laboratorul propriu, Houston a testat la repezeală mostrele de sânge și, cu destulă siguranță, a descoperit ceea ce considera a fi semnele unei leucemii mieloide. Satisfăcut, el a semnat certificatul de deces și a trecut la următorul caz.

Se părea că, încă o dată, Robert Clements reușise să scape basma curată.

Însă dr. Brown nu era convins încă. Trecând peste Holmes, el a urmat procedurile adecvate și și-a prezentat bănuielile medicului legist, Cornelius Bolton. Bolton, îngrozit de atitudinea lui Holmes, a acționat rapid, contactându-l pe comandantul poliției, același locotenent-colonel Harold Mighall care încercase în urmă cu opt ani să oprească înmormântarea celei de-a treia doamne Clements. Mighall a ordonat o investigație imediată.

În seara de după moartea soției sale, Clements a servit cina împreună cu vechii săi prieteni, Joseph și Kathleen Milward, la Rowntrees, un restaurant local. În afară de a murmura în treacăt „sărmana Vee", el a părut să fie stăpân pe sine și a dat dovadă de o atitudine normală. Totuși, după masă, Clements a făcut un gest care se îndepărta de comportamentul său obișnuit. El i-a invitat pe oaspeții săi de la cină acasă, în apartamentul lui. La ușa de la intrare i-a oprit și le-a spus: „Joe, mă tem că vei avea un mare șoc. Nimeni nu a mai fost în acest apartament dincolo de camera de musafiri, în afară de tine și de Kathleen în această seară". După care le-a arătat de ce.

A descuiat ușa și i-a invitat înăuntru. Soții Milward au intrat, nedumeriți și oarecum ezitanți. După care Clements a deschis larg ușa pentru ca oaspeții săi să poată privi pe îndelete.

Niciunul dintre ei nu mai văzuse o asemenea mizerie.

Fiecare încăpere era plină până la refuz cu mâncare veche, în stare de putrefacție. Cartofi încolțiți și struguri putreziți erau presărați pe podea. În bucătărie, tapetul atârna desprins, în fâșii lungi, și se aflau peste zeci de cutii umplute cu unt și margarină râncezită. Vee Clements îndesase cămara cu nenumărate borcane de marmeladă — un fetiș al ei — atât preparată în casă, cât și cumpărată. Sub masa de la bucătărie, cineva adunase cărbuni și nuiele, funinginea luată de pe încălțăminte ajungea până în dormitor, unde păturile și plăpumile arătau „ca interiorul unui burlan", după cum a mărturisit ulterior Joseph Milward. Era imposibil de intrat în debara din cauza lucrurilor îngrămădite până în tavan. Clements a arătat cu tristețe mormanele de ziare, unele datând din urmă cu șapte ani, un schelet de pat străvechi, o bicicletă, un cuier pentru blănuri, totul amestecat cu pânze de păianjen și acoperit cu praf.

În cazul în care Clements își propusese să demonstreze excentricitatea soției sale, reușise, cu siguranță. Soții Milward, incapabili să înțeleagă de ce un doctor și soția sa ar fi trăit într-o astfel de mizerie, și-au ferit nasurile de mirosurile pestilențiale. Clements a vorbit cu o jenă evidentă despre comportamentul obsesiv și neîngrijit al soției sale. Avea aerul cuiva care își despovărează sufletul. Familia Milward s-a oferit să îi găsească o menajeră. „Pentru numele lui Dumnezeu, vă rog să găsiți una care știe să gătească, i-a implorat Clements. Nu am mai servit o masă gătită în această casă de când m-am căsătorit."

Soţii Milward s-au dovedit a fi prieteni loiali. A doua zi, în timp ce Clements îşi vizita fratele, aceştia s-au străduit să cureţe mizeria din apartamentul său. Totuşi, au trebuit să se oprească resemnaţi atunci când, după ce au aruncat unsprezece saci cu gunoi, şi-au dat seama că sarcina îi depăşeşte.

Între timp, poliţiştii descopereau informaţii interesante despre doctorul suspect şi soţia lui. Ei au vorbit cu o femeie pe nume Mary Keefe, menajeră la o altă familie de pe The Promenade, care o cunoscuse pe Vee Clements timp de doisprezece ani şi o întâlnise deseori pe verandă şi în grădină. Ea a povestit că doamna Clements se plângea adesea de boala ei şi-şi descria simptomele, pierderi ale cunoştinţei şi slăbiciune în picioare, dar şi că soţul ei părea să ştie mereu când aveau să se producă aceste episoade, sfătuindu-şi soţia să meargă în pat să se odihnească în noaptea în care atacul urma să aibă loc.

Mary Keefe a mai spus că starea de sănătate a doamnei Clements se înrăutăţise în ultimii doi ani de zile, dar în special în săptămânile din urmă, când tenul ei devenise destul de galben. Doamna Keefe nu s-a lăsat prea impresionată de cuvintele lui Clements care pretindea că el şi soţia sa erau devotaţi unul altuia. „El era un actor foarte bun", a afirmat ea, adăugând că „o manipula într-o manieră extrem de subtilă". Pentru a alimenta suspiciunea poliţiştilor, o altă prietenă a povestit cum Clements încercase să-i interzică orice contact cu soţia lui, chiar până în punctul în care desfiinţase postul telefonic pentru ca ele să nu mai converseze.

Însă, cel mai sinistru aspect dintre toate, poliţiştii au aflat că doctorul Clements prescrisese în cantităţi mari tablete de sulfat de morfină unor pacienţi care nu aveau nevoie de ele. Atunci când au fost contactaţi, aceşti pacienţi nu aveau cunoştinţă de aceste prescripţii şi în mod sigur nu primiseră o astfel de medicaţie.

Această informaţie a fost cea care l-a determinat pe poliţistul-şef Mighall să treacă la acţiune. Cu ceea ce trebuie să fi fost o senzaţie stranie de déjà-vu, el a dat ordinul ca înmormântarea celei de-a patra doamne Clements să fie oprită şi să se efectueze o autopsie nouă.

Atunci când această veste a ajuns la urechile lui James Houston, tânărul doctor a fost distrus. Cu gândul la o carieră compromisă, el s-a prăbuşit pe un scaun, ţinându-şi capul în mâini, murmurând încontinuu: „Doamne, aş fi vrut să ştiu asta dinainte".

În aceeaşi seară, doctorul Clements a servit cina la un hotel de pe The Promenade, la doar câţiva paşi de apartamentul său. Împreună cu el se aflau fiul său, George, recent întors din Marina Militară, şi Ernest, fratele său în vârstă de şaptezeci şi opt de ani, medic de profesie. Mai era prezentă şi o femeie, rămasă neidentificată. Clements ştia despre autopsia iminentă, însă, în cazul în care avea idee despre bănuielile grave al căror subiect era, nu a arătat acest lucru. Conform proprietarului hotelului, a părut să fie aceeaşi persoană bine dispusă. La încheierea serii, Clements s-a întors la imobilul cu numărul 20. A urcat încet scările şi a intrat în apartamentul său.

A doua zi, persoanele îndoliate prezente la biserica Christ Church au fost întâmpinate de vicar, care le-a spus că serviciile funerare ale lui Vee fuseseră amânate pentru a permite o a doua autopsie. Adunarea s-a dispersat, oamenii şuşotind agitaţi. Una dintre cele mai nedumerite persoane a fost antreprenorul de la firma de pompe funebre, un anume domn Dennison. Acesta nu mai înţelegea nimic. Pentru a se lămuri, el a sunat la apartamentul lui Clements mai târziu în dimineaţa respectivă. O coroană funerară stătea lângă treptele de la intrare atunci când a sosit. Când a văzut că nu i se răspunde la bătaia în uşă, Dennison a intrat. Nu era străin de casa lui Clements, de vreme ce fusese acolo cu câteva zile înainte pentru a muta nişte mobilă, astfel că nu a fost surprins de dezordinea îngrozitoare. Strigându-l pe doctor, a mers din cameră în cameră până a ajuns, în cele din urmă, în dormitor.

Era un dormitor cum nu-i mai fusese vreodată dat să vadă. Lenjerie intimă murdară şi pantofi stăteau de-a valma pe două dintre cele mai murdare saltele imaginabile. O peliculă subţire de funingine acoperea totul. În timp ce îşi croia drum printre hainele aruncate, Dennison a aruncat o privire pe poliţa căminului. A simţit că-l trece un fior pe şira spinării. Dinţi falşi rânjeau de sus în direcţia lui. Îi aparţineau lui Robert Clements. Proprietarul lor zăcea, gras, palid şi cu părul încărunţit, pe unul dintre paturi. La început, Dennison a crezut că doctorul dormea, însă apoi şi-a dat seama că era inconştient. Lângă el se afla un bilet care spunea următoarele:

> Dragii mei Ernie şi George — nu pot suporta această insultă diabo-lică la adresa mea. Mulţumesc soţilor Pickering pentru

numeroasele lor favoruri. Ernie şi George, vă rog mult, treceţi peste asta. Dumnezeu să vă binecuvânteze. Pentru totdeauna, Bertie.

Abia dacă mai sufla. Dennison a coborât în grabă şi a cerut ajutor. O ambulanţă l-a dus de urgenţă pe Clements la spital, însă era prea târziu. Robert George Clements a fost declarat mort la sosire, moarte survenită în urma unei doze masive de morfină. Avea şaizeci şi şapte de ani.

La efectuarea celei de-a doua autopsii a rămăşiţelor lui Vee Clements, autorităţile nu au mai lăsat nimic la voia întâmplării. A fost chemat dr. W.H. Grace, un patolog cu experienţă. Lipsa majorităţii organelor vitale i-a dat bătăi de cap. Chiar şi aşa, a putut să ajungă la concluzia că moartea nu fusese provocată de o leucemie mieloidă. În afară de asta, nu era pregătit să spună nimic până nu se consulta cu colegul său, dr. J.B. Firth, director al Laboratorului de Medicină Legală din Preston. Împreună, cei doi bărbaţi au făcut minuni. Lucrând cu un segment de măduvă a spinării ce cântărea mai puţin de 30 de grame, Firth a descoperit o mică rană provocată de o înţepătură, de genul celei făcute cu o seringă hipodermică. Testele au durat două săptămâni, însă, în cele din urmă, acesta a putut să depisteze o reacţie pozitivă la morfină, 1,34 mg în rinichi şi 0,8 mg în măduva spinării. A estimat că aceste cantităţi reprezentau doar o mică parte din doza iniţială, cea care fusese aproape sigur cauza decesului.

Poliţiştii au fost şi ei ocupaţi. Au întors pe dos apartamentul în care locuise Clements. Printre gunoaie, au găsit tuburi cu medicamente în fiecare cameră. Pe eticheta unuia dintre ele scria „Fenobarbital, a se lua câte o pastilă seara şi dimineaţa". La analiză, s-a descoperit că presupusele somnifere conţineau trei sferturi dintr-un grăunte de sulfat de morfină. Concluzia era logică — Dr. Robert Clements îşi otrăvise soţia de-a lungul a mai multe luni.

Privaţi de satisfacţia unui proces complet, locuitorii din Southport s-au orientat, în schimb, către viitoarea anchetă legală. Aceasta promitea să-i ţină cu sufletul la gură. Dar absolut nimeni nu s-a aşteptat la ceea ce urma să se întâmple.

Pe 2 iunie 1947, dr. James Houston a fost găsit mort în laboratorul său din Southport. Se sinucisese luând de peste trei sute de ori doza letală de cianură de sodiu. Şi el lăsase în urmă un bilet:

> De ceva vreme, ştiam că fac greşeli. Nu am reuşit să mă folosesc de experienţa mea. Am fost convins că doamna Clements murise de leucemie şi, prin urmare, am distrus organele vitale după ce am terminat autopsia.

Astfel, acum publicul avea o triplă anchetă de urmărit, iar audienţa nu a fost dezamăgită.

Povestea senzaţională a doctorului Robert Clements a adunat reporteri de pe întreg cuprinsul Angliei, care au umplut până la refuz curtea de judecată. Uneori, înflăcărarea jurnaliştilor ameninţa să împiedice aflarea adevărului, de vreme ce sume însemnate de bani în scopul de a obţine interviuri în exclusivitate erau oferite de presă oricărei persoane care avea o legătură cu acest caz. Medicul legist i-a sfătuit pe membrii juriului să lase la o parte orice prejudecată şi să acorde atenţie în schimb dovezilor prezentate, iar apoi să ia o decizie doar pe baza acestor dovezi.

Cel mai deconcertant element al acelor dovezi a fost propriul jurnal al lui Clements. Era un compendiu ciudat de fapte reale şi minciuni evidente, dar părea scris pentru beneficiul cuiva din exterior. Însemnările despre soţia sa în ultimele luni ale vieţii sale sunt într-un contrast evident cu impresiile prietenilor. Însă consemnarea din 26 mai, cu o zi înainte de moartea ei, este cea care relevă cele mai mari discrepanţe. În jurnal sunt scrise următoarele:

> Am hotărât să facem o plimbare după-masă. Am servit ceaiul acasă. După ceai, ne-am plimbat până la oficiul poştal. Vee a început să-şi piardă glasul. Au lăsat-o picioarele. Am adus-o acasă cu dificultate, avea migrene îngrozitoare. Am ajutat-o să se aşeze în pat, am făcut un ceai, iar Vee s-a simţit mai bine după ce l-a băut. După ce m-am spălat, am găsit-o inconştientă. Am trimis după dr. Holmes.

Comparaţi aceste rânduri cu mărturia sub jurământ a unui vecin de la etaj care a văzut cuplul întorcându-se acasă la ora 10:15 seara şi

a descris-o pe doamna Clements ca „foarte vioaie şi veselă", fără să necesite vreo intervenţie medicală. După cum a indicat medicul legist, la mai puţin de o oră, aceeaşi femeie zăcea inconştientă, pe moarte.

Următoarea consemnare din jurnalul lui Clements este chiar mai sinistră. Referindu-se la Vee ca la „o soţie adorabilă... bună şi devotată. Mereu exigentă cu ea", Clements continuă cu a nota ora morţii, 9:15 dimineaţa. De fapt, documentele de la sanatoriul Astley Bank Nursing Home au arătat că doamna Clements nu a murit până la ora 9:30. La prima vedere, aceasta era o scăpare de înţeles într-o împrejurare de mare încărcătură emoţională, până când a fost luată în consideraţie mărturia lui Joseph Milward. El a subliniat cu tărie că doctorul Clements îl sunase să-i dea vestea morţii soţiei cu o jumătate de oră mai devreme, la 8:57 dimineaţa. Şi nu părea supărat. Aceste aspecte au cântărit greu în ochii juriului. Se putea înţelege că doctorul Clements îşi aşteptase în mod clar soţia să moară şi anticipase evenimentul în cel mai crud mod.

Medicul legist a încheiat cele trei zile de mărturii prin a aminti membrilor juriului că, potrivit legii britanice, lipsa aparentă de motiv nu ar trebui să joace niciun rol în deliberările lor. Datoria lor era să decidă dacă moartea lui Vee Clements a fost sau nu un act criminal şi să-şi exprime verdictul în această privinţă.

El a lămurit, totodată, situaţia lui Clemens. În acest caz, era posibil unul din două verdicte: fie sinucidere într-o stare de tulburare mentală, fie un act *felo de se** mai rar. Era o distincţie fină. Sinuciderea implică un anumit grad de dezechilibru mental; suicidul conştient nu era marcat de acest aspect.

Medicul legist Bolton s-a pronunţat şi în legătură cu moartea doctorului Houston. El a accentuat natura tragică a implicării lui Houston în această întâmplare. Înregistrările medicale indicau o lungă istorie a depresiilor. Cu mult înainte ca termenul să fie inventat, tânărul medic era cu adevărat depen-dent de muncă. În acest caz, a sugerat Bolton, juriul ar putea considera că dovezile vorbesc de la sine.

Juriului nu i-a luat decât patruzeci şi cinci de minute să dea verdictul, după cum urmează:

---

* Literal înseamnă suicid conştient cu scopul de a evita consecinţele inevitabile ale acţiunilor sale *(n.a.)*.

1. Amy Victoria Clements a fost ucisă de dr. Robert Clements.
2. Dr. Clements comisese un act *felo de se*.
3. Dr. Houston şi-a luat viaţa într-un moment de dezechilibru mental.

Condamnat postmortem, Robert George Clements şi-a câştigat notorietatea. În prezent, un astfel de interes ar fi doar de natură academică. În 1975, o lege inspirată de cazul Lord Lucan, aprobată de Parlament, a restricţionat puterea unui judecător de a declara o persoană vinovată de crimă. Din acel moment, în ochii legii, dacă o persoană nu a fost judecată şi condamnată, nimeni nu poate spune despre ea că e vinovată.

Poliţiştii au decis să nu se mai ocupe de cazurile celorlalte trei soţii ale lui Clements. Nu aveau nimic de câştigat, iar contribuabilii nu ar fi avut decât de pierdut. Însă mulţi s-au întrebat ce motiv ar fi avut Clements să-şi ucidă ultima soţie. Ei au arătat faptul că fiecare dintre celelalte trei victime fusese eliminată doar în momentul în care nu mai avea bani. În momentul morţii, Vee Clements era încă înstărită. Averea ei însuma 51 000 lire sterline, în mod sigur suficient pentru a întreţine chiar şi un individ risipitor precum Clements într-un confort relativ pentru tot restul zilelor.

Aşadar, de ce să o ucidă? Cel mai des invocat motiv e că, probabil, Clements voia să elimine obstacolele din calea unor alte cuceriri amoroase. Însă este ignorat faptul că el fusese întreaga viaţă un soţ adulterin. Căsătoria cu Vee avusese loc în ciuda unui trecut presărat cu numeroase infidelităţi. Clements îşi etalase cea mai recentă cucerire chiar în timp ce Vee suferea bolnavă la pat. E greu de imaginat că ar fi dorit să îşi pună în pericol această situaţie convenabilă.

Un motiv cu mult mai convingător este sugerat de mizeria atroce în care se afla apartamentul cu numărul 20 de pe strada The Promenade. Vee Clements era cu siguranţă o femeie foarte stranie. Acumularea ei obsesivă de hrană ar putea fi explicată de privaţiunile de pe vremea războiului, însă caracterul absolut sordid şi dezordinea cumplită pe care anchetatorii au descoperit-o nu poate fi atribuită decât uneia dintre cele mai excentrice minţi. Pentru un doctor, chiar şi unul sociopat şi cu personalitatea deformată precum cea a lui Robert Clements, situaţia trebuie să fi fost intolerabilă.

Şi mai trebuie ţinut cont, desigur, de cele 51 000 lire sterline.

În cele din urmă, probabil că banii au fost cei care l-au împins să ia o decizie. De trei ori, Clements ucisese și scăpase nepedepsit. Acum, îndreptându-se către vârsta de șaptezeci de ani și captiv într-o căsnicie lipsită de satisfacții, el a întrevăzut șansa de a scăpa de o soție respingătoare. Pentru cineva lipsit de scrupule ca Robert George Clements, tentația trebuie să fi fost prea mare. Traiul pe picior mare devenise pentru el o obișnuință. La fel și crima.

4
Muzica își are farmecul ei...

Să-l urmărești pe doctorul John Hill în sala de operații era o experiență de neuitat. O pacientă înstărită a comentat: „Ultimul lucru pe care mi-l amintesc e că eram dusă în scaunul cu rotile... și l-am văzut pe acest bărbat superb zâmbindu-mi deasupra. În jurul meu se auzea vuietul unei simfonii de Beethoven".

Un bogat chirurg plastician din Houston nici nu ar fi dorit ca operațiile să se desfășoare altfel. Îi plăcea ca în sala de operații să se audă muzică clasică. Pentru a-și satisface această pasiune, avea un sistem stereo pe care-l purta din spital în spital. Din acest punct de vedere, era departe de a fi unic; multor chirurgi le place să audă muzică în fundal în timp ce operează. Însă aspectul sub care Hill era diferit se referea la priorități. Dacă avea de ales între bisturiu și gramofon, de fiecare dată câștiga detașat muzica.

Încă din copilărie, pe când se afla la ferma din Edcouch, Texasul de Sud, muzica a fost mereu pe primul loc. Pian, vioară, trombon, flaut, tubă, fluier — John Hill cânta la toate, la unele pricepându-se mai mult, la altele mai puțin. El și fratele său mai mic Julian exersau cu orele, fără oprire. Aproape că o înnebuniseră pe mama lor, care nu voia ca fiii săi să-și piardă vremea în cine știe ce trupă muzicală sau orchestră; nu, ea avea planuri mai bune pentru ei. Într-o anumită privință, Myra Hill a fost norocoasă. Lăcomia lui John era mai mare decât Rio Grande. Nu era lipsit de inteligență. Muzica era frumoasă, dar banii erau mai buni. Pur și simplu trebuia să găsească o modalitate prin care să-și finanțeze obsesia. Medicina a părut o alegere

firească. Atunci când a luat decizia, oamenii din Edcouch au spus că oftatul de ușurare al Myrei Hill s-a auzit clar de dincolo de frontiera mexicană.

În anii următori, Hill a încercat să-și minimalizeze originea. A muncit din greu pentru a cultiva o imagine de „om de condiție modestă care a ajuns sus", însă, în realitate, situația familială era comodă, chiar dacă strictă. Părinții săi, fundamentaliști religioși, s-au străduit să inspire copiilor aceleași credințe. John a preluat ideile legate de vină, iad și pedeapsa veșnică, renunțând însă la toate celelalte.

Prietenii îl considerau un om greu de înțeles. Pentru un bărbat chipeș — cu umeri lați, brunet și înalt —, interacționa destul de puțin cu femeile. Acestea erau plasate mereu ca importanță după muzică și studiile sale. Hill a pretins ulterior că nu și-a pierdut virginitatea decât la vârsta de douăzeci și șase de ani. Nu a reușit să depășească niciodată cu adevărat sentimentele de vinovăție pe care i le provoca sexul. Acest aspect explică o mare parte dintre ciudățeniile de caracter ale lui John Hill. Când, după ani, a găsit, în cele din urmă, o femeie care să îl satisfacă sexual, și-a pierdut controlul, cu rezultate tragice.

Hill stătea cu nasul numai în cărți și, după ce a absolvit *summa cum laude*, s-a înscris la Baylor College of Medicine în Houston. Pentru un tânăr naiv din Texasul de Sud, în anii 1950, acesta era momentul.

Houston abia începea să iasă din anonimat și să reprezinte ceva impresionant. Orașul cunoscuse o dezvoltare imobiliară. Sumele mari de bani obținute cu ușurință din rezervele de petrol fuseseră investite în zgârie-nori, bănci și spitale, în special spitale. În Texas Medical Center, un ansamblu de spitale și clinici situate la sud de centrul orașului, Houston deținea un cabinet care stârnea invidia întregii lumi. Pacienți bogați veneau din întreaga lume pentru a-și încredința trupurile, și în special inimile, celei mai scumpe îngrijiri medicale existente. Chirurgi precum Denton Cooley și Michael DeBakey atrăgeau atenția lumii medicale operând un număr aparent nesfârșit de cazuri de inimă, șapte sau opt pe zi, la prețul de 1 500 de dolari intervenția. În afară de faptul că îi ajuta să devină cei mai bogați chirurgi în viață, ei beneficiau totodată și de atenția mass-media: interviuri televizate și apariții pe copertele revistelor. Un domeniu profitabil pentru orice student la medicină, însă Hill era destul de inteligent pentru a-și da seama că talentele mai mari

optau pentru chirurgia cardiacă. El nu se afla în segmentul superior, știa acest lucru; avea nevoie de un alt domeniu de specializare.

Nu i-a luat prea multă vreme să îl găsească. Houston era plin ochi cu femei înstărite, fiecare motivată să le întreacă pe celelalte în privința banilor și a statutului social: case mai mari, mai mulți servitori — aspect fizic mai plăcut. Doamnele tomnatice și bogate nu se sfiau să arunce câteva mii de dolari pe chirurgia plastică fie pentru a scăpa de neajunsurile create de natură, fie pentru a adăuga trăsături cu care natura a uitat să le înzestreze. Majoritatea mergeau fie la New York, fie la Los Angeles. Dintr-un anumit motiv, această specializare fusese trecută cu vederea de medicii din Houston. John Hill a intuit că în această nișă de servicii chirurgicale se afla viitorul său.

Dar mai întâi de toate, avea nevoie de bani, de mulți bani, pentru a-și pregăti terenul. Chirurgia plastică, poate mai mult decât oricare altă procedură medicală, este bazată pe recomandări. Femeile bârfesc și au ochi. Când văd că acea individă cu sânii mici, care abia dacă era observată anterior, apare într-o zi cu o siluetă la care nici Michaelangelo nu ar mai avea ce să îmbunătățească, ele pun repede întrebări. Destul de curând, se răspândește în jur vorba că un anumit doctor mânuiește bisturiul cu pricepere. Când se întâmplă acest lucru, cariera chirurgului respectiv ia avânt. Hill știa asta. Mai știa totodată că, prin însăși natura și costurile ei, chirurgia plastică era rezervată persoanelor bogate. Avea nevoie să devină cunoscut în straturile superioare ale societății. Poate o soție bogată?

Blondă și frumoasă, Joan Robinson se afla totuși la ani-lumină depărtare de fata tipică din lumea bună. Fiica unui comerciant de petrol milionar, ea fuma și înjura ca un soldat, nu-i păsa nici cât negru sub unghie de aceste aspecte, călărea suficient de bine pentru a câștiga cinci campionate mondiale și nu făcea un secret din faptul că îi plăceau bărbații. Până la douăzeci de ani, Joan Robinson se măritase și divorțase deja de două ori. Sinceri să fim, niciuna dintre căsnicii nu avusese vreo șansă de supraviețuire. Niciunul dintre soți nu urmărise în primul rând să obțină o nevastă, ci o parteneră de afaceri. Ash Robinson, tatăl lui Joan, era argățos, băgăreț și foarte, foarte bogat. Dorea să dețină un control absolut asupra iubitei sale Joan și a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a-l obține. Însă nu a putut-o opri pe Joan să se uite după bărbați.

Iar ea asta a şi făcut în acea noapte în clubul exclusivist Cork Club aflat în hotelul Shamrock din Houston, când l-a zărit pentru prima dată pe dr. John Hill, râzând şi glumind în compania unor femei. Conform celor prezenţi, Joan a rămas extrem de impresionată; nu îi venea să creadă că un bărbat poate fi atât de frumos. „Îl vreau", i-a spus unei prietene. „Aranjează o întâlnire."

Hill s-a lăsat cucerit imediat. În cel mai scurt timp, cei doi îşi făceau planuri de căsătorie. Când Joan l-a prezentat familiei în casa de pe Kirby Lane din cartierul River Oaks, bătrânul Robinson nu şi-a făcut o impresie prea grozavă despre cel care urma să îi fie cel de-al treilea ginere, însă şi-a dat acordul fără nicio tragere de inimă. Nici părinţii lui Hill nu au fost de acord cu relaţia. Aflând că Joan a mai fost măritată de două ori, ei au plecat către Houston, cu bibliile în mână, pregătiţi să indice toate pasajele despre Izabela şi Salomeea. Călătoria a fost lungă şi lipsită de succes. Căsătoria dintre Joan Robinson şi John Hill s-a desfăşurat conform planului, fiind unul dintre cele mai importante evenimente din calendarul social aglomerat pentru anul 1957 al oraşului Houston. Mireasa era în al nouălea cer. Hill era mai entuziasmat de Cadillacul strălucitor pe care i-l cumpărase Ash. După luna de miere, proaspăt însurăţeii s-au mutat în casa lui Ash. Bătrânul a dorit acest lucru. Nu îi plăcea să o scape din ochi pe Joan.

În curând, diferenţele dintre Joan şi Hill au început să iasă la iveală. Ea adora spectacolele hipice, petrecerile pline de cocteiluri şi bârfe şi cluburile country. Hill nu dorea nimic din toate acestea. Ideea sa de petrecere plăcută a timpului liber era să asculte albume de muzică clasică, unul după altul, până târziu în noapte.

Odată cu venirea pe lume a fiului lor, în 1960, Joan a sperat ca situaţia să se îmbunătăţească. Ar fi fost şanse destul de mari să se întâmple acest lucru dacă tatăl ei nu şi-ar fi băgat nasul în viaţa cuplului. Ash l-a ridicat în braţe pe micuţul Robert şi a anunţat că, de acum înainte, copilul va fi cunoscut sub numele de „Boot". Bătrânul Ash hotăra soarta nepotului său în acelaşi fel în care procedase cu Joan. Hill a urmărit spectacolul dintr-un colţ, meditativ şi nemulţumit. Recunoscându-şi neputinţa, a devenit chiar mai izolat de soţia sa.

La început, viaţa pe Kirby Lane a fost uşoară pentru tânărul doctor, însă, în cele din urmă, criticile neîncetate ale lui Ash despre faptul că avea un ginere care profită de el au început să-l deranjeze. Fără

tragere de inimă, în 1963, el i s-a alăturat lui Nathan Roth, unul dintre cei mai buni chirurgi plastici din Houston, în calitate de asociat secund. Această ocazie, care ar fi trebuit să fie una promițătoare, a fost pierdută când, după câteva zile, Julian, fratele lui Hill, și el doctor, s-a sinucis înghițind un pumn de barbiturice. S-a zvonit, deși nu a fost confirmat niciodată, că suferise o depresie în urma întreruperii recente a unei relații homosexuale. Mult mai târziu, Ash Robinson a făcut o aluzie la faptul că sinuciderea lui Julian Hill nu era ceea ce păruse a fi. Din afirmațiile lui Ash, se înțelegea că John își omorâse fratele pentru a împiedica lumea să afle preferințele lui sexuale.

Dar toate aceste lucruri nu se întâmplaseră încă. Pentru moment, John Hill făcea progrese importante în practica sa medicală. Vâna oportunități, fermeca oamenii cu șarmul său și muncea fără odihnă. Nimeni nu cunoștea un medic mai muncitor decât el. Chiar și așa, Nathan Roth era un tip dificil. Existau prea multe cazuri și insuficientă aparatură. Hill a refuzat să țină seama de noile progrese medicale, nefiind interesat decât de numărul de cazuri, dorindu-și din ce în ce mai multe paciente. Ocazional, Roth a fost nevoit să-i ceară să nu mai promită lucruri imposibile, subliniind că ei se aflau în această branșă pentru a efectua ajustări și îmbunătățiri, nu miracole. Hill îndepărta din minte aceste reproșuri și își vedea de treabă fără să țină cont de ele. Un volum de muncă atât de mare a condus inevitabil la cazuri de malpraxis. Au apărut plângerile. După care au apărut procesele. Lui Hill nici că-i păsa de asemenea amănunte banale; pe el îl interesa un lucru mult mai important — muzica.

Împreună cu alți medici cu înclinații similare, a format un grup muzical numit Heartbeats — cântau doar din pasiune și la unele petreceri private. Hill dorea cu disperare să cânte la instrumentul preferat, pianul, însă priceperea lui nu a reușit să-i egaleze niciodată entuziasmul, astfel încât a fost nevoit să se mulțumească cu tuba. Chiar și așa, grupul a început să-i ocupe întregul timp liber. Își programa operațiile în așa fel încât să nu interfereze cu repetițiile muzicale. De fiecare dată când apăreau suprapuneri, muzica avea de câștigat întotdeauna.

În ciuda acestei atitudini mai degrabă boeme, Hill a început să câștige sume importante de bani din practica medicală. Nu că Joan ar fi știut de acest aspect. Tot ceea ce el își permitea erau 100 de dolari pentru serviciile de menaj lunare. Deși încă locuiau, cu toate cheltuielile

achitate, în casa familiei, nu existau nici pe departe suficienți bani de buzunar pentru o femeie cu gusturi atât de extravagante. Aceasta s-a plâns tatălui ei. Compătimirile bătrânului erau lipsite de substanță. Faptul că posibilitățile financiare ale lui Joan rămâneau restrânse îi asigura tatălui un control deplin asupra fiicei sale. Joan primea înțelegere, însă nimic altceva. În 1965, după ani de rugăminți, Ash a fost, în cele din urmă, de acord să ajute cuplul să-și cumpere o casă de 95 000 de dolari, la doar patru case de Kirby Lane. Astfel, Joan își putea menține o independență aparentă în ochii prietenilor fără a fi prea departe de ochii lui vigilenți. Pentru a acoperi avansul, Ash a oferit un împrumut fără dobândă în valoare de 12 000 de dolari. Hill și-a asumat restul ipotecii.

Viața ar fi trebuit să fie frumoasă, însă lucrurile nu s-au dovedit a fi așa. Aversiunea lui Hill față de Joan s-a intensificat și s-a generalizat. Nu suporta să fie singur cu ea acasă, nu-i mai tolera limbajul obscen, fumatul și absenteismul de la biserică. Singurele clipe în care prietenii îi vedeau împreună erau la întâlnirile sociale. În momentele ei de sinceritate, Joan făcea aluzii la faptul că aveau probleme în viața sexuală: „Nu prea ne înțelegem în privința asta". Pentru o femeie cu o sexualitate atât de intensă, aceasta trebuie să fi fost o mărturisire tristă. Lui John, a spus ea sardonic, nu îi păsa de sex decât în cazul în care acesta era imoral sau ilegal.

Între timp, asocierea lui Hill cu Nathan Roth devenea și ea dificilă. Parteneriatul lor avea să șchiopăteze până în 1966, când Roth s-a decis să-i pună capăt. Atunci când s-a produs ruptura, situația a degenerat într-un conflict aprig. Roth l-a dat în judecată. Hill, care nu prea știuse niciodată să piardă, a decis să se răzbune în cel mai răutăcios mod cu putință. A închiriat un apartament de birouri în aceeași clădire cu Roth, după care a făcut tot posibilul să-i fure clienții.

Hill a muncit ca un nebun. Și-a deschis repede un cabinet personal. Doar în primul său an de activitate, a adunat 168 000 de dolari, o sumă fantastică pentru acele zile. Atmosfera plăcută pe care o crease pentru pacientele sale le molipsise și pe asistente. Acestea îl adorau, pe cât îl putea adora o femeie. Pe lângă pasiunile fulgerătoare pe care le provoca în rândul multora dintre ele, Hill era, totodată, un angajator foarte generos. Salariile lor lunare le transformaseră în cel mai bine plătite asistente medicale din Houston.

În schimb, acasă, John Hill era mai caustic ca niciodată. Adevărat, Joan primea 700 de dolari pentru cheltuielile lunare, însă nu avea habar că această sumă era doar o picătură din ocean. El nu i-a spus nimic despre situaţia sa financiară. Şi pe bună dreptate. Avea alte planuri cu banii lui.

Visul lui era ca într-o zi să aibă o cameră în care muzica să se audă perfect, un loc în care putea să-şi satisfacă pasiunea în condiţii de perfecţiune acustică, cu cel mai bun sistem stereo şi chiar un mare pian Bösendorfer. Poate că la un moment dat ar fi putut chiar să cheme o orchestră care să interpreteze doar pentru el. Când i-a împărtăşit acest vis lui Joan, mai întâi ea l-a privit lung, după care l-a întrebat cât avea să coste. Hill a ridicat din umeri cu modestie, 10 000 de dolari ar trebui să acopere toate costurile. Joan şi-a pierdut cumpătul. Oare el nu îşi dădea seama că erau deja îndatoraţi până peste cap la bancă din cauza celor 30 000 de dolari cheltuiţi cu înfiinţarea cabinetului medical? De unde urmau să facă rost de atâţia bani? John a arborat un rânjet misterios şi a arătat casa socrului din capătul străzii.

Ash Robinson l-a refuzat din start. Nu mai auzise o idee atât de idioată. În plus, Hill încă îi rămăsese dator cu avansul. Într-un acces de furie, Hill şi-a ipotecat a doua oară casa, i-a plătit datoria lui Ash şi a folosit restul banilor pentru a demara amenajarea camerei visate.

Această obsesie a provocat o ruptură şi mai mare în căsnicia deja şubredă. Fiecare gând al lui Hill era îndreptat către construirea camerei sale. Joan era din ce în ce mai mult doar un decor. Chiar mai rea pentru ea era lipsa de atenţie acordată de Hill fiului său, Boot. În majoritatea zilelor, nici nu-şi vedea băiatul cu excepţia clipelor de la micul dejun. Adesea, Hill nu ajungea acasă înainte de miezul nopţii, când Boot deja dormea, iar uneori nu venea acasă deloc. Joan se plângea că Boot creşte fără tată şi sosise timpul ca Hill să facă ceva în această privinţă. Încercând să o calmeze pe Joan, Hill a catadicsit să meargă împreună cu ea pentru a-l aduce acasă pe Boot din tabăra de vară.

S-a dovedit a fi cea mai importantă zi din viaţa lor.

Locuind la aproape doi kilometri de River Oaks, Ann Kurth, de trei ori divorţată, se hotărâse şi ea să meargă în aceeaşi zi cu maşina până la Camp Rio Vista pentru a-şi lua copiii. S-a dus singură, gândindu-se că va găsi companie printre cei aflaţi în tabără. Apropiindu-se de

patruzeci de ani şi arătând ca Elizabeth Taylor, s-a îmbrăcat în acea după-amiază în blugi decoloraţi şi tricou, o ţinută care atrăgea atenţia. În vreme ce rătăcea pe ţărm, toate farmecele lui Ann erau întru totul vizibile. Bărbaţii căscau gura, femeile bombăneau. Ann Kurth adora situaţia. La un anumit moment al după-amiezii, ea a intrat în vorbă cu arătosul Hill. Acesta i-a făcut nişte poze lui Ann şi celor trei copii ai ei, promiţându-i să i le arate după developare.

Hill s-a ţinut de cuvânt. După o săptămână, a mers acasă la Ann în districtul Memorial. Ann, o gazdă cât se poate de primitoare, l-a invitat înăuntru. A rămas la ea peste noapte.

Ceea ce nu a putut găsi la soţia lui, Hill a găsit la Ann. Aceasta l-a scos din inerţia lui sexuală. Explozia care a urmat l-a înnebunit pe Hill, acesta începând să se comporte ca un adolescent, sunând-o la orice oră din zi şi din noapte pentru a-i vorbi. Ann nu a făcut nimic pentru a-l împiedica; la urma urmei, Hill, un chirurg de succes, era o pradă importantă. Acesta a devenit o păpuşă mai mult decât supusă la capătul sforilor trase de ea, absorbit de o frenezie sexuală tot mai accentuată.

La sfârşitul lunii august, în 1968, întorcându-se acasă, Joan a găsit un bilet. Rândurile spuneau: „Lucrurile nu merg bine între noi, am plecat să fiu singur câteva zile pentru a mă regăsi." Extrem de nefericită, ea angajase un detectiv particular pentru a-l urmări pe soţul ei şi a afla unde a plecat. Nu a fost dificil. Detectivul a revenit cu informaţia că Hill şi Ann Kurth îşi petreceau timpul împreună. Şi i-a dat totodată vestea că majoritatea proprietăţilor lui Hill se aflau în portbagajul Cadillacului său; poate găseşte ceva interesant acolo. A doua zi, cu un prieten stând de pază, Joan a scotocit prin portbagaj. A găsit chitanţe pentru cadouri, cecuri scrise pentru tot felul de femei, dovadă că banii pe care el evitase cu atâta străduanie să îi dea familiei susţineau un veritabil harem. Joan a fugit acasă cu ochii în lacrimi.

Aflând că Hill închiriase un mic apartament de burlac, Joan a lăsat la o parte mândria şi l-a sunat. A fost tratată cu răceală. Hill i-a explicat semeţ că Ann îi domina complet viaţa; iar el nu se putea întoarce acasă nici dacă ar fi dorit. În următoarele săptămâni, Hill şi-a demonstrat pasiunea nebună pentru Ann. A început să o urmărească prin tot oraşul Houston. Comportamentul său a devenit atât de ostentativ, încât colegii din trupa Heartbeats au fost forţaţi să-i sugereze că poate ar fi mai bine pentru toţi cei implicaţi ca el să nu mai apară la

repetiţii. Doctorul înamorat devenise jenant, o ruşine pentru ei. Această repudiere l-a lovit în plin, mai mult decât îl afectase supărarea soţiei, însă nu l-a oprit din goana neîncetată după Ann Kurth. Nu se putea abţine.

Oricât ar părea de ciudat, în tot acest timp, construcţia fabuloasei camere a continuat neîntreruptă. Până în noiembrie 1968, Hill risipise 75 000 de dolari pe întregul proiect, sperând că într-o zi casa pe de Kirby Lane va fi din nou a lui. Cât se poate de optimist, la jumătatea lunii noiembrie, el i-a înmânat lui Joan actele de divorţ.

Când bătrânul Ash Robinson a auzit de această întorsătură a evenimentelor, a decis că se săturase de întreaga poveste.

Hill a fost sunat la apartamentul lui. A ascultat în linişte deplină ceea ce Ash a avut de spus. Cei care îl cunoşteau pe Ash ştiau probabil că puteau fi citite ameninţări reale în spatele cuvintelor: „Mişcă-ţi imediat fundul până la mine sau o să am grijă să nu îţi mai vezi fiul niciodată!"

Indiferent ce argumente a folosit Ash pentru a-l determina pe Hill să se supună, strategia a funcţionat. Hill a venit imediat cu maşina pe Kirby Lane. Odată ajuns, a semnat un document straniu, scris de mâna lui Ash, implorând împăcarea cu Joan şi cerându-i iertare pentru abaterile sale. După aceea, a venit promisiunea de a semna cedarea datoriilor de la casă lui Ash, precum şi o creştere a ceculuí lunar pentru soţie la 1 000 de dolari. Pentru a pune sare pe rană, Ash l-a forţat pe Hill să îi ofere urgent lui Joan, în semn de reconciliere, suma de 7 000 de dolari. În plus, trebuia totodată să renunţe la orice încercare de separare legală.

Şi astfel, soţul risipitor s-a întors acasă. Joan a dat o petrecere de împăcare, una restrânsă, la care au participat câţiva prieteni. Evenimentul aproape că s-a transformat într-un priveghi. Hill a fost morocănos şi nu a spus prea multe. Avea alte planuri.

Mai târziu, în jur de miezul nopţii, a sunat telefonul de lângă patul lui Ann Kurth. L-a lăsat să sune de câteva ori înainte de a răspunde. Era Hill. Existau cumva şanse să se vadă în ziua următoare pentru a servi prânzul?

John Hill era prins în capcană. Pe de o parte avea nevoie de securitatea pe care Joan, mai precis Ash, era în măsură să i-o ofere, însă nu putea renunţa la Ann. Orice ar fi făcut, ea nu putea scăpa de el. Cuplul şi-a reluat relaţia. Odată cu trecerea timpului, Ann Kurth a

preluat conducerea asupra vieții sale, făcându-și apariția la biroul său, cerând să-i vadă conturile. Oricine i se punea în cale primea un torent de abuzuri verbale. Situația a ajuns la o asemenea intensitate, încât Hill a început să lipsească de la programările pentru operații. În cele din urmă, asistentele, cu loialitatea testată la maximum, au încetat chiar să mai facă programări.

Dar John Hill tot nu reușea sau nu voia să iasă din această situație.

Încercarea de a-și salva căsnicia a devenit din ce în ce mai puțin importantă pentru el. Un indiciu legat de prioritățile sale poate fi dedus din ziua de Crăciun a anului 1968. Hill a petrecut prima parte a dimineții împreună cu Joan și Boot. După care a folosit scuza obișnuită — paciente de văzut — și a plecat. Restul zilei și l-a petrecut alături de Ann Kurth într-un motel din sud-vestul orașului Houston.

Joan nu era proastă. Le-a mărturisit prietenelor că Hill încă o înșela și continua să investească bani în camera visurilor sale. Până în acel moment, aceasta îi costase 100 000 de dolari, mai mult decât costul inițial al casei. Joan a înjurat. A ajunge pe locul doi în raport cu o altă femeie era deja destul de rău, dar a-și pierde soțul în favoarea unei camere nenorocite era deja insuportabil.

A devenit evident că lui Hill nu-i păsa deloc de familia sa. De Sfântul Valentin, în 1969, el a vizitat-o pe Ann acasă, cu brațele pline de daruri pentru copiii ei. În atmosfera dezolantă a casei de pe Kirby Lane, Joan a rămas să-i explice lui Boot de ce tăticul lui nu era acolo și de ce nu a cheltuit nimic cu niciunul dintre ei.

Joan a reușit să peticească situația. De fiecare dată când o vizitau prietenii și prietenele, nu se sfia să le arate camera. Oaspeții rămâneau muți de admirație. Chiar și după standardele înalte din River Oaks, aceasta era de o opulență nemaivăzută. Viziunea lui Hill a luat forma unei vaste camere de bal, împodobite cu atlazuri și brocarturi. Joan descria camera cu un umor sec ca pe „micul nostru Versailles". Avea dreptate. Candelabrele de cristal și un policandru imens luceau în lumina reflectată. Pereții erau decorați cu panele de aur. În acestea Hill își păstra vasta colecție de albume și de instrumente muzicale. Un ecran de proiecție pentru filme își făcea apariția la apăsare unui buton. Și mai era, desigur, pianul Bösendorfer. Însă trofeul de care Hill era cel mai mândru era un sistem de sunet în valoare de 20 000 de dolari: conținea 6,5 kilometri de cabluri și 108 boxe și reproducea

muzica în segmente de dimensiuni wagneriene. Hill rămânea în transă ore întregi.

Odată cu finalizarea camerei, resentimentele lui Hill față de soția sa au atins cote maxime. Nu voia nici măcar să o vadă. Mintea lui a început să elaboreze planuri. Primăvara în Houston e un anotimp cu furtuni inopinate și violente. Singur în izolarea luxoasă a camerei sale, John Hill știa acest lucru. El mai știa că, la orizont, propriii nori de furtună începeau să se adune.

Primele semne ale dezastrului iminent au apărut într-o noapte de martie a anului 1969. Joan era acasă, în compania a două prietene din Dallas, inventând scuze pentru soțul ei absent. Ca de obicei, Hill era la spital sau așa a pretins. A apărut mai târziu în acea seară, exuberant și plin de bună dispoziție, ceea ce nu îi stătea în fire. Adusese totodată câteva produse de patiserie pe care a insistat ca doamnele să le servească. Hill a distribuit atent prăjiturile. „Ia-o pe cea cu ciocolată", i-a spus el lui Joan, „e preferata ta". Dornică să-i facă pe plac, Joan s-a conformat.

După două zile, a fost repetat ciudatul ritual cu prăjiturile de patiserie. Și din nou, Hill a insistat ca Joan să servească eclerul cu ciocolată.

După încă două zile, într-o joi, Hill a apărut cu întârziere de o oră la cină. Din nou, a venit încărcat cu daruri — mai multe prăjituri. De această dată, Joan era pregătită să-i spună soțului ei ce putea să facă cu prăjiturile, mai ales atunci când pagerul său a început să sune și trebuia să plece la spital, după cum se întâmpla în mai toate nopțile în ultima vreme.

În ziua următoare, ea și Hill au avut o ceartă pe cinste. Conflictul s-a terminat cu Hill plecând în Cadillac-ul său și Joan țipând după el. Chiar și pe Kirby Lane, unde casele aveau între ele distanțe de dimensiunea unui teren de fotbal, vecinii au putut să audă strigătele ei: „Ai dat-o-n bară, John. Tocmai ți-ai pierdut soția, fiul și blestemata ta cameră."

Mai târziu în acea seară, Hill, stăpân pe sine, s-a întors acasă, comportându-se de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Mai mult, i-a dat lui Joan o pastilă pentru a se calma. În cele din urmă, cei doi au mers împreună la culcare.

A doua zi, Joan s-a trezit amețită. Spre seară a început să se simtă mai bine și a invitat niște prieteni în vizită. I-a revenit totodată și

atitudinea certăreață. Un joc de bridge bizar se desfășura cu Joan trimițând colegilor ei de joc mesaje scrise în care detalia infidelitățile lui Hill. În celălalt capăt al încăperii, Hill era prea cufundat în muzică pentru a observa acest aspect sau cel puțin așa lăsa să se înțeleagă. Chiar înainte de a pleca, oaspeții au fost martorii unei apropieri extraordinare între membrii cuplului înstrăinat — Joan și John Hill dansau îmbrățișați romantic! Tot ce au putut face oaspeții a fost să clatine din cap. Ceea ce vedeau nu avea sens.

În dimineața următoare, duminică, Joan s-a simțit foarte rău, având dureri de stomac. Hill le-a spus prietenilor că era un virus, poate gripă. În următoarele patruzeci și opt de ore, Joan Hill, o persoană cu o sănătate de invidiat, a devenit mai bolnavă decât o văzuse cineva vreodată. În dimineața zilei de marți, Hill a chemat menajera, pe Effie Green, și a rugat-o să aibă grijă de ea. În timp ce Hill a plecat la un recital de tubă, sărmana Effie a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a curăța materiile fecale în care Joan zăcuse vreme de câteva ore. A încercat să o transporte pe Joan până la baie. Înainte de a ajunge la toaletă, Joan și-a pierdut în întregime controlul. „Nu vreau să mor", spunea ea printre gemete.

„Nu vei muri", a alinat-o Effie. Însă fața tumefiată a lui Joan și tremurul ei necontenit trebuie să o fi pus pe gânduri pe menajera în vârstă.

Hill a fost chemat acasă. A urcat-o pe Joan în mașină și a dus-o la spital, doar că nu la Texas Medical Center, situat la o distanță de cincisprezece minute și care avea cei mai buni doctori din America. În schimb, s-a îndreptat către Sharpstown Hospital, un mic spital de cartier față de care avea un interes financiar. Drumul de 18 kilometri i-a luat trei sferturi de oră. Mamei lui Joan, aflate și ea în mașină, nu-i venea să creadă cât de încet conduce ginerele ei. Ulterior, ea avea să ajungă să se întrebe dacă această lentoare nu fusese cumva intenționată.

La Sharpstown, Joan a fost plasată îngrijirea doctorului Walter Bertinot, care nu o mai văzuse pe pacientă decât de vreo două ori; acesta a fost surprins când Hill a afirmat că soția lui a cerut în mod expres ca Bertinot să fie cel care o examinează. I-a luat tensiunea și a descoperit că era periculos de scăzută, 60/40. Dacă nu reușea să facă ceva pentru a o ridica, exista posibilitatea ca ea să moară în urma șocului. Diagnosticul inițial a fost dizenterie, posibil cauzată de o toxiinfecție cu salmonella. În următoarele zece ore, a văzut cum

starea lui Joan se înrăutăţeşte sub ochii lui. În acea seară la ora nouă, a trimis după Hill: „Spuneţi-i lui John Hill să vină repede la spital". După două ore doctorul şi-a făcut, în sfârşit, apariţia.

Nu a putut face prea multe, decât să privească. Când a obosit, a mers să tragă un pui de somn în camera de alături. Chinul lui Joan Hill a ajuns la final la ora 2:30 dimineaţa. O ultimă hemoragie a făcut ca sângele să-i tâşnească pe gură şi apoi a murit. Avea doar treizeci şi opt de ani.

Trezit din somn, Hill a devenit isteric. A urmat o mică scenă, cu Hill plângând în hohote şi aruncându-se peste trupul plin de sânge al lui Joan. A trebuit să fie scos din cameră.

În astfel de împrejurări, orice soţ îndurerat ar fi iertat pentru acţiuni care ulterior ar putea fi considerate inadecvate, însă în decursul următoarelor ore, John Hill a adoptat un comportament suspect.

Conform legii din Texas, o autopsie trebuie efectuată pe orice pacient care moare în decurs de douăzeci şi patru de ore de la internarea într-un spital. Înainte ca medicul legist să elibereze cadavrul, el trebuie să identifice cauza morţii. Hill ştia acest lucru, dar a sunat imediat la o firmă locală de pompe funebre şi i-a rugat pe cei de acolo să vină să ridice trupul lui Joan. Aceştia au răspuns prompt cererii sale, ajungând la ora 6 dimineaţa, după mai puţin de patru ore de la deces. După încă patruzeci şi cinci de minute, îşi începuseră treaba.

În Texas nu era ceva neobişnuit ca autopsiile să fie realizate la sediul serviciilor de pompe funebre, însă atunci când dr. Arthur Morse, patologul de la Sharpstown, a apărut la ora 10 dimineaţa a fost şocat să găsească trupul lui Joan deja îmbălsămat. Lichidul de îmbălsămare împinsese afară sângele şi, odată cu el, orice ocazie de a afla cauza morţii. Morse a făcut tot ce a putut. Autopsia a fost finalizată la 11:30. Morse nu a putut identifica nicio cauză evidentă a morţii însă, după culoarea aproape maronie a pancreasului, a speculat că cel mai probabil, decesul a survenit în urma unei pancreatite. Asfel s-a născut prima teorie legată de moartea lui Joan Hill. În timp, aveau să fie propuse alte câteva cauze posibile.

Când cei de la firma de pompe funebre l-au contactat pe Hill pentru ultimele instrucţiuni, el a părut indiferent cu excepţia unui singur aspect. Nu voia ca Joan să poarte bijuterii.O rochie era suficientă. A primit asigurări că rugămintea îi va fi respectată.

În ciuda strădaniilor lui John de a păstra tăcerea asupra morţii lui Joan, oraşul Houston deja începea să bârfească.

Cum ar fi putut Joan, care cu doar câteva zile înainte era sănătoasă şi plină de viaţă, să moară atât de subit? Pur şi simplu nu avea sens.

Una dintre persoanele care aveau aceleaşi idei era Ash Robinson. Bătrânul a fost distrus de moartea fiicei sale. Joan fusese cel mai important lucru de pe lume pentru el. Iar acum dispăruse. Trebuia să existe un motiv...

Cea care a amplificat suspiciunile a fost o prietenă a lui Joan care l-a vizitat pe Hill pentru a-şi exprima condoleanţele. Aşteptându-se la un soţ îndurerat, femeia a rămas înmărmurită când l-a găsit pe Hill alături de câţiva prieteni amuzându-se la un film cu Stan şi Bran. Dezgustată, a plecat val-vârtej la casa lui Ash, unde a povestit întâmplarea. Conversaţia din casa familiei Robinson a durat până târziu în noapte. Concluzia lui Ash a fost că ceva trebuia făcut în această privinţă.

Dimineaţa următoare, în ziua înmormântării, a mers la biroul procurorului districtual şi a spus: „Am motive să cred că ginerele meu mi-a ucis singura copilă". A menţionat lista de motive pentru care credea acest lucru, iar McMaster, asistentul procurorului districtual, a fost nevoit să recunoască că erau îndreptăţite. El l-a sunat pe medicul legist al regiunii Houston, dr. Joseph Jachimczyk, cu rugămintea să participe la înmormântare şi să le împărtăşească impresiile.

Prima măsură luată de Jachimczyk a fost să îi sune pe cei de la spitalul Sharpstown şi să îi mustre pentru conduita lor neprofesionistă. După care l-a făcut cu ou şi cu oţet pe Morse. Examinarea microscopică a secţiunii prelevate din pancreasul lui Joan Hill a dezvăluit faptul că înroşirea acestuia se produsese post-mortem, datorită faptului că pancreasul se hrănise cu propriul ţesut. Morse, extrem de jenat de această descoperire, a trebuit să recunoască că nu avea habar care anume era cauza decesului. Jachimczyk a întrebat ce alte mostre prelevate de ţesut mai existau. Morse a mormăit ceva legat de secţiuni din ficat, pancreas, rinichi şi o cantitate redusă de conţinut al stomacului. Jachimczyk a ordonat trimiterea urgentă a acestora la biroul său. După care Jachimczyk a mers la capela în care era depus trupul lui Joan Hill. Orice speranţă de a efectua această vizită neobservat a fost spulberată. Reţeaua de zvonuri şi bârfe din River Oaks începuse să bată toba. Curând, toată lumea ştia că se întâmplă ceva.

Joan Hill urma să fie înmormântată în cimitirul de lângă iubita sa fermă de cai. Înmormântarea a fost un eveniment extravagant, strălucitor. Texanilor le place să trăiască pe picior mare, dar şi să treacă în nefiinţă în acelaşi stil. Ash Robinson era într-una din rarele sale vizite la biserică. Şi-a plimbat privirile aspre între sicriul fiicei sale şi ginerele său. Întorcându-se de la cimitir, Hill a insistat să fie în aceeaşi maşină cu Ash. Cei doi bărbaţi nu şi-au vorbit. Ash Robinson se hotărâse deja. I-a spus soţiei: „Dacă legea nu îl va pedepsi pe nenorocitul ăla, o voi face eu".

Ţinându-se de cuvânt, Ash a stat pe capul celor de la biroul procurorului până când au trecut la acţiune. Dorea să ştie ce gândea cu adevărat Jachimczyk. După ce a examinat aceleaşi specimene de ţesut ca şi Morse, Jachimczyk a concis că moartea s-a datorat unei hepatite acute, probabil de origine virală. Robinson a mers cu acest diagnostic la un doctor care îi era prieten. Acesta a afirmat că hepatita rareori devenea fatală în două-trei zile, fiind o afecţiune degenerativă cu o perioadă de evoluţie mult mai îndelungată. Luând în consideraţie starea foarte bună de sănătate pe care Joan o avusese cu câteva zile înainte de moarte, doctorul a considerat că era foarte puţin probabil ca ea să fi fost răpusă de o astfel de boală.

Înarmat cu aceste informaţii, Ash l-a însărcinat pe Frank Briscoe, fostul procuror aflat acum în domeniul practicii private, să descopere dovezi ale crimei. Briscoe s-a întâlnit cu Jachimczyk, întrebând dacă hepatita ar putea fi provocată de o injecţie. Jachimczyk a recunoscut această posibilitate, însă a adăugat că nu existau indicii care să confirme varianta respectivă. Briscoe a transmis acest lucru lui Ash Robinson, iar acesta i-a spus să îşi continue investigaţiile.

Motivaţia neabătută şi vanitatea nemăsurată care l-au propulsat pe John Hill printre cei mai buni medici a ascuns faptul că, uneori, putea fi extraordinar de nechibzuit. Această lipsă de chibzuinţă nu s-a manifestat niciodată mai bine ca atunci când, după numai trei luni de la moartea lui Joan, s-a căsătorit cu Ann Kurth. Ash Robinson a auzit vestea şi a chicotit bucuros. L-a chemat pe Briscoe. Asta era. Acum aveau un motiv. Ash a continuat să facă presiuni şi, în cele din urmă, biroul procurorului a demarat o anchetă.

Între timp, Ash a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru a distruge cariera lui Hill. Şi-a criticat ginerele dintr-un capăt în celălalt al oraşului Houston, numindu-l un ucigaş nenorocit care merita să stea pe

scaunul electric de la închisoarea statală Huntsville. Tactica a funcţionat. Fluxul de paciente din cabinetul de chirurgie al lui Hill s-a redus la un număr neînsemnat. Mai mult, acesta a fost chemat în instanţă. Membrii juriului doreau să îl supună unui test cu detectorul de minciuni. Hill, care nu s-a deranjat să-şi angajeze un avocat pe motiv că acest lucru ar fi însemnat o recunoaştere a vinovăţiei, a refuzat. Însă a acceptat un test cu pentothal de sodiu, aşa-zisul ser al adevărului. Juriul a acceptat cu reţinere. Hill a trecut cu brio de examinare. Rezultatele sale au fost de fapt atât de bune, încât membrii juriului au decis că nu aveau dovezi suficiente pentru demararea unui caz şi au renunţat.

Extrem de nemulţumit de această turnură a evenimentelor, Ash a cerut o autopsie nouă, apelând de această dată la cel mai bun medic patolog din America. S-a interesat şi a aflat că acesta era ilustrul medic din New York, dr. Milton Helpern. Ceea ce a stârnit cu adevărat interesul lui Ash a fost rolul major pe care Helpern îl jucase în condamnarea altui doctor, Carl Coppolino, pentru uciderea soţiei. Ash a observat numeroase aspecte comune între cele două cazuri şi s-a convins că, de această dată, dispunea de omul potrivit. S-a zvonit că l-a plătit pe Helpern cu aproape 12 000 de dolari pentru a veni în Texas. Indiferent de costuri, Ash considera că scopul merita toţi banii, iar acesta era singurul lucru care conta.

Când Hill a auzit de acest lucru, a făcut singurul lucru rezonabil: a angajat un avocat. Şi nu orice avocat, ci pe Richard Haynes, cunoscut de prieteni şi de duşmani (şi avea destui din ambele categorii) drept „Racehorse" („Calul de curse"). A fost o mişcare inspirată. Mic şi îndesat, lui „Racehorse" Haynes îi plăcea să pară un băiat de treabă, însă sub acest aspect exterior clocotea una dintre cele mai capabile minţi de avocat, nu doar din Texas, ci de oriunde. Din capul locului, Haynes i-a spus lui Hill: caută-ţi propria echipă de doctori. Trebuie să-i ai la îndemână atunci când Helpern termină autopsia, pentru a-ţi proteja interesele.

Cu mult tam-tam din partea presei, Helpern a ajuns la Ben Taub Hospital. Dacă exista cineva care să poată descoperi vreun aspect problematic, acea persoană era Milton Helpern. Imediat ce a fost desprins capacul sicriului, Helpern s-a aplecat deasupra trupului. De la început, ochii săi antrenaţi au zărit un aspect bizar. Bucăţi de noroi uscat se

aflau în sicriu alături de cadavru. Helpern s-a încruntat. Concluzia era clară — sicriul lui Joan Robinson Hill fusese deja deschis.

Dr. Jachimczyk, prezent şi el, a vorbit cu groparii şi a aflat că, la trei zile după înmormântare, John Hill a obţinut un certificat care permitea dezgroparea cadavrului. Motivul era acela că dorea să recupereze o bijuterie care fusese îngropată împreună cu trupul defunctei. În mod clar, acest aspect nu se armoniza cu insistenţa lui Hill ca Joan să fie îngropată fără podoabe. Înainte ca speculaţiile să scape complet de sub control, Helpern a observat rapid absenţa totală a oricărui indiciu care să sugereze că trupul fusese manipulat în vreun fel.

Helpern a efectuat autopsia cu meticulozitate, spre deosebire de autopsia anterioară, care fusese cel mult superficială. Stomacul era încă intact, neexaminat; acest lucru era remarcabil, dacă luăm în consideraţie probabilitatea ca Joan să fi murit în urma ingerării unei substanţe toxice. Helpern şi-a exprimat dezaprobarea. Ulterior, aceasta s-a transformat de-a dreptul în neîncredere — inima lipsea! La fel şi creierul!

Dr. Morse, cât se poate de jenat, a recunoscut până acum că înlăturase inima pentru o examinare mai atentă şi uitase să o înapoieze pentru înmormântare. De asemenea, ştia unde se află şi creierul. Mai precis în portbagajul maşinii parcate afară! Ruşinat, Morse a adus borcanul care conţinea creierul lui Joan pentru examinare. Helpern, care până acum probabil că-şi schimbase impresiile despre mult lăudatul sistem medical din Texas, a analizat creierul şi se pare că a detectat posibile urme ale unei meningite, însă a refuzat să menţioneze acest lucru printre cauzele directe ale morţii. După şapte ore şi jumătate, Helpern a finalizat autopsia, a prelevat mostrele de ţesut necesare şi a luat avionul către New York, promiţând un raport în viitorul apropiat.

În timp ce Ash aştepta cu nerăbdare veşti de la Helpern, a fost fără îndoială bucuros să audă că relaţia dintre Hill şi noua sa soţie se deteriora rapid. Aceştia se certau constant. Când venea vorba de dispute maritale, Ann era mult mai capabilă să-şi susţină punctul de vedere decât Joan. Demonstrase acest lucru pe durata unei încăierări violente prin aplicarea unui croşeu de dreapta perfect, unul care i-a spart nasul lui Hill. Doctorul s-a deplasat la un spital din apropiere şi a uimit un grup de studenţi la medicină stând în faţa unei oglinzi şi suturându-şi singur rana.

Conflictul conjugal dintre cei doi s-a intensificat până în punctul în care Hill a apărut la biroul avocatului, insistând că vrea să divorţeze.

Haynes a înghiţit de câteva ori în sec, apoi şi-a dres glasul pentru a vorbi. Hill era cumva nebun de legat? Nu doar că-şi pierduse de curând prima soţie, dar se căsătorise cu a doua, iar acum voia să scape de aceasta! Voia cumva să-şi taie singur craca de sub picioare? Hill era hotărât. Bine, înaintează actele, l-a provocat Haynes. Apoi i-a explicat că legislaţia texană nu permite unei soţii să depună mărturie împotriva soţului ei. Din cauza comportamentului recent al lui Ann, dacă Hill depunea actele de divorţ, ea putea să ajungă în boxa martorilor, chemată de procurori. Niciunul dintre aceste argumente nu a contat pentru Hill, care a refuzat cu aroganţă sfatul lui Haynes, convins că dovezile judiciare nu aveau să demonstreze nimic.

Tot în această perioadă a mai apărut o problemă în iţele deja încurcate ale împrejurărilor în care survenise moartea lui Joan. Un alt doctor a declarat că el nu putuse detecta urme de meningită în măduva spinării şi a ridicat o întrebare interesantă — a fost cumva schimbat creierul? Această ştire senzaţională a suscitat interesul publicului din Houston, care urmărea cu aviditate în ziare povestea lui Joan Hill. Spectacolul era mai urmărit decât orice emisiune de televiziune.

În cele din urmă, Helpern a revenit în Texas pentru a-şi expune concluziile. Mai întâi, a respins orice zvon referitor la o posibilă înlocuire a creierului. Încă nu putea stabili cu exactitate cauza morţii, însă făcea referire la „o inflamaţie acută de un anumit tip", adăugând că aceasta fusese indusă „cel mai probabil pe calea tractului alimentar". Helpern insinua că Joan Hill fusese otrăvită, încheindu-şi mărturia cu o condamnare usturătoare a tratamentului medical primit de Joan, atât din partea soţului, cât şi din partea personalului medical de la spitalul Sharpstown. Din punctul său de vedere, atitudinea lor neglijentă „agravase o situaţie care s-a dovedit fatală".

Deşi toate acestea nu constituiau dovezile clare ale unui comportament criminal, ofereau biroului de procuratură un fundament pentru caz. Cei de acolo au răsfoit cărţile cu studii de caz în căutarea unui precedent şi au găsit exact ceea ce căutau — o acuzaţie obscură al cărei termen era ucidere din culpă, mai exact cauzarea morţii prin neglijare deliberată. Dacă nu-l puteau acuza pe John Hill pentru ceea ce făcuse, oare îl puteau inculpa pentru ceea ce nu făcuse?

La mai puţin de douăsprezece luni de la moartea primei sale soţii, Hill a primit de la Ann divorţul pe care şi-l dorise atât de mult. În douăzeci şi patru de ore de la pronunţarea divorţului, Ann Kurth

se afla deja în faţa juriului, depunând mărturie. Ea a mărturisit sub jurământ faptul că Hill recunoscuse uciderea soţiei sale. În continuare, Ann a susţinut că acesta a încercat să o ucidă şi pe ea.

Aducerea în instanţă a lui Hill a durat aproape întregul an. Procurorii, conştienţi de faptul că mărturia lui Ann Kurth era singura dovadă pe care se sprijinea cazul, au înaintat o petiţie prin care acesteia să i se permită să fie martor al acuzării. Judecătorul Hooey a ezitat, dar, în cele din urmă, a fost de acord, cu menţiunea că poate refuza aceste dovezi în orice moment. În ciuda obiecţiilor apărării, Ann a povestit că găsise trei eprubete — de tipul celor folosite în laboratoare — în apartamentul lui Hill înainte cu doar o săptămână ca Joan să moară. Ea a spus că „aveau ceva roşu în ele". Când Hill a apărut brusc, s-a enervat şi a gonit-o din cameră. Mai târziu, i-a explicat că era „doar un experiment". În ziua următoare, Ann a zărit nişte prăjituri în frigider. Hill i-a spus să nu le mănânce.

Ann a început apoi să descrie un incident în care susţinea că Hill încercase să o ucidă, mai întâi implicând-o într-un accident de maşină şi, imediat după, cu o seringă. Când a fost întrebată de apărare de unde ştia că în seringă se afla un lichid periculos — la urma urmei, putea fi un sedativ după incidentul traumatic? — Ann a răspuns triumfătoare: „Pentru că mi-a spus că o omorâse pe Joan în acelaşi mod."

Haynes a sărit din scaun: „Eroare judiciară!" Dorinţa i s-a împlinit. După o analiză atentă, judecătorul Hooey a respins cazul pe motiv că apărarea nu a avut ocazia de a se pregăti împotriva unei acuzaţii directe de crimă.

În încercarea de a-l condamna pe Hill, Ann Kurth a forţat serios lucrurile. Dacă, după cum a pretins, tentativa de asasinat avusese loc după doar primele patru săptămâni dintr-o căsnicie care a durat nouă luni, de ce a rămas împreună cu un bărbat care a încercat să o ucidă? Ann a susţinut că a fost prea speriată pentru a acţiona în vreun fel, însă tuturor celor care o cunoşteau nu prea le venea să creadă una ca aceasta. Întregul scenariu părea ireal. Procurorii cu siguranţă au avut această impresie.

Orice eroare de procedură judiciară favorizează mereu acuzatul; compromite procurorii şi duce destul de des la retragerea tuturor acuzaţiilor. Hill a crezut că a scăpat de judecată şi s-a decis să sărbătorească. A făcut acest lucru în maniera cea mai neinspirată cu putinţă — s-a însurat din nou.

La patru luni după procesul eşuat, Connie Loesby a devenit a treia doamnă Hill. Îi fusese prietenă bună lui Hill în perioada zbuciumată de dinaintea procesului, ajutându-l cu entuziasm la adunarea informaţiilor. Tăcută, genul casnic şi, da, cu o pasiune pentru muzică la fel de intensă ca aceea a lui Hill. Cei doi au dus o viaţă liniştită în casa lor de pe Kirby Lane, aparent fericiţi unul cu celălalt şi hotărâţi a reconstrui cariera distrusă a lui Hill.

El citea mai mult, mergea la conferinţe, afla ultimele inovaţii din domeniul chirurgiei plastice. De fapt, a făcut toate lucrurile pe care partenerul său, Nathan Roth, îi reproşase în trecut că le ignorase. În mod ironic, el şi Connie se întorceau de la o astfel de conferinţă din Las Vegas, în ziua de 24 septembrie 1972, când ultimul capitol din viaţa extraordinară a lui John Hill a ajuns la final.

Au ajuns în aeroportul Houston şi au luat un taxi spre River Oaks. În timp ce Hill îl plătea pe şoferul de taxi, Connie a alergat la uşa din faţă a casei, nerăbdătoare să-şi vadă fiul vitreg de doisprezece ani. A sunat la uşă. Nu a venit nimeni. După un minut, prin geamul ferestrei, Connie a văzut un chip acoperit cu mască. A început să râdă. Era probabil una dintre farsele lui Boot. Pregătită să-şi intre în rol, Connie a zâmbit în timp ce deschidea uşa. Într-o clipă, străinul cu faţa mascată a apucat-o de mână şi a tras-o în casă, mârâind: „Acesta e un jaf."

Hill era la doar un pas în spate. A dat buzna înăuntru, a smuls-o pe Connie din mâinile infractorului şi s-a năpustit asupra acestuia. Connie a fugit ţipând către casa unui vecin. În timp ce fugea, în urma ei s-au auzit trei împuşcături una după alta. Când poliţiştii şi vecinii au ajuns în casă, John Hill era mort pe podea. Într-o altă cameră i-au găsit pe mama lui Hill, Myra, şi pe fiul său, Boot, ambii legaţi cu căluş la gură.

Era evident că ucigaşul îl aşteptase pe Hill. Comentariul său mormăit cum că era vorba de un „jaf"a fost confirmat de furtul servietei şi portofelului lui Hill, însă totul trimitea cu gândul la un asasinat bine planificat. După ce l-a împuşcat pe Hill, ucigaşul i-a acoperit ochii, nasul şi gura cu bandă adezivă. În acest mod, dacă gloanţele nu reuşeau să-l ucidă, atunci John Hill s-ar fi înecat cu siguranţă în propriul sânge. La scurt timp, străinul şi-a aruncat masca, o faţă de pernă verde cu orificii tăiate pentru ochi, pe podea lângă cadavru.

Poliţiştii nu au avut la dispoziţie prea multe indicii, însă au bănuit că Ash Robinson plătise un asasin pentru a-i lua viaţa fostului ginere. Era o acuzaţie pe care nu îndrăzneau să o facă. Bătrânul

era prea puternic şi prea bogat. În schimb, poliţiştii au efectuat alte investigaţii, mai ortodoxe, şi s-au întrebat dacă nu cumva elementele descoperite duceau către cealaltă casă de pe Kirby Lane.

La o săptămână după crimă, poliţiştii au descoperit primul indiciu. În spatele unor tufe din apropiere, un poliţist a găsit ceea ce părea să fie arma crimei, un revolver de calibru 38. Experţii în balistică l-au comparat cu un glonţ găsit lângă victimă. Se potrivea. O verificare a seriei numerice a dezvăluit o coincidenţă bizară — arma folosită pentru a-l ucide pe John Hill fusese înregistrată pe numele unui alt doctor.

Doctorul respectiv locuia în oraşelul Longview din estul Texasului şi nu a fost nici pe departe încântat de sosirea celor doi poliţişti din Houston în casa sa. O interogare atentă a revelat faptul că doctorul avea un stil de viaţă neobişnuit de intens, manifestând o slăbiciune aparte pentru prostituate. S-a dovedit că una dintre ele, o femeie pe care o cunoştea sub porecla de „Dusty", îi furase pistolul în timp ce el se afla la baie pentru a-şi trage sufletul după o partidă de sex extenuantă.

Poliţiei nu i-a venit greu să afle că „Dusty" era de fapt Marcia McKittrick, o prostituată din Dallas. Problema a fost localizarea ei. În cele din urmă, la mai bine de şase luni după crimă, poliţiştii l-au găsit pe „protectorul" ei, un proxenet cu vechime pe nume Bobby Vandiver. După numeroase presiuni exercitate asupra lui şi promisiunea unei sentinţe de doar doisprezece ani, Vandiver a recunoscut că primise pistolul de la Marcia McKittrick şi că-l ucisese pe Hill. Însă, a susţinut el, totul fusese pus la cale. El a fost angajat de o casnică între două vârste din Houston, Lilla Paulus; ea fusese cea care organizase crima. Vandiver a spus că fusese plătit cu 3 500 de dolari. A mai mărturisit că Hill purta cu el sume de până la 30 000 de dolari atunci când călătorea; acesta era motivul pentru care îi furase servieta şi portofelul. De fapt, Hill avusese doar 700 de dolari în momentul morţii sale, spre marea dezamăgire a ucigaşului.

Pe baza spuselor lui Vandiver, Lilla Paulus a fost luată în custodie şi acuzată de conspiraţie la crimă. Cam în aceeaşi perioadă, poliţia a găsit-o şi pe Marcia McKittrick. Ea a confirmat povestea lui Vandiver şi a susţinut totodată că s-a întâlnit cu Ash Robinson. A fost acuzată la rândul ei de uciderea lui John Hill.

Tocmai când acuzarea credea că toate elementele se potriveau, soarta a complicat situaţia. Cu doar câteva zile înainte să fie judecat, Bobby Vandiver a fost implicat într-o altercaţie într-un bar din

Longview, fiind împuşcat mortal de un ofiţer de poliţie. Nu a părut să existe vreo legătură între acest incident şi cazul lui Hill.

Cu cel mai important martor mort, procurorii şi-au îndreptat atenţia către Marcia McKittrick. Ea a făcut o înţelegere şi a acceptat zece ani de închisoare în schimbul mărturiei sale împotriva Lillei Paulus.

Apariţia în sala de judecată a Lillei Paulus, în vârstă de cincizeci şi patru de ani, a fost un spectacol minunat. Agreabilă şi zâmbitoare, ea a făcut tot posibilul să joace rolul unei bunicuţe. Însă poliţiştii ştiau mai multe. Lilla avea un cazier care începea din anii 1940, fiind condamnată pentru prostituţie pe vremea când condusese un bordel în Galveston. În ultimii douăzeci de ani fusese măritată cu un personaj dubios din Houston. Lilla era o femeie care forţase limitele legii şi, ocazional, întreţinuse relaţii cu lumea interlopă din Houston.

O mare parte din aceste informaţii au trebuit păstrate secrete faţă de membrii juriului, însă, din ceea ce ei au auzit de la propria fiică a Lillei, Mary Jo, a fost mai mult decât suficient pentru a-şi crea o impresie clară despre Lilla Paulus. Mary Jo a mărturisit că a auzit-o pe mama ei menţionând oferta lui Ash Robinson de a plăti pentru asasinarea lui John Hill; îl văzuse, de asemenea, pe Ash Robinson vorbind cu Lilla de câteva ori şi înmânându-i o schiţă a casei de pe Kirby Lane. Conform lui Mary Jo, Lillei i s-au plătit 25 000 de dolari pentru a aranja asasinatul. Însă argumentul decisiv a venit atunci când, cu o voce ezitantă, Mary Jo a dezvăluit că mama ei o obligase să se prostitueze la vârsta de patru ani. În câteva fraze simple, Mary Jo a spulberat aparenţa agreabilă a mamei ei şi a dezvăluit femeia crudă şi calculată care era în realitate. În mare parte pe baza mărturiei propriei fiice, Lilla Paulus a fost declarată vinovată şi condamnată la treizeci şi cinci de ani de închisoare.

Din anumite motive, autorităţile nu au lansat niciodată acuzaţii la adresa lui Ash Robinson. Doar o acţiune civilă l-a adus în curtea de judecată. Aceasta a fost iniţiată în 1977 de familia Hill, mai precis de Connie şi Boot, acuzându-l de conspirare la crimă. Ash a mers şchiopătând către boxa acuzaţilor, ajutat de baston, şi i-a jurat cu pasiune nepotului că nu avea nimic de-a face cu moartea tatălui său. Fiecare răspuns a fost punctat de bătăile sacadate ale bastonului în podea.

De această dată, Mary Jo Paulus a refuzat să repete mărturia. Lilla, nu întâmplător, a invocat protecţia celui de-al Cincilea Amendament* şi nu a spus nimic.

Ceea ce făcea să rămână doar Marcia McKittrick.

Un test cu poligraful a decis că ea era sinceră atunci când spunea că Ash Robinson cauzase moartea lui John Hill. Un test similar a arătat că Ash era sincer când spunea că nu fusese implicat în crimă; aceste rezultate relevă probabil mai multe despre lipsa de precizie a poligrafelor decât informaţii legate de persoanele supuse testelor. Indiferent ce a demonstrat maşina, Ash Robinson a fost achitat de acuzaţia de complicitate la uciderea ginerelui său şi a fost eliberat.

Din punctul de vedere al judecătorilor, evenimentele extraordinare care înconjuraseră viaţa doctorului John Hill reprezentau un capitol închis. Acum era timpul ca actorii principali să-şi vadă mai departe de vieţile lor.

Connie Hill a făcut acest lucru. S-a recăsătorit şi şi-a încercat norocul în Houston, crescându-şi fiul vitreg, Boot, pe cât de bine a putut.

Ann Kurth şi-a deschis un magazin de rochii în zona centrală a Texasului.

În februarie 1985, la vârsta de opzeci şi şapte de ani, Ash Robinson a murit.

O notă de subsol bizară la această saga a fost furnizată de Ann Kurth. Ea a ieşit din anonimat cu afirmaţia uluitoare cum că John Hill nu era mort; totul fusese o farsă elaborată. Doctorul viclean îşi aranjase propria trecere în nefiinţă folosindu-se de un impostor, şi-a schimbat înfăţişarea cu ajutorul chirurgiei plastice, apoi a plecat în Guadalajara, Mexico, unde îşi vedea în continuare de viaţă. Cum putea fi ea atât de sigură că Hill era încă în viaţă?

Simplu.

Din când în când, medicul înnebunit după muzică o sună la telefon. Nu spune nimic, însă în receptor de aude muzică de Rachmaninov... doar pentru ea.

---

* Al cincilea Amendament din Constituţia Statelor Unite ale Americii protejează individul împotriva autoincriminării.

5
O pasiune pentru crimă

Când vine vorba de motivaţie, majoritatea doctorilor care curmă viaţa umană nu sunt cu mult diferiţi de alţi ucigaşi. Richard Kuklinski, asasinul mafiei care s-a lăudat cu o listă ce depăşea o sută de victime, probabil că ar fi luat în râs metodele lui Marcel Petiot[9], considerându-le a fi de o extravaganţă inutilă, însă ar fi fost de acord cu atenţia minuţioasă pentru rezultatul final. Pentru aceşti doi *antreprenori*, crima era o afacere profitabilă şi nimic mai mult. În mod similar, Pamela Smart, profesoara din New Hampshire, ar putea fi asemănată, vorbind la figurat, cu Charles Friedgood. Amândoi aveau un apetit sexual intens, amândoi simţeau că sunt captivi într-o căsnicie dezavantajoasă şi ambii au luat măsuri drastice pentru a reglementa această situaţie. Cu riscul de a face afirmaţii stupide, toate trăsăturile de mai sus sunt ale criminalilor pe care îi calificăm ca fiind „normali"; motivul pentru care săvârşesc crima este clar şi perceptibil, iar criminalul obţine unele beneficii. Însă ce putem spune despre un doctor care devine criminal fără un motiv aparent?

În ultimii ani, a apărut o nouă modă în comunitatea medicală, şi anume uciderea pacienţilor doar de dragul de a scăpa de ei. Aceasta este cea mai periculoasă practică medicală, deoarece înseamnă că fiecare dintre noi este supus unui risc major. Dintr-un motiv de neînţeles, acest fenomen pare să fie mai des întâlnit în rândurile asistenţilor medicali — Donald Harvey din Ohio şi Charles Cullen din New

---

* Vezi capitolul 9.

Jersey sunt doar doi dintre candidaţii la rolul de „îngeri ai morţii", în timp ce rolul de cea mai sângeroasă asistentă medicală din Marea Britanie aparţine unei femei pe nume Beverly Allitt —, însă atunci când vine vorba de a-şi elibera pacienţii de grijile lumeşti, niciunul dintre aceşti ucigaşi nu-l poate egala pe înspăimântătorul dr. Harold Shipman.

Între anii 1974 şi 1988, acest englez manierat, aflat între două vârste, a ucis aproximativ 256 de pacienţi — posibil mai mulţi; numărul exact nu va fi cunoscut niciodată — prin injectarea cu diamorfină. Majoritatea victimelor proveneau din mulţimea de femei bătrâne care-l adorau şi se îngrămădeau în sala sa de operaţii. La procesul lui Shipman în 1999, unde a fost condamnat la închisoare pe viaţă, procurorul a spus că „[acuzatul] trebuie să fi simţit că a lua o viaţă omenească e pe gustul său" şi e greu de contrazis această afirmaţie. E adevărat că, spre sfârşitul carierei sale, Shipman a câştigat bani în mod necinstit prin falsificarea unor testamente — în manieră ironică, această lăcomie e cea care a dus la declinul său —, însă el a fost îndeosebi tipul de criminal motivat de senzaţii tari, unul care savura sentimentul de putere pe care săvârşirea unei crime i-o dădea. Dar la fel ca alţi medici prezentaţi în această carte, el nu a acţionat într-un mediu izolat; de fapt, cariera sa a fost presărată cu acuzaţii murmurate şi priviri incriminatoare. Mulţi dintre colegii săi erau suspicioşi — rata suspect de ridicată a autorizărilor autocertificate de incinerare a constituit mereu un motiv de îngrijorare —, dar încă o dată comunitatea medicală şi-a demonstrat slăbiciunile. În cazul lui Shipman, în vreme ce doctori nu luau atitudine şi buzele lor rămâneau închise, el a continuat să ucidă cu o frecvenţă care a atins aproape patruzeci de victime pe an.*

Într-o sincronizare grotescă, la doar câţiva ani după ce Shipman şi-a început şirul crimelor în Anglia, peste Ocean un alt medic împărtăşea aceeaşi plăcere. Îşi ucidea pacienţii cu o eficienţă răuvoitoare şi veselă, în plus, la fel precum Shipman, acest doctor fusese la rândul lui categorisit drept un practician problematic încă de la început. Totuşi, aceasta nu l-a împiedicat să-şi găsească de lucru în diferite spitale. O veche maximă medicală spune că doctorii îşi îngroapă greşelile.

---

* Pe 13 ianuarie 2004 Shipman s-a spânzurat în celula sa din închisoarea Wakefield.

Adesea ei nici nu trebuie să se deranjeze. Pentru că după cum o va demonstra povestirea care urmează, există destule alte persoane dispuse să mânuiască lopeţile în locul lor.

Tehnicienii din echipa de paramedici a regiunii Adams County, cu baza în Quincy, Illinois, au manifestat bănuieli despre noul venit încă din prima zi. Desigur, ei erau obişnuiţi cu umorul bolnav, specific meseriei — într-o profesie solicitantă din punct de vedere mental precum a lor, un astfel de umor este inevitabil —, însă existau momente în care glumele lui Michael Swango le întorceau stomacul pe dos. Semnale serioase de alarmă au început să apară pe 14 iulie 1984, la o lună după ce el s-a alăturat echipei. Aceasta a fost ziua în care Swango şi colegii săi paramedici s-au adunat în jurul televizorului în momentul în care era difuzat un reportaj despre masacrul de la San Ysidro. Când James Huberty, un agent de pază recent concediat, a intrat val-vârtej într-un McDonald's local şi a ucis douăzeci de oameni, înainte de a se sinucide, televiziunea a avut ocazia de a surprinde imagini înfiorătoare. Şi totuşi, Swango chicotea de parcă s-ar fi uitat la serialul *Happy Days*. La un moment dat, incapabil să-şi stăpânească entuziasmul, a sărit din scaun pentru a da volumul televizorului mai tare, strigând cât putea de tare către ceilalţi să vină să-i împărtăşească entuziasmul. Ulterior în ziua respectivă, mai tăcut şi mai gânditor, tânărul nou-venit a fost auzit regretând faptul că „de fiecare dată când are o idee bună, cineva mi-o ia înainte."

Avea şi alte trăsături ciudate, cum ar fi tendinţa de a servi cina în toiul nopţii sau felul în care rezista douăzeci şi patru de ore fără somn, nu pentru nişte urgenţe medicale, ci pur şi simplu pentru că nu se odihnea aşa cum o fac oamenii normali. Ceilalţi membri ai echipei s-au obişnuit cu toate aceste ciudăţenii şi cu multe altele, însă una dintre pasiunile lui Swango pe care nu o puteau înghiţi era fascinaţia lui legată de violenţă. Pe durata perioadelor mai liniştite din garda medicală, el îşi distra colegii cu scenarii înfiorătoare ale apelurilor de urgenţă (911). „Cel mai tare" apel, din punctul lui de vedere, era ca paramedicii să ajungă la locul accidentului la timp pentru a vedea cum o cisternă cu benzină intră într-un autobuz şcolar defect, aruncând în aer copiii aflaţi înăuntru. Cu altă ocazie, când s-a ajuns la o discuţie pe tema criminalilor în serie, el a luat o atitudine aproape apostolică, trântind colegilor următoarea afirmaţie: „Chiar îi admir pe indivizii ăia care merg prin ţară omorând oameni." După care a

rânjit. Zâmbetul acela, deschis şi larg, acompaniat de ochi albaştri sclipitori, era cel care-l făcea pe Swango greu de luat în serios. Zâmbetul minimaliza gravitatea tuturor afirmaţiilor bizare. Un glumeţ carismatic sau pur şi simplu unul sinistru? Majoritatea au optat pentru ultima variantă şi au ales să-l ocolească pe tânărul chipeş şi excentric.

Însă asupra unui aspect tehnicienii erau unanim de acord: Michael Swango era extraordinar de priceput la sarcinile pe care trebuia să le îndeplinească. Când venea vorba de cunoştinţe medicale şi expertiză de urgenţă, îi întrecea pe toţi. Acest lucru era totuşi de aşteptat, de vreme ce fostul soldat al marinei în vârstă de treizeci de ani era deja calificat ca doctor în Ohio şi acceptase postul de paramedic doar ca o etapă intermediară pe durata procesării licenţei sale pentru Illinois.

Nu a încercat să adopte o atitudine superioară faţă de colegii săi; s-a purtat mereu ca egalul lor. Când aceştia au adus prăjituri şi bomboane pentru toată lumea, după câteva zile el le-a întors gestul. Primele indicii că ceva nu era în regulă în privinţa contribuţiilor culinare ale lui Swango au apărut la ora 7:30, în dimineaţa zilei de 14 septembrie 1984, atunci când a venit la spital cu gogoşi proaspăt gătite pentru micul dejun. Ceilalţi patru paramedici s-au năpustit flămânzi asupra lor. În decursul următoarei ore, li s-a făcut rău, rând pe rând. Simptomele erau identice: crampe stomacale şi greaţă, urmate de ameţeală şi pusee incontrolabile de vomă. Fiecare dintre ei s-a simţit într-atât de rău, încât a trebuit să se întoarcă acasă. Cu excepţia lui Swango. El a părut să fie imun în faţa afecţiunii misterioase.

Deşi fără îndoială dureroasă şi inconfortabilă, boala subită nu a afectat în manieră durabilă pe niciunul dintre paramedici şi, în seara următoare, unul dintre cei afectaţi, Brent Unmisig, şi-a revenit suficient de bine pentru a-l însoţi pe Swango într-o sarcină de rutină la un meci de fotbal al unui liceu din localitate. În timp ce se apropiau de jumătatea partidei, Swango a spus că-i este sete şi a dispărut să cumpere o Cola. Când s-a întors, el i-a întins lui Unmisig o doză. Acesta a băut recunoscător. La scurtă vreme, el suferea de aceleaşi simptome ca în ziua precedentă. Swango, serviabil ca de obicei, şi-a condus partenerul acasă, unde acesta a rămas la pat timp de trei zile.

Două astfel de incidente în decurs de douăzeci şi patru de ore erau cu siguranţă ciudate; în special de vreme ce Swango nu fusese afectat de niciunul. Unmisig, conştient de statutul său de novice — el

se alăturase echipei chiar în ziua evenimentului cu gogoşile —, a ezitat să-şi exprime suspiciunile despre Swango, însă încetul cu încetul a câştigat încrederea colegilor. S-a ajuns la o înţelegere tacită în privinţa faptului că Michael Swango prezintă un risc pentru sănătatea publică. Pe viitor, de fiecare dată când acesta se oferea să cumpere o băutură pentru colegii săi sau să ofere o masă, era refuzat ferm. Statutul de paria al lui Swango îi făcea pe toţi să fie vigilenţi.

Un paramedic, crezând că e în siguranţă atunci când Swango s-a oferit să cumpere două doze de apă minerală de la automatul din apropiere, a aflat ulterior că serviciile lui Swango sunt însoţite de un preţ piperat. În timp ce îi era înmânată doza, el a observat că aceasta fusese deschisă. Când l-a întrebat pe Swango despre acest aspect, el i-a întors acel zâmbet de un milion de waţi, însoţit de o ridicare din umeri. În ciuda tuturor zvonurilor, şi împotriva instinctului său, paramedicul a băut din apă. Gustul era normal. După treizeci de minute, el agoniza şi era dus de urgenţă acasă. Nemernicul acela din Quincy dăduse din nou lovitura.

Pentru paramedici, acest incident a fost ultima picătură. Aşteptând momentul în care Swango era plecat într-un apel de urgenţă, ei i-au deschis vestiarul. În geanta care-l însoţea pe Swango pretutindeni se afla un tub de insecticid Terro Ant Killer. Când paramedicii au citit eticheta, au fost străbătuţi de un fior rece — ingredientul activ era arsenicul. Era dovada pe care o căutau.

Lipsit de gust atunci când este combinat cu alimente sau băuturi, arsenicul a fost timp de secole otrava preferată pentru ucigaşi. În timpul Renaşterii, purta supranumele de „pudra moştenirii" pentru felul în care ajusta averile familiale şi arborii genealogici ai curţilor regale din Europa. Ubicuitatea sa provenea din abilitatea stranie de a imita simptomele unor afecţiuni gastrice obişnuite. Foarte puţini doctori — atunci şi acum — ce tratează pacienţii ce suferă de pusee de vomă, crampe, ameţeli şi diaree ar diagnostica o otrăvire cu arsenic, şi chiar dacă ar avea unele bănuieli, numai un test toxicologic ar putea confirma presupunerea. (Până în momentul când un chimist din Londra pe nume James Marsh a dezvoltat testul „oglinda arsenicului" în 1836, nu exista nicio modalitate prin care să se poată afirma cu certitudine că un om a fost otrăvit cu arsenic.) Pe lângă faptul de a fi extrem de eficient în curmarea vieţii umane, arsenicul este la fel de letal pentru animale dăunătoare, precum şobolanii sau furnicile.

Dacă Terro Ant Killer fusese introdus în dieta paramedicilor, cu siguranţă nu era prima dată când acest produs figura în rapoartele toxicologice survenite în urma unor crime. În 1958, o patroană de restaurant în vârstă de treizeci şi trei de ani, din Macon, Georgia, pe nume Anjette Lyles, a fost condamnată la moarte pe scaunul electric pentru faptul că pusese Terro în mâncarea fiicei sale de nouă ani. (S-a descoperit ulterior că mai încercase acelaşi *tratament* cu alte încă trei rude.) Ea a fost ulterior graţiată şi încredinţată spitalului statal de boli mintale, unde a murit în decembrie 1977.

Palizi la faţă, paramedicii au studiat tubul de Terro Ant Killer. Niciunul dintre ei nu se îndoia că ceea ce se afla în interiorul acestui produs aparent inofensiv era responsabil pentru afecţiunea lor misterioasă. Pentru a-şi testa bănuielile, pe 19 octombrie 1984, ei i-au întins o capcană lui Swango. Au lăsat intenţionat un vas cu ceai proaspăt, răcit, neîndulcit, în bufet într-un moment în care Swango s-ar fi putut strecura neobservat. Când a fost văzut părăsind în grabă încăperea, urcând apoi în maşină şi demarând în trombă, paramedicii s-au întors. Unul dintre ei a gustat din ceai. Era dulce. Acesta a fost argumentul decisiv. Pentru că furnicile sunt atrase de gustul dulce, producătorii de Terro au amestecat arsenicul cu soluţie de sucroză pentru un efect maxim. Cu grijă, paramedicii au turnat ceai în alt vas şi l-au trimis la analiza chimică. Nimeni nu a fost surprins când rezultatul a fost pozitiv — ceaiul fusese *îndulcit* cu arsenic.*

Când aceste descoperiri, împreună cu detalii şi împrejurările în care au avut loc, au fost transmise Departamentului de Poliţie din Adams County, reacţia celor de acolo a fost rapidă. Au obţinut mandate de percheziţie pentru apartamentul lui Swango şi pentru un depozit pe care-l închiriase. În urma percheziţiei s-au găsit o mare varietate de substanţe chimice, câteva tuburi de insecticid pentru furnici, reţete scrise de mână pentru otrăvuri, un caiet plin cu articole decupate din ziare despre crimele cu Tylenol din 1982, seminţe de ricin — sursă a unei otrăvi periculoase — precum şi un număr impresionant de arme şi cuţite. Pe 26 octombrie 1984, Michael Swango a fost arestat preventiv şi acuzat de otrăvirea celor şase colegi de muncă. Din nefericire, ceea ce nimeni nu a conştientizat la acel

* Acum, în vederea siguranţei marelui public, producătorii produsului Terro Ant Killer folosesc borax ca ingredient activ în loc de arsenic.

moment era că Swango şi „norii bănuielilor" au mers mână în mână în principal din cauză că, oriunde mergea doctorul blond şi zâmbitor, părea să lase în urmă un lung şir de cadavre.

Începuturile vieţii sale au fost destul de banale. Joseph Michael Swango — care, la fel ca tatăl său, nu-şi va folosi niciodată numele mic — s-a născut pe 21 octombrie 1954, în Fort Lewis, la sud de Tacoma, Washington. Mare parte din copilăria sa a fost „clasicul copil de trupă", deplasându-se de la o bază militară la alta, oriunde îl ducea cariera pe colonelul J. Virgil Swango. În 1967, familia s-a stabilit în cele din urmă în Quincy, Illinois, la două ore spre nord de St. Louis. Adolescenţa nu e niciodată o perioadă uşoară, iar în anii timpurii ai adolescenţei lui Swango tatăl său a fost trimis peste hotare, pentru a-şi îndeplini datoria faţă de ţară în Vietnam. Oricare ar fi fost efectul pe care această lipsă a tatălui l-a avut asupra dezvoltării emoţionale a lui Swango, ea nu a exercitat un impact vizibil asupra studiilor sale. Cu un coeficient de inteligenţă măsurat de 160, el a trecut fără probleme de liceu, obţinând note mari la toate materiile. Punctul său forte era totuşi muzica. Până în ultimul an de liceu, cânta la clarinet destul de bine pentru a fi numit solist în formaţia muzicală a şcolii. I s-au acordat onoruri şi premii, astfel încât nu a surprins pe nimeni faptul că el a absolvit ca şef de promoţie al generaţiei sale şi a fost votat de colegi ca absolventul cu „cele mai mari şanse de reuşită în viaţă".

Acasă, situaţia nu era atât de idilică. A creşte patru fii cu un tată absent a fost extenuant pentru Muriel Swango. Iar când Virgil s-a întors în cele din urmă acasă definitiv din Vietnam, căsnicia lor, mereu problematică, a început să se prăbuşească. Vecinii s-au obişnuit să audă vocile care răsunau noaptea în casa roz cu verandă şi se întrebau în sinea lor cât va mai rezista relaţia. Răspunsul era „nu prea mult". Deja înstrăinat de membrii familiei, Virgil s-a rupt cu totul de ei, refugiindu-se în aburii alcoolului, viciu ce-i va provoca moartea în anul 1982.

Nu există dovezi că Swango ar fi fost apropiat de tatăl său, deşi ulterior în viaţă a dezvoltat o tendinţă de a se lăuda cu realizările acestuia în Vietnam. Îşi avea clarinetul, studiile, iar asta părea să fie de ajuns. După absolvire, el a obţinut o bursă muzicală completă la Millikin University în Decatur, Illinois, însă după două semestre a renunţat şi, spre oroarea mamei sale, a anunţat că urma să se alăture

marinei militare ca medic. Muriel a fost îngrozită să audă această veste. Își pierduse deja soțul din cauza armatei, iar alegerea fiului era ceva mult prea greu de îndurat pentru ea. Următorii doi ani din viața ei au fost extrem de nefericiți, făcându-și mereu griji legate de aparenta nechibzuință a lui Michael. Apoi, la fel de repede pe cât plecase, Swango s-a întors acasă cu un nou plan pentru carieră — urma să devină doctor.

A pornit pe acest drum la Quincy College, unde încă o dată a excelat pe plan academic, absolvind în 1979 cu onoruri și diplome în domeniul chimiei și al biologiei. În continuare a urmat cursurile facultății de medicină de la Southern Illinois University din Springfield. Atunci a venit momentul în care elevul promițător din liceu și-a întrerupt subit traseul excepțional.

Poate că acest lucru s-a întâmplat din cauză că temperatura academică din jurul lui tocmai crescuse cu câteva grade sau poate pentru că demonii care vor pune complet stăpânire pe el începuseră să se manifeste, însă pentru prima oară în viața sa, Swango a avut probleme la școală. Era captiv într-un cerc vicios: pentru a-și plăti taxele școlare, era nevoit să muncească, iar orele dedicate jobului îi diminuau mult timpul acordat studiului. Pentru a câștiga bani suplimentari — și într-o flagrantă încălcare a regulilor facultății —, el a lucrat pe timp de noapte și la sfârșit de săptămână ca paramedic pe ambulanță. Prețul pentru acest stil de viață dezordonat a fost plătit în momentul examenelor. Stătea treaz zi și noapte încercând să parcurgă întreaga materie. Iar când studiul intensiv nu a dat rezultate, a început să trișeze fără rușine.

Șiretenia de la examene a lui Swango ar fi putut să fie tolerată dacă nu ar fi fost vorba de dezinteresul lui mai mult decât evident față de „medicina clinică", practică pe care fiecare student la medicină trebuie s-o facă. Atitudinea sa față de pacienți le displăcea total colegilor săi de an. În cel mai bun caz era apatic sau neîndemânatic; în cel mai rău caz el devenea de-a dreptul brutal. Studenții au început să-l poreclească „Double-O Swango" ironizându-l cu afirmația că deține „licență de ucigaș". Însă nu era de glumit. Tensiunile din sala de clasă, care s-au intensificat de-a lungul studenției lui Swango, au atins un punct critic în ultimul an, când o delegație de studenți și-au exprimat motivele lor de îngrijorare comitetului de profesori; voiau ca Swango să fie exmatriculat. Comitetul, după ce a ascultat ambele părți, a decis

să-i acorde lui Swango o ultimă şansă. În loc să-l exmatriculeze, au hotărât ca el să repete anul. A fost o soluţie superficială care nu a mulţumit pe nimeni. Studenţii au simţit că profesorii din comitet s-au sustras responsabilităţii pe care o aveau; iar Swango s-a înfuriat teribil pentru că repetarea ultimului an însemna spulberarea visului unei rezidenţe promise la Universitatea din Iowa.

În cele din urmă, după multe dificultăţi, el a absolvit facultatea cu o specializare în obstetrică şi ginecologie, iar în iulie 1983 şi-a depus candidatura pentru un rezidenţiat de trei ani în domeniul neurochirurgiei la Ohio State University Hospitals. Cei de acolo l-au acceptat, însă cu o condiţie: mai întâi, trebuia să finalizeze un an întreg de rezidenţiat în chirurgia generală.

Lui Swango i-a fost greu de la început. După şase luni de rezidenţiat, un şir de note proaste i-au adus avertismentul că acceptarea sa pe viitor în rezidenţiatul de neurochirurgie e pe muchie de cuţit. „Revino-ţi sau retrage-te" suna mesajul, iar pentru a demonstra că nu glumeau, superiorii săi l-au supus unei perioade de probă. Swango naviga periculos împotriva vântului. Totuşi, în curând, lipsa de pregătire a lui Michael Swango nu a mai constituit o prioritate, deoarece spitalul s-a aflat în situaţia de a se confrunta cu o problemă mult mai gravă — intensificarea fără precedent a apelurilor de urgenţă cu cod albastru.

Criza a atins punctul culminant pe 6 februarie 1984, când o studentă infirmieră pe nume Carolyn Berry, aflată într-un rond medical de rutină, a fost uimită să vadă un intern tânăr aplecat asupra unei paciente în vârstă, făcându-şi de lucru cu tubul perfuziei intravenoase, după care a plecat repede din cameră de parcă nu şi-ar fi dorit să fie văzut. După câteva momente, Rena Cooper, în vârstă de şaizeci şi nouă de ani, s-a prins cu mâinile de marginile patului şi a început să tremure violent, incapabilă să respire. Berry a lansat imediat codul albastru, iar echipa de urgenţă a venit în fugă. Pe durata a ceea ce a fost, din fericire, o resuscitare reuşită, o altă asistentă s-a întâmplat să vadă acelaşi doctor furişându-se dintr-o cameră aflată cu patru uşi mai încolo. Şi ea a fost surprinsă de conduita lui dubioasă. Prudentă, ea s-a decis să investigheze situaţia. În cameră, lăsată în chiuvetă, era o seringă cu un ac mare — de tipul celor utilizate pentru a străpunge tuburile perfuziilor. Când cele două infirmiere şi-au povestit reciproc întâmplările, suspiciunile lor s-au intensificat. Şi Rena Cooper a simţit că se întâmplase ceva foarte ciudat. Ultimul lucru pe care şi-l

amintea, chiar înainte de şocul în care a intrat pacienta, a fost un doctor tânăr care îi injecta un fluid în tubul perfuziei.

Doctorul nu era nimeni altul decât Michael Swango.

Incidentul Cooper a spart tăcerea. Un număr de alte asistente au dezvăluit întâmplări tulburătoare despre câteva alte decese şi situaţii critice care avuseseră loc în săptămânile anterioare. În fiecare dintre aceste cazuri, Swango a fost observat strecurându-se prin apropiere cu o seringă în mână. Deşi părea ceva de necrezut, câteva infirmiere erau convinse că tânărul intern ucidea în mod deliberat pacienţii. O asistentă a sintetizat faptele: au existat mai multe alerte de cod albastru în luna în care Swango şi ea fuseseră de gardă decât în întreg anul anterior.

În loc să implice poliţia — cu publicitatea negativă aferentă —, spitalul a decis să iniţieze o investigaţie internă. Doctorii au făcut o treabă de mântuială. Dovezile, inclusiv seringile pe care asistentele le păstraseră şi unele tuburi de perfuzie, au fost fie rătăcite, fie pierdute. În plus, nimeni nu a părut să considere suspect faptul că, în cadrul unor mărturii separate, Swango a oferit informaţii diametral opuse legate de locaţia în care se afla în momentul declanşării alertelor de cod albastru. Într-una dintre mărturii, el a admis că se afla în camera pacientului; în alta a afirmat că se afla în cu totul alt loc. După o anchetă de o săptămână, investigaţia a fost închisă discret. Însă îndoielile nu au dispărut.

În martie 1984, Swango a primit o scrisoare care îl informa că nu este acceptat în programul de rezidenţiat în neurochirurgie din trimestrul viitor. Detaliile erau vagi, însă cei din conducerea spitalului au avut grijă ca un lucru să fie cât se poate de clar — nu îl voiau pe Swango în preajma lor.

Răzbunarea lui Swango pe instituţia care l-a concediat a venit după trei luni, chiar la finalul rezidenţiatului. Colegii săi au fost încântaţi de porţiile de mâncare de la Kentucky Fried Chicken şi de dozele cu apă minerală pe care le-a oferit Swango cu zâmbetul pe buze şi le-au acceptat. În mai puţin de o oră, vomitau toţi de parcă ar fi avut rău de mare. Unii dintre ei, programaţi să lucreze în sala de operaţii, au vomat prin măştile de la gură. Nimănui nu i-a trecut prin minte că au fost otrăviţi cu bună ştiinţă — aceasta până când au auzit ce li s-a întâmplat paramedicilor din Quincy.

Procesul intentat lui Swango a început pe 22 aprilie 1985. Cazul urma să fie soluţionat de judecătorul Dennis Cashman, fără sprijinul unui

juriu. Singurul lucru rămas neclar era dacă paramedicii ingeraseră sau nu arsenic, iar acest lucru a fost dovedit prin analiza mostrelor prele-vate de la fiecare dintre ei. Toţi aveau niveluri anormal de ridicate de arsenic în sânge. Ceea ce Cashman a auzit de la paramedici şi de la alţi martori l-a convins de faptul că Swango îşi trata victimele „precum şobolanii de laborator", mai întâi otrăvindu-i, apoi studiindu-le reacţiile. Cashman a bănuit totodată că aspectul ostentativ al crimelor lui Swango a fost deliberat, calculat pentru a crea o publicitate maximă, practic asigurându-se că va fi prins şi apoi plasat într-o situaţie din care intelectul său strălucit îl va ajuta să obţină în final victoria în curtea de judecată.

Lucrurile nu s-au întâmplat aşa. După un proces de două săptămâni, Swango a fost găsit vinovat pentru şase capete de acuzare. Într-unul dintre cele mai dure anunţuri care au venit de la un judecător în ultimele decenii, Cashman i-a spus lui Swango: „E limpede că tu reprezinţi un pericol pentru această comunitate şi pentru oricare loc în care ai merge." Imediat, în urma acestui verdict, statul Illinois i-a suspendat licenţa medicală lui Swango, în timp ce în Ohio s-au iniţiat proceduri cu acelaşi rezultat.

În şedinţa finală a procesului, ţinută pe 23 august, judecătorul Cashman l-a ascultat pe Swango apărându-şi cauza. „Sunt nevinovat în toate acuzaţiile ce mi se aduc", a declarat el. „În niciun mod, sub nicio formă şi în nicio împrejurare imaginabilă, eu nu sunt şi nu voi fi vreodată un pericol pentru orice fiinţă umană de pe faţa pământului". A continuat prin a declara că, în cazul în care i se permite eliberarea condiţionată, se va comporta ca „un membru util societăţii". Cashman nu a fost impresionat. „Îţi accept declaraţia", a spus el. „Însă nu ţi-o accept ca fiind adevărată", după care el l-a condamnat pe Swango la câte cinci ani de închisoare pentru fiecare cap de acuzare. Singura surpriză a fost că sentinţele urmau să fie executate concomitent, iar cu o reducere a pedepsei pentru bună purtare, Swango avea să fie eliberat după doar câţiva ani.

În timp ce Swango îşi începea condamnarea, el era conştient că statul Illinois îi revocase licenţa medicală pentru totdeauna. Situaţia era mai gravă în Ohio. Acolo, se zvonea că autorităţile îl bănuiau pe Swango de moartea a cel puţin şase pacienţi care se aflaseră în grija lui între anii 1983 şi 1984. Cu toate acestea, procurorii de la Franklin County au recunoscut că fuseseră pierdute prea multe dovezi pentru

ca acuzaţiile să fie susţinute. Acest aspect nu a fost suficient să-i salveze licenţa medicală lui Swango în Ohio, fiindu-i revocată în cele din urmă. Se părea că zilele de carieră medicală ale lui Swango erau terminate.

Întreaga sa viaţă, Swango a fost un manipulator priceput, iar purtarea unei uniforme în închisoare nu i-a tocit acest talent. Dimpotrivă, a devenit un fel de vedetă. În ianuarie 1986, acest solipsist amabil a oferit un interviu emisiunii de ştiri *20/20* de la ABC News, în care a declarat fără urmă de ironie că „Pur şi simplu, eu nu puteam să fac acele lucruri". Toate scuzele sale au fost exprimate cu acea nesinceritate calculată pe chip care a devenit trăsătura specifică a lui Swango. Apariţia sa la televiziune a reuşit să stârnească o anumită publicitate, însă în timp fostul doctor căzut în dizgraţie şi chipul său s-au şters din memoria publică.

A apărut din nou la suprafaţă pe 21 august 1987, când, după ce a executat doi ani din condamnare, a fost eliberat din Centralia Correctional Center. Au existat destule persoane care i-au adresat urări de bine. Chiar şi unul dintre membrii procuraturii a părut optimist: „El [Swango] este un om care deţine cu siguranţă inteligenţa şi abilitatea de a aduce o contribuţie pozitivă pentru societate", a afirmat Chet Vahle, un fost asistent al procurorului general, acum judecător. „Sper să fi depăşit toate problemele pe care le-a avut." Nu era decât o speranţă.

După eliberare, Swango s-a mutat în Newport News, Virginia, şi, luându-şi numele de David Adams, a ocupat fraudulos un post de funcţionar la o şcoală de medicină şi agenţie de plasament. Acolo, natura ciudată a personalităţii sale duble s-a accentuat şi, în ciuda şarmului personal, el se ţinea mereu la distanţă de ceilalţi membri ai personalului. Nu ieşea în evidenţă, ci era extraordinar de rezervat. În luna mai a anului 1989, un coleg de muncă, curios să afle ce se găsea în punga maronie care-l însoţea pe Adams pretutindeni, a aruncat o privire înăuntru şi a descoperit că era plină cu fragmente tăiate din ziare. Toate aveau legătură cu procesul cuiva pe nume Michael Swango, acuzat de crimă prin otrăvire. La scurt timp după acest eveniment, trei colegi s-au îmbolnăvit brusc, prezentând simptome asemănătoare cu cele avute de paramedicii din Quincy. În timp ce au început să circule zvonuri, o angajată de la agenţie şi-a mărturisit

bănuielile fostului ei soţ, un ofiţer de poliţie. Acesta a întreprins unele cercetări. După o serie de verificări, adevărata identitate a lui Swango a ieşit la iveală, iar poliţiştii au decis să-i percheziţioneze casa. Dacă Swango revenise la vechile obiceiuri, de această dată era mai discret. Deşi poliţiştii i-au întors locuinţa pe dos, nu au descoperit nimic care să-l incrimineze.

Toată această agitaţie a făcut ca Swango să-şi piardă postul de la agenţie şi astfel a fost nevoit să caute de muncă în altă parte. Totuşi, nu prea departe, ci la un laborator din apropiere, unde a găsit un post de testare a mostrelor de cărbune. Încă o dată, obsesia sa legată de criminalii în serie şi de omorurile violente l-a transformat într-un subiect de conversaţie printre colegii de muncă, majoritatea având senzaţii de disconfort când se aflau în preajma lui Swango.

Poate că timpul i-a închis multe uşi lui Swango, însă nu a reuşit să-i diminueze hotărârea cu care urmărea locurile de muncă din lumea medicală. El s-a înscris într-un program de instruire pentru paramedici din Hampton, Virginia, şi a absolvit în decembrie 1990, ocolind cumva o interdicţie statală care interzicea persoanelor care aveau cazier să devină tehnicieni medicali în echipele de urgenţă. Înarmat cu această calificare, Swango şi-a găsit o slujbă cu jumătate de normă ca paramedic la Medical Transport Inc. în Suffolk, Virginia. În timpul sarcinilor sale de zi cu zi, a avut ocazia de a vizita câteva dintre spitalele din zonă, iar în noiembrie 1991 s-a întâmplat să intre în Sentara Hampton General Hospital. Infirmierei de serviciu nu i-a venit să-şi creadă ochilor. Ea l-a recunoscut pe Swango din perioada petrecută în Ohio şi a alertat imediat oficialii spitalului. Aceştia i-au contactat la rândul lor pe cei din Ohio State Medical Board, care au divulgat detalii despre condamnarea lui Swango şi evenimentele suspecte de la Ohio State University Hospitals.

Când aceste informaţii au ajuns în cele din urmă la comisia de licenţiere medicală a statului Virginia, Swango a fost chemat şi rugat să dea explicaţii. El a făcut uz de şarmul său obişnuit şi a promis să aducă documentele cerute de membrii comisiei. Faptul că documentele nu mai ajungeau nu a mai contat, pentru că în martie 1992 Swango a primit o altă ofertă — urma să fie din nou medic.

Încă din 1990, Swango depusese dosare de admitere la şcolile medicale de pe întregul cuprins al Americii. A încercat în Virginia de Vest, Virginia, Washington DC, şi în Dakota de Nord, dar de fiecare

dată trecutul său problematic s-a întors împotriva lui. Swango își avea pregătită explicația. Da, executase o condamnare la închisoare, însă aceasta fusese rezultatul unei încăierări dintr-un bar, cândva în tinerețile sale mai sălbatice. Mai mult, el a fluturat prin fața comisiilor documente — un dosar al curții din Illinois și „un formular de eliberare" de la Illinois Department of Correction — pentru a-și susține afirmațiile (ulterior s-a descoperit că ambele documente erau false). Când a fost întrebat de ce și-a schimbat numele, el a explicat plin de amărăciune că o problemă de familie l-a forțat să utilizeze un alt nume. Minciunile lui Swango rezistau de obicei doar până când cineva din comisia de interogare punea mâna pe telefon și verifica informațiile. Astfel, a fost refuzat din toate părțile. Cu excepția Universității din Dakota de Sud de la Sioux Falls.

La acel moment, în Dakota de Sud, o condamnare nu însemna în mod automat retragerea licenței medicale; totul depindea de gravitatea acuzațiilor. Reprezentanții universității au luat în considerare povestea lui Swango despre încăierarea din bar și au decis că acesta merita o a doua șansă. I s-a oferit un rezidențiat începând cu luna iulie 1992. Însă Nemesis îl urmărea mereu.

După cinci luni de instruire, pe 28 noiembrie, un canal local de televiziune a redifuzat o versiune editată a interviului său din cadrul emisiunii *20/20*. Când cei din conducerea facultății au văzut programul, au rămas siderați. S-a decis imediat exmatricularea a lui Swango. În mod tipic, Swango nu a încercat să evite mass-media locală, ci a făcut pe victima, insistând asupra faptului că el fusese cât se poate de sincer în privința trecutului său la momentul interviului. Nu era vina lui, a spus el, dacă membrii grupului de evaluare au ales să inducă în eroare conducerea facultății. O insolență totală, poate, însă întreaga fanfaronadă și cuvintele bombastice nu au reușit să-l scoată din situația problematică în care se afla. Consecința a fost că el a ajuns pe lista neagră a altui stat și, în ianuarie 1993, s-a întors în Newport News cu coada între picioare.

Nu i-a luat mult timp să revină pe linia de plutire. În luna aprilie el se afla la Stony Brook Veterans Hospital în Long Island, unde a convins comisia de interviu cu veșnica poveste a conflictului din bar. Căința sinceră a lui Swango, împreună cu hotărârea lui fermă de a-și lua viața de la capăt au învins în cele din urmă. Din 190 de candidați pentru un post în programul de rezidențiat de patru ani în medicina

psihiatrică, au fost selectați numai doisprezece, printre care și el. Prezentarea lui a fost atât de impresionantă, încât spitalul s-a decis să nu mai verifice detaliile sale biografice.

Imediat ce Swango și-a început instruirea la VA Hospital în Northport, în iulie 1993, o afecțiune stranie a început să-și facă apariția prin încăperile spitalului. Unii pacienți au început să se stingă subit; alții au văzut că starea lor de sănătate se înrăutățea într-o manieră misterioasă. Unul dintre cei aflați în ultima categorie a fost Barron Harris, un veteran de șaizeci de ani al războiului din Vietnam, originar din Holbrook, New York. Pe 2 octombrie, el a fost internat în spital cu diagnosticul de pneumonie, o afecțiune care era considerată a fi gravă, însă nu letală. El fost examinat de doctorul Michael Swango. După ce a înghițit câteva pastile, Harris a intrat brusc în comă. O întâmplare similară s-a produs cu un alt pacient, Andrew Woods. Și el a avut probleme după înghițirea unor pastile oferite de Swango.

O investigație internă a acestor incidente tulburătoare de la Stony Brooks, precum și a altora, a izolat un factor comun — Michael Swango. Pe 13 octombrie, el a fost concediat. La scurtă vreme după acest eveniment, un membru al personalului responsabil de concedierea lui Swango a demisionat afirmând că făcuse o „greșeală teribilă" prin faptul că nu verificase trecutul candidatului.

Încă o dată, Swango se afla în lumina reflectoarelor. Și totuși, destul de ciudat, de această dată, acest medic, unul dintre cei mai prietenoși cu reprezentanții mass-media, nu era de găsit. Bărbatul catalogat de fostul său șef de la Stony Brooks drept un „mitoman patologic, plin de șarm", părea să fi dispărut de pe fața pământului.

În urma sa, el a mai lăsat câteva tragedii. În primele ore ale zilei de 8 noiembrie, Barron Harris, care nu și-a mai revenit niciodată din comă, a murit. Soția sa și-a anunțat imediat intenția de a da spitalul în judecată. Woods a decis și el să apeleze la lege.

Avalanșa de publicitate negativă care a însoțit ultima tragedie provocată de Swango nu l-a mirat pe judecătorul Dennis Cashman din Illinois, cel care îl condamnase pe Swango la închisoare pentru otrăvirile din Quincy. El a urmărit fiecare dezvăluire cu un amestec de repulsie și furie și nu a ezitat a arăta cu degetul către cei vinovați. Într-un șir de interviuri, a dezaprobat vehement comunitatea medicală, acuzându-i pe doctori de „aroganță supremă", pentru felul în

care au crezut minciunile lui Swango, ca și cum cuvântul unui medic ar fi ceva sacru. O recunoaștere jenată a acestui verdict a venit din partea doctorului Robert Talley, decan al facultății de medicină din cadrul Universității Dakota de Sud. „Privind retrospectiv, a spus el, trebuie să recunoaștem că așa s-a întâmplat."

Campania de remediere a situației, deși întârziată, s-a articulat acum într-o acțiune cu scop precis. Pe 25 octombrie 1995, decanul facultății de medicină din Stony Brook a înaintat o scrisoare către 125 de facultăți de medicină și 1 500 spitale de instruire din America, detaliind cazierul lui Swango, avertizând că el va utiliza probabil alte nume și oricare altă metodă necesară pentru a fi primit în programele lor.

Cu eforturi tot mai mari, cei din poliție și Departamentul de Justiție încercau să-și dea seama ce acuzații ar putea fi aduse împotriva lui Swango, dar această activitate s-a dovedit a fi lipsită de consistență. În cele din urmă, el a fost descoperit în casa unui prieten în apropierea orașului Atlanta și pus sub supraveghere discretă. Astfel, s-a aflat că Swango obținuse un loc de muncă la instalația de tratare a apei care alimenta rezervele de apă ale orașului Atlanta. Perspectiva era prea îngrozitoare pentru a nu fi luate imediat măsuri, însă chiar înainte ca autoritățile să avertizeze conducerea companiei, Swango a plecat.

În octombrie 1994, mult așteptatul mandat de arestare, care-l acuza pe Swango de fals și uz de fals în formularul său de candidatură pentru înscrierea în spitalul din Stony Brook, s-a materializat în cele din urmă. Însă era deja prea târziu, Swango dispăruse încă o dată.

Iar când a ieșit la iveală, doctorul fără licență era deja la jumătate de glob distanță.

Medicii care au studiat în Vest sunt primiți cu brațele deschise în Africa, iar cei de la agenția de plasament care au răsfoit dosarul de candidatură al lui Swango au fost realmente încântați. CV-ul său era pe cât de impresionant, pe atât de exaltat, plin de recomandări falsificate și de elogii din partea instituțiilor medicale de pe întregul cuprins al Statelor Unite, toate acestea fiind suplimentate de dorința lui Swango de a trata pe unii dintre cei mai dezavantajați oameni de pe pământ. Agenția nu a întâmpinat dificultăți în a-i găsi lui Swango un loc de muncă.

Mnene este un mic punct pe hartă, aflat în partea de centru-sud a statului Zimbabwe. Aflat la distanţă de 200 de km sud-est de Bulawayo, înecat în vegetaţie, pământul său e casa a două sute de mii de oameni, majoritatea dintre ei câştigându-şi o existenţă modestă de pe urma animalelor pe care le cresc. Doar trei clădiri medicale minuscule se află în această regiune, iar una dintre acestea, Mnene Mission Hospital, cu bungalourile şi verandele ei, a fost cea la care a fost trimis „doctorul Mike".

Pentru majoritatea localnicilor, era ca şi cum un extraterestru binevoitor ar fi venit de pe altă planetă. Chipeşul, zâmbitorul doctor Mike i-a impresionat pe toţi cu şarmul său. Directorul misiunii, dr. Christopher Zshiri, poate a meditat în sinea lui la motivele pentru care un doctor american în vârstă de patruzeci de ani, cu recomandări atât de bune şi fără o istorie anterioară a altruismului, s-ar fi decis subit să renunţe la un salariu imens în ţara sa natală pentru a practica medicina într-un colţ uitat de lume, însă, la fel ca toată lumea din Mnene, el era recunoscător să lucreze cu Swango, astfel încât a trecut sub tăcere motivele de îngrijorare.

În primele săptămâni, Zshiri a monitorizat discret activitatea lui Swango, iar ceea ce a văzut l-a tulburat. Pentru cineva ale cărui recomandări erau atât de strălucite, noul venit părea remarcabil de naiv când venea vorba de îngrijirea medicală de bază. În Mnene, localnicii nu aveau nevoie de o medicină de ultimă generaţie, ci de o atenţie calificată pentru naşteri obişnuite, răni, chisturi, membre rupte, probleme medicale curente, iar Swango părea că habar nu avea cum să procedeze. Zshiri l-a luat deoparte pe noul venit şi au stabilit ca el să urmeze un rezidenţiat intern de cinci luni la Mpilo Hospital din Bulawayo pentru a se familiariza cu aspectele de bază ale serviciilor medicale oferite populaţiei locale. Când Swango s-a întors în Mnene în mai 1995, tehnica sa s-a îmbunătăţit vizibil, însă atitudinea lui a devenit mai aspră. Lipsa de punctualitate şi vacanţele neautorizate erau doar două dintre defectele sale, toate exacerbate de o atitudine tot mai arogantă pe care o adopta faţă de călugăriţele care lucrau ca infirmiere. Însă cele mai rele lucruri abia urmau să se întâmple.

Prima persoană care a murit a fost Rhoda Mahlamvana. Ea fusese internată în Mnene Mission Hospital cu arsuri produse în urma unei accident şi părea să răspundă bine la tratament. Până când

doctorul Mike a preluat cazul. Pe 24 mai, ea a murit subit. Swango a părut să fie la fel de nedumerit ca restul lumii de decesul ei neașteptat.

După alte câteva săptămâni, Katazo Shava părea de asemenea să-și revină după operația la picior și glumea împreună cu prietenii atunci când Swango a apărut brusc și a ordonat tuturor să iasă din cameră. După câteva momente, s-a auzit un strigăt nefiresc. Când prietenii au alergat înapoi în cameră, l-au găsit pe Shava tremurând violent, țipând că doctorul l-a injectat cu ceva. Agonia lui Shava a durat până după-masă, apoi a murit. Swango a semnat el însuși certificatul de deces, scriind la cauza morții „insuficiență cardiacă".

În aceeași zi, Philimon Chipoko a fost supus unei operații de amputare a piciorului. A fost o operație de rutină și nu au existat complicații, însă, cu toate acestea, în primele ore ale dimineții următoare, pe 27 iunie, Chipoko a fost găsit mort. Soția sa, Yeudzirai, a mărturisit infirmierelor că-l văzuse pe Swango intrând în încăpere în jurul orei 11 noaptea și aplecându-se asupra soțului ei pentru a desfășura o anumită procedură. Din nou, pe certificatul de deces era semnătura lui Swango, iar la cauza morții era menționată „insuficiența cardiacă".

Atât de multe decese survenite într-un timp atât de scurt au stârnit în mod inevitabil discuții, iar majoritatea bârfelor făceau referire la doctorul Mike. În timp, s-a produs o schismă în rândurile personalului de infirmiere, o tabără fiind în mod decis anti-Swango, iar cealaltă susținându-l cu tărie pe voluntarul din America.

După aceste tragedii a urmat o perioadă de acalmie. Următoarea moarte suspectă care a lovit Mnene s-a produs pe 17 iulie, când Edith Ngwenya, un ajutor de infirmieră care fusese una dintre cele mai loiale apărătoare ale lui Swango, a murit în jurul orei 11:25 dimineața. Ea a fost declarată decedată de către Swango, care a completat certificatul de deces și a menționat pneumonia drept cauză a morții.

Două zile mai târziu a venit rândul lui Margaret Zhou. Ea trecuse printr-o operație de rutină pentru că suferise un avort incomplet. Din nou, nu apăruseră complicații, și totuși ea a murit subit. Șirul dezastrelor trebuia oprit, au decis călugărițele. O delegație s-a deplasat la Zshiri și a cerut să fie făcut ceva în privința lui Swango.

Pentru prima dată, Zshiri a auzit de problemele lui Swango, în special de insistența lui de a administra personal injecții tuturor pacienților săi. În mod obișnuit, această sarcină le revenea infirmierelor

şi era ciudat că Swango preluase această activitate. Doi pacienţi care supravieţuiseră injecţiilor lui Swango şi primeau încă tratament în spital i-au spus lui Zshiri povestea lor.

Pe 14 mai, un bărbat trecut de cincizeci de ani, Keneas Mzezewa, adormise repede într-o noapte, când a simţit o pişcătură ciudată pe braţ. În timp ce se trezea, l-a văzut pe Swango aplecat asupra sa. După care doctorul a făcut ceva foarte bizar — i-a făcut din mână un semn de adio şi a plecat. La scurtă vreme după, Mzezewa s-a simţit îngrozitor de rău, incapabil să-şi mişte membrele şi chinuindu-se să respire. Adunându-şi ultimele puteri, cu un efort supraomenesc, el a reuşit să strige o singură dată. Infirmierele au sosit alergând. În mod aproape miraculos, ele l-au revitalizat pe bărbatul copleşit de durere, după care i-au ascultat povestea terifiantă. Swango a respins plângerile lui Mzezewa catalogându-le drept deliruri halucinatorii, şi a negat faptul că ar fi administrat vreo injecţie. Însă ceea ce a omis Swango, în mod vizibil indignat de acuzaţiile pacientului, a fost faptul că infirmierele găsiseră deja o parte dintr-o seringă lângă patul pacientului.

După două luni, o simplă sarcină s-a transformat într-un coşmar când Swango a dat buzna în camera de naşteri şi a preluat conducerea. În timp ce infirmierele erau atente în altă parte, a afirmat Victoria Sibanda, Swango a scos o seringă din buzunarul halatului şi a introdus-o în trupul ei. La fel ca Mzezewa, ea a simţit imediat impactul injecţiei. O durere cumplită i-a contorsionat tot trupul. Strigătele ei de ajutor nu au trecut neobservate, iar asistentele medicale au reuşit să salveze atât mama, cât şi copilul.

Când a fost chestionat în privinţa acestui incident, Swango a apelat la scuza lui obişnuită cum că pacienta ar fi suferit de „halucinaţii". Însă Zshiri auzise destule. El a contactat poliţia şi a obţinut un mandat de percheziţie pentru mica locuinţă în care trăia Swango.

Înăuntru, poliţiştii au găsit o colecţie de medicamente letale, seringi, zeci de fiole şi flacoane deschise. Cea mai de rău augur a fost o sticluţă de clorură de potasiu, substanţa letală folosită în cazul condamnărilor la moarte prin injectare. De vreme ce Swango nu avea niciun motiv să deţină astfel substanţe, el a fost suspendat din funcţie.

Swango a protestat, invocând o eroare de procedură, şi a angajat un avocat pentru a demara un proces civil împotriva spitalului. Pentru a avea liniştea necesară, el s-a retras în relativa siguranţă a localităţii Bulawayo, unde a reuşit în mod bizar să ocupe un post la Mpilo

Hospital. Când Zshiri a aflat de acest lucru, a fost îngrozit şi a contactat imediat autorităţile de la Mpilo. Acestea au ascultat avertismentul lui Zshiri, dar nu l-au luat în seamă. În ce măsură decizia lor a fost influenţată de oferta lui Swango de a lucra fără nicio renumeraţie a rămas o chestiune de conjunctură.

Ceea ce a făcut ca lucrurile să fie chiar mai tulburătoare a fost faptul că locuinţa lui Swango era adiacentă clădirii spitalului, practic el putea intra şi ieşi din spital în orice moment din zi şi din noapte fără să fie văzut. În decurs de câteva zile, pacienţii au început să moară. Pentru că înregistrările medicale nu erau ţinute la fel de meticulos ca la Mnene, numărul de morţi suspecte de la Mpilo nu poate decât să fie estimat. Numărul cel mai des menţionat e de cincisprezece. Toţi pacienţii destul de ghinionişti pentru a fi avut un contact apropiat cu doctorul Mike au murit, fără posibilitatea unui avertisment prealabil.

Cu numărul de morţi de la Mpilo crescând aproape zilnic, autorităţile au început să se intereseze de trecutul lui Michael Swango. Odată ce imaginea s-a limpezit, Ministerul Sănătăţii de la Harare i-a contactat pe cei de la Mpilo şi le-a ordonat să scape de Swango, interzicându-i accesul în incinta spitalului. Swango s-a refugiat la o prietenă din Malindela, un oraş din Matabeleland, o provincie nordică a ţării. Pe durata şederii sale acolo, el a menţinut un contact telefonic constant cu avocatul său şi a aflat că procurorii construiau un caz solid împotriva lui. În august 1996, a fost chemat să se prezinte la o audiere ce urma să-i decidă viitorul. Dar Swango nu a apărut.

În ziua de 14 august, el a urcat într-un avion Blue Arrow şi a zburat către nord, în Zambia. (Nici măcar nu s-a deranjat să ridice cei 35 000 de dolari pe care îi obţinuse ca daune în urma unui proces contra unui alt spital.) Un lucru pe care totuşi nu l-a pierdut a fost carisma; cu ajutorul ei a obţinut imediat o slujbă, lucrând ca doctor la University Teaching Hospital în Lusaka, Zambia. Cu toate acestea, răgazul a fost temporar. Deşi se afla în altă ţară, Swango nu putea scăpa de trecutul său. Acesta îl ajungea din urmă.

În noiembrie 1996, veştile despre morţile suspecte din Zimbabwe au ajuns în cele din urmă la reprezentanţii spitalului din Lusaka şi lui Swango i s-a arătat uşa. Următorul popas din safariul său african a fost Namibia, în partea sud-vestică a continentului. În martie 1997, folosind o căsuţă poştală din Windhoek, el şi-a trimis

CV-ul la o agenţie care angaja doctori în Arabia Saudită. Judecând după răspunsurile elegante din formularul său de candidatură, imaginaţia lui mitomană era ne-diminuată, agenţia a fost impresionată, iar în luna mai i-au oferit lui Swango o poziţie într-un spital din Dhahran, o enclavă din deşert construită special pentru a-i găzdui pe angajaţii companiei petroliere Aramco împreună cu familiile lor. Era o slujbă de vis, bine plătită, clădiri bine dotate, climă fabuloasă, cazare frumoasă şi — cel mai reconfortant aspect — la mii de kilometri de lumea care-l cunoştea.

Exista totuşi un mic inconvenient: avea nevoie de viză. Iar această viză trebuia să fie obţinută din ţara de origine. În ciuda numeroaselor sale tentative de a obţine emiterea vizei în Africa, autorităţile saudite nu au acceptat. Întreaga sa viaţă, Swango a fost un adept al riscului, iar acum era decis să joace cea mai importantă carte. El urma să zboare în Statele Unite pentru a obţine viza necesară.

Pe 27 iunie 1997, Swango a aterizat pe aeroportul O'Hare din Chicago. Intenţiona ca popasul să fie scurt, doar cât să-şi ridice viza şi să ia un alt avion către Arabia Saudită. Însă lucrurile nu s-au petrecut astfel. Computerele FBI care verificau toate numerele de paşaport îl detectaseră pe Swango ca evadat urmărit de autorităţi. Vechiul mandat de arestare sub acuzaţia de falsificare a datelor din formularul său de candidatură trimis la Stony Brook era încă valid. Fuga lui Michael Swango s-a terminat.

A fost arestat şi acuzat de fraudă. Iniţial a optat să apeleze la fanfaronadă şi vorbe ticluite pentru a ieşi din dificultate, însă treptat, pe măsură ce lipsa de speranţă a devenit mai limpede, s-a decis să negocieze. În mintea lui, era convins că urma să scape uşor. La audierea ţinută pe 12 iulie 1998, Swango a pledat vinovat pentru cele două acuzaţii de fraudă şi a fost condamnat la patruzeci şi două de luni de închisoare. Judecătorul a ordonat ca, pe durata încarcerării sale, lui Swango să i se interzică participarea la orice sarcină legată de prepararea sau livrarea hranei. Cu o reducere a sentinţei pentru bună purtare — iar Swango a fost mereu un prizonier model — el se putea aştepta să iasă după doi ani.

Această perspectivă terifiantă a electrizat reprezentanţii legii de pe două continente. Pe măsură ce se apropia termenul eliberării, iar cursa pentru identificarea unei dovezi definitive care ar fi demonstrat că Swango era un ucigaş lipsit de inimă s-a intensificat, agenţii FBI au

parcurs din nou cazierul lui Swango și au izolat acel șir de decese suspecte din perioada petrecută la spitalul Stony Brook. Au delimitat trei incidente.

Primul dintre acestea a avut legătură cu George Siano, un muncitor în construcții din Shirley, New York, care a murit la scurtă vreme după ce Swango și-a început activitatea la spital. Swango l-a tratat pe Siano, în vârstă de șaptezeci de ani, bolnav de cancer, timp de două săptămâni. Notele cazului lui Siano s-au sfârșit pe 26 iulie 1993, cu verdictul „fără șanse de recuperare", scris chiar de Swango. Acesta nu făcea altceva decât să consemneze adevărul. După șapte ani, când rămășițele lui Siano au fost exhumate, toxicologii au fost în măsură să determine prezența unor medicamente neautorizate.

A doua victimă, Aldo Serini, era un veteran al Războiului din Coreea, în vârstă de șaizeci și doi de ani, care suferise o cădere nervoasă. Fusese pacient la secția de psihiatrie din Northport și, pe 23 septembrie 1993, a început să aibă subit probleme de respirație. Tratamentul includea intubarea cu perfuzie. În timp ce o infirmieră privea nedumerită, Swango, cu o îndemânare de scamator, a scos brusc o seringă din halat. Gândindu-se că intenționează să dilueze perfuzia lui Serini cu o soluție salină, infirmiera a rămas tăcută în vreme ce Swango injecta conținutul seringii în tubul de plastic. Ceea ce s-a întâmplat în continuare a fost cu adevărat bizar. În mod obișnuit, într-un spital aglomerat un doctor pleca mai departe după tratarea unui pacient. Însă nu și Swango. Timp de două ore, el a rămas în camera lui Serini, așezându-se uneori pe calorifer, uneori aplecându-se asupra pacientului, uitându-se în același timp atent la bărbat până când acesta a devenit inconștient. Ultimul lucru pe care l-a făcut Swango pentru Serini a fost să falsifice un formular DNR — „Do Not Resuscitate" („A nu se resuscita") —, făcând să pară că formularul fusese semnat de un membru al familiei. După cum era de așteptat, Serini a murit.

Thomas Sammarco fusese și el tratat la spitalul Northport timp de mai mulți ani după ce picioarele îi paralizaseră. În tot acest timp, Sammarco îndurase infirmitatea cu o veselie molipsitoare ce încălzea pe toată lumea care-l cunoștea. Însă, în 1993, situația s-a schimbat. De această dată el se internase pentru o operație pe cord deschis. Procedura fusese încununată de succes, dar, în mod inexplicabil, starea generală a lui Sammarco părea să se înrăutățească. El a început să aibă

halucinații, insistând că cineva încerca să-l omoare. Vorbea mereu despre „un medic care i-a făcut din mână în timp ce a trecut pe lângă el noaptea". Familiei i s-a spus că Sammarco, în vârstă de șaptezeci și trei de ani, suferea de confuzie mentală. Apoi, pe 3 octombrie 1993, Sammarco a intrat brusc în comă. În acea noapte, în timp ce se afla în secția de terapie intensivă, fiica sa, Carol Fischer, aștepta îngrijorată lângă patul său. De parcă suferința nu ar fi fost deja prea greu de îndurat, în tot acest timp ea a fost solicitată de doctorul de gardă să semneze formularul DNR, deși ea se ocupase de această formalitate cumplită cu un alt medic. Swango, nerăbdător să-și acopere urmele cât mai minuțios cu putință, a făcut uz de farmecul personal. Celălalt doctor, a explicat el, era foarte tânăr și insuficient calificat pentru o astfel de responsabilitate. Obosită de insistența lui Swango, Carol a semnat resemnată cel de-al doilea formular. A doua zi tatăl ei a murit.

Cele trei decese, au hotărât cei de la FBI, reprezentau cele mai bune dovezi de a convinge un juriu că Michael Swango era un criminal în serie. La începutul anului 2000, membrii familiilor și-au dat acordul pentru exhumarea rămășițelor celor trei cadavre. Rezultatele testelor au arătat că toți cei trei bărbați fuseseră otrăviți cu diferite substanțe, precum succinilcolină și epinefrină.

A urmat suspansul. Cu doar patru zile înainte de eliberarea lui Swango, el a fost acuzat de triplă crimă. Încă din colegiu, bărbatul din Quincy își asumase riscuri enorme — să omoare oameni și să evite arestarea. Acum însă, agenții federali ridicaseră miza. Confruntat cu amenințarea unei sentințe capitale în cazul în care ar fi fost condamnat, Swango nu mai avea chef să joace la cacealma. Pe 6 septembrie 2000, slăbit și lipsit de obișnuitul zâmbet, el și-a făcut apariția în curtea de judecată, iar de fiecare dată când judecătorul Jacob Mishler l-a întrebat cum pledează, el a primit un răspuns impasibil: „Vinovat, domnule judecător." Iar ceea ce a șocat pe aproape toată lumea prezentă a fost faptul că Swango a recunoscut o altă crimă, una pe care o comisese cu un deceniu înainte de cele incriminate.

Cynthia McGee, o gimnastă de nouăsprezece ani de la Universitatea Illinois, mergea pe bicicletă în campusul din Urbana pe 4 noiembrie 1983, când a fost lovită de un Corvette. Dusă de urgență la spital în Champaign, Cynthia și-a revenit îndeajuns de mult pentru a fi transferată la OSU Hospital din Columbia. În ciuda faptului că se simțea bine și era pe cale să se „însănătoșească tun" pe 15 ianuarie

1984, ea a murit. În urma decesului ei, adolescentul care conducea automobilul Corvette, Scott Bone, a fost condamnat pentru ucidere prin imprudență și condamnat la treizeci de luni de închisoare și o mie de ore de serviciu în folosul comunității. El și-a pierdut și permisul de conducere pe mai mulți ani.

Din nefericire pentru toată lumea implicată, în același timp în care Cynthia era imobilizată la pat la OSU Hospital, Michael Swango bântuia coridoarele spitalului în perioada lui de rezidențiat. Iar pe 14 ianuarie 1984, el a injectat-o pe McGee cu o doză letală de potasiu.*

Pentru că uciderea Cynthiei McGee nu a constituit o infracțiune federală, ea nu a fost menționată pe lista capetelor de acuzare împotriva lui Swango. Dar nu a influențat prea mult rezultatul. El a primit trei condamnări la închisoare pe viață fără posibilitate de eliberare condiționată. La momentul scrierii acestei cărți, Michael Swango era încarcerat la Administrative Maximum Facility în Florence, Colorado. El va rămâne după gratii pentru tot restul vieții.

Doar Michael Swango știe cu precizie câte persoane a ucis. Cifrele estimative variază de la treizeci și cinci la șaizeci, în mare parte victime africane, deși ar trebui specificat că nu există dovezi disponibile care să justifice aceste cifre. Ceea ce nu poate fi negat e locul pe care el îl ocupă printre criminalii în serie din toate timpurile. Ca întotdeauna în astfel de cazuri, spectatorul nedumerit vrea să știe „De ce?". După toate probabilitățile, la fel ca mentorul său, de care probabil nu știa, dr. Harold Shipman, Swango a descoperit că „a lua o viață omenească era pe gustul său". Cu siguranță asta se înțelege din carnetul de însemnări confiscat lui Swango în momentul arestării sale pe aeroportul O'Hare. Rândurile relevă dependența sa totală de crime. Cu scrisul său mărunt, el a copiat minuțios pasaje din diferite romane. Unul dintre fragmente lăuda „mirosul dulce, aspru, al crimei". Un altul afirma: „Când ucid pe cineva, e pentru că așa vreau eu. E singura modalitate prin care îmi pot aminti că sunt viu."

Iată deci motivul înfiorător, iar noi conștientizăm faptul că, pentru ca dr. Michael Swango să trăiască câteva momente de „existență" deplină, nenumărate familii au fost forțate să treacă prin suferința permanentă a morții cuiva drag.

---

* Abia pe 12 iulie 2001, condamnarea lui Bone a fost ștearsă și eliminată din cazier.

6
Păcatele tatălui

Uneori, legătura dintre doctor și pacient atinge limitele supranaturalului. Logica nu își are locul în cadrul relației; loialitatea înseamnă totul. Așa a fost cazul doctorului John Dale Cavaness. Era un beţiv, un bătăuș, un escroc și un desfrânat, însă oamenii din micul oraș Harrisburg, situat în sudul statului Illionois, îl venerau. Chiar și după ce a fost acuzat de crimă, oamenii l-au susținut. Cuvintele unui pacient spun totul: „Păi, chiar dacă a făcut-o, sper și mă rog ca oamenii legii să nu poată dovedi acest lucru." De-a lungul anilor, Cavaness îi îngrijise, iar acum era rândul orașului să-l apere. Mulți dintre ei făceau deja acest lucru de ani de zile, neintervenind și trecând cu vederea lucrurile în vreme ce dr. Dale Cavaness și-a ucis fără remușcări propriii fii, unul câte unul.

Subiectul acestei devoțiuni a apărut pe lume pe 15 octombrie 1925, în Eldorado, Illinois. Cel care a numit astfel orașul a dat dovadă de un anumit simț al umorului; Eldorado nu avea prea multe minereuri de aur, doar cărbune. Timp de câteva decenii minele au umplut buzunarele localnicilor însă, pe durata Marii Depresiuni, Eldorado a avut aceeași soartă ca multe alte orașe din Vestul Mijlociu. Minele s-au închis și oamenii au plecat, fie către nord-vest, în St. Louis, fie într-o călătorie mai lungă spre Chicago. Cei care au rămas s-au descurcat pe cât de bine au putut. Veniturile erau modeste. Sărăcia a adus cu sine o lipsă de respect față de lege și, în special, o aversiune față de orice interferență din exterior. Destul de des, neînțelegerile din Eldorado erau rezolvate prin intermediul pumnilor și al gloanțelor. Dușmăniile

aveau rădăcini adânci şi nimănui nu-i plăceau plângăcioşii. Dacă aveai o problemă, atunci lumea se aştepta să o rezolvi pe cont propriu, nu să te duci să scânceşti în faţa unui om al legii. Acesta era modul în care se rezolvau problemele în Eldorado.

Crescând într-un astfel de mediu, nu e de mirare ce s-a întâmplat cu viitorul lui Cavaness. Mama lui, o femeie bisericoasă, l-a obligat să studieze vioara; tatăl său l-a învăţat să se bată. Treptat, această ocupaţie a devenit prioritară. Cavaness adora încăierările, iar copiii mai mari decât el erau victimele sale preferate. Nimic nu-i plăcea mai mult decât să bată pe cineva care avea câteva kilograme mai mult decât el sau era puţin mai înalt. Deşi la început mai încasa câteva lovituri, Dale Cavaness nu se dădea bătut şi, în cele din urmă, îşi punea adversarii la pământ, cărându-le pumni până când aceştia îl implorau să se oprească.

Caz aproape unic în Eldorado, familia Cavaness a fost ferită de lipsurile economice ale Marii Depresiuni. Peck Cavaness avea o slujbă de mecanic la căile ferate pe care a reuşit să şi-o păstreze. Încă de la o vârstă fragedă, Dale Cavaness ştia ce înseamnă să călătoreşti. Chiar dacă orizontul îi era limitat în mare parte la împrejurimile oraşului, experienţa i-a hrănit totuşi mândria şi l-a convins că era menit să se ridice deasupra celorlalţi băieţi din şcoală. Mama lui îl îmbrăca în haine bune şi visa ca fiul ei să devină violonist. Dale a făcut puţine eforturi pentru a-i împlini dorinţa. În timpul liceului, el a devenit un bun atlet. Alerga, ridica greutăţi, se antrena, dornic să adauge cât mai mulţi muşchi constituţiei sale de 1,70 metri. În ciuda celor mai intense eforturi depuse el nu a reuşit niciodată să cântărească mai mult de 68 de kilograme, însă pe terenul de fotbal ambiţia sa compensa lipsa de greutate corporală. Exista ceva maniacal în felul în care Dale Cavaness juca fotbal, de parcă şi-ar fi dorit să fie rănit, numai pentru a arăta tuturor cât de dur era el.

Spre uşurarea mamei sale, determinarea lui se manifesta şi în sala de clasă; învăţătura nu era o corvoadă pentru el, ci mai degrabă o sarcină de care se achita fără nicio dificultate. Însă, pe măsură ce capacităţile sale academice şi fizice creşteau, la fel se întâmpla şi cu propria cruzime. Mereu amator de farse, glumele sale căpătau acum o nuanţă tot mai răutăcioasă, mai sadică. O fată a povestit cum Dale a rugat-o să-i arate ceasul nou, după care l-a scăpat intenţionat şi l-a zdrobit sub picior. A fugit râzând în hohote. Peste ani, ea va fi una

dintre persoanele cele mai puţin surprinse de evoluţia lui Dale; ea privise dincolo de aparenta atitudine veselă şi prietenoasă şi întrevăzuse diavolul care pândea din umbră.

Încă din adolescenţă, Cavaness a optat pentru o carieră în medicină. Vedea în jurul său efectele sărăciei şi malnutriţiei. În partea de sud a statului Illinois era o sărăcie cruntă. Familii întregi duceau lipsă de îngrijire medicală, de obicei pentru că nu şi-o puteau permite. Aceasta era o şansă reală de a fi util comunităţii. Nu că motivaţia lui Cavaness ar fi fost în totalitate altruistă. El a observat în acelaşi timp felul în care oamenii îi priveau pe doctori. Dacă ar fi devenit medic, ar fi atras acel gen de respect de care se bucură un doctor; iar respectul era unul dintre lucrurile după care Cavaness tânjea, pe lângă bani.

Pe întreaga durată a liceului el se întâlnise cu Helen Jean Pearce, fiica unui doctor local. Ceea ce a început ca o iubire nevinovată s-a dezvoltat lent în ceva mai serios. Din punctul lor de vedere, părinţii lui Helen erau mulţumiţi de pereche; Dale părea să fie un tânăr cu un viitor strălucit în faţă. Dr. Pearce l-a încurajat să-şi urmeze ambiţiile, dându-i de înţeles că după ce va termina facultatea de medicină, ar putea exista un loc pentru el în noul spital pe care Pearce intenţiona să-l construiască.

Însă toate aceste planuri trebuiau să fie amânate; începuse războiul. Cavaness s-a înrolat în marina militară, fiind trimis la datorie în Oceanul Pacific. După întoarcerea sa în State, el şi Helen nu au pierdut vremea şi s-au căsătorit, spre amărăciunea mamei lui Dale. Ea nu o putea suporta pe Helen Jean şi ura faptul că influenţa pe care o avuse asupra lui Dale se diminuase. Relaţia dintre Dale şi mama sa a fost mereu bizară. Singur la părinţi, el fusese răsfăţatul familiei, însă Noma Cavaness a dus iubirea maternă la un alt nivel, unul pe care Dale îl detesta. El nu pierdea niciodată vreo ocazie de a o vorbi de rău, spunând printre dinţi că-şi dorea să o vadă moartă.

În ciuda opoziţiei lui Noma, tânărul cuplu şi-a început bine căsnicia. Cavaness s-a înscris la colegiu, fiind un beneficiar al legii prin care se oferea educaţie gratuită veteranilor de război. A avut rezultate bune la şcoală. Era cunoscut drept studentul îndrăzneţ care-şi dovedea întotdeauna talentul prin fapte. A parcurs cu uşurinţă programa şcolară, a obţinut diploma de absolvent şi, în mai 1947, a început să urmeze cursurile facultăţii de medicină din St. Louis.

După trei ani s-a întâmplat un eveniment neașteptat — Dale și Helen s-au despărțit. Ruptura a luat pe toată lumea prin surprindere. Nu existaseră indicii ale unor probleme, însă Helen era tăcută și de neclintit în hotărârea ei; nu voia să vorbească despre cele întâmplate și își dorea divorțul. Cavaness era mai puțin reticent. El le spunea tuturor celor care voiau să-l asculte că Helen îl înșelase cu cel mai bun prieten al său. A primit simpatie din toate părțile. Una dintre cele mai înțelegătoare a fost Marian Newberry, o prietenă apropiată a lui Helen. După divorț, ea și Cavaness au început să se întâlnească cu regularitate.

Atunci când Cavaness s-a mutat în Baltimore pentru a urma perioada de rezidențiat, Marian s-a angajat ca stewardesă cu scopul de a economisi cât mai mulți bani pentru căsătoria lor apropiată. Cei doi s-au întors în St. Louis și și-au legat destinele în octombrie 1952. Întrucât Cavaness studiase foarte bine, Marian a cosiderat că Dale își va căuta o slujbă bună undeva pe Coasta de Est. Cel puțin, s-a gândit ea, el va lua în calcul un oraș din Vestul Mijlociu. Însă în septembrie 1954, Cavaness a anunțat brusc că urmau să se mute în McLeansboro, în sudul statului Illinois, la doar câțiva kilometri spre nord de Eldorado. Băiatul de țară se întorcea acasă.

Cavaness a obținut o slujbă la Hamilton Memorial Hospital, unde prin munca depusă și-a câștigat o reputație exemplară și nenumărați pacienți care-l adorau. El și Marian erau solicitați și din punct de vedere social. Dale Cavaness primea în cele din urmă genul de respect pe care credea că-l merită. În schimb, începuse să bea foarte mult, iar când era beat avea un temperament agresiv. Când sărbătoreau o aniversare a nunții lor, el și Marian au rămas acasă pentru a lua cina. Seara se desfășura plăcut, când Marian a chicotit, amețită, spunând că nu se gândește să-și petreacă restul zilelor în McLeansboro. Cavaness nu a scos niciun cuvânt, în schimb a pocnit-o peste gură. În dimineața următoare el a pretins că nu-și amintește de incident, iar acesta nu a mai fost menționat niciodată.

În luna august a acelui an, li s-a născut primul fiu, Mark. Cavaness nu a acordat prea multă atenție copilului; era sarcina lui Marian să aibă grijă de băiat, de vreme ce el era prea ocupat cu practica medicală. Însă, chiar în timp ce părea pe drumul unei cariere cu adevărat de succes, au apărut noi oportunități. Dr. Pearce, tatăl fostei

sale soții, i-a oferit o slujbă la spitalul din Eldorado. Marian a fost crunt dezamăgită când Cavaness a anunțat că se vor muta în orașul lui de baștină. McLeansboro nu fusese grozav, dar Eldorado era de-a dreptul imposibil.

S-au mutat în Eldorado în 1955. Dr. Pearce l-a primit pe fostul său ginere cu brațele deschise. Nu existase niciun fel de animozitate între ei; atât el, cât și soția lui au învinut-o pe fiica lor pentru despărțirea dintre cei doi. Pearce a văzut în Cavaness, care era un medic foarte bun, o achiziție foarte utilă pentru spital.

Cavaness i-a demonstrat în curând că nu se înșela. Comunica foarte bine cu pacienții, explicându-le atent afecțiunile de care sufereau, iar ei îl ascultau cu sfințenie. O altă calitate era aparenta sa indiferență față de plata serviciilor medicale. Continua adesea să trateze pacienții care-i erau deja foarte îndatorați. Mai mult decât orice altceva, această trăsătură a fost cea care a făcut ca pacienții să-l îndrăgească pe Cavaness, și cea care explică loialitatea lor față de medic. Acești oameni ar fi mers până în iad și înapoi pentru dr. Dale. Totuși, fără știrea lor, Cavaness era mereu plătit într-un fel sau altul, fie prin falsificarea formularelor de asigurare, fie forțând legile de compensare financiară a medicilor. Ulterior, când acest aspect a ajuns la urechile tuturor, pacienții lui nu au făcut altceva decât să ridice din umeri. În ochii lor, Cavaness era un fel de Robin Hood al medicinei, care jefuia companiile de asigurări pentru ca oamenii sărmani să poată beneficia de tratament. Nu vedeau nimic rău în acest lucru.

Nu-i deranja nici umorul negru, nici farsele meschine pe care dr. Dale le făcea. Farsa lui preferată era să schimbe radiografiile, după care să indice o anumită afecțiune și să le spună oamenilor că erau cu mult mai bolnavi decât în realitate. Odată, el i-a spus unei femei sărmane că urma să nască gemeni. Numai după ce aceasta a cumpărat un cărucior dublu și haine pentru ambii copii, el a recunoscut că radiografia aparținea altcuiva. Și totuși, pacienții râdeau.

Însă lucrurile nu erau la fel de joviale acasă. Noma Cavaness se implica des în modul în care familia lui Dale funcționa, criticând-o pe Marian pentru felul în care îl creștea pe Mark. Când Cavaness a aflat, a devenit foarte furios. Iar de fiecare dată când avea o ieșire nervoasă, finalul era același: consuma alcool în cantități industriale, striga cât de mult îșI ura mama și cât de mult îșI dorea să o vadă moartă.

Marian avea răbdarea lui Iov. Tot ceea ce-şi dorea era o viaţă liniştită, confortabilă. Însă nu a avut parte de ea. Cavaness nu era genul de om care să umble cu jumătăţi de măsură. Dacă se afla într-un restaurant, el trebuia să fie mereu sufletul petrecerii. În baruri, se îmbăta criţă şi considera că seara nu era încheiată până nu se încăiera cu cineva. După care se urca în maşină şi conducea până acasă. Ciudat e că, pe măsură ce erau mai numeroşi oamenii din Eldorado care auzeau de problemele lui Cavaness, cu atât mai mult îl îndrăgeau. Nu era arogant şi în adâncul sufletului său era doar un băiat de gaşcă. Îi plăcea băutura şi îi plăceau armele; automate, puşti, flinte, revolvere, pistoale, orice. Casa lui semăna cu depozitul de armament al Gărzii Naţionale, însumând optzeci şi opt de arme diferite.

Odată cu trecerea anilor, Marian a obosit să tot încerce să schimbe năravurile soţul ei. Optimistă din fire, s-a întrebat dacă nu cumva mărirea familiei l-ar putea calma. Bebeluşul Kevin a venit pe lume în 1956. Evenimentul abia dacă a fost observat de Cavaness. Singurele momente în care acorda atenţie copiilor erau cele în care urma să-i pedepsească. Odată, l-a închis pe Kevin într-un şifonier întunecat, l-a lăsat singur şi a plecat, după care l-a certat pentru că plânsese. Era o trăsătură pe care dorea să o formeze la băieţii săi, aceea că trebuie să fii dur şi că orice manifestare a emoţiilor reprezenta o recunoaştere a slăbiciunii. Îşi bătea copiii până când aceştia plângeau. Dacă luau o notă mai mică în şcoală, asta înseamna o altă bătaie cruntă.

Apoi, mai era umilirea. La un Crăciun, Kevin a dorit o bicicletă specială. În dimineaţa zilei de Crăciun a venit într-un suflet şi a găsit bicicleta sub brad. În culmea fericirii, a alergat către bicicletă, după care a văzut că pe felicitare era pus numele lui Mark, fratele său. A fost extrem de dezamăgit — Mark nu ceruse niciodată o bicicletă. Cavaness a spus în batjocură că plângăciosul Kevin nu ar trebui să se aştepte să primească ceva doar pentru că s-a smiorcăit în privinţa asta. Mai târziu în acea zi, după o ceartă cu Marian, Cavaness şi-a recunoscut intenţia; bicicleta era pentru Kevin. Nu a vrut decât să-l înveţe pe fiul său o lecţie, chiar şi în ziua de Crăciun. Marian a izbucnit în lacrimi, incapabilă să creadă că un tată ar putea fi atât de lipsit de inimă.

În ciuda banilor pe care-i câştiga — şi încasările sale nu au scăzut niciodată sub sume alcătuite din şase cifre — Cavaness a tânjit mereu după mai mult. Visul unui vast imperiu l-a determinat să cumpere

mai multe loturi de pământ, inclusiv două ferme şi, fiindcă era cine era, ştia mai bine decât oricine altcineva cum să crească vite. Era o chestiune de selecţie genetică, le-a spus el prietenilor; cu ajutorul cunoştinţelor sale de medicină, el urma să îmbine cea mai modernă tehnologie cu tehnicile tradiţionale ale fermierilor şi să crească cele mai mari vaci din lume.

Chiar şi în această privinţă, temperamentul său a constituit un dezavantaj. Într-una din zilele în care era la fermă pentru a supraveghea mersul lucrurilor, Cavaness a simţit că turbează de furie atunci când un taur de rasă a refuzat să intre în camion. Văzând roşu în faţa ochilor, el a mers la maşină şi a luat un revolver Magnum 357. În faţa privitorilor, cărora nu le venea să creadă, Cavaness a împuşcat între ochi taurul în valoare de 10 000 de dolari. Povestea a contribuit la faima locală de care se bucura doctorul Dale. El putea să facă uneori cele mai nechibzuite lucruri!

Naşterea celui de-al treilea fiu, Sean, în 1962, a stârnit în Cavaness furii chiar mai intense. Temperamentul său, mereu iute la mânie, era acum şi mai volatil, de vreme ce se comporta fără milă cu fiii săi. Poate că, dacă nu ar fi avut copii, Cavaness ar fi fost diferit. Sau poate că nu. Marian a primit şi ea nişte bătăi brutale. După un atac extrem de sălbatic asupra ei, Cavaness le-a spus gâfâind băieţilor săi că tocmai încercase să o omoare pe mama lor.

Cam la acea vreme, Marian l-a surprins pe Cavaness în pat cu o altă femeie, prima dovadă că el îi era infidel. Din păcate, nu va fi ultima dată când acest lucru se va întâmpla. Ceea ce făcea ca mâhnirea lui Marian să fie de două ori mai mare a fost faptul că era din nou însărcinată. Cavaness a aşteptat până când sarcina a ajuns în şase luni înainte să declare cu răceală că nu mai voia să aibă nimic de-a face cu ea. Vor continua să trăiască împreună în aceeaşi casă, însă el va veni şi va pleca după cum îi va pofti inima, iar dacă ei nu-i convenea, atunci ştia ce are de făcut. Înghiţindu-şi lacrimile, Marian a înclinat din cap într-un semn mut de consimţire.

După naşterea încă a unui fiu, Patrick, abuzurile lui Cavaness faţă de Marian au atins cote terifiante. Inevitabil, ei s-au despărţit, singura surpriză fiind că cel care a plecat a fost Cavaness. La început, el a plătit facturile, însă cecurile lui au început să fie respinse. Marian, în mare nevoie de bani, a mers să-l vadă. Cavaness a privit-o în ochi şi a anunţat-o că era falit.

Nu mințea. Se alesese praful de toate planurile sale de a se îmbogăți peste noapte. Câștiga destul de mulți bani din practica medicală, însă creșterea vitelor și afacerea piscicolă cu somni, ambele gândite să-l transforme în cel mai bogat om din Eldorado, îi provocau dureri de cap. Disperat, a investit banii la bursă, doar pentru a vedea cu oroare cum scade prețul acțiunilor din portofoliu. Brokerii îl sunau zilnic, cerându-i mai mulți bani. În ciuda presupusei sale inteligențe, Dale nu avea habar cum să-și administreze banii. Avea nevoie de cineva care să-l consilieze pe plan financiar, un contabil de primă clasă.

Eddie Miller era omul potrivit pentru această slujbă și, în scurt timp, a reușit să pună în ordine finanțele lui Cavaness. A plătit facturile la timp, a colectat datoriile întârziate și s-a asigurat mereu că Marian și băieții au tot ceea ce le trebuia. Dacă ar fi lăsat Cavaness totul pe mâinile lui Miller, poate că ar fi supraviețuit, însă acesta nu era stilul său. A refuzat să accepte faptul că există cineva mai bun decât el și, în scurt timp, Cavaness a stricat tot ceea ce făcuse Miller, cheltuind banii mai repede decât îi câștiga. Mustrările lui Miller erau respinse cu sălbăticie. Aproape la fel ca toată lumea din Eldorado, el îl idolatriza pe Cavaness, însă acum începuse să bănuiască că ceva nu era în regulă cu acest om. Poate că de vină erau problemele sale cu alcoolul? Cavaness avea mereu o sticlă de alcool în mașină. Conducea beat și adesea lucra în stare de ebrietate. Cei din personalul spitalului care-i știau obiceiul refuzau să vorbească despre acest lucru. Cavaness le cumpărase tăcerea distribuind cu generozitate metedrină și alte amfetamine, de parcă erau bomboane, asistentelor medicale, funcționarilor și tuturor celor care lucrau cu el, până când unii dintre ei au devenit dependenți de ele.

O altă sarcină a lui Miller era cumpărarea de cadouri pentru haremul de femei întreținut de Cavaness. Flirturile sale atinseseră proporții epidemice. Toate aventurile se desfășurau după scenariul „călărește-le, părăsește-le" — cuceriri rapide însoțite de cadouri generoase, apoi de îndepărtare bruscă. În mod invariabil, sarcina de a scăpa de femeile respinse cădea tot pe umerii lui Miller. Îi displăcea această responsabilitate, dar se achita de ea din respect pentru dr. Dale. Însă la sfârșitul anului 1968, Miller a cedat și și-a prezentat demisia.

După plecarea lui, cecurile de alocație pentru copii au început să fie din nou refuzate. Marian l-a implorat pe Cavaness să-i ofere mai

mult sprijin. El a sfătuit-o să-şi caute un loc de muncă şi să nu îl mai stoarcă pe el de bani, după care i-a înmânat cu răceală un sac pline de haine murdare să le spele. Trecând peste propria mândrie, Marian a spălat hainele, temându-se că, dacă-l refuză, Cavaness putea să o priveze complet de susţinere financiară.

Chiar atunci când se părea că viaţa ei nu putea deveni mai dificilă, în după-amiaza zilei de 17 februarie 1970, casa lui Marian a ars din temelii. A pierdut totul. Compania de asigurări i-a plătit lui Cavaness 100 000 de dolari, iar Marian s-a aşteptat ca locuinţa să fie reconstruită, însă el nu a părut să se grăbească. Ea şi băieţii au fost nevoiţi să trăiască într-un motel, fără nicio leţcaie, descurcându-se cu haine împrumutate de la prieteni, niciunul dintre aceştia din urmă nefiind în măsură să înţeleagă cum de soţia unui doctor cu stare poate trece prin necazuri atât de mari.

Marian a îndurat suferinţele cu stoicism şi a continuat să insiste pe lângă soţul ei pentru ca acesta să aibă grijă de familie. În cele din urmă, Cavaness a cumpărat două rulote, una nouă, cealaltă uzată. Le-a parcat la marginea oraşului, spunându-i lui Marian că deocamdată va trebui să se descurce astfel.

Aceasta a fost ultima picătură pentru părinţii lui Cavaness. Timp de ani de zile, îi toleraseră excesele, însă de acum se săturaseră. Când tatăl său i-a reproşat felul josnic în care se comporta cu familia lui, Cavaness i-a spus mai întâi să se ducă naibii, apoi a încercat să-l calce cu maşina.

La un an după incendiu, Cavaness încă nu făcuse niciun efort pentru a reconstrui casa. Marian, presupunând că el irosise banii, s-a pregătit de mutare. Dar înainte de a se muta, soarta nu l-a mai suportat nici ea pe Cavanes.

Condusese iarăşi beat. Nu era nimic neobişnuit în această privinţă; Cavaness sfârşea mereu fie într-un şanţ, fie în altul, dar de această dată camioneta lui a lovit o altă maşină, pe care a făcut-o zob, iar în urma impactului şoferul şi fiica sa de zece ani şi-au pierdut viaţa, în timp ce mama a fost grav rănită. În portbagajul lui Cavaness, poliţia a găsit o sticlă aproape goală de scotch şi omniprezentul revolver Magnum 357. Cavaness, teafăr şi nevătămat, atât de beat încât abia se putea ţine pe picioare, bolborosea că are asigurare şi că cei de la asigurări se vor ocupa de toate. La spital el a tras de timp două ore până

când a oferit o mostră de sânge. La testare s-a indentificat un nivel al alcoolemiei de două ori și jumătate mai mare decât limita legală. Polițiștii l-au acuzat de conducere în stare de ebrietate și alte capete de acuzare care țineau de încălcări ale legii în privința armelor de foc. După două săptămâni lista de acuzații a fost completată cu două omucideri prin imprudență.

Într-o situație normală, cineva s-ar aștepta ca două omucideri cauzate de conducerea în stare de ebrietate să atragă după sine sinuciderea profesională a oricărui medic — însă nu și în cazul lui dr. Dale. Pacienții i-au luat partea și, în câteva zile, dacă ai fi stat să-i asculți pe oamenii din Eldorado, ai fi aflat că bătrânul doctor nu era decât victima unor împrejurări nefericite.

Marian nu și-a permis o atitudine atât de generoasă. A abandonat pentru totdeauna ideea de reconciliere și a decis să se mute împreună cu băieții la St. Louis. În ziua în care trebuiau să plece, Cavaness a apărut să-și ceară iertare. A implorat-o pe Marian să rămână, să păstreze unitatea familiei. Apoi a făcut ceva de care Marian nu îl credea capabil — Dale Cavaness a plâns.

Marian s-a mutat totuși, iar în decembrie 1971 a înaintat cererea de divorț. Curtea de judecată a ordonat un acord care prevedea oferirea unei alocații de 300 de dolari pe lună de copil până când fiecare împlinea vârsta de optsprezece ani. Marian nu a primit niciun sprijin financiar. Nu o deranja. Era în sfârșit liberă. Pentru Cavaness plecarea ei a fost o problemă minoră. Popularitatea sa crescuse. La fel s-a întâmplat și cu obiceiul lui de a bea. Trăia într-un ritm care atrăgea privirile curioase ale femeilor interesate și admirația fățișă a majorității bărbaților.

Când acuzațiile de conducere imprudentă au ajuns în cele din urmă în curtea de judecată în noiembrie 1972, echipa de avocați bine plătiți a lui Cavaness a obținut un aranjament elegant. Cavaness urma să plătească o amendă de 1 500 de dolari și să treacă printr-o perioadă de probațiune de trei ani. Într-un proces civil ulterior, compania sa de asigurări a plătit 100 000 de dolari femeii care a supraviețuit accidentului. Ea a rămas uluită. Acest verdict nu compensa prea mult pierderea soțului și a fiicei.

La doar 160 de kilometri depărtare, Marian se confrunta și ea cu propriile greutăți. Mutarea la St. Louis nu fusese la fel de reușită pe cât sperase sau planificase. Băieților le-a fost greu să se adapteze la

noul mediu, de vreme ce alţi copiii făceau haz de accentul lor rural, numindu-i provinciali sau ţărănoi. Tranziţia a fost dificilă în special pentru Mark, care a intrat într-o bandă de tineri periculoasă, unde drogurile erau la ordinea zilei. Rezultatele lui şcolare s-au deteriorat extrem de mult, însă rănile emoţionale pe care le-a suferit au fost cu mult mai grave.

De fiecare dată când avea ocazia, adolescentul tulburat îl vizita pe tatăl său în Eldorado, dorind cu disperare ca acesta să îl accepte. Cavaness ura să îl aibă pe Mark prin preajmă şi îl folosea pe post de sac de box în momentele sale de beţie. Nimic din ceea ce făcea băiatul nu era vreodată suficient de bun. Cavaness îl ridiculiza pentru lipsa lui de performanţă, spunându-i că nu se va alege niciodată nimic de el, că nu va fi capabil să calce pe urmele tatălui. Mark rămânea acolo încasând loviturile fizice şi verbale, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji. O nevoie profundă de a obţine recunoaşterea tatălui său îl determina să se întoarcă mereu, neştiind unde îl va duce tragica sa insistenţă.

În cele din urmă, Mark s-a întors definitiv pentru a munci pentru tatăl său ca ajutor la fermă. Cavaness îl plătea cu doi dolari pe oră şi îl muncea ca pe un sclav. Mark ducea o viaţă mizerabilă, însă asta nu prea părea să îl deranjeze. Cavaness îl evita cât mai mult cu putinţă; din punctul lui de vedere, Mark nu era decât un angajat, nimic altceva.

În aprilie 1974, Marian a venit cu maşina din St. Louis pentru a-l vedea pe Mark în săptămâna de Paşte. Kevin s-a întors şi el de la facultatea din Mississippi, în vacanţă. Mark trebuia să apară în ziua următoare, în Vinerea Mare, însă nu s-a întâmplat aşa. Atât Marian, cât şi Kevin au fost surprinşi; la telefon Mark păruse cu adevărat entuziasmat să îi vadă. Când Cavaness a apărut în ziua următoare, încă nu se ştia nimic de Mark. El a pretins că nu îl mai văzuse pe Mark de luni, la începutul săptămânii. Apoi, ca din senin, Cavaness a aruncat bomba — era sigur că Mark era mort, asta îi spunea lui intuiţia! Marian şi Kevin au schimbat priviri temătoare. Cu siguranţă, acesta era un alt exemplu al cruzimii lui Cavaness, ceva menit să îi rănească şi să îi supere. Nu era aşa? Au mers imediat la fermă.

Au descoperit trupul lui Mark ascuns în iarbă. Cel puţin au crezut că e Mark. Animalele sălbatice devoraseră cadavrul aproape în întregime. Doar cureaua şi portofelul aflate în apropiere le-au confirmat

cele mai îngrozitoare temeri. Polițiștii chemați la fața locului au stabilit că Mark fusese împușcat în cap.

Unii au considerat că moartea a fost accidentală. Au avansat ipoteza că Mark s-ar fi împușcat singur în timp ce a întins mâna în mașină după pușcă, apoi trupul său a fost tras în iarbă de animalele de pradă. Alți investigatori au fost de altă părere. Ei au considerat că Mark Cavaness a fost ucis.

În jurul orei patru după-amiază a apărut Cavaness. S-a comportat ca un tată îndurerat, complet zăpăcit, însă a insistat asupra faptului că trebuie să fi fost un accident. Mai târziu în ziua respectivă, Cavaness i-a mărturisit lui Marian că, înainte cu doar două luni, făcuse o asigurare de viață pentru Mark de 40 000 de dolari. Ea s-a retras oripilată. Instinctul îi spunea că Dale Cavaness își ucisese propriul fiu. Nu spusese el mereu că, dacă l-ar prinde pe Mark făcându-și de cap cu droguri, l-ar ucide? Însă Marian a respins această idee imediat ce i-a venit în minte, rușinată că s-a putut gândi la așa ceva; gândul că un tată și-ar ucide propriul fiu era pur și simplu prea crud pentru a-l lua în serios.

Toată lumea din Colorado, cu excepția poliției, susținea că moartea lui Mark Cavaness fusese un accident. La urma urmei, bătrânul doctor nu îi tratase pe degeaba, nu? Era normal să îi ia apărarea.

Vestea despre polița consistentă de asigurare a reîntărit suspiciunile polițiștilor cu privire la Cavaness. Ei au investigat trecutul acestuia și au scos la iveală o brută pregătită să își folosească pumnii pentru a rezolva disputele. Obiceiul lui de a bea era binecunoscut în urma condamnărilor pentru omor prin imprudență, însă mai existau și alte incidente: o arestare pentru o încăierare într-un bar, urmată de devastarea celulei de închisoare. Pentru că era doctorul orașului, acea infracțiune a fost trecută discret cu vederea. Cavaness, prin virtutea poziției sale, obișnuia să scape de fiecare dată basma curată; anii de adulare lipsită de critici treziseră în el un dispreț total față de convenții. Detectivii știau toate aceste lucruri; dar conștientizau că era o sarcină extrem de dificilă să dovedească omorul lui Cavaness.

Iar astfel dr. Dale Cavaness a revenit, cu reputația nepătată, în curentul principal al vieții din oraș. A reînceput să bea cu furie. Temperamentul său s-a înrăutățit. Apetitul său sexual a devenit chiar mai vorace. Nu l-a putut opri nici măcar o condamnare din 1980 pentru malpraxis. Din nefericire, evenimentul nu a făcut altceva decât să

dezvăluie încă o dată percepţia eronată şi atitudinea pe nedrept favorizantă pe care populaţia o avea faţă de Cavaness de fiecare dată când acesta intra în altă belea. Pentru această infracţiune, a primit o amendă de 500 de dolari, i s-a ordonat să restituie 1 700 de dolari şi a fost plasat în probaţiune timp de un an de zile. Prin contrast, celălalt acuzat a primit o amendă similară, însă i s-a ordonat să restituie usturătoarea sumă de 10 000 de dolari şi a fost plasat în probaţiune cinci ani de zile. Cavaness şi-a păstrat licenţa medicală şi a continuat să practice, aparent invulnerabil.

Alţi membri ai familiei nu au fost atât de norocoşi. Sean, devastat de moartea fratelui său, a început să bea excesiv. Pentru a uita de durere s-a îndreptat spre câmpurile petroliere din Oklahoma. Aici îl aşteptau alte dezastre. Sosirea lui a concis cu scăderea globală a preţului petrolului. Forările au intrat în cea mai gravă criză a ultimilor ani. Închiderea instalaţiilor şi concedierea personalului au devenit lucruri obişnuite. Noii-veniţi, precum Sean, aveau la dispoziţie două alegeri: să rămână şi să rabde de foame sau să plece. El a ales ultima variantă şi s-a întors, cu coada între picioare, în Illinois, unde îl aşteptau furiile tatălui său. Cavaness i-a făcut viaţa un iad pentru eşecul său, împingându-l pe Sean mai adânc în abisul abuzului de alcool. În cele din urmă, în decembrie 1983, el s-a internat într-un centru de reabilitare, într-un efort de a-şi îndrepta viaţa.

Între timp, Cavaness avea propriile probleme. Pur şi simplu nu îşi putea controla cheltuielile. Fără mâna financiară de fier a cuiva precum Eddie Miller, el continua să toace bani pe nenumărate afaceri neprofitabile. Cu toate acestea, tocmai atunci când lucrurile nu puteau fi mai rele, a fost salvat de plata unei alte poliţe de asigurare. Una dintre rulotele sale a ars complet. Dacă asiguratorii ar fi ştiut că, exact înainte ca flăcările să mistuiască rulota, Cavaness mutase convenabil mare parte din mobilă, ei ar fi fost probabil mai puţin dispuşi să îi plătească 100 000 de dolari.

Cavaness nu a ştiut de asta, însă escrocheria legată de asigurare a fost cât pe ce să îi vină de hac. Într-un alt caz, detectivii care urmăreau un traficant de droguri i-au ascultat acestuia convorbirile telefonice. Traficantul s-a dovedit a avea o gură slobodă. După ce a menţionat numele „doctorului Cavaness" ca sursă a morfinei sale, el s-a lăudat că, recent, i-a făcut doctorului o favoare şi i-a dat foc la rulotă. Detectivii au mers cu această informaţie la un judecător local şi au cerut

emiterea unui mandat de arestare. Judecătorul a refuzat pe motiv că informatorul nu reprezenta o sursă de încredere. Frustrarea polițiștilor a fost temperată de convingerea lor că Dale Cavaness își omorâse fiul și că, într-o zi, înfumurarea lui îl va pune în final după gratii.

Tot ceea ce trebuiau să facă era să aștepte.

Tratamentul de reabilitare a făcut minuni pentru Sean. Treptat, obișnuința lui de a bea a scăzut în intensitate, iar el și-a repus viața în ordine. Ca un aspect destul de ciudat, recuperarea lui a marcat totodată o schimbare perceptibilă la Dale Cavaness. Fără a mai fi distant, tatăl a început să manifeste un interes neașteptat și nemaivăzut până atunci față de bunăstarea fiilor săi. A elaborat chiar un plan de investiții pentru a le asigura viitorul! Un aspect amenințător, nemenționat și îngropat adânc în iețele planului, consta în alte polițe de asigurare, plătibile lui în cazul în care unul dintre fii ar fi murit.

Marian se recăsătorise. Sean, hotărât să își manifeste independența, a închiriat un apartament în St. Louis, însă a avut probleme cu găsirea unui loc de muncă. Pe măsură ce s-au adunat presiunile și facturile neplătite, a început să mai bea ocazional câte un pahar de băutură. Până în decembrie 1984, era deja înecat din nou în alcool. Membrii familiei au vorbit la telefon. Toți își făceau griji pentru Sean.

Dar nu aveau de unde să știe cât de îndreptățite le erau temerile.

Kevin Cavaness a primit telefonul pe 13 decembrie. Era poliția din St. Louis; Sean fusese împușcat mortal. Printre hohotele de plâns, Kevin a murmurat că nu îi venea să creadă, că acest coșmar se repeta. Rugat să detalieze, el le-a spus polițiștilor că, în urmă cu șapte ani, își pierduse un alt frate, tot împușcat. Până la sfârșitul convorbirii, polițiștii erau ochi și urechi. La fel ca fratele său, Sean fusese și el împușcat în cap. Ciudat e că, în momentul morții sale, era în vârstă de douăzeci și doi de ani, aceeași vârstă ca aceea a lui Mark. Inițial polițiștii au crezut că au de-a face cu un nebun care se răzbunase împotriva familiei Cavaness, însă interviurile cu prietenii care fuseseră împreună cu Sean în noaptea dinaintea morții sale au dezvăluit o anomalie. Conform acestora, el fusese cât se poate de lucid, cu toate acestea testele de sânge ale lui Sean au indicat niveluri periculoase ale alcoolemiei în dimineața următoare, în care fusese găsit. De unde

putea să provină băutura? Unul dintre răspunsurile posibile a fost oferit de vecinii lui Sean.

Ei au raportat că au văzut o maşină parcată suspect în faţa apartamentului lui Sean în jurul orei 10:30 seara. Întâmplător, ei şi-au notat numărul de înmatriculare. Mai târziu l-au văzut pe Sean venind din direcţia unui magazin aflat în apropiere. El şi şoferul maşinii s-au îmbrăţişat. Când şoferul a păşit în lumina stâlpului stradal, vecinii l-au recunoscut pe Dale Cavaness. Cei doi au intrat în apartamentul lui Sean şi, judecând după agitaţie, au petrecut pe cinste. La un anumit moment, către zori, vecinii i-au auzit pe cei doi plecând.

O verificare a numărului de înmatriculare a confirmat că maşina îi aparţinea într-adevăr lui Cavaness. Detectivii aveau acum dovezi concrete că Dale Cavaness se aflase în apartamentul fiului său. Era genul de indiciu pe care orice detectiv visa să îl aibă, însă îl obţinea rar.

Întrebat unde se aflase în noaptea fatidică, Cavaness a făcut o prostie uriaşă — a negat că fusese în St. Louis. A fost o gafă monumentală. La urma urmei, ar fi un lucru cât se poate de natural ca un tată să îşi viziteze fiul. Dacă ar fi spus că da, l-am văzut pe Sean, însă atunci când am plecat el era în regulă, e greu de imaginat că poliţiştii ar fi putut să demonstreze contrariul. Însă negarea le-a oferit detectivilor o portiţă. Acţionând în sensul comentariilor lui Kevin, ei au contactat poliţiştii din Eldorado şi au aflat de suspiciunile lor proprii legate de moartea lui Mark Cavaness.

Laţul s-a strâns.

Între timp, Cavaness a părut destul de neafectat de întreaga întâmplare. Indiferenţa sa crudă poate fi dedusă din remarca făcută faţă de Kevin atunci când acesta din urmă a depănat amintiri nostalgice legate de fratele său trecut în nefiinţă. În timp ce auzea cuvintele de apreciere, Cavaness a simţit că ia foc, până când a erupt în cele din urmă: „Păi, ia stai puţin! Hai să nu-l transformăm pe Sean în ceva ce nu era..."

„Ce vrei să spui cu asta?" a întrebat Kevin.

„Mă făcea mereu de ruşine."

O atmosferă rece a căzut între ei ca lama unei ghilotine. Kevin l-a privit fix pe tatăl său, fără să-şi creadă urechilor. Cât despre Cavaness, acesta i-a întors o privire aspră, cu ochi albaştri, sclipitori. Chiar şi după ce murise, el nu dorea să îi ofere vreun compliment fiului pe care l-a urât.

La câteva zile după înmormântarea lui Sean, polițiștii l-au adus la secție pe Cavaness pentru a-l interoga. Confruntat cu mărturiile martorilor care indicau că fusese în apartamentul lui Sean, el a continuat să nege că ar fi fost acolo. O noapte în celulă i-a schimbat întreaga declarație. Bine, își văzuse fiul în acea noapte. Negase totul pentru că nu voia să devină suspect. Dar, la naiba, asta nu făcea din el un criminal!

Pentru cineva care se lăuda cu isteţimea sa, Cavaness s-a dovedit a fi remarcabil de nechibzuit când a venit vorba de a-şi apăra interesele. Fără a fi necesar din punct de vedere legal, el s-a supus unui test poligraf. Poate s-a gândit că va păcăli aparatul. Examinatorul nu a fost de aceeaşi părere. După opinia acestuia, Dale Cavaness mințea de îngheţau apele cu privire la ceea ce se întâmplase în noaptea morţii lui Sean. Investigaţia poliţiei şi-a înteţit ritmul. Când detectivii au descoperit existenţa unor polițe de asigurare pentru viaţa lui Sean care totalizau 140 000 de dolari, aceasta a fost dovada de care aveau nevoie, iar Cavaness a fost acuzat de crimă cu premeditare.

Declaraţia sa a continuat să se schimbe, de această dată atingând o fantezie de invidiat. El şi Sean intraseră în barurile de pe malul râului Mississippi, îmbătându-se criță. „Dar cum rămâne cu problema legată de alcool a lui Sean?" au întrebat detectivii. Cavaness a ridicat din umeri. Ulterior s-au plimbat fără ţintă o vreme. În timp ce mergeau peste nişte câmpuri, Sean l-a rugat pe tatăl său să oprească maşina pentru că dorea să se uite la nişte vaci. În acelaşi timp, a spus Cavaness, Sean l-a întrebat dacă poate să îi vadă revolverul Magnum 357. Cavaness i-a dat arma, iar cei doi au rămas o vreme să privească vacile. Cavaness tocmai revenise la maşină să ia o cutie de apă minerală, când l-a auzit pe Sean strigând în spatele său: „Spune-i mamei că îmi pare rău." Cu revolverul îndreptat spre cap, el a apăsat apoi pe trăgaci. Înainte ca tatăl său să ajungă la el, Sean murise.

Pentru a o proteja pe Marian de stresul şi ruşinea provocate de sinucidere, Cavaness a spus că a luat revolverul şi l-a împuşcat pe Sean din nou în cap, pentru a face să pară că era vorba de o crimă.

Polițiștii au clătinat neîncrezători din cap la auzul acestor vorbe. Niciunul dintre ei nu îşi putea aminti o astfel de poveste spusă într-o manieră atât de inumană. În încercarea de a se exonera, Cavaness a calculat total greşit repulsia pe care o generase — gândul că există un tată care îşi împuşcă fiul în cap, doar pentru a proteja sentimentele cuiva! Iar colac peste pupăză, el insulta inteligenţa polițiștilor cu

noţiunea absurdă că doi oameni s-ar opri pe drum în miezul unei nopţi de iarnă doar pentru a se uita la nişte vaci!

Când detectivii din St. Louis au mers cu suspiciunile lor în Illinois, s-au izbit de un zid al tăcerii. Oamenii refuzau să-l creadă pe Cavaness capabil să ucidă pe cineva, cu atât mai puţin pe propriul fiu. Pentru a-şi exprima loialitatea, populaţia locală a organizat un fond de apărare pentru medicul lor aflat la necaz şi a făcut tot ce le-a stat în putinţă pentru a obstrucţiona investigaţia. Fondul a crescut treptat până la suma de 36 000 de dolari, toţi banii fiind strânşi de la prieteni, pacienţi şi angajaţi ai lui Cavaness, fiecare dintre ei fiind sigur că acesta era victima unei înscenări a celor din marele oraş. Frustraţi, detectivii au trebuit să se mulţumească cu gândul că cel puţin crima se produsese în St. Louis — ei nu ar fi avut nicio şansă de a-l condamna pe Cavaness în oraşul său de baştină.

Confruntaţi cu o astfel de reticenţă, poliţiştii au trebuit să pregătească extrem de minuţios cazul lui Cavaness. Au găsit revolverul şi lucrurile lui Sean acolo unde Cavaness spusese că le lăsase, la ferma din Harrisburg. Experţii legali şi balistici s-au adunat şi au determinat după poziţia rănilor şi a corpului că primul glonţ a fost tras din spate, făcând ca varianta sinuciderii să fie practic imposibilă. Dovezile sugerau faptul că Dale Cavaness se strecurase în spatele lui Sean, îl împuşcase în partea posterioară a capului de la o distanţă scurtă, apoi încă o dată după ce Sean căzuse la pământ. Nu exista altă explicaţie pentru dovezile concrete aflate la îndemână.

Procesul doctorului Dale Cavaness a început pe 8 iulie 1985, în St. Louis. Procurorii au descris imaginea unui bărbat împovărat cu datorii de 500 000 de dolari, care se afla în pragul ruinei financiare. Versiunea lor despre ceea ce s-a întâmplat pe marginea acelui drum izolat vorbea despre un tată care şi-a atras fiul noaptea într-o capcană, după care l-a împuşcat pentru banii de asigurare. Însă cea mai convingătoare mărturie împotriva lui Cavaness a venit din partea propriei familii. Marian şi Kevin au intrat în boxa martorilor şi au descris ani întregi de abuzuri, dezvăluindu-l pe adevăratul Cavaness în faţa audienţei. Tot ceea ce a putut face acuzatul a fost să stea jos, să asculte şi să privească. Spectatorii au spus că veninul care se scurgea din ochii albaştri de gheaţă ai lui Dale Cavaness în acel moment era o privelişte greu de îndurat.

Cu întreaga procedură derulându-se așa cum fusese planificat, procurorii s-au așteptat să obțină o condamnare în decurs de o săptămână. Însă mai apoi s-a produs dezastrul. Rezultatul testului poligraf al lui Cavaness a fost cumva introdus, cu totul nepotrivit, printre dovezi. În Missouri, la fel ca în majoritatea celorlalte state, testele poligraf sunt considerate irelevante pentru procedurile juridice. Această situație reprezenta un motiv clar pentru declararea erorii de procedură, iar judecătorul a dat verdictul în consecință.

Procurorii s-au folosit de această lacună pentru a scoate în evidență puterea dovezilor de medicină legală. Ei au apelat la ajutorul celui mai calificat patolog din St. Louis, George Gantner, pentru a examina dovezile și a-și exprima părerea. Gantner a concluzionat că acuzarea avea un caz incontestabil.

Datorită unui interes senzațional față de caz în mass-media, atunci când, în luna noiembrie, a fost stabilită cea de-a doua judecată, a fost adunat un grup de juraţi din Kansas City, complet lipsiți de prejudecăți. Mărturiile au urmat în mare parte același curs ca în primul proces, excepție făcând faptul că de această dată Cavaness a depus și el mărturie. A fost un martor de slabă calitate, rece și mult prea calculat. Da, normal că avea probleme financiare, însă nu mai multe decât oricare alt individ. A făcut o observație plină de șiretenie în privința problemei asigurării, subliniind că propria viață era asigurată pentru suma de 200 000 de dolari, fiii săi fiind beneficiarii. Întrebat de ce l-a împușcat pe Sean a doua oară, Cavaness a pretins că acționat instinctual. Ciudat, a spus procurorul, e faptul că el și-a amintit să șteargă mâinile lui Sean și apoi să ascundă arma în acele momente de stres. Cavaness nu a putut face altceva decât să protesteze vehement. Întrebat despre alcoolismul de care suferea fiul său, acuzatul a pretins că de fapt el și Sean nu băuseră prea mult — un nonsens clar luând în considerare nivelul ridicat al alcoolemiei găsit în sângele lui Sean. Fiecare propoziție rostită de buzele lui Cavaness nu a făcut altceva decât să îl condamne mai mult. S-a întors învins din banca martorilor, discreditat și disprețuit.

Apărarea a mutat munții în încercarea de a zdruncina mărturia lui Gantner, însă acesta a rămas ferm. Gloanțele trebuie să fi fost trase în ordinea menționată de el, dovezile nu se armonizau cu altă explicație. Cu propriul avocat nemaiștiind ce să spună, orgoliul nemăsurat al lui Cavaness a oferit un ultim spectacol maniacal. A cerut permisiunea

de a-l contrazice el însuşi pe Gantner. Judecătorul şi toţi ceilalţi membri oficiali ai curţii au încercat să-l facă pe Cavaness să renunţe la această acţiune necugetată, însă el a rămas surd la sfaturile lor. Ignorând vechea maximă că oricine se apără singur dă dovadă de nechibzuinţă, Cavaness s-a ridicat din scaun, încrezător că poate înfrânge mărturia lui Gantner.

Dacă existase orice îndoială în mintea juraţilor cu privire la starea morală a lui Cavaness, aceasta a fost spulberată de comportamentul său pe durata confruntării cu Gantner. A fost prea preocupat să-şi demonstreze propriul geniu. Nu a manifestat nicio clipă vreun regret faţă de cele întâmplate. Procesul a devenit pentru Dale Cavaness o scuză pentru a arăta că era încă un tip dur, pregătit să lupte până la ultima suflare. Doar că nu avea cu ce să lupte. Gantner, experimentat şi cât se poate de abil, l-a aruncat în corzi. Trucul lui Cavaness a eşuat lamentabil şi s-a întors împotriva sa. Juriul a privit cu aversiune şi uimire această creatură extraordinară. Cumva, toate emoţiile fireşti dispăruseră din sufletul lui Dale Cavaness; juraţii se aflau în faţa unei ciudăţenii duşmănoase.

Juriului nu i-a luat mai mult de două ore şi jumătate pentru a ajunge la un verdict. Câţiva suporteri de-ai lui Cavaness se aflau în sala de judecată, fideli până la sfârşit, oferind încurajări zgomotoase eroului lor în timp ce acesta era scos din sală.

După scurtă vreme, Cavaness a revenit în sala de judecată pentru ascultarea verdictului. După o paradă de martori care au intrat în boxă pentru a spune ce individ de treabă era dr. Dale, Kevin s-a ridicat şi a spus lumii prezente cum fusese în realitate tatăl lui. Curtea a auzit o litanie a agresiunilor şi brutalităţii la clipe de beţie care aproape că nu îşi avea pereche. Venind din partea propriului fiu, mărturia a fost una letală.

Curţile cu juri americane s-au ferit în general să condamne la moarte medici, însă de această dacă nu a existat nicio ezitare. Juraţii ştiau că se află în prezenţa unui monstru. Acţionând în sensul recomandărilor, judecătorul l-a condamnat pe Cavaness la moarte, execuţia urmând să fie executată în camera de gazare din Missouri.

Cavaness a mers în închisoare şi a urmat procedurile obişnuite ale îndelungatelor apeluri în instanţă. A părut să se adapteze bine la faptul că urma să fie executat, înţelegându-se atât cu gardienii, cât şi cu colegii de închisoare. Însă în dimineaţa zilei de 17 noiembrie 1986,

un gardian care conducea o inspecţie la ora şapte dimineaţa a găsit trupul lipsit de viaţă al lui Dale Cavaness, spânzurat de uşa celulei. În jurul gâtului său era un ştreang confecţionat din trei cabluri electrice. Până la sfârşit, Cavaness s-a dovedit a fi încăpăţânat. Pentru a strânge laţul în jurul gâtului el a trebuit să se întindă oblic; în orice moment înainte de a-şi pierde cunoştinţa ar fi putut să oprească sinuciderea prin simplul fapt de a se ridica în picioare. În schimb, el a luptat împotriva instinctului de supravieţuire şi a murit.

A fost o sinucidere remarcabilă a unui bărbat remarcabil. Într-un bilet pe care îl lăsase, le mulţumea gardienilor pentru comportamentul frumos faţă de el. Din cuvinte a lipsit orice referire la familia sa. Când testamentul său a fost executat, întreaga avere, inclusiv poliţa de asigurare, a fost moştenită nu de fiii lui, ci de o femeie care îi fusese iubită vreme îndelungată.

O ultimă ironie: prin ultimul său act, dr. Dale Cavaness a reuşit încă o dată să păcălească companiile de asigurare — o clauză care invalida poliţa sa în cazul în care moartea s-ar produce în urma sinuciderii expirase cu doar o zi înainte ca el să se spânzure.

7
Războiul testamentelor

De la inaugurarea sa, în 1907, de către regele Eduard al VII-lea, Central Criminal Court din Londra, supranumită Old Bailey, a găzduit nenumărate procese penale. Cele mai multe dintre acestea sunt destul de neinteresante pentru public (exceptând părţile implicate), aşa că beneficiază cel mult de un mic text strecurat în paginile ediţiilor de seară ale ziarelor. Însă, din când în când, apare câte un caz atât de uimitor şi unic, încât vreme de câteva zile această clădire magnifică, aşezată la capătul Fleet Street, devine centrul atenţiei naţiunii.

Un astfel de proces a avut loc în aprilie 1957. Sub tavanele arcuite şi frescele ameţitoare din Old Bailey, s-a jucat timp de trei săptămâni o dramă de mari proporţii. În funcţie de versiunea pe care o credeai, acuzatul era fie un om împotriva căruia se păcătuise mai mult decât păcătuise el însuşi, adică victima unor circumstanţe îngrozitoare, fie un criminal în serie fără precedent. Decizia urma să ţină de juriu.

După doar patruzeci şi şase de minute, membrii juriului au revenit cu verdictul.

Chipurile lor nu dezvăluiau niciun indiciu, în timp intrau în sală şi se aşezau pe scaune. Reporterii din boxa presei se aplecaseră în faţă cu interes. Cei mai încrezători dintre ei aveau deja articolul scris, deşi vreo doi luaseră în calcul şi alte scenarii posibile, însemnând rapid pe o ciornă varianta alternativă. De juriu nu puteai să fii niciodată sigur.

Următorul sosit în sală a fost judecătorul. Cu robă şi perucă, arăta ca un bărbat mărunt, aproape pierdut în voluminoasele veşminte oficiale. Conduita sa pe parcursul procesului fusese fermă şi corectă.

Oricare ar fi fost verdictul, nu existau şanse ca acesta să fie datorat unei erori de procedură. Judecătorul şi-a ocupat locul în faţa sălii.

Aproape neobservat în tot acest spectacol, aşa cum s-a purtat pe parcursul întregului proces, acuzatul s-a pregătit şi el să asculte verdictul. Cu un cap chel, ca un bec, înclinat într-o parte, cu buzele încreţite, el a privit înainte lung şi intens ca o bufniţă, prin ochelarii cu rame rotunde, în timp ce funcţionarul curţii s-a ridicat şi a început să vorbească:

„Membri ai juriului, aţi ajuns la un verdict?"

Preşedintele juriului a răspuns: „Da."

„Îl găsiţi pe acuzatul John Bodkin Adams vinovat sau nevinovat de crimă?"

Aceasta era o întrebare la care întreaga ţară aştepta un răspuns de luni de zile.

Acuzatul se născuse într-o familie din clasa de mijloc şi trăise în condiţii confortabile. Tatăl său, un magistrat local din Randallstown, Irlanda de Nord, administrase şi un magazin de bijuterii. John Bodkin Adams se născuse la primul etaj al locuinţei familiei, pe 21 ianuarie 1899. Era o familie cu reguli stricte. Părinţii săi erau membri ai Plymouth Brethren, fiind nişte fundamentalişti rigizi. Aceştia i-au inculcat fiului lor respectul pentru Biblie, muncă tenace şi bani — deşi nu neapărat în această ordine. În ciuda doctrinei austere a frăţiei, Adams fusese alintat excesiv de mama sa, care îi oferise o dietă bogată în prăjituri cu frişcă şi ciocolată. În acest mod, ea şi-a îngrăşat fiul extrem de mult. În acelaşi timp, l-a făcut să-i fie devotat. Dar era un ataşament care depăşea cu mult devotamentul filial, fiindcă el devenise, incorigibil, „băiatul mamei". În timp ce alţi copii jucau fotbal afară, pe stradă, Adams se îndopa cu prăjituri cremoase şi se ţinea după fusta mamei. Fusese încătuşat de ea şi avea să rămână astfel şi în următorii patruzeci de ani de viaţă.

Către sfârşitul Primului Război Mondial, se înscrisese la Queen's University din Belfast. Nu se bucurase de prea multă popularitate în rândurile celorlalţi studenţi, care îl considerau un îngâmfat nesuferit, motiv pentru care îl şi ocoleau. Nici înfăţişarea neatractivă nu îl ajuta. Având aproximativ 1,67 m înălţime, el cântărea deja aproape 90 kg (în anii următori avea să se rotunjească şi mai mult), iar faţa sa — rumenă,

cărnoasă şi rotundă, luminată de nişte ochi mici şi pătrunzători — îi dădea un aspect respingător, care îndepărta majoritatea privitorilor.

Înclinaţia de a veni mereu cu citate din Biblie îl făcea plictisitor pentru interlocutori, la fel şi dezacordul său semeţ faţă de consumul de alcool şi ţigări. Însă ceea ce îi deranja cel mai mult pe contemporani la Adams era preocuparea morbidă a acestuia faţă de bani. Acest subiect îi domina conversaţiile: modalităţi de a câştiga bani, de a-i economisi, de a-i cheltui. La acea vreme, britanicii bine crescuţi considerau o astfel de conversaţie ca fiind mai degrabă una de prost gust. Banii erau buni, desigur, însă nu se cuvenea să trăncăneşti încontinuu despre asta. Evitat din acest motiv, Adams s-a refugiat în studiile sale. După ce a devenit medic în 1921 şi după un an de practică într-un spital din Bristol, el a răspuns unui anunţ din ziar prin care se căuta un tânăr medic asistent, creştin, cu o bogată practică de specialitate. Adams a fost acceptat şi şi-a făcut bagajul. Relaţia lui de o viaţă cu staţiunea maritimă Eastbourne era pe cale să înceapă.

Staţiune adormită şi domoală, Eastbourne avea o lungă tradiţie a serviciilor oferite celor bătrâni şi bogaţi. Climatul blând şi ritmul lin de viaţă erau prielnice oaselor şi minţilor ce nu mai erau la fel de flexibile ca în tinereţe. Pentru un doctor care intenţiona să obţină succesul financiar, Eastbourne putea să ofere o recoltă bogată. Puţini au fost, totuşi, cei care au întrevăzut eficienţa cu care Adams avea să urmărească acest ţel.

El s-a aruncat cu entuziasm în practica medicală. În curând, ima-ginea doctorului gras, cu fălcile atârnându-i peste gulerul de celuloid şi abia încăpând pe motocicleta sa, gonind către următoarea consultaţie, a devenit una obişnuită în staţiunea Eastbourne. Asemenea determinare şi ambiţie, rare prin împrejurimi, l-au făcut să se remarce, mai ales pe fundalul concurenţei destul de pasive. Pacienţii, în special cei înstăriţi, au început să aibă încredere în el. La un moment dat, unul dintre ei l-a invitat pe tânărul medic la o partidă de vânătoare, pe moşia sa. Adams a profitat de ocazie, iar din acest punct a început să se manifeste fascinaţia sa faţă de arme şi pistoale.

Ca medic, Adams nu avea vreun talent remarcabil. Avea faima neplăcută de a se duce, chiar şi în cele mai banale cazuri, la alţi medici pentru a cere o a doua opinie, însă conduita sa faţă de pacienţi era impecabilă. Şi-a dat seama de timpuriu că flatările însoţite de o ureche atentă şi ascultătoare compensau cu mult orice deficienţă în pregătirea

de specialitate. Atenţia era cea pe care o căutau persoanele bogate, iar el le-o oferea cu dărnicie, făcând complimente din belşug, deschizând calea spre confidenţe, linguşind fără scrupule. Doamnele mai în vârstă adorau felul în care dr. Adams le ţinea de mâini şi le mângâia părul. În timp, cele mai multe au devenit irevocabil dependente de el, situaţie pe care el nu a descurajat-o.

Ca medic practicant, era în mod clar unul neconvenţional. Se întâmpla frecvent ca, în timp ce îngrijea un pacient, să cadă în genunchi şi să se roage pentru intervenţia divină. Beneficiile sau efectele acestui tip de tratament au rămas necunoscute, însă această sensibilitate aparte l-a făcut să fie îndrăgit de nenumărate suflete, dintre care multe nu erau, probabil, prea departe de clipa în care urmau să îşi întâlnească Creatorul, motiv pentru care le păsa de această atenţie neobişnuită faţă de bunăstarea lor spirituală. Cu timpul, pacienţii şi pacientele i-au acordat din ce în ce mai multă încredere lui Adams. El deţinea o abilitate deosebită de a afla toate informaţiile dorite, mai ales pe cele legate de aranjamentele financiare.

Prosperitatea dobândită de-a lungul anilor '30 l-a ajutat să-şi cumpere o casă mare, cu multe camere şi holuri, numită Kent Lodge, pe care a populat-o cu un alai de servitori. Păstra mereu la îndemână sume mari de bani, adesea de ordinul miilor. Ca o reminiscenţă a copilăriei sale, nu şi-a putut învinge niciodată spaima morbidă faţă de sărăcie.

În 1936, el a avut singura relaţie amoroasă cunoscută cu o reprezentată a sexului opus. Norah O'Hara era fiica celui mai bogat măcelar din Eastbourne. Păreau să formeze perechea ideală. Însă mama lui Adams nu a fost de acord cu această legătură, aşa că, la insistenţele ei, el a anulat logodna. Şi nu s-a mai aventurat niciodată spre altar. Psihologii teoreticieni au meditat vreme îndelungată asupra sexualităţii lui Adams sau, mai degrabă, a absenţei acesteia. Nu a existat niciodată vreun scandal legat de numele său, iar cea mai probabilă explicaţie e că el era, pur şi simplu, dezinteresat de acest aspect.

Izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial l-a afectat foarte puţin, comparativ cu ceilalţi medici. Vârsta şi ocupaţia îl excludeau de la serviciul militar, aşa că a fost lăsat liber să îşi urmeze practica. Cea mai mare traumă pe care a suferit-o în anii războiului a venit nu sub forma vreunei bombe sau a altei acţiuni inamice, ci sub cea a morţii mamei sale, în martie 1943. Într-o clipă, dispăruse marea ancoră a vieţii

sale. Deznădăjduit şi în derivă, Adams a primit o singură consolare: vestea că mama sa îi lăsase prin testament 7 043 de lire sterline.

La sfârşitul războiului, guvernul laburist nou ales a înfiinţat sistemul gratuit de sănătate, intitulat National Health Service (NHS). Acesta le-a dat o gravă lovitură lui Adams şi altor doctori speculanţi. Dintr-o dată, oricare cetăţean britanic devenea îndreptăţit să solicite un tratament medical gratuit. Adams a reacţionat prin reducerea la minimum a practicii în sistem NHS, concentrându-se asupra acelor pacienţi care îşi permiteau să plătească. Această strategie i-a adus recompense frumoase: costume de la Savile Row, două maşini Rolls Royce, câteva maşini sport britanice Morris Garages, o maşină Morris Minor şi arme de foc scumpe.

Mustrat de câţiva doctori pentru aplicarea sa mai degrabă selectivă a jurământului hipocratic, Adams le-a respins criticile, luându-le ca pe nişte semne ale geloziei profesionale şi făcând următoarea remarcă faţă de un coleg de breaslă irlandez: „Problema voastră, băieţi, e că voi nu ştiţi cum să faceţi bani."

Succesul l-a însoţit şi în anii '50. A devenit *senior partner* în cadrul firmei medicale intitulate, cu o rezonanţă dickensiană, Adams, Snowball, Harris şi Barkworth, şi a ajuns să se laude cu un venit de cinci cifre. Dar comentariile defavorabile la adresa sa nu mai puteau fi oprite — şi nu toate puteau fi respinse ca fiind nişte bârfe răutăcioase din partea unor medici invidioşi.

Până la sfârşitul anului 1956, Eastbourne ajunsese să fie plin de zvonuri legate de dr. John Bodkin Adams şi de rata suspect de mare a mortalităţii în rândul pacienţilor săi. Nu că bârfele legate de Adams ar fi fost un lucru nou. Oamenii începuseră să murmure cu două decenii mai înainte, încă din 1935, odată cu moartea uneia dintre pacientele sale, Alice Whitton. În Eastbourne, localitate cu o populaţie îmbătrânită, moartea era un fenomen obişnuit, însă ceea ce a făcut ca acest deces să intre în atenţia publică a fost faptul că, în testamentul doamnei Whitton, Adams fusese menţionat ca beneficiar al sumei de 3 000 de lire sterline. Invocând conduita etică imorală, o nepoată a atacat dispoziţia testamentară în instanţă, însă magistraţii au decis că Adams nu greşise cu nimic, aşa că acestuia i s-a permis să păstreze moştenirea.

Astfel a început îndelungata și productiva carieră de vânător de moșteniri a lui Adams. Totul a pornit de la priceperea sa unică de a se strecura în testamentul pacienților și pacientelor bogate, care arareori trăiau mult după aceea. O cucerire timpurie a fost Emily Mortimer. Familia acesteia, în efortul de a-și păstra averea intactă, respecta regula nescrisă ca, de fiecare dată când murea o rudă, grosul averii sale să fie divizat între membrii familiei rămași în viață. Sub influența vicleană a lui Adams, Emily a întrerupt această tradiție. În anii de dinaintea morții ei, ea și-a modificat testamentul de două ori. Mai întâi, i-a transferat lui Adams 3 000 de lire sterline sub formă de acțiuni, apoi a crescut suma la 5 000 de lire, totul provenind din averea familiei. Când a murit, Adams i-a semnat certificatul de deces și a încasat banii.

Dar Adams nu a avut parte doar de succese. Când un comerciant de oțel, William Mawhood, care îi împrumutase lui Adams 3 000 de lire sterline pentru a-și cumpăra o casă, a ajuns pe patul de moarte, Adams a rugat-o pe soția sa, Edith, să părăsească încăperea pentru un moment. Nedumerită, femeia a rămas să asculte după ușă, așa că l-a auzit pe Adams spunându-i soțului ei: „Lasă-mi mie proprietatea ta și o să am grijă de soția ta." Înfuriată, doamna Mawhood l-a alungat pe medicul cel gras din dormitor, aruncând după el cu bastonul. Ulterior, și alți pacienți au raportat incidente similare.

Două doamne în vârstă au fost manipulate de Adams, permițându-i acestuia să le vândă locuința, astfel încât ele să se poată muta într-un apartament mai mic și mai ușor de administrat. După care el a refuzat să le înmâneze suma obținută din vânzare. Abia după doi ani și un ordin judecătoresc, ele și-au primit, în sfârșit, banii.

Dar specialitatea lui Adams erau testamentele: Harriet Hughes, în vârstă de 66 de ani, a fost un exemplu tipic de persoană care i-a lăsat bani drept moștenire. În pofida sfatului băncii, ea l-a făcut pe Adams executor testamentar, iar apoi, la cererea lui, a adăugat două codicile. Primul era acela de a fi incinerată. Al doilea, adăugat după o lună, prevedea că domnul și doamna Thurston, prieteni ai lui Adams, primeau ca moștenire, fiecare, câte 1 000 de lire sterline. După deces, s-a descoperit că Adams primise de fapt 90% din sumele respective, plătindu-le soților Thurston 10% pentru permisiunea de a le fi folosit numele.

Când una dintre paciente a avut îndrăzneala de a muri fără a-l menționa pe Adams în testament, el și-a făcut apariția val-vârtej în

casa ei, țipând strident: „Merit ceva pentru faptul că am avut grijă de ea!" Sub privirile uimite ale celor aflați la priveghi, el a cotrobăit prin lucrurile femeii, a pus mâna pe o mașină de scris și pe câteva obiecte cu valoare ornamentală, le-a aruncat în propria mașină și a plecat.

Un comportament odios și repetitiv ca acesta nu prea avea cum să scape la nesfârșit atenției celor din jur. Inevitabil, vestea despre conduita incorectă a lui Adams a ajuns la urechile polițiștilor de la secția locală. Sarcina de a investiga cazul i-a revenit lui Brynley Pugh, inspector detectiv. Ceea ce a aflat l-a tulburat și întristat pe acesta. Dacă măcar jumătate din povestirile auzite erau adevărate, atunci dr. John Bodkin Adams nu era doar un pungaș fără rușine, ci, foarte probabil, cel mai mare criminal din istoria Angliei. Pugh s-a mișcat cu precauție, analizând documente mai vechi, care mergeau cu câțiva ani în urmă. Pe măsură ce povestea dezagreabilă se dezvăluia în fața ochilor săi, unul dintre zvonuri continua să iasă în evidență. Acesta avea legătură cu un cuplu, cei doi soți murind împreună în timp ce se aflau în îngrijirea lui Adams. Pugh a decis să investigheze situația mai îndeaproape...

În 1950, o doamnă pe nume Tomlinson a devenit pacienta lui Adams, după moartea subită a soțului ei. Aflată încă pe la vreo 40 de ani, ea a suportat cu greu durerea, devenind, conform spuselor lui Adams, depresivă și nutrind gânduri de sinucidere. Sub tratamentul lui, ea a înregistrat progrese impresionante. Adams a introdus-o în propriul cerc de prieteni, printre care se număra Jack Hullett, un văduv mai în vârstă decât ea, care își pierduse recent soția. Adams i-a adus împreună pe doamna Tomlinson și pe Hullett și, ulterior, cei doi s-au căsătorit. În ciuda diferenței de vârstă de douăzeci de ani, ei au avut o căsnicie fericită. Ambii au continuat să primească tratament administrat de Adams. El îi descria ca fiind foarte nervoși, așa că, în mare măsură, medicația prescrisă de el consta în sedative.

În noiembrie 1955, Hullett s-a internat în spital pentru o operație dificilă. De Crăciun, el s-a simțit suficient de bine pentru a se întoarce acasă și a fost îngrijit acolo de o asistentă medicală, sub îndrumarea lui Adams. Pe 13 martie 1956, Hullett și soția sa, împreună cu infirmiera, au mers într-un pub local pentru a bea ceva. Toți trei s-au întors acasă pentru a lua cina. Mai târziu, Hullett s-a plâns că „nu poate să respire". De vreme ce acest lucru se întâmpla adesea

după perioadele de efort, infirmiera nu a fost prea îngrijorată, dar s-a gândit că era mai bine să îi telefoneze lui Adams. El a sosit la ora 20:30 seara. Mai întâi, l-a examinat pe Hullett, care spunea că suferă de o „durere groaznică de cap", după care l-a ajutat să urce la etaj, în dormitorul său. Când infirmiera s-a întors la îndatoririle ei, l-a găsit pe Hullett „prăbuşit pe un scaun", dar l-a auzit spunându-i lui Adams că se simte bine. Adams a instruit-o pe infirmieră cu privire la starea pacientului, apoi a plecat după medicamente. S-a întors la 22:30 în aceeaşi seară. Hullett, acum aşezat în pat, era încă treaz. Adams i-a administrat o injecţie cu morfină şi Hullett a adormit. Cu pacientul odihnindu-se liniştit, Adams a plecat.

La ora 6 dimineaţa, Hullett s-a trezit, a întrebat cât e ceasul, i-a spus infirmierei că nu doreşte nimic şi a adormit din nou. După jumătate de oră a murit. Adams a fost chemat şi a stabilit că ceea ce provocase moartea fusese o hemoragie cerebrală însoţită de tromboză coronariană.

Jack Hullett a murit bogat, lăsând în urma sa 94 644 de lire sterline. În afară de câteva clauze testamentare nesemnificative, printre care era şi cea care prevedea suma de 500 de lire pentru Adams, restul i-a revenit văduvei. Conform tendinţei sale de a urgenta formalităţile funerare, Adams a omis să pomenească de cele 500 de lire, când a semnat formularul de incinerare. Acest lucru nu era doar lipsit de etică, ci şi ilegal. Conform legii britanice, niciun medic nu are voie să semneze un ordin de incinerare, dacă are un interes financiar în moartea persoanei de-cedate. De-a lungul anilor, aceasta a fost o prevedere legală pe care Adams a încălcat-o în mod repetat.

Ulterior, Adams a continuat să o îngrijească pe doamna Hullett. Rămasă văduvă pentru a doua oară în decurs de doar câţiva ani, depresia ei s-a adâncit. Adams i-a recomandat să consulte un psihiatru. Atunci când ea a refuzat, el i-a crescut medicaţia la două tablete de barbiturat de sodiu pe zi.

Luna iulie a anului 1956 a fost una foarte agitată pentru doamna Hullett. Pe data de 12, ea şi-a refăcut testamentul, prin intermediul avocaţilor. Acesta stabilea că întreaga avere, în valoare netă de 137 302 de lire sterline, va rămâne familiei, în afara bunurilor prevăzute în şase clauze specifice, dintre care una se referea la un Rolls Royce lăsat lui Adams.

Totodată, ea s-a ocupat de o altă problemă rămasă nerezolvată. Aparent, soţul ei îi promisese lui Adams o maşină, însă neglijase să menţioneze acest lucru în testamentul său. În locul maşinii, doamna Hullett i-a oferit lui Adams contravaloarea în bani. Acesta a acceptat. În ziua de marţi, 17 iulie, ea a semnat un cec în valoare de 1 000 de lire sterline, pe numele lui Adams. În ziua următoare, Adams a depus cecul la bancă şi a întrebat când putea fi încasat. Casierul i-a spus că pe data de 21. Adams a întrebat dacă nu putea fi încasat mai devreme. „Doar dacă acest lucru este solicitat în mod special", i-a răspuns casierul. Adams a cerut să se procedeze în acest fel, iar cecul a fost încasat pe 19 iulie.

Chiar în seara respectivă, doamna Hullett a mers devreme la culcare, plângându-se de o durere de cap. La ora 22:00, a înghiţit o supradoză de barbiturice — 115 mg — şi a intrat în comă.

În dimineaţa următoare, la ora 8, menajera i-a dus doamnei Hullett suc de portocale. Stăpâna ei nu s-a mişcat. După o oră, menajera s-a întors cu micul dejun. Doamna Hullett încă nu se mişcase. Când Adams a venit la ora lui obişnuită de vizită, el a deschis fugar uşa dormitorului, i-a ascultat respiraţia, a declarat că totul e în regulă şi nu a deranjat-o. La 12:15, menajera a intrat în dormitor şi a tras draperiile, deşi doamna Hullett continua să doarmă. Până la ora 15:00, menajera a devenit suficient de neliniştită încât să îl sune pe Adams la cabinetul său. Adams, care era în mijlocul unei întâlniri, a primit mesajul şi i-a spus secretarei să îl trimită pe partenerul său, dr. Harris, anunţând că urma să vină şi el imediat ce se întorcea colegul său.

Harris a ajuns la 15:30 şi a găsit-o pe doamna Hullett în stare de comă. Auzind că aceasta se plânsese de dureri de cap şi de o oarecare ameţeală, el diagnosticat o posibilă hemoragie cerebrală. Însă exista un aspect care îl nelămurea. Potrivit declaraţiilor menajerei, Adams îi dăduse doamnei Hullett somnifere în fiecare seară. Cu toate acestea, Harris nu reuşea să găsească niciun flacon gol. După ce i-a făcut doamnei Hullett o injecţie, a plecat.

Adams a sosit după o oră şi l-a sunat pe Harris, cerându-i să se întoarcă. Cei doi au discutat apoi despre starea doamnei Hullett. Harris a menţionat o posibilă supradoză de medicamente. Adams şi-a clătinat capul rotund şi chel — nu, nu era posibil. A înlăturat totodată şi sugestia lui Harris de a cere o a doua opinie medicală. Cu toate acestea, a doua zi, Adams a sunat un consultant, pe dr. Shera, şi

l-a rugat să efectueze diferite teste. Shera a întrebat dacă pacientei îi fuseseră administrate barbiturice. Adams a răspuns afirmativ şi a semnat o cerere de analiză a urinei, în scopul de a detecta excesul de barbiturice.

Sâmbătă după-amiază, Adams a mers la spitalul local pentru a obţine o cantitate de megimid, un antidot pentru otrăvirea cu barbiturat. Instrucţiunile farmacistului indicau administrarea a 1,5-2,5 mg la fiecare cinci minute, până la recuperarea completă. Acest lucru însemna, de obicei, o doză totală între 50 şi 100 mg, însă Adams a neglijat citirea instrucţiunilor. În schimb, l-a întrebat pe un doctor din spital care era doza uzuală. Acesta i-a spus să administreze doar 5 mg. Dacă această cantitate nu funcţiona, alte doze suplimentare ar fi fost inutile.

Timp de două zile, Adams a stat alături de pacienta sa, sculându-se în miez de noapte pentru a-i administra doamnei Hulett nenumărate injecţii. În ciuda intervenţiilor sale, ea a murit luni dimineaţa, pe 23 iulie. În această conjunctură, graba anterioară a lui Adams la bancă dobândeşte o semnificaţie nouă şi înfiorătoare.

În mod normal, cecul pe care îl prezentase el la bancă ar fi fost încasat pe 21 iulie. Dacă Adams ar fi ştiut sau măcar bănuit, în ziua de 18, că doamna Hullett era pe cale să aibă o tentativă de suicid (şi dacă i-ar fi oferit mijloacele prin care să-şi pună în practică această intenţie), atunci trebuie să fi conştientizat posibilitatea ca ea să moară până pe data de 21 — caz în care cecul nu ar mai fi fost încasat deloc. Cerând însă ca banii să-i fie viraţi în avans, el se asigura că suma ajungea fără probleme în contul său. Apoi putea să se întâmple orice. Acest incident a fost doar unul dintr-o serie întreagă de incompatibilităţi care indicau că ceva era putred în legătură cu moartea doamnei Hullett. Mai apăruseră deja şi alte aspecte bizare.

În timp ce pacienta era în comă, Harris i-a spus lui Adams că, în caz de deces, era necesar un examen post-mortem amănunţit. Adams s-a făcut alb la faţă şi a întrebat dacă acest lucru putea fi făcut în particular. Duminică dimineaţa, devreme, el l-a sunat pe medicul legist pentru a-i pune întrebări. Medicul legist, uimit că pacienta la care se referea Adams nici măcar nu murise, i-a răspuns direct lui Adams că o astfel de cerere era nu doar insensibilă, ci şi prematură. După deces, a adăugat el, poate fi făcută cererea standard. După care a închis. Adams, conştientizând probabil natura precară a poziţiei sale, a conceput

apoi o scrisoare ciudată către el însuşi, ca şi cum ar fi venit din partea lui Harris. Nearătând câtuşi de puţin a raport medical formal, documentul descria mai degrabă cine ce spusese şi cui. Semăna vizibil cu o încercare disperată de a-şi acoperi urmele. În cuprins, se accentua maniera strictă în care el îi prescrisese barbiturice doamnei Hullett: „Ea nu putea ascunde, în niciun caz, vreo cantitate din aceste medicamente."

În ziua respectivă, medicul legist, după ce s-a consultat cu şeful poliţiei, a deschis o anchetă. S-a stabilit aşteptarea rezultatelor autopsiei. O declaraţie a acestei dispoziţii, comunicată presei locale, a ajuns şi pe Fleet Street. În ziua următoare, un val de reporteri a luat cu asalt localitatea Eastbourne, iar când procesul a intrat pe rol, pe 21 august, nu mai era niciun cetăţean britanic care să nu fi auzit de dr. John Bodkin Adams.

În cadrul audierilor, medicul legist a pus o serie de întrebări. Cunoscând tendinţele sinucigaşe ale doamnei Hullett, l-a întrebat el pe Adams, ce măsuri de precauţie fuseseră luate? Adams a răspuns că el i-a administrat personal doar două tablete pe zi, totalizând 15 mg. Dar medicul legist a făcut presiuni. Ştia, oare, Adams că 50 mg de barbiturat de sodiu luat într-o singură doză poate fi fatal? Adams a spus că ştia. Atunci, a întrebat medicul legist, cum a reuşit doamna Hullet să facă rost de cele 115 mg care au ucis-o, adică de echivalentul a opt zile de doză normală?

Adams avea obiceiul ca, de fiecare dată când îi era adresată o întrebare dificilă, să-şi dea ochii peste cap, astfel încât i se vedea albul ochilor. Aceasta a fost o astfel de ocazie. A început să se bâlbâie, afirmând că Jack Hullett luase şi el barbiturice şi că, după moartea lui, nu fuseseră luate măsuri de îndepărtare a dozelor rămase. Poate că doamna Hullett păstrase acele tablete?

O altă posibilitate a apărut atunci când Adams a recunoscut că, înainte de a pleca în vacanţă în luna iunie, el îi dăduse doamnei Hullett treizeci şi şase de tablete, menite să acopere necesarul pe durata absenţei lui. Totuşi, întrebat despre reacţia sa la vestea de pe 20 iulie, că doamna Hullett era grav bolnavă, Adams a susţinut că perspectiva otrăvirii cu barbiturat nu i-a trecut deloc prin minte: „Credeam că ţin medicaţia sub un control strict."

După aprecierile tuturor, apărarea lui Adams fusese slabă. Făcea impresia fie a unui doctor de o neglijenţă criminală, fie a unuia cu intenţii criminale. Cu toate acestea, spre surpriza spectatorilor la

proces, juriul a dat verdictul de suicid. Acest lucru nu i-a oprit pe reporteri să dea frâu liber speculațiilor. Titlurile din presă clamau faptul că detectivii de la Scotland Yard investigau o posibilă otrăvire în masă a victimelor bogate din Eastbourne, pe durata ultimilor douăzeci de ani — numărul lor urcând până la patru sute!

O publicitate atât de ostilă și simpla menționare a prezenței Scotland Yard-ului ar fi copleșit orice om. Însă dr. Adams s-a ținut tare. La o zi după anchetă, Percy Hoskins, reporter de investigație al publicației *Daily Express* și singurul aliat de pe Fleet Street al lui Adams, a călătorit cu trenul din Eastbourne la Londra, împreună cu doctorul. Și a constatat că Adams nu era prea îngrijorat, avertismentele sale cum că pe doctor îl păștea un pericol iminent neimpresionându-l prea mult pe acesta.

Cei doi detectivi de la Scotland Yard însărcinați cu investigarea lui Adams erau superintendentul Herbert Hannam și sergentul Charles Hewitt. Deși se confrunta cu o sarcină extrem de dificilă, Hannam era genul de om foarte încrezător. Slăbiciunea pentru costume scumpe și trabucuri îi adusese porecla de „contele". Spre deosebire de alți polițiști, el se simțea în largul său în fața presei, iar reporterii îi făceau curte asiduu. Hannam era sigur că putea dovedi vinovăția doctorului John Bodkin Adams. Tot ceea ce îi trebuia era o muncă de detectiv cum scrie la carte.

Foarte mulți asistenți judiciari au început să caute prin documentele oficiale de la Somerset House. A fost o muncă intensă și laborioasă, dar care a dat roade, întrucât aceștia au descoperit un lucru uimitor: Adams fusese legatar în nu mai puțin de 132 de testamente! Mai mult, un număr disproporționat de mare de pacienți decedați fuseseră incinerați. În ansamblu, acest aspect constituia un motiv serios de suspiciune, dar, sub legea britanică, nu era de prea mare ajutor. Politica oficială în acea perioadă interzicea acuzațiile de crimă multiplă. Motivația era aceea că orice individ acuzat de crimă ar trebui să aibă dreptul de a se apăra pe rând, împotriva unui singur cap de acuzare o dată. Sarcina lui Hannam era să descopere exact acuzația potrivită.

Fără mustrări de conștiință, Hannam a filtrat zvonurile și mărturiile indirecte, până când a rămas cu o duzină de piste. Pe 1 octombrie 1956, el și doctorul au avut prima întâlnire, chiar în timp ce Adams își

parca maşina în garaj. Întrevederea a început ca într-o clasică povestire cu detectivi, cu Hannam apărând din negura nopţii şi întrebând politicos: „Bună seara, doctore. Ai avut parte de o vacanţă plăcută în Scoţia?"

Pentru moment, Adams l-a măsurat din ochi pe ofiţerul de poliţie înalt şi elegant. Trebuie să se fi aşteptat la o asemenea vizită, însă îşi ascundea bine emoţiile. Cei doi bărbaţi au făcut cunoştinţă unul cu altul şi duelul a început. Adams, un vorbăreţ compulsiv, a trăncănit întruna. După ce şi-a povestit aventura la vânătoare în Scoţia, el a continuat, fără să facă pauză, cu o descriere generală a vieţii sale, una care punea un accent puternic pe angajamentul său religios, declarând că mâna lui Dumnezeu îl călăuzise în Eastbourne.

Hannam a adus în în discuţie zvonurile care circulau prin tot oraşul. Iar Adams şi-a dat ochii peste cap, oftând: „Cred că acesta e planul lui Dumnezeu, care vrea să mă înveţe o nouă lecţie, a spus el. I-am promis lui Dumnezeu că voi avea grijă de compatrioţii mei săraci, că zi şi noapte voi veghea asupra lor... Cred că asta îi face pe oameni să mă invidieze."

Dar ce era cu toate acele moşteniri?

„Multe dintre ele mi-au fost acordate în locul taxelor de consultaţie. Nu vreau bani, a afirmat el cu dispreţ. La ce mi-ar folosi? Am plătit un impozit enorm anul trecut — 1 100 de lire sterline."

Interogat în legătură cu un cufăr cu argint pe care îl deţinuse doamna Hullett, Adams a spus: „Doamna Hullett mi-a fost o pacientă foarte dragă. A insistat cu multă vreme înainte de a muri că vrea să accept acel cufăr ca amintire de la ea... Ştiam că mi-l va lăsa moştenire, împreună cu Rolls Royce-ul ei."

Conversaţia s-a îndreptat apoi către Jack Hullett şi moştenirea de 500 de lire. „Nu e niciun mister în privinţa asta, a declarat Adams. Mi-a spus cu multă vreme înainte să moară că mi-a lăsat bani prin testament. Şi chiar mă aşteptam la mai mulţi decât au fost în realitate... Ţin la un singur lucru în viaţă (şi Dumnezeu mi-e martor): să alin durerea şi să-i ajut pe aceşti oameni dragi să trăiască foarte mulţi ani." Încercând să se eschiveze de la întrebările cu privire la procedura incorectă de incinerare a lui Hullett, Adams a spus cu amabilitate: „Ah, lucrul ăsta nu a fost făcut în mod ascuns sau viclean... Dar vrem întotdeauna ca incinerarea să se desfăşoare fără incidente pentru rudele apropiate. Dacă spuneam că ştiu despre banii care îmi reveneau prin testament, rudele ar fi putut să devină suspicioase, iar eu

prefer ca incinerările şi înmormântările să se deruleze fără probleme. Nu a fost nimic cu adevărat suspect. Nu a fost nicio înşelătorie."

Hannam a urcat în maşină şi a plecat, exasperat şi scârbit de cuvântarea evlavioasă a lui Adams. Era ferm convins că tocmai stătuse de vorbă cu un criminal.

Pe 24 noiembrie, Hannam s-a întors înarmat cu un mandat de percheziţie, eliberat sub incidenţa legii Dangerous Drugs Act (Legea Medicamentelor Periculoase). Până în acel moment, cazul dobândise o notorietate naţională. Ziariştii britanici intraseră acum în competiţie cu colegii lor de breaslă din Statele Unite şi din Europa. Deoarece îşi instalaseră taberele în jurul casei Kent Lodge, ei produceau o asemenea agitaţie, încât Hannam a cerut să fie lăsate storurile la ferestre. Dar acest lucru nu a făcut decât să intensifice speculaţiile jurnalistice. Totuşi, chiar de la început, Hannam a ţinut presa neobişnuit de bine informată, în speranţa că prezenţa neobosită a jurnaliştilor îl va determina pe doctor să cedeze nervos.

Adams s-a ridicat şi el la înălţimea solicitării psihice. I-a spus lui Hannam: „Nici nu poate fi vorba de vreo declaraţie din partea mea, deoarece mi s-a spus să nu fac niciuna."

După care a început să trăncăne fără oprire, despre vrute şi nevrute.

Întrebat despre posesia de morfină şi heroină, el a spus: „Nu veţi găsi aşa ceva la mine... Le utilizez foarte, foarte rar." Hannam a cerut să vadă registrul medicamentelor, adică documentul în care se înscriu substanţele prescrise pentru tratament (şi pe care se presupune că trebuie să îl ţină un doctor). Dintr-un asemenea act reies achiziţiile făcute pentru orice medicament periculos. Adams a făcut pe neştiutorul: „Nu am habar la ce vă referiţi. Nu ţin niciun registru."

Hannam a insistat, totuşi, să vadă nişte reţete — scrise pentru o altă pacientă, doamna Edith Morrell, care murise cu câţiva ani în urmă. „A mai rămas vreo tabletă, în momentul morţii ei?"

„Nu, niciuna. Toate i-au fost administrate pacientei."

„Doctore, i-aţi prescris şaptezeci şi cinci de tablete de heroină, cu câteva zile înainte să moară."

„Sărmana femeie, era într-o agonie îngrozitoare. A fost utilizată întreaga doză, i-am administrat tabletele eu însumi... Credeţi că a fost prea mult?"

Hannam a replicat cu răceală că nu ţinea de el să facă o astfel de evaluare şi le-a ordonat agenţilor care îl însoţeau să înceapă percheziţia

cabinetului. Adams a rămas în încăpere, în timp ce ei s-au pus pe treabă. Pe măsură ce căutarea se apropia de dulapurile așezate de-o parte și de alta a șemineului, el devenea tot mai agitat. În timp ce agenții scotoceau într-unul dintre dulapuri, el s-a strecurat spre celălalt și a descuiat cu o cheie un sertar, din care a scos două obiecte. Hannam l-a observat.

„Ce ați luat din acel sertar, doctore?"

„Nimic, doar l-am deschis pentru voi."

„Ați pus ceva în buzunar."

„Nu, nu am pus nimic."

„Arătați-mi, doctore!"

Supus, Adams a scos din buzunar două flacoane de morfină. Hannam a spus: „Doctore, te rog, nu face lucruri necugetate. E împotriva propriilor tale interese."

„Știu că e o prostie. Dar nu am vrut să le găsiți acolo."

După două zile, Adams a fost arestat și adus în fața magistraților, fiind acuzat de treisprezece infracțiuni minore, legate de întrebuințarea eronată a medicamentelor periculoase și de încălcarea Legii Incinerării din 1902. Acuzațiile erau mai mult formale. Principalul obiectiv era confiscarea pașaportului lui Adams — poliția nu voia ca el să fugă din țară.

Sarcina de a construi o acuzație solidă de crimă împotriva lui Adams a căzut pe umerii lui Hannam și Hewitt, în colaborare cu procurorul general, Reginald Manningham-Buller, și cu procurorul-șef, Sir Edwin Matthews. Cazul pe care Hannam l-a considerat a fi cel mai bine documentat a fost cel al Clarei Neil-Miller. O altă pacientă a azilului în care fusese internată și domnișoara Neil-Miller declarase următoarele:

> Dr. Adams a fost chemat într-o noapte, în februarie 1954. Ea [domnișoara Neil-Miller] avea o răceală sau o gripă severă. Doctorul a rămas în dormitorul ei aproape patruzeci și cinci de minute, înainte de a pleca. Ceva mai târziu, îngrijorată că nu se auzea niciun zgomot din camera ei, am deschis ușa și am rămas îngrozită de ceea ce am văzut. Era o noapte foarte geroasă de iarnă, dar așternuturile fuseseră trase într-o parte și atârnau de rama pa-tului. Cămașa ei de

noapte fusese ridicată pe corp, până la gât. Şi toate ferestrele dormitorului fuseseră larg dechise. Un vânt rece bătea prin întreaga cameră. Aşa o lăsase doctorul.

În ziua următoare, Clara Neil-Miller a murit, lăsându-i lui Adams 5 000 de lire sterline, prin testament. În plus, ea îl plătise recent, prin intermediul a două cecuri, în valoare de 500 şi respectiv 300 de lire — pentru motive necunoscute. După ce a vorbit cu proprietara azilului, doamna Elizabeth Sharp (care era foarte familiarizată cu practicile medicale ale lui Adams), Hannam devenise încrezător în faptul că aceasta urma să mărturisească totul. Însă Matthews şi Manningham-Buller au ezitat să înceapă procedurile, iar când detectivul s-a întors în Eastbourne ca să reia investigaţia, doamna Sharp era deja moartă şi incinerată. Foarte convenabil, a gândit Hannam. Foarte convenabil!

Frustraţi, dar nu învinşi, Hannam şi Hewitt s-au întâlnit cu Manningham-Buller în Camera Comunelor. Spre exasperarea lor, acesta le-a ordonat să înceapă investigarea cazului Edith Morrell. Dar ei au susţinut că un caz mai solid împotriva lui Adams ar fi putut fi cel al soţilor Hullett. Însă procurorul general era un bărbat care nu se răzgândea cu uşurinţă, odată ce lua o decizie. Nu îşi câştigase fără motiv porecla de Reginald „Tiranul". Morrell rămânea bătut în cuie. Aşa că Hannam şi Hewitt au plecat de la întâlnire prost dispuşi şi pesimişti.

Pe 19 decembrie, ei s-au dus la Eastbourne şi l-au arestat pe Adams pentru uciderea lui Edith Alice Morrell. Reacţia sa a fost una de uimire: „Crimă? Puteţi demonstra că a fost crimă?"

Hannam i-a răspuns: „Eşti acuzat de uciderea ei."

„Nu cred că puteţi demonstra că a fost vorba de crimă, le-a replicat Adams. Era pe moarte, oricum."

Când secretara i-a adus paltonul, Adams a apucat-o de mână şi i-a spus: „Ne vom reîntâlni în rai."

Din acea zi, John Bodkin Adams a fost dus la închisoarea Brixton, situată în sudul Londrei. Acolo, a petrecut 111 zile ca fiind „deţinutul 7889", până în momentul judecării cazului său la Old Bailey.

În momentul arestării, Adams a fost acuzat de trei crime, comise asupra celor doi soţi Hullett şi a lui Edith Morrell, deşi parchetul intenţiona să se ocupe doar de ultimul caz. Hannam avea însă motive

întemeiate să se simtă nesigur în privința cazului Morrell, întrucât totul se întâmplase cu foarte multă vreme în urmă...

În iunie 1948, Edith Morrell, în vârstă de 79 de ani, văduva bogată a unui om de afaceri din Liverpool, a suferit un atac cerebral care a para-lizat-o. Și-a început apoi convalescența la un sanatoriu din Eastbourne, sub îngrijirea doctorului Adams. Irascibilitatea doamnei Morrell nu era pe placul celorlalți pacienți, așa că puțini au regretat când aceasta a părăsit instituția și s-a mutat într-o casă pe care și-o cumpărase. Având o avere considerabilă, ea își putea permite o armată de infirmiere, care să îi satisfacă orice capriciu. Argățoasă și mereu gata să-i jignească pe alții, Edith Morrell era una dintre acele persoane veșnic nemulțumite, a cărei singură bucurie e să facă viața tuturor celor din jur insuportabilă. Angajații o urau, însă ea îi plătea bine. Cel mai rezistent dintre toți era dr. Adams, mereu amabil. Pe durata întregului an 1950, el a vizitat-o cu regularitate. Tratamentul său era simplu și eficient — îi administra doamnei Morrell destulă heroină și morfină încât să o mențină permanent buimacă. În cele zece luni de dinaintea morții ei, survenită în noiembrie 1950, Adams a prescris rețete de heroină care depășeau doza zilnică recomandată cu 70 de procente.

Dacă doamna Morrell ar fi avut dureri, această supradoză bătătoare la ochi ar fi fost de înțeles, dar în realitate ea nu suferea de niciun disconfort. Așa că autoritățile au considerat că Adams se străduise în mod sistematic să o influențeze pe doamna Morrell, pentru a-și atinge scopurile personale.

Pe 28 aprilie 1949, Adams i-a telefonat avocatului ei, un anume domn Sogno, spunându-i că doamna Morrell era nerăbdătoare să își modifice de urgență prevederile testamentare. În acea zi, domnul Sogno a mers să își vadă clienta, iar aceasta și-a schimbat, într-adevăr, testamentul. În noua versiune, i-a lăsat moștenire lui Adams un mic cufăr din lemn de stejar, ce conținea un serviciu de ceai din argint.

De atunci, trecuse aproape un an. Apoi, în martie 1950, dr. Adams a apărut pe nepusă masă în biroul domnului Sogno. El i-a spus avocatului că doamna Morrell îi promisese mașina ei Rolls Royce și, de asemenea, niște bijuterii, însă uitase să facă o astfel de mențiune în testament. Deși doamna Morrell era grav bolnavă, a spus Adams, ea era în deplinătatea facultăților mentale și se simțea destul de bine pentru a

adăuga un codicil. Precaut, Sogno a amânat să facă modificările în testament. Din cauza valorii bijuteriilor, el a sugerat să se aştepte până la următorul sfârşit de săptămână (când fiul doamnei Morrell urma să vină acasă), înainte de a-i aduce testamentului un astfel de amendament. Adams a avut atunci un acces de furie, insistând ca respectivul codicil să fie inclus imediat şi urlând că, dacă modificările nu aveau să fie agreate de fiu, atunci codicilul avea să fie rupt ulterior.

Edith Morrell pare să fi fost inconsecventă în privinţa testamentului ei. Pe 19 iulie 1950, ea a adăugat un nou codicil, în care se specifica faptul că, dacă se întâmpla ca fiul să moară înaintea ei, atunci întreaga avere urma să fie moştenită de Adams. După doar două săptămâni, ea şi-a modificat din nou testamentul. De această dată, Adams urma să primească doar cufărul cu argint, maşina Rolls Royce şi un dulap din perioada elisabetană. În septembrie, ea a făcut o nouă modificare. Furioasă pentru că Adams plecase în vacanţă şi o lăsase în grija partenerului său, dr. Harris, doamna Morrell a semnat încă un codicil. Prin acesta, ea îi revoca lui Adams toate bunurile oferite anterior. Când doctorul s-a întors din vacanţă, a aflat de schimbări şi s-a străduit să-i reintre rapid în graţii. A reuşit. Pe 23 octombrie, fiul acesteia, Claude, i-a dat înapoi lui Sogno codicilul de revocare rupt în bucăţi. În mod clar, toată lumea credea că Adams fusese din nou inclus în testament. El însuşi a crezut cu siguranţă acest lucru, fără să ştie că, după legea brita-nică, simplul act de distrugere fizică a unui codicil nu duce de drept la anularea acestuia.

Pe 13 noiembrie 1950, Edith Morrell a murit, după ce a primit o doză masivă dintr-un opiaceu, cu efect sedativ şi narcotic. Deşi nu era obligat prin lege să procedeze astfel, Claude Morrell i-a oferit lui Adams maşina Rolls Royce. Adams a crezut mereu că automobilul i-a revenit prin testament. Acum, depindea de justiţie să demonstreze că John Bodkin Adams grăbise execuţia testamentară.

În Anglia, exista de multă vreme tradiţia ca procurorul general să conducă personal orice caz de crimă ce implica folosirea unei otrăvi. Prin preluarea acestei responsabilităţi, Manningham-Buller nu urma doar un precendent. Ca avocat şi politician de carieră, el ştia că obţinerea condamnării lui Adams i-ar fi sporit în mare măsură şansele de a ocupa postul de şef al justiţiei, ce urma să devină în curând disponibil. Corpolent, intimidant şi dogmatic până la obstinaţie,

Manningham-Buller a ales să ignore deficienţele evidente ale cazului Morrell — mai ales aspectul că doamna murise şi fusese incinerată în urmă cu şase ani — în favoarea convingerii că, odată aflat în banca acuzaţilor, Adams se va condamna singur prin propriile declaraţii.

Prin contrast, avocatul ales pentru a-l apăra pe Adams era relativ necunoscut. Geoffrey Lawrence îşi câştigase reputaţia în domeniul civil, fiind respectat ca un examinator periculos de abil, care jongla frecvent cu întrebările. Nu era genul care să plictisească martorii, ci mai degrabă unul care obţinea fără efort răspunsuri din partea lor. Se poate spune că, dacă Manningham-Buller căra ciomagul după el, atunci Lawrence mânuia o floretă foarte ascuţită. Confruntarea promitea să fie una memorabilă.

În plus, era de interes pentru public recenta modificare a legii penale. Homicide Act, din 1957, care categoriza crimele în infracţiuni capitale şi non-capitale, exclusese în mod surprinzător otrăvirea de pe lista crimelor ce primeau pedeapsa capitală. Intrată în vigoare pe 21 martie, la trei zile după începerea procesului lui Adams, legea nu se aplica retroactiv, ceea ce însemna că, dacă Adams era găsit vinovat, el urma să fie condamnat la moarte — deşi pedeapsa ar fi fost aproape sigur comutată. Însă mai exista o prevedere suplimentară. Noua lege aplica pedeapsa cu moartea pentru orice persoană găsită vinovată de crimă în două cazuri distincte. Prin urmare, dacă Adams era găsit vinovat de uciderea doamnei Morrell, el putea fi acuzat ulterior şi de uciderea soţilor Hullett. În acel moment, Manningham-Buller, un ferm apărător al pedepsei capitale, urma să depună, fără îndoială, toate eforturile pentru a pune frânghia în jurul gâtului durduliu al lui Adams.

Hotărârea feroce a lui Manningham-Buller de a obţine condamnarea a devenit cât se poate de clară atunci când a anunţat sec că nicio dovadă legată de cazurile soţilor Hullett nu va fi prezentată pe durata procesului intentat lui Adams pentru uciderea doamnei Morrell. Lawrence s-a înfuriat. El ştia cât de fragile erau acuzaţiile referitoare la soţii Hullett. Acum avea să se confrunte cu un juriu ai cărui membri auziseră că existau şi alte capete de acuzare împotriva acuzatului, dar care nu puteau afla cât de superficiale ar fi fost acele acuzaţii. Se putea spune că primise o lovitură sub centură.

Când a început procesul, Manningham-Buller a debutat (cum s-ar zice în argoul juridic) „în forţă". În linii mari, el a descris imaginea

lugubră a unei persoane diabolice, care a recunoscut că a distribuit cantităţi masive dintr-un medicament periculos unei paciente în vârstă şi care a urmărit profitul financiar de pe urma morţii acesteia. A promis în faţa curţii că va chema în boxa martorilor infirmiere şi doctori, ale căror mărturii nu puteau duce decât la o singură concluzie: aceea că dr. Adams a ucis-o intenţionat pe Edith Morrell, ca să profite de pe urma morţii ei.

Mai întâi au apărut infirmierele, în număr de patru. Asistenta Stronach a fost prima, povestind cum, în urmă cu şase ani, îl văzuse pe dr. Adams administrându-i doamnei Hullett medicamente, deşi aceasta era în stare comatoasă. Stronach era fermă: doctorul administrase în mod repetat medicamente unei femei care era „semiconştientă şi incoerentă".

Lawrence şi-a început interogarea într-o manieră blândă, invocând trecerea timpului, însă Stronach susţinea cu tărie că amintirile ei în acea privinţă erau cât se poate de limpezi. Ea a recunoscut, totuşi, că fuseseră ţinute fişe la zi cu întregul tratament, cu vizitele doctorilor şi medicamentele prescrise. Din păcate, acele înregistrări fuseseră păstrate doar doi ani de zile.

„Dacă, a oftat Lawrence, am fi avut acum acele rapoarte, am fi fost în măsură să vedem adevărul cu privire la ceea ce s-a întâmplat exact, la orice oră din zi şi din noapte."

Stronach, care era ofensată de faptul că memoria îi fusese pusă la îndoială, a devenit sfidătoare. „Da, a cedat ea nervos. Însă aveţi în schimb cuvântul nostru."

Punct în care Lawrence a întins mâna şi a luat un obiect de pe biroul său, după care i l-a înmânat martorei. „Vreau să vă uitaţi la această carte, vă rog."

Stronach s-a albit la faţă. Cu o mână tremurândă, ea a luat cartea — însuşi registrul despre care Lawrence vorbise mai înainte. În sală s-a auzit un murmur. Echipa lui Lawrence găsise, pe fundul unui sertar din cabinetul lui Adams, ceea ce Scotland Yard-ul nu reuşise. Acesta a fost primul din cele câteva momente de pe parcursul procesului, în care a părut că acuzarea îşi pregătise cazul în grabă, incomplet.

Registrul la zi contrazicea, practic, tot ceea ce susţinuse Stronach. Departe de a fi „seminconştientă şi incoerentă", doamna Hullett era descrisă ca fiind „lucidă, fără stări de confuzie şi cu un apetit sănătos".

„Nu asta e ceea ce aţi scris la vremea respectivă?"

„Nu am nimic de spus", a murmurat Stronach.
„Poftim?"
„Nu am nimic de spus."
„Nu aveţi nimic de spus?"
„Nu."

Stronach a ieşit abătută din boxa martorilor, cu credibilitatea compromisă, fiind apoi înlocuită de sora Mason-Ellis. Şi aceasta a fost luată la întrebări de Lawrence, până când a fost salvată de pauza impusă de ora târzie a serii.

De obicei, pauza e un avantaj pentru martorii aflaţi în cumpănă. Ei au timp să îşi adune gândurile şi, uneori, să se pregătească mai bine pentru măcelul următor — însă nu la fel s-a întâmplat şi de această dată. Când sora Mason-Ellis şi-a reluat mărturia în dimineaţa următoare, Lawrence a vrut să ştie dacă ea şi celelalte două infirmiere, printre care şi Stronach, discutaseră cazul peste noapte. Cum ajunsese Lawrence în posesia acestei informaţii a rămas un mister ani de zile. Totuşi, se pare că un pasager, care călătorise în seara precedentă înapoi spre Eastbourne cu acelaşi tren în care se aflaseră cele trei infirmiere, le auzise fără să vrea discutând despre caz. În dimineaţa următoare, el le-a văzut din nou, de această dată pe platforma gării din Eastbourne, aşteptând trenul spre Londra, şi a auzit foarte clar remarca uneia dintre infirmiere: „Să nu spui asta, pentru că o să-mi faci probleme!" Intrigat de acest comportament suspect, pasagerul indiscret l-a contactat pe Lawrence.

Ruşinată, sora a recunoscut că era adevărat. Întrebată ce anume fu-sese rugată să nu spună în acea dimineaţă, ea a răspuns afectată: „Chiar nu-mi amintesc, pentru că nu prea mă interesa, dacă pot spune aşa."

Lawrence a atacat: „Dar eu nu vă rog să vă amintiţi ceva ce s-a întâmplat acum şase ani, aşa cum a făcut ieri procurorul general."

A fost lovitura de graţie. Sora s-a clătinat sub bombardamentul lui Lawrence. A reieşit că doar o parte din medicamentele prescrise fuseseră efectiv administrate şi nimic din ceea ce spuseseră infirmierele nu se potrivea cu menţiunile din registru. Victoria lui Lawrence a fost atât de covârşitoare în această privinţă, încât mulţi s-au aşteptat la retragerea acuzaţiilor. Însă Manningham-Buller a mers înainte, convins că, imediat ce îl va avea pe Adams în boxa martorilor, binecunoscuta

limbă slobodă a doctorului îl va duce singură către ştreang. De asemenea, acuzarea avea pregătiţi doi dintre cei mai eminenţi medici ai naţiunii, cu experienţă în domeniul opiaceelor. Juriul avea să le acorde atenţie, în mod sigur.

Dr. Arthur Douthwaite avea biroul în Harley Street şi emana un aer ştiinţific şi sigur de sine. Reţetele prescrise de Adams pentru doamna Morrell, a spus el, se pretau la o singură interpretare: pe 8 noiembrie 1950, Adams şi-a clarificat intenţia „de a pune capăt vieţii pacientei" şi şi-a pus în aplicare această intenţie pe parcursul următoarelor cinci zile. Dar o parte din exagerata încredere în sine a lui Douthwaite a început să pălească, atunci când Lawrence l-a făcut să recunoască fără tragere de inimă că, da, un alt doctor ar putea să studieze aceleaşi date şi să ajungă la o concluzie total diferită. Cu cât Douthwaite a rămas mai mult în boxa martorilor, cu atât şi-a schimbat mărturia. Când Lawrence a expus fără milă aceste inconsecvenţe, Douthwaite, din ce în ce mai vizibil zdruncinat, a recunoscut că mărturia sa iniţială fusese greşită. Ajunsese în final să presupună că Adams a încercat să comită crima încă din 1 noiembrie! Realizase această întoarcere cu 180 de grade, proclamând că niciun om aflat în dezacord cu el nu putea susţine sincer o opinie contrară, aşa că ar fi fost, prin urmare, un mincinos. A avut o conduită prostească. Se presupune că experţii aduşi ca martori într-un proces trebuie să fie fermi şi exacţi în declaraţiile lor. Douthwaite nu fusese nici una, nici alta. Pe ansamblu, a lăsat impresia unui om pompos, rigid şi complet neglijent.

A fost urmat de dr. Michael Ashby. După înfrângerea zdrobitoare a colegului său, Ashby nu a mai părut să aibă vreo opinie — în nicio privinţă. Circumspect, atunci când ar fi trebuit să fie sigur, el a refuzat să se lanseze în declaraţii ferme, într-o direcţie sau alta.

Spre finalul procesului, Manningham-Buller trebuie să fi evaluat deja dezastrul din jur şi să se fi chircit umil în banca sa. Văzuse deja cum cazul său fragil documentat fusese complet nimicit. Ştiindu-şi cariera în primejdie, toate speranţele sale se mai legau acum doar de posibila crucificare a lui Adams, atunci când acesta avea să urce în boxa martorilor. Şi, pentru că acuzatul este mereu prima persoană chemată în boxa martorilor de către apărare, toată lumea din sală aştepta cu sufletul la gură confruntarea iminentă.

Dar Lawrence s-a ridicat în picioare şi a spus: „Îl chem pe dr. Harman."

S-a dezlănțuit iadul. Reporterii s-au bulucit către ieșire. De necrezut! John Bodkin Adams nu depunea mărturie pentru el însuși! Dintr-o singură mișcare, Lawrence trăsese prețul de sub picioarele procurorului.

Manningham-Buller a rămas ca lovit de trăsnet. Luni de zile așteptase el acest moment — șansa de a-l dezvălui lumii pe Adams ca pe un ucigaș crud și hrăpăreț. Iar acum acea oportunitate îi era refuzată. Fundamentarea cazului de către echipa acuzării fusese atât de slabă, încât Adams nici măcar nu fusese nevoit să lupte personal pentru viața sa.

Dar Lawrence nu era nechibzuit. Știa că singura modalitate prin care putea să piardă acest caz era situația în care Adams spunea ceva necugetat, în boxa martorilor. Era mult mai bine să își asume riscul unei imagini nefavorabile (pe care juriul și-o formează despre orice acuzat care nu se confruntă cu acuzatorii săi) decât să îl lase pe Adams să distrugă totul cu vreo câteva fraze nesăbuite.

Mărturia oferită de dr. Harman a contrazis în mod direct cele spuse de doctorii aduși de acuzare și, curând, cazul a ajuns să fie reevaluat de judecător. Adresându-se membrilor juriului, judecătorul Devlin a accentuat ideea că aceștia trebuiau să ignore faptul că Adams alesese să nu depună mărturie. Era dreptul lui prin lege, un drept care trebuia ferm respectat. Ținea de responsabilitatea acuzării să dovedească vinovăția acuzatului dincolo de orice îndoială rezonabilă, iar Devlin a dat clar de înțeles că, după părerea lui, acuzarea se îndepărtase mult de acest obiectiv. Juriul a fost de acord. După mai puțin de o oră de deliberări, membrii săi au revenit cu verdictul de nevinovăție.

Atât de completă a fost înfrângerea, încât Manningham-Buller a spus că acuzarea nu va mai continua procedurile pentru celelalte două acuzații de crimă. John Bodkin Adams era liber.

Adams și-a vândut imediat povestea ziarului *Daily Express*, singura publicație care a rămas constant de partea sa. Cei de acolo i-au plătit 10 000 de lire sterline pentru acest privilegiu. Din câte se pare, această sumă a acoperit cheltuielile de judecată ale lui Adams. Dar nu scăpase încă de toate acuzațiile. Mai rămăseseră încălcările aduse legii medicamentelor periculoase. Adams a pledat vinovat și a fost amendat cu

2 400 de lire sterline. În noiembrie 1957, el a fost eliminat din registrul medical.

După patru ani, și-a reprimit dreptul de practică medicală, deși capacitatea de a prescrie medicamente periculoase a rămas suspendată. Mulți dintre pacienții săi i-au rămas fideli; unii dintre ei au continuat să îl includă în testamentele lor. În același an, Adams a câștigat câteva procese de calomnie împotriva ziarelor care îi defăimaseră numele și a primit drept compensație câteva mii de lire sterline neimpozabile. Mai apoi, Adams a urmărit presa cu ochi vigilenți. Chiar și în 1969, când numele său a apărut în glumă într-un articol, fără legătură cu procesul său, el a dat publicația în judecată și a obținut încă 500 de lire.

Adams a rămas în Eastbourne și a devenit membrul fondator al filialei de sud-est a Clay Pigeon Shooting Association. În cele din urmă, a fost numit vicepreședinte onorific al respectivei instituții, un titlu acordat pe viață. Calitățile lui de vânător l-au adus în competiții desfășurate la Oslo, Monte Carlo și Lisabona. Și-a petrecut mare parte din ultimii ani evitând presa și ducând un trai liniștit, fără să mai provoace vreun scandal mediatic. După o cădere, s-a îmbolnăvit de pneumonie și a murit pe 4 iulie 1983, la vârsta de 84 de ani. Dar toți acei ani de zgârcenie și economisire au dat roade. Cel mai cunoscut vânător de moșteniri a lăsat în urma sa nu mai puțin de 402 970 de lire sterline. Prin testament, le-a oferit acești bani celor care i-au fost alături pe durata procesului.

A fost Adams un criminal cu sânge rece, care a ucis pentru bani? Sau, cum spunea el însuși, nu a făcut decât „să ușureze trecerea"? Nimeni nu va ști niciodată cu siguranță. Majoritatea celor care l-au întâlnit, inclusiv avocatul care l-a apărat, au fost scârbiți de flecăreala și lăcomia lui. Nu le-a fost greu să creadă că era capabil de crimă. Însă puțini ar putea nega că, după legile vremii, a fost achitat pe bună dreptate.

În prezent, probabil că el nu s-ar mai fi descurcat atât de bine. Reticența justiției față de acuzările multiple de crimă s-a diminuat, iar juriul nu ar mai putea digera prea multe astfel de coincidențe. Cei de la Scotland Yard au rămas convinși că Adams a otrăvit cel puțin doi-sprezece pacienți, în scopul de a obține avantaje materiale. Dacă membrii juriului ar fi auzit toate dovezile adunate, poate că decizia ar fi fost diferită — mai apropiată de cea a unei femei, care, exact înainte

de proces, le spunea celorlalte cliente dintr-un elegant salon de coafură din Londra, în timp ce își tundea părul: „Adams e vinovat cu siguranță — dar soțul meu îl va scoate basma curată." Astfel a vorbit doamna Lawrence, soția avocatului lui Adams, Geoffrey Lawrence. Cuvinte profetice și, probabil, adevărate.

8
Și vremea e ca să ucizi

Printre pasionații proceselor de crimă, cazul Wallace* — cunoscut pentru amănunte precum apelul telefonic derutant, uciderea brutală a soției, alibiul suspect al soțului și eforturile energice ale poliției de a submina cronologia acelui alibi — a devenit unul clasic în criminologia britanică, adică standardul după care sunt judecate acum alte crime misterioase. Mulți îl consideră unic. Puțini știu totuși că, după aproape patru decenii și la aproape 6 500 km distanță de Liverpool, remarcabil de multe circumstanțe similare s-au repetat, într-o dimineață friguroasă, în casa unui doctor din Chicago, Illinois. Rezultatul acestei conjuncturi a provocat o controversă aprigă, la fel ca în clasicul caz al lui Wallace. În esență, crimele au fost identice. La fel au fost și îndoielile apărute în jurul poveștii relatate de soț.

Însă mai era ceva. Ceva ce nu s-ar fi potrivit niciodată cu existența unui anonim agent de asigurări din Liverpool: o goană incredibilă după libertate, altercații cu dictatori africani, pașapoarte ilegale, revoluționari marxiști, evadări în miez de noapte către destinații mai sigure și foarte multă agitație mediatică. Mai că îți vine să crezi că

---

* În 1931, William Wallace, un agent de asigurări din Liverpool, a fost găsit vinovat de uciderea soției sale și condamnat la spânzurătoare. El a fost ulterior eliberat, când Curtea de Apel i-a anulat sentința pe motiv că aceasta nu era sprijinită de suficiente dovezi.

povestea a fost extrasă dintr-un roman de suspans. Însă ea este adevărată — cuvânt cu cuvânt.

În dimineaţa zilei de 22 decembrie 1967, peste Chicago s-a putut vedea un cer foarte limpede, acompaniat de o vreme extrem de friguroasă. La ştiri, se promitea o zi uscată şi nimic altceva. Un vânt tăios, bătând dinspre lacul Michigan, urma să provoace aceste condiţii meteo. La ora 9 dimineaţa, dr. John Marshall Branion Jr. a plecat de acasă, din Hyde Park, şi a condus până pe Woodlawn Avenue. Împreună cu el, în maşină se afla fiul său de 4 ani, John III. Membru al clasei mijlocii, persoană de culoare, cu un succes evident, dr. Branion a mers în acea zi pe străzile liniştite, eliberate de cursele ilegale de maşini, care tulburaseră zonele de sud şi de vest ale oraşului Chicago în lunile precedente. Hyde Park era o comunitate cosmopolită, orientată către vârful ierarhiei sociale, căreia îi păsa mai puţin de culoarea pielii şi mai mult de acumulările realizate în viaţă. Mulţi dintre rezidenţi studiaseră sau lucraseră la Universitatea Chicago, aflată în apropiere. În timp ce Branion trecea pe lângă campusul construit din cărămidă — locul de naştere al reacţiei nucleare în lanţ —, era conştient de felul în care universitatea îşi arunca influenţa peste întregul cartier. Cunoştea bine beneficiile pe care le puteau obţine acolo oamenii inteligenţi şi ambiţioşi... oameni ca el. La vârsta de 41 de ani, dr. John Marshall Branion Jr. arăta durduliu şi prosper, fiind o persoană aflată într-o ascensiune rapidă, binecuvântat cu o soţie iubitoare şi cu nişte copii reuşiţi. Un model de succes afro-american.

Sau aşa părea.

După un drum de câteva minute, el a oprit lângă Hyde Park Neighborhood Club, la o grădiniţă situată la aproape 1,5 kilometri de casa sa. În fiecare zi lucrătoare, înainte de a merge la muncă, Branion îşi lăsa fiul la grădiniţă. Iar această zi nu era cu nimic diferită. I-a făcut cu mâna lui John, luându-şi rămas bun, după care s-a întors pe drumul pe care venise. Şi-a reluat ruta cu exactitate, trecând pe lângă casa lui, în drum spre Ida Mae Scott Hospital. Deşi era specialist în ginecologie, la spital era medic generalist şi, în acea dimineaţă, avea în program vizitele medicale obişnuite. Colegii manifestau o stimă deosebită pentru Branion, iar pacienţii îl iubeau. Dar în acea dimineaţă, unii dintre ei au observat că doctorul părea

ceva mai puţin jovial ca de obicei, mai cu capul în nori, ca şi cum ar fi avut ceva pe suflet.

În vreme ce dr. Branion îşi efectua rondul, acasă, soţia lui, Donna, se ocupa de ultimele pregătiri de Crăciun. Era o femeie frumoasă, care se îndrepta abia acum către vârsta a doua. Ea şi copiii atârnaseră deja ornamentele în brad. Acum era singură şi ocupată în sufrageria din faţa casei, aşezând cadouri sub brad. În ciuda căldurii care venea de la sistemul central de încălzire, ea purta haine călduroase — puloverul său bej favorit şi fusta maro cu alb în stil scoţian. În jurul orei 10:15 dimineaţa, Donna a făcut o pauză pentru a-şi suna sora, pe Joan Tyler, acesta fiind a doua oară când îi telefona în ziua respectivă. Cele două femei au vorbit câteva minute despre diverse lucruri (despre sărbători şi despre cine va sta cu copiii), după care Donna a închis. La telefon, vocea ei suna perfect normal şi fără grijă, avea să spună sora ei ulterior. După apelul telefonic, Donna a revenit la pregătirile festive. Dincolo de ferestre, Hyde Park se pregătea şi el de Crăciun... un moment fericit al anului.

Familia Branion îşi găsise uşor locul în comunitate. Donna provenea dintr-una din cele mai proeminente familii de culoare din Chicago. Tatăl şi unchii ei erau avocaţi şi oameni de afaceri respectabili, iar vărul ei, Oscar Brown Jr., un bine-cunoscut cântăreţ, avea o trupă eclectică de jazz şi folk, care îi adusese o strânsă colaborare cu Bob Dylan. Donna îl întâlnise pe John Branion la liceul Englewood, pe vremea când erau amândoi adolescenţi. Fuseseră iubiţi încă din adolescenţă, absolviseră şcoala în 1943 şi se căsătoriseră după cinci ani.

Branion se lăuda şi el cu un impresionant arbore genealogic în domeniul juridic — tatăl său intrase în istorie atunci când fusese numit primul asistent de avocat public de culoare din statul Illinois. Însă toate speranţele ca John Jr. să urmeze tradiţia familiei s-au spulberat atunci când el a decis să opteze pentru o carieră medicală. Dată fiind perspicaci-tatea sa recunoscută, probabil că ar fi avut succes în orice profesie. Branion colecţiona diplome cu uşurinţa cu care alţii colecţionează timbre: un master la Universitatea din Illinois, un doctorat în farmocologie, un titlu de doctor în medicină la Universitatea Lausanne din Elveţia. Şederea în străinătate îi oferise însă şi altceva: o anume strălucire urbană, rar întâlnită în circuitul petrecerilor mondene din Hyde Park. John şi Donna Branion erau invitaţi

prezenţi pe lista oricui, deşi egocentrismul subtil al doctorului era uneori cam greu de înghiţit.

Prietenii apropiaţi ştiau că sub aparenţa şlefuită a lui Branion se ascundea o determinare de fier. A creşte în anii '30 şi '40 ca persoană de culoare fusese pentru el o experienţă dificilă, indiferent cât de mult succes avusese tatăl său în cartierul în care locuise. Prejudecăţile rasiale din nord continuau să existe, şi deşi erau mai puţine decât cele din sud, răneau la fel de rău. Branion ştia acest lucru mai bine decât mulţi alţii. Pe durata anilor '60, el şi-a adus contribuţia la lupta pentru drepturi civile, mărşăluind alături de Martin Luther King Jr., auzind înjurăturile, sfidând afronturile şi sticlele aruncate ocazional — deşi nu se ştie dacă motivaţia sa era doar de natură idealistă. A se folosi de numele persoanelor celebre şi puternice însemna mult pentru Branion. De câteva ori, îl examinase medical pe King şi nu ratase ulterior nicio ocazie de a se lăuda cu acest lucru. Branion nu doar că se scălda în gloria reflectată de alţii, ci se bălăcea de-a dreptul, presărându-şi conversaţiile cu referinţe la persoanele importante pe care le cunoştea — fie doar şi ca o scurtă aluzie.

Până în 1967, soţii Branion ajunseseră la vârsta a doua trăind confortabil, având doi fii, un venit solid şi mai multe invitaţii la evenimente sociale decât puteau onora. Cunoştinţele îi ştiau ca pe o familie de care puteai fi mândru, muncitori, ambiţioşi, fericiţi. Cât despre dr. Branion, ei bine, el nu putea să ceară mai mult de la soţia lui. În afară de faptul că era o mamă excelentă, Donna era lipsită de egoism în devotamentul faţă de el. Nimic nu era prea greu pentru ea, mai ales dacă ajuta la cariera soţului.

Aşa cum se întâmpla şi acum.

După ce terminase cu decoraţiunile de Crăciun, Donna revedea lista cu invitaţi la dineul pe care îl planificase pentru seara respectivă. Era o gazdă meticuloasă. Totul trebuia să fie perfect.

Între timp, ceasul ajunsese să arate ora 11.

La câteva minute după aceea, femeia care locuia alături, Theresa Kentra, s-a întors acasă de la băcănie. S-a grăbit să intre înăuntru, la căldură, a aruncat o privire ceasului şi şi-a exprimat cu gest nemulţumirea: 11:05! Cumpărăturile duraseră mai mult decât se aşteptase. A început să îşi scoată cumpărăturile din sacoşă. Puţin mai târziu (nu era sigură de ora exactă, dar bănuia că în jur de 11:25 dimineaţa), a auzit o bufnitură asurzitoare, urmată de două sau trei sunete

asemănătoare şi de un fel de agitaţie, toate venind din locuinţa familiei Branion. A ascultat mai departe. Nimic. Fără să se mai gândească la asta, Theresa Kentra s-a apucat să pregătească prânzul.

Altcineva care se gândea la mâncare era chiar dr. John Branion. Urmându-şi obiceiul zilnic, el a ieşit din spital la 11:30 dimineaţa şi a condus spre grădiniţă, pentru a-şi lua fiul acasă, la masa de prânz. După propria mărturie, la 11:35, când Branion a ajuns la grădiniţă, fiul său îl aştepta deja afară. Apoi, Branion a condus vreo două străzi mai departe, către biroul unei prietene, Maxine Brown. În seara dinainte, Branion o sunase pe doamna Brown şi o invitase să ia masa de prânz a doua zi împreună cu el şi soţia sa. Ea fusese iniţial de acord, însă astăzi, când Branion venise s-o ia, doamna Brown a regretat că, din cauza unei întâlniri de afaceri ce nu putea fi evitată, nu mai era în măsură să onoreze invitaţia. Branion a părut dezamăgit şi insistent. Era sigură? „Mă tem că da", a confirmat doamna Brown. Branion şi-a stăpânit dezamăgirea şi s-a îndreptat spre casă. A ajuns aproximativ la ora 11:45. În total, din momentul în care a părăsit Ida Mae Scott Hospital şi până a ajuns acasă, la adresa 5054 South Woodlawn Avenue, John Branion a condus 4,5 km în mai puţin de 20 de minute. O tăcere stranie plutea în interior, atunci când a sosit Branion. El şi fiul său au intrat în sufragerie. Bradul de Crăciun răspândea o mireasmă proaspătă şi-şi scutura deja acele deasupra cadourilor de sub el. Branion s-a uitat împrejur şi s-a încruntat. Unde era Donna? Ar fi trebuit să fie aici. Strigând-o pe nume, el a aruncat o privire în dormitor.

Era gol.

S-a dus în bucătărie.

Nimeni, nici acolo.

Chiar lângă bucătărie se afla o mică debara, în care ei puseseră maşina de spălat. Branion a încercat uşa. Încăperea era întunecată. A aprins lumina.

După câteva secunde, Branion a ieşit alergând din casă, strigând: „Helen! Helen!"

Era ora 11:57.

„Helen" s-a dovedit a fi Helen Payne, una dintre vecinele lui Branion, şi ea medic. Totuşi, chiar înainte ca ea să poată ajunge, poliţia a venit la faţa locului. Ofiţerul William Catizone a primit vestea apelului de urgenţă al lui Branion prin radioul maşinii sale cu care

patrula prin zonă şi s-a îndreptat de urgenţă spre Woodlawn Avenue. Afară, vecinii începuseră deja să se adune. Catizone şi-a făcut loc prin mulţime şi a intrat în casă. Branion, slăbit şi palid, l-a îndrumat către încăperea în care se afla maşina de spălat.

Catizone a aruncat o privire înăuntru şi i s-a întors stomacul pe dos. Donna Branion zăcea cu faţa în jos pe podea, cu capul într-o baltă mare de sânge, cu braţele chircite şi picioarele presate şi oarecum îndoite spre dreapta. Patru gloanţe de calibru mare îi penetraseră capul, faţa şi gâtul. Mai mult, ucigaşul strânsese un cablu atât de tare în jurul gâtului ei, încât acesta era aproape îngropat în carnea vânătă, umflată.

Când dr. Helen Payne a ajuns, examinarea ei (scurtă din necesitate, nu din indiferenţă) a confirmat ceea ce era evident: Donna Brown nu mai avea nevoie de nicio îngrijire medicală.

Dr. Payne şi-a îndreptat atenţia către Branion. El părea a fi în transă, îngrozit, cu ochii pironiţi de oroare asupra trupului Donnei. Mâinile îi tremurau şi singurul sunet pe care îl scotea era un geamăt neîntrerupt. Încercările de a-l consola au fost lipsite de succes. Era ca şi cum John Branion ar fi pierdut temporar contactul cu realitatea.

A rămas aşa în timp ce o armată de specialişti în medicină legală au roit prin casă, colectând fotografii, fire de păr, fibre textile şi sânge — toate micile indicii pe care criminalii le lasă în urma lor. Au descoperit trei dintre gloanţele trase, precum şi cele patru cartuşe. Două dintre gloanţe erau sub trupul Donnei şi unul alături. Al patrulea, încă aflat în corp, a fost găsit ulterior, la autopsie.

Detectivii s-au străduit să adune informaţii de la soţul aflat în stare de şoc. Branion, încă năuc, a oferit jaful drept singurul motiv pentru care cineva ar fi vrut să îi ucidă soţia. Întrebat dacă existau semne ale furtului, el a verificat fugitiv lucrurile din casă şi a spus că nu existau astfel de indicii. A vorbit despre cum a căutat prin casă şi cum şi-a strigat soţia de mai multe ori, înainte de a o găsi zăcând într-o baltă de sânge în mica debara cu rufe. Primul instinct a fost să îşi ferească fiul de o privelişte atât de înfiorătoare. După care a alergat afară strigând după ajutor, înainte de a se întoarce şi a suna la 911.

Poliţiştii erau curioşi. Şi-a verificat el soţia, pentru a vedea dacă era, într-adevăr, moartă?

Branion a clătinat din cap. Nu fusese nevoie. Era, în mod evident, moartă. Ochiul său experimentat văzuse lividitatea picioarelor

ei*. Pulsul investigatorilor s-a accelerat. Ce fel de soţ nu ar fi încercat să-şi ajute soţia rănită?

Din nou, paralela cu cazul Wallace e stranie. La fel ca şi Wallace mai înainte, Branion a fost condamnat mai mult pentru ceea ce nu a făcut, decât pentru ceea ce a făcut. Un simplu act de omisiune a aruncat asupra lui un aer de anormalitate. Dar această suspiciune ignora faptul că reacţiile la tragedie sunt la fel de variate ca oamenii care trec prin astfel de situaţii. (În momentul morţii Juliei Wallace, soţul a atras imediat bănuielile celor din jur prin conduita sa rece. Dacă s-ar fi bătut puţin cu pumnii în piept — un comportament care nu îi stătea în fire lui William Wallace — ar fi putut să evite o mare suferinţă ulterioară.)

În acea după-amiază, Branion a fost dus la secţia locală de poliţie, unde a oferit o relatare a activităţilor sale din acea dimineaţă: la spital până la ora 11:30, apoi la grădiniţă, acasă la Maxine Brown şi acasă la el în jurul orei 11:45. La prima vedere, nimic suspect, însă detectivii începeau să fie neliniştiţi.

Mai întâi, era necesar să se stabilească momentul decesului Donnei Branion. Mărturia Theresei Kentra le-a oferit ora aproximativă: 11:30. Însă un vecin a fost în măsură să furnizeze date mai exacte. Printr-un noroc, acest bărbat se aflase în casa lui, în aşteptarea unui apel telefonic de la mare distanţă, de la un prieten. Stabilit în prealabil pentru ora 11:30, telefonul sunase la timp.

În timp ce vorbea la telefon, vecinul a fost atent la ceas, ţinând cont de costurile convorbirii telefonice la mare distanţă. Acele ceasului tocmai se mutaseră la 11:36, când el a auzit ceva ce semăna cu zgomotul unor împuşcături. Spunându-i celui care îl sunase să aştepte un moment, el a pus receptorul jos şi a ascultat atent. S-a făcut linişte. Gândindu-se că probabil nu fusese ceva serios, bărbatul şi-a continuat conversaţia. Convorbirea a durat până la 11:45. După ce a pus telefonul în furcă, timp de câteva minute, vecinul i-a rezumat soţiei sale conversaţia avută — până când au fost întrerupţi de strigătele de ajutor ale doctorului Branion.

---

* Lividitatea este tendinţa sângelui de a se scurge spre extremităţile inferioare ale unui cadavru. Ea se manifestă imediat după ce inima se opreşte şi cauzează decolorarea cărnii, de obicei la 30 de minute după deces.

Dacă versiunea evenimentelor povestită de acest vecin era exactă — și nu exista vreun motiv de îndoială în privința lui — atunci Donna Branion murise în aceleași momente în care Branion își lua fiul de la grădiniță, la 1,5 km distanță de casă. Compania telefonică a confirmat ora apelului telefonic. Înregistrările lor, indicând un interval de timp similar, cu o mare precizie, le-au permis autorităților să îl elimine pe Branion de pe lista suspecților.

Atmosfera de la sediul central al poliției devenea sumbră. Timpul e întotdeauna aliatul criminalului. Fiecare oră care trece face ca șansele de a-l aresta să fie tot mai mici. Iar acest caz părea, cu deosebire, derutant: lipsea motivul, lipsea suspectul, lipsea arma; adică lipsea totul. Însă urmau să apară unele indicii, mulțumită experților în medicină legală.

Gloanțele care o uciseseră pe Donna Branion erau de calibrul 38. Destul de obișnuite, însă examinarea microscopică a dezvăluit urme foarte distincte de striere (adâncituri și zgârieturi lăsate pe glonț, în timp ce acesta pleacă din țeava armei). Acestea au permis ca arma crimei să fie identificată drept un Walther PPK, un pistol automat destul de rar. Branion, pasionat colecționar de arme, a fost întrebat dacă deținea vreo armă de calibrul 38. El a răspuns că avea doar una — un Hi Standard. Nu a menționat nimic legat de vreun Walther PPK. Din nou, Branion a părut să fie curat.

După care el a făcut ceva incredibil de nechibzuit.

La doar patruzeci și opt de ore de la uciderea soției sale, dr. John Marshall Branion, soțul îndurerat și tatăl îngrijorat, a sărit în avion și a zburat spre Vail, Colorado, pentru o escapadă de Crăciun. Mai întâi, răceala sa emoțională de la fața locului, apoi asta. Dr. Branion apărea, în mare măsură, ca fiind un bărbat căruia nu îi păsa nici cât negru sub unghie de moartea soției sale sau de propriii copii. Acum mai rămânea de stabilit dacă doctorul era doar insensibil... sau era ceva mult mai rău.

Sejurul prost planificat al lui Branion în Munții Stâncoși a turnat gaz peste o investigație altminteri călduță. În timp ce el se relaxa pe versanții unei stațiuni de schi din Colorado, acasă, în Chicago, o echipă de detectivi tot mai sceptici îi diseca mărturia cu o precizie aproape chirurgicală.

Criminaliștii au început să facă cercetări prin cartier, punând întrebări și făcând apel la memoria vecinilor. Își amintea cineva ceva

sau pe cineva suspect? Ceva ce ar fi putut arunca puţină lumină asupra acestei crime aparent inexplicabile? Deşi, la început, nimeni nu a avut mare lucru de spus, puţin câte puţin, aproape cu reţinere, au apărut indicii, toate sugerând că soţii Branion nu ar fi avut, totuşi, chiar o căsnicie ideală.

Dar ce anume mersese prost?

Se certau, au spus vecinii. Nu doar ciorovăieli banale, aşa cum se întâmplă ocazional în majoritatea cuplurilor, ci adevărate încăierări, care durau până târziu în noapte sau mai multe zile la rând, pline de strigăte şi ţipete care erau imposibil de ignorat.

Detectivii nu au forţat această pistă de investigaţie, ştiind că, în cele din urmă, vecinii aveau să dezvăluie motivul unei asemenea discordii. În afară de asta, ei aveau deja bănuielile lor. În nouă din zece cazuri în care cuplurile ce dispun de siguranţă financiară se luptă cu înverşunare, soţii au tendinţa să facă acest lucru pentru cel mai vechi motiv dintre toate. Cu siguranţă, în ultimele luni Donna Branion fusese convinsă că soţul ei se întâlnea cu o altă femeie, sau poate cu mai multe. Acuzaţiile rostite cu voce tare au fost negate vehement de Branion, deşi el a fost auzit ţipând la rândul său că, dacă ar fi căutat alinare în braţele altei femei, atunci vina nu ar fi fost decât a Donnei însăşi.

Confirmarea infidelităţii lui Branion a provenit din multe surse. Cu Donna începând să manifeste semnele vârstei a doua şi (din câte spuneau vecinii) cu o lipsă tot mai mare de interes în relaţiile maritale, soţul ei nu a dus lipsă de femei dispuse să compenseze viaţa sexuală săracă. Până în 1967, el pusese ochii în mod ferm pe o femeie, Shirley Hudson, o asistentă cu care lucra. Din câte se zvonea, cei doi erau apropiaţi. Foarte apropiaţi.

Structurând aceste informaţii, detectivii au pus cap la cap ipoteza rezonabilă a unui bărbat aflat la capătul răbdării conjugale, doritor să se elibereze de o căsnicie nefericită, dar temător faţă de ruina financiară pe care i-ar fi adus-o divorţul. Într-o astfel de situaţie, pentru un astfel de bărbat, crima ar fi putut reprezenta o alternativă atrăgătoare. A început să se contureze ideea conform căreia Branion angajase pe cineva să îi omoare soţia. Viaţa era ieftină în zona South Side a oraşului Chicago, iar câteva sute de dolari ar fi fost suficienţi pentru a elimina pe oricine. Dar înainte de a explora această posibilitate, poliţia s-a decis să analizeze mai atent mişcările lui Branion din ziua crimei.

Nimic nu stârneşte mai mult bănuielile anchetatorilor decât un alibi aparent indestructibil. În viaţa reală, acest lucru se întâmplă rareori. Însă Branion părea să fi avut justificare pentru fiecare minut. Cu toate acestea, când detectivul Michael Boyle a condus pe ruta urmată de Branion, el a observat ceva interesant — timpul i-a permis să ajungă dincolo de casa lui Branion. Boyle a făcut speculaţii: putea, oare, Branion să îşi omoare soţia, după care să se grăbească să îşi creeze un alibi? Dată fiind cronologia evenimentelor relatată de el, acest lucru nu părea posibil. Însă dacă doctorul a mințit? Dacă sincronizarea evenimentelor a fost forţată în mod deliberat, el jonglând cu doar câteva minute?

La spital, Boyle a aflat că Branion şi-a terminat vizitele medicale cu puţin înainte de ora 11:30. Ultimul său pacient, un tânăr suferind de o afecţiune minoră la piept, şi-a amintit că dr. Branion a intrat în camera sa la 11:25. Şi-a amintit ora cu exactitate pentru că, la fel ca majoritatea pacienţilor din spitale, el stătea plictisit în pat şi aştepta vizita doctorului pentru a mai scăpa de monotonie. Pacientul a observat că dr. Branion părea preocupat, nerăbdător să îşi încheie vizita. După mai puţin de un minut, doctorul a plecat.

Boyle a condus până la grădiniţă. A vorbit cu doamna Joyce Kelly, supraveghetoare asistentă în şcoală. Aceasta a reacţionat cu furie când a auzit de declaraţia lui Branion, conform căreia şi-a găsit fiul aşteptându-l afară, deja îmbrăcat, la ora 11:35. În nicio împrejurare, a spus revoltată, ea nu ar permite ca un copil de 4 ani să fie lăsat afară, pe o arteră intens circulată, pentru a-şi aştepta părintele. Şi mai ales într-o zi atât de friguroasă! În afară de asta, a pufnit ea, Boyle se înşela când spunea că dr. Branion sosise la 11:35. Ea memorase foarte bine momentul în care sosise doctorul. Şi era normal să-l memoreze, de vreme ce acesta întârziase 15 minute. Apăruse la 11:45.

Boyle a ridicat brusc privirea. A întrebat-o pe doamna Kelly cum de putea fi atât de sigură de oră. Avea, cu siguranţă, alţi copii în grijă şi nu era de aşteptat să ţină minte ora exactă a sosirii fiecărui părinte. Joyce Kelly a fost de acord, însă a adăugat că cealaltă clasă a ei de preşcolari urma să-şi termine programul la ora 12:00, iar ea stătea cu ochii pe ceas, îngrijorată că îndatoririle de la spital îl vor reţine pe dr. Branion. Când i-a văzut maşina parcând în faţa şcolii, a aruncat o privire la ceas şi a fost uşurată să vadă că îi mai rămăseseră la dispoziţie 15 minute pentru a pregăti plecarea celeilalte clase.

Şi mai era ceva. Doamna Kelly îl văzuse pe dr. Branion intrând în fugă în grădiniţă, în sala în care îl aştepta fiul lui. Ea a spus că acesta era extrem de grăbit, îngenunchind şi forţând băieţelul să îmbrace mai repede haina de iarnă şi mănuşile. Imediat ce copilul a fost îmbrăcat — cam un minut mai târziu — Branion l-a luat în braţe şi a plecat. Doamna Kelly, cumva tulburată de toată această agitaţie, l-a privit pe doctor legându-l pe copil cu centura de siguranţă în scaunul pasagerului din faţă, după care a alergat spre scaunul şoferului. Cu o demarare bruscă şi zgomotoasă, el a executat o întoarcere de 180 de grade şi a plecat în viteză în direcţia casei sale.

La plecarea din grădiniţă, Boyle avea mintea plină de idei noi. Dacă amintirile doamnei Kelly erau exacte, atunci cel puţin zece minute din drumul lui Branion fuseseră cuantificate inexact. Şi chiar în mijlocul acelor zece minute era ora 11:36, adică momentul în care vecinul aflat la telefon auzise împuşcăturile ce luaseră viaţa Donnei Branion.

Mai departe, Boyle a interogat-o pe femeia care stabilise să ia masa de prânz împreună cu soţii Branion, în acea zi. Maxine Brown i-a spus în principiu aceeaşi poveste pe care o relatase şi Branion. Însă a adăugat ceva ce Boyle nu mai auzise anterior, ceva care suna suspect. Invitaţia la masă apăruse din senin, în seara precedentă. Ea se afla deja în pat, când a sunat telefonul — la ora 10:30 seara. Era dr. Branion, invitând-o la masa de prânz a zilei următoare, împreună cu el şi soţia sa. Lui Maxine Brown cererea i s-a părut ciudată, mai întâi de toate pentru că Branion nu îi mai făcuse înainte o astfel de invitaţie şi apoi din cauza orei înaintate la care o sunase şi a insistenţei sale blânde, însă ferme, ca ea să accepte. Doamna Brown a fost iniţial de acord, făcând observaţia că ar putea apărea anumite urgenţe de afaceri, impunând o anulare a întâlnirii. Branion a spus că el va veni oricum s-o ia.

Acum, contradicţiile se succedau una după alta. Situaţia se întorsese categoric şi copleşitor împotriva lui Branion. Când dr. Helen Payne (care o examinase pe Donna Branion şi îi declarase decesul) a auzit că Branion nu se deranjase să îi ofere ajutor soţiei sale pentru că îi detectase lividitatea picioarelor, ea a rămas înmărmurită. Imposibil, a spus ea. Garanta cu re-putaţia ei pentru faptul că lividitatea nu era prezentă. Dacă Branion a susţinut altceva, a declarat dr. Payne, atunci se înşelase.

Nu se înșela, au gândit detectivii, ci mințea. Ei credeau că Branion a mers direct acasă după ce a ieșit din spital, a ucis-o pe Donna, apoi s-a dus la grădiniță pentru a-și stabili alibiul. Aceasta era teoria. Acum trebuia văzut dacă scenariul teoretic putea fi pus în practică.

În 1931, o echipă de polițiști din Liverpool a procedat exact la fel, pentru a demonstra falsitatea alibiului lui William Wallace. Ei au reușit acest lucru alergând pe jos și mergând cu tramvaiul prin Liverpool. Dar gâfâielile și pufăielile lor caraghioase, vizibile pentru trecători, i-au amuzat pe localnici și le-au adus celor doi ofițeri (fără condiție fizică) porecla ironică de „Maratoniștii din Anfield".

Colegilor lor din 1968 le-a fost mai ușor. Boyle și partenerul său au fost feriți de glumele răutăcioase ale localnicilor. Cursele de test pe ruta pe care susținea că o urmase Branion, efectuate într-o mașină de patrulare, au condus totodată la rezultate mai concludente. Prin intermediul a șase curse repetate, efectuate în diverse condiții meteo și de trafic, ei au acoperit distanța de 4,5 km într-un interval minim de 6 minute și maxim de 12. Branion avusese destul timp să comită crima și apoi să se întoarcă pentru a-și lua fiul de la grădiniță. Dar, deși ipoteza era valabilă, Boyle încă nu descoperise nicio dovadă directă care să îl lege pe Branion de moartea soției sale.

Între timp, frustrarea comunității și-a găsit expresia într-o serie de usturătoare editoriale publicate în *Daily Defender*, ziarul cel mai important al populației de culoare din Chicago. Plângerile conform cărora poliția nu urmărea ucigașii de negri cu aceeași sârguință ca pe cei ai victimelor albe au prins. În acest caz, afirmațiile nu erau adevărate, însă aceasta era percepția generală.

În vreme ce criticile se înmulțeau, polițiștii au făcut în cele din urmă o descoperire majoră. Walter Hooks, un prieten de-al lui Branion, a recunoscut că, în februarie 1967 (cu zece luni înainte de incident), îi oferise doctorului un cadou întârziat de ziua lui — un Walther PPK automat, tipul de armă folosită la uciderea Donnei Branion.

Pe 22 ianuarie 1968, Boyle a revenit în casa lui Branion. De această dată, avea un mandat de percheziție. Nu a găsit arma, însă într-un dulap pe care îl găsese încuiat în ziua crimei el a găsit o broșură pentru Walther PPK, un încărcător de rezervă și o țintă fabricată de producător, toate purtând numărul de serie 188274, același ca al armei dăruite de Hooks lui Branion. Iar într-un dulap din

camera de lucru a găsit două cutii de gloanţe calibrul 38, marca Geco. O cutie era plină şi conţinea 25 de gloanţe, dar din cealaltă lipseau 4, exact numărul celor care o uciseseră pe Donna Branion.

Când i s-a adus la cunoştinţă această descoperire, Branion a început să se bâlbâie. Ah, da... acum şi-a amintit. Da, un Walther... Dar trebuie să fi fost furat de către infractorii care i-au ucis soţia... când au luat şi cei 500 de dolari.

„Care 500 de dolari?" a întrebat Boyle.

„Cei 500 de dolari care au fost furaţi."

„De ce nu aţi menţionat mai înainte aceşti bani?" a întrebat Boyle.

„La început, nu am observat că lipsesc."

Deloc surprinzător, după acest schimb de replici, Branion a fost arestat şi acuzat de crimă cu premeditare, de gradul întâi.

Pe 28 mai 1968, după un proces de două săptămâni, unsprezece juraţi albi şi unul negru l-au găsit pe dr. John Marshall Branion jr. vinovat de crimă. A fost condamnat la închisoare de la douăzeci până la treizeci de ani. Verdictul a înmărmurit zona South Side din Chicago. Nu acesta era rezultatul pe care îl aştepta populaţia locală. În ochii lor, Branion — unul dintre cei mai proeminenţi cetăţeni ai comunităţii de culoare — fusese condamnat pe baza celor mai inconsistente dovezi circumstanţiale şi mulţi dintre ei credeau încă în povestea lui cu infractorii ucigaşi. Mai mult, avocatul lui Branion susţinea nevinovăţia clientului său care era victima recentelor mişcări rasiale din oraş, ceea ce făcea imposibil ca el să beneficieze de un proces corect. Aceasta avea să fie o temă pe care Branion avea să o exploateze fără încetare, şi anume faptul că el fusese un activist cunoscut în favoarea drepturilor civile, ajungând să fie condamnat mai mult pentru convingerile sale politice decât pentru crimă.

Nici judecătorul Reginald J. Holzer nu era încântat de verdict. Şi el simţea, la rândul său, că dovezile, deşi destul de solide, nu erau suficiente pentru a exclude orice urmă de îndoială. În decurs de câteva zile, zvonuri au început să iasă din birourile lui Holzer, indicând faptul că „Hizzoner" ar putea modifica verdictul. Auzind acest zvon, procurorul Patrick Tuite a ales soluţia neortodoxă de a-l suna pe judecător, insistând ca el să-i lase pe cei de la Curtea de Apel să decidă rezultatul final. Astfel de conversaţii, deşi lipsite de etică,

erau frecvente în viaţa judiciară din Chicago la vremea respectivă şi, în afară de asta, Tuite era la curent şi cu un alt lucru bine cunoscut în lumea juridică — judecătorul Holzer era un escroc.

Şi nu orice escroc, ci chiar cel mai mare escroc dintr-un sistem judecătoresc care putea, din anumite motive, să candideze la titlul de „cel mai corupt din America". Holzer primea mită de ani de zile. Aflat în culmea carierei sale, judecătorul Holzer reuşise să cheltuiască 100 000 de dolari anual şi să acumuleze datorii personale de 500 000 de dolari, în condiţiile în care un salariu de judecător se ridica la 43 500 de dolari. Felul în care ajunsese el la acest statut financiar dubios necesită unele explicaţii. Mai întâi, avea obiceiul de a împrumuta sume mari de bani de la avocaţii care pledau în faţa lui, după care uita, foarte convenabil pentru el, să le înapoieze împrumuturile. Apoi, existaseră şi cazuri în care Holzer le dăduse de ştire avocaţilor că pedeapsa impusă de judecător celor pentru care fusese dat verdictul de vinovăţie avea să fie mai blândă, dacă respectivii avocaţi îşi transferau poliţele de asigurări la firma soţiei judecătorului, Estelle, care conducea o agenţie cu afaceri înfloritoare. Condiţionaţi de realităţile dure ale justiţiei cotidiene americane, avocaţii strângeau din dinţi şi plăteau birul. Acesta era felul în care funcţiona sistemul. Sau, cel puţin, aşa a funcţionat până în 1986. Atunci a fost momentul în care judecătorul Reginald Holzer a fost întemniţat pentru 18 ani, fiind arestat în urma operaţiunii „Greylord", o intervenţie a FBI în urma căreia au fost prinşi zeci de magistraţi corupţi.

Însă toate acestea urmau să se întâmple în viitor. În vara anului 1968, judecătorul Holzer încă tăia şi spânzura în sala lui de judecată şi, conform zvonurilor, era realmente nemulţumit de condamnarea lui Branion. Nefiind niciodată omul care să acţioneze doar urmându-şi conştiinţa, Holzer a lansat o mizã, prin informatorii săi. Pentru suficienţi bani, el era gata să schimbe decizia juriului. Într-un afidavit oferit sub jurământ câţiva ani mai târziu, Nelson Brown, cumnatul lui Branion, a pretins că i-a plătit lui Holzer 10 000 de dolari, cu promisiunea a încă 10 000, în situaţia în care ar fi fost schimbată condamnarea lui Branion. Totul era aranjat.

După care procurorul Tuite şi-a făcut apariţia pe neaşteptate în biroul lui Holzer.

Judecătorul a reacţionat într-o manieră predictibilă. A băgat în buzunar banii lui Brown şi a lăsat intactă condamnarea. Însă a făcut

ceva cu totul şi cu totul neobişnuit — l-a eliberat pe Branion, un criminal condamnat, în schimbul unei cauţiuni de 5 000 de dolari. Pe doctor, libertatea l-a costat doar 500 de dolari, adică 10% din valoarea cauţiunii.

La numai trei luni după aceea, el s-a căsătorit cu vechea sa amantă, Shirley Hudson. Urmau să mai apară şi alte surprize. Într-un exemplu de indulgenţă aproape neegalat, doctorului şi miresei li s-a permis să se mute în Cheyenne, Wyoming, în timp ce cazul său aştepta pe coridoarele curţii de apel.

Apelurile au durat trei ani de zile. Între timp, Branion a văzut că toate instanţele superioare i-au reafirmat condamnarea iniţială. Până în 1971, apelul ajunsese la Curtea Supremă. Era ultimul efort posibil şi Branion ştia acest lucru. Cu şansele de a răsturna verdictul aproape nule, medicul din South Side şi-a jucat ultima carte.

A dispărut.

Era ca şi cum dr. John Marshall Branion fusese şters de pe faţa pământului. Prietenii şi rudele, atunci când au fost interogate de poliţie, au clătinat cu toţii din cap. Nimeni n-a recunoscut că l-ar fi văzut. Un efect similar au avut şi afişele postate în fiecare oficiu poştal din Statele Unite. Investigatorii au crezut că nu e decât o problemă de timp până când vor pune mâna pe Branion. La urma urmei, el nu ar fi putut să părăsească ţara, pentru că paşaportul îi fusese reţinut în momentul plătirii cauţiunii. Însă au subestimat extrem de mult resursele doctorului. Aceasta nu a fost o decizie grăbită, de moment. Fiecare pas fusese calculat atent, de-a lungul a câţiva ani de planificare.

Chiar înainte de a pleca din Chicago, Branion a obţinut un paşaport nou, folosind o tehnică ridicol de simplă. La acea vreme, America nu verifica decât datele de naştere, înainte de a emite un paşaport. Tot ceea ce Branion trebuia să facă era să găsească pe cineva de o vârstă apropiată cu a lui şi care murise, după care să depună ce-rerea pentru un paşaport în numele persoanei respective. Norocul a făcut ca Arthur McCoo, un prieten de-al lui Branion, să se potrivească perfect cerinţelor. Branion a trimis o scrisoare primăriei din Chicago, adăugând comisionul şi cerând o copie după certificatul de naştere al lui McCoo. Când a sosit copia, el a depus formularul pentru eliberarea unui permis de conducere în numele decedatului.

Având doar aceste două acte, el a fost în măsură să obțină un pașaport nou, întru totul autentic, pe numele lui Arthur McCoo.*

Branion a tras de timp, știind cât de lent putea fi procesul judiciar. Însă odată ce cazul a fost programat pentru apel la Curtea Supremă, nu a mai stat pe gânduri. Din Denver, a zburat spre Boston. Pe aeroportul Logan, a arătat pașaportul emis pe numele lui McCoo, după care a urcat într-o cursă transatlantică. Începuse una dintre cele mai fabuloase povești cu oameni urmăriți de lege din istoria modernă.

După ce a aterizat la Paris, Branion a plecat spre Algeria. Destinația era perfectă pentru el. Vorbea franceza fluent, iar Algeria era un loc în care își putea îngropa trecutul american. Lucrurile au mers bine. Pașaportul său a trecut nedetectat, avea bani (primea fonduri din America), iar fiecare zi îi mărea încrederea în sine. Nu că ar fi avut nevoie de încredere în sine — avea din belșug, chiar nesăbuit de multă. Majoritatea evadaților ar fi ales să-și mențină anonimatul, în speranța de a evita publicitatea. Nu și Branion. Această strategie nu era deloc în stilul său. Algeria i-a redat vechea trufie și, odată cu ea, acea dorință de faimă și vizibilitate. Iar țara aleasă de el putea să i le ofere pe amândouă. Eldridge Cleaver, revoluționarul american și liderul Partidului Panterei Negre (Black Panther Party), încerca din răsputeri să caute susținere pentru neînțeleapta „invadare" a Statelor Unite de către Pantere. Branion a fost atras de Cleaver ca molia de flacără, însă, după o vreme, a început să își dea seama de precaritatea situației sale. Întreaga discuție despre revoluție nu putea decât să atragă privirile celor de la CIA și risca să îi divulge implicarea. În mod înțelept, Branion s-a distanțat de Cleaver și a început să își construiască o viață nouă. Și ar fi reușit, dacă nu intervenea soarta: și-a pierdut pașaportul, într-un taxi.

Branion a intrat în panică. Cleaver i-a spus că nu e mare lucru. Trebuia să sune la ambasada americană și să ceară un duplicat. După trei zile, pașaportul original i-a fost returnat lui Branion de către șoferul de taxi, însă între timp el deja făcuse demersuri la ambasadă. Mai rău, crease suspiciuni. Pe durata interviului cu autoritățile americane, Branion nu reușise să ofere detalii legate de data de naștere a lui

* Un avertisment pentru oricine ar încerca să aplice aceeași strategie în prezent: această lacună din sistem a fost de mult corectată!

McCoo şi informaţii relevante despre familie. Într-un moment de panică, el a inventat pe loc nume şi date, sperând să păcălească autorităţile. Cei de la ambasadă, extrem de suspicioşi, i-au eliberat doar un paşaport temporar, valabil trei luni de zile.

Branion a pornit din nou la drum, de această dată către Khartoum, în Sudan. Nici aici nu era în siguranţă. Pe canalele diplomatice fusese transmisă vestea că un american între două vârste călătoreşte cu acte false. Ambasada locală a Statelor Unite a comunicat cu autorităţile sudaneze, aşa că acestea l-au băgat în închisoare, unde a rămas vreme de şase luni, până când plata unei amenzi i-a asigurat ieşirea. Destul de ciudat, pe durata încarcerării, diplomaţii americani nu au făcut aparent nicio încercare serioasă de a-i afla identitatea reală. (Branion a susţinut ulterior că aceşti diplomaţi ştiau cu exactitate cine era, însă au ales să îl ignore. Dar nu a oferit niciun motiv pentru inerţia lor.)

Tanzania a fost următorul popas. Aici, el a fost în măsură să îşi folosească abilităţile profesionale pentru prima dată, când o firmă medicală privată din Dar es Salaam l-a angajat ca ginecolog. A câştigat apoi un salariu regulat, deşi nu spectaculos, dar suficient pentru a-i trimite bani soţiei sale, Shirley, şi celor doi fii. Au venit şi ei cu avionul din America şi, pentru o vreme, viaţa a părut că nu poate fi mai bună. Cu toate acestea, fericirea familială a dispărut atunci când, din senin, Branion a fost chemat în faţa reprezentanţilor de la Departamentul Tanzanian de Imigrare. Acolo, un oficial i-a aplicat pe paşaport ştampila „persona non grata" şi i-a spus „să plece naibii din ţară, în două săptămâni".

După câteva scurte perioade petrecute în Senegal şi Coasta de Fildeş, Branion a fost obligat să îşi trimită familia înapoi în America, în vreme ce el căuta în continuare o ţară în care să se poată refugia. A devenit un fel de Olandez Zburător, umblând pe tot continentul după un loc liniştit. Salvarea a venit din Uganda, aflată pe atunci sub pumnul de fier al celui mai mare dictator african, preşedintele Idi Amin.

Sub numele fals de John Busingye, lui Branion i s-a oferit un post într-un spital din Mbarara, un mic oraş din vecinătatea lacului Victoria. Aici a avut succes şi, la ordinul personal al lui Amin, i s-a garantat cetăţenie şi paşaport ugandez. O vreme, Branion a fost chiar medicul personal al despotului, categorisind drept propagandă acele

rapoarte britanice care spuneau că defectele de caracter alarmante ale lui Amin erau consecinţele ravagiilor provocate de un sifilis în stadiu avansat. Ulterior, Branion avea să devină un vajnic apărător al lui Amin, scuzându-i actele de sălbăticie împotriva oamenilor de afaceri indieni: „Era vremea ca asiaticii să fie alungaţi din ţară... pentru că aceştia deţineau controlul asupra economiei... Niciun lider nu ar trebui să permită la nesfârşit o astfel de situaţie."

Viaţa din a doua jumătate a anilor '70 a fost bună pentru Branion. Cel puţin, se părea că zilele în care fusese pe fugă erau pe sfârşite. Se bucura de un loc de muncă bun, de o locuinţă spaţioasă, de patronajul unui dictator puternic şi de acele contacte sociale din lumea bună cu care îi plăcea să se laude. Printre cunoştinţele sale ugandeze se numărau activistul radical Stokely Carmichael şi soţia sa, cântăreaţa Miriam Makeba; de asemenea, Roy Ennis, liderul Congresului pentru Egalitate Rasială cu sediul central la New York. Dacă aceşti vizitatori erau sau nu conştienţi de faptul că doctorul era un criminal condamnat rămâne un aspect necunoscut. Însă, mai apoi, norocul lui Branion a devenit nesigur. De această dată, era vorba de sănătatea sa. Un preinfarct l-a obligat să zboare în Elveţia pentru o operaţie dublă pe cord deschis. După o lungă perioadă de recuperare, care a inclus o partidă de pescuit sportiv în Kenya, în 1979 el s-a întors în Uganda. Însă vremurile se schimbaseră. Amin plecase, ca urmare a unei lovituri de stat care îl forţase să fugă în exil. Sub conducerea noului preşedinte Milton Obote, poziţia lui Branion nu a mai fost niciodată la fel de sigură. Însă a reuşit să obţină un post de profesor la Universitatea Makerere. Iar slujba a durat pentru el suficient de mult, încât în 1982 şi-a chemat din nou familia din America.

După un an, remarcabila odisee a lui Branion a ajuns brusc la sfârşit. Oficial, noul regim, aflând că el şi-a obţinut paşaportul doar prin intervenţia odiosului Amin, l-a declarat „imigrant indezirabil" şi a ordonat extrădarea lui. Dar mai probabil e faptul că Branion, pur şi simplu, rămăsese fără bani şi nu îşi mai putea permite să ungă rotiţele mecanismului birocratic care îl ferise de custodia americană.

Un ordin de deportare l-a adus pe 15 octombrie 1983 pe Aeroportul Entebbe, lăsându-l în mâinile a doi şerifi din Cook County. Bărbos şi cu ochelari, dr. John Branion a fost adus înapoi în Statele Unite — în cătuşe. Doisprezece ani de viaţă pe fugă luaseră sfârşit.

Chiar şi în spatele gratiilor, Branion a reuşit să-şi atragă susţinători. Argumente noi în sprijinul cauzei sale au apărut în 1986, când condamnarea judecătorului Holzer a dezvăluit detalii ale presupusei sale încercări de mituire. Avocatul lui Branion a solicitat o rejudecare a cazului, pe motiv că o astfel de conduită negase dreptul clientului său la o audiere onestă. A fost un argument disperat şi slab. Holzer, fie din îndoială autentică, fie mai degrabă din avariţie, fusese, în mod evident, înţelegător faţă de Branion pe durata procesului. Cum ar fi putut fi interpretată — prin prisma bunului simţ — presupusa lui solicitare de mită ca fiind păgubitoare pentru Branion? Curtea a fost de acord. În ciuda a numeroase apeluri, moţiuni şi chiar pledoarii televizate, Branion a rămas în închisoare până în august 1990, când a fost eliberat brusc, pe motive de sănătate. Executase numai şapte ani din sentinţă.

Eliberarea sa a fost întâmpinată cu o avalanşă de nemulţumiri, însă guvernatorul statatului Illinois, James Thompson, acţionase cu bune intenţii şi dintr-o mare compasiune. Branion nu reprezenta nicio ameninţare pentru societate şi era un om foarte bolnav. După o lună, la vârsta de 64 de ani, el a murit în urma unei tumori la creier şi a unei probleme cardiace.

A fost aşadar dr. John Branion un om nevinovat, prins într-o reţea de împrejurări incriminante şi forţat să adopte o viaţă de fugar? Sau a fost un ucigaş abil, care a înscenat cu mare grijă moartea soţiei, după care a fugit pentru a scăpa de consecinţe? Nu a dus lipsă de susţinători care să-l creadă absolut inocent. Aceştia arată cu degetul spre natura oneroasă a procesului său, spre tensiunea rasială al cărei efect poate fi pus sub semnul întrebării, spre presupusa conduită inadecvată a judecătorului Holzer. Dar o analiză completă poate infirma cu greu decizia juriului. Alibiul spectaculos al lui Branion avea prea multe lacune, după cum s-a întâmplat şi cu mărturia sa ulterioară în faţa poliţiştilor. La proces, Branion a ales să nu depună mărturie. Judecând după evenimentele ulterioare, probabil că aceasta a fost o decizie înţeleaptă. În 1988, bolnav, doctorul şi-a prezentat propria versiune a poveştii. A făcut acest lucru în lumina rece a camerelor de luat vederi. Pentru prima dată, vanitatea lui Branion a devenit de notorietate publică. Încă ferm în insistenţa sa de a susţine că Donna fusese ucisă de infractori, Branion a manifestat dispreţ faţă de opiniile

care sugerau că el şi-ar fi ucis soţia pentru a fi cu altcineva. De ce s-ar fi deranjat, a remarcat el în batjocură, să comită o crimă, când avea ceea ce era mai bun în ambele privinţe — o soţie acasă, gata să gătească pentru el şi să îi poarte de grijă, şi o amantă în altă parte, dornică să îi satisfacă nevoile sexuale? Un bărbat ar trebui să fie nebun să ruineze o asemenea situaţie perfectă!

O asemenea aroganţă l-a condamnat mai mult decât oricare altă dovadă. Din cauza acestei trăsături comune majorităţii narcisiştilor, Branion era dominat de un anumit tip de nesăbuinţă, care l-a făcut să evalueze complet greşit resentimentul generat de comportamentul său. Condus de orgoliu, lipsit de remuşcări şi preocupat doar de propria situaţie dificilă, doctorul a lăsat în urma sa puţine persoane care să se mai îndoiască de faptul că, într-adevăr, mâna sa apăsase pe trăgaciul armei ce o ucisese pe Donna Branion cu mulţi ani în urmă.

9
Crima ca afacere

Paris: 11 martie 1944. Timp de mai multe zile, coloane de fum negru şi unsuros s-au înălţat către cer pe coşul clădirii de la adresa 21 rue le Sueur, o vilă elegantă cu trei etaje din districtul Étoile. Vecinii au privit încruntaţi fumul, cu nasurile şi stomacurile îngreţoşate de oribila duhoare. Erau obişnuiţi cu evenimente ciudate petrecute la numărul 21, în special pe durata penelor de curent, însă aşa ceva nu mai văzuseră. În cele din urmă, Jacques Marcais, care locuia peste stradă, a hotărât că se întrecuse orice limită. A sunat la poliţie şi a cerut să se ia măsuri.

În Parisul răvăşit de război, coşurile pline de fum, indiferent cât de urât mirositoare, nu se aflau în capul listei de priorităţi, astfel încât a trecut ceva vreme până când doi jandarmi au sosit pentru a investiga plângerea. Ofiţerii Teyssier şi Fillion au ajuns la faţa locului, au mirosit şi au fost de acord cu Marcais — dezgustător.

Prins pe uşile mari, duble, ornamentate, un bilet lăsat pentru poştaş spunea că locatarul este plecat pentru o lună şi menţiona o adresă pentru redirecţionarea corespondenţei. Jandarmii au bătut la uşă, însă nu au primit niciun răspuns. După ce au examinat geamurile bine închise, au mers la casa alăturată şi au vorbit cu portăreasa. Aceasta le-a spus că proprietarul de la numărul 21 era un doctor care locuia la o distanţă de aproape 3 kilometri. Avea numărul lui de telefon.

La telefon a răspus soţia doctorului, care l-a chemat apoi pe soţul ei. Acesta l-a întrebat repede pe Teyssier: „Aţi intrat în clădire?“

După ce i s-a răspuns că nu, el a adăugat: „Stați pe loc. Voi fi acolo într-un sfert de oră."

Au trecut treizeci de minute. Încă nici urmă de doctor. Fumul a continuat să înnegrească cerul. Răbdarea lui Teyssier a cedat în cele din urmă. A sunat la brigada de pompieri. După câteva minute, o mașină de pompieri a sosit pe rue de Sueur. Șeful echipei, Boudringhin, și câțiva bărbați au escaladat peretele, au forțat geamul de la etaj și s-au strecurat înăuntru. Casa era mare, cu cincisprezece camere, însă... ei au detectat în scurt timp sursa fumului în furnalul de la subsol.

În timp ce îșI îndruma oamenii înăuntru, Boudringhin s-a trezit în fața unui spectacol incredibil. Ochii i s-au lărgit de groază. În spatele său, ceilalți pompieri au rămas cu gura căscată. Unul dintre ei a trebuit să iasă și să vomite.

Cineva îndesase cuptorul cu leșuri umane.

Podeaua acestei guri de iad pline de fum era presărată cu nenumărate resturi de trupuri — oase, cartilaje, bucăți de carne aflate în putrefacție, toate așteptându-și rândul pentru a fi aruncate în crematoriul provizoriu. Oricine pornise acest grătar uman știa în mod evident că va dura o vreme.

Alb la față și tremurând, Boudringhin a alergat la ușa din față, a dat-o în lături și a tras în piept câteva guri bine-venite de aer rece, curat, de martie. Le-a făcut semn camarazilor și a zis înfrigurat: „Domnilor, cred că avem ceva de muncă aici."

Chiar atunci, un bărbat între două vârste, bine îmbrăcat, scund și îndesat, cu un păr negru dezordonat, a apărut pe bicicletă din capătul străzii. A încetinit în fața clădirii cu numărul 21. Ochii i-au sclipit când a văzut ușa întredeschisă. O clipă, s-a gândit să treacă mai departe, însă spiritul de bravadă a fost mai puternic. Îi mai păcălise înainte; putea să o facă din nou. Sprijinindu-și bicicleta de zid, individul micuț a pășit înăuntru, încrezător. La urma urmei, dacă putea cineva să îi inducă în eroare, acea persoană era dr. Petiot...

Numele său complet era Marcel André Henri Félix Petiot și se născuse în 1897, fiind fiul unui funcționar la poștă din Auxerre, un orășel aflat la aproximativ 160 km de Paris. Încă din copilărie, nebunia care avea să-i guverneze viața a fost cât se poate de evidentă. Majoritatea copiilor sunt cruzi, dar Petiot era un sadic în toată regula. Pe când avea doar cinci ani, o bonă l-a prins înmuind pisicuța unui vecin în

apă clocotită. Bona l-a certat pe Petiot, apoi, crezând că acesta a fost cuprins de remuşcări, i-a permis să ia pisicuţa cu el în pat. În dimineaţa următoare, aceasta era ţeapănă ca scândura; fusese fiartă la foc mocnit. Petiot a declarat inocent că nu ştia ce se întâmplase, dar rânjetul de pe faţa lui spunea contrariul.

O altă modalitate preferată a sa de petrecere a timpului în copilărie era să fure păsări tinere din cuiburile lor, să le înţepe ochii cu un ac, după care să le arunce într-o colivie şi să le urmărească fascinat efoturile oarbe, patetice de a scăpa. Spectacolul îi provoca de fiecare dată băiatului hohote nestăpânite de râs.

Pentru Petiot, comportamentele normale în sala de clasă constituiau un aspect ce trebuia mai degrabă provocat decât acceptat. Acesta a întrerupt odată o lecţie trăgând un glonţ în tavan cu pistolul tatălui său, apoi a fost prins aruncând cuţite, ca la circ, cu o precizie înfricoşătoare, în jurul unui băieţel terorizat, care stătea lipit de uşă. Astfel de distracţii tindeau să-i umbrească rezultatele şcolare excelente. Memoria sa era fenomenală. În următorii ani, avea să devoreze romane populare cu o viteză de trei sute de pagini pe oră, fiind capabil să recite cuvânt cu cuvânt fragmente întregi.

În 1914, Petiot a avut primul conflict cu legea. Fusese mereu un hoţ, furând de la colegii săi de clasă, iar acum fusese prins furând din cutiile poştale, prin introducerea unui băţ care avea lipici în capăt. Înainte de a-şi primi condamnarea, a fost trimis la o evaluare psihiatrică, după cum era obiceiul în curţile de judecată franceze. Petiot, descurcăreţ şi viclean ca o vulpe, i-a dus de nas pe doctori. Diagnosticul de tulburare mentală l-a absolvit de responsabilitatea pentru acţiunile sale şi nu a oferit Curţii nicio alternativă decât cea de a-l elibera. Ca soluţie satisfăcătoare şi pentru justiţie, Petiot a fost trimis la o şcoală de copii cu handicap, de unde a absolvit cu toate onorurile academice în iulie 1915.

Acesta era cel mai nefericit moment pentru un tânăr să atingă maturitatea în Franţa. Pe Frontul de Vest îşi pierdeau viaţa milioane de francezi. Cu o speranţă de viaţă care putea fi măsurată în săptămâni sau chiar zile, Petiot a plecat la război. În ciuda împrejurărilor potrivnice, el a rămas teafăr şi nevătămat până în 1917, când o bucată de şrapnel i-a zdrobit piciorul stâng şi l-a adus în spital. Mereu inventiv, Petiot a transformat neajunsul în câştig, furând medicamente de

la o unitate medicală, apoi vânzându-le pe piața neagră celor dependenți de ele.

În restul războiului, Petiot a făcut naveta între tranșee și patul de spital. Fiecare întoarcere de pe front i-a provocat o altă cădere psihică. Cât a fost prefăcătorie și cât a fost afecțiune reală e imposibil de știut. Cert este că în 1919 a fost lăsat la vatră cu o pensie completă de handicap.

Odată cu sfârșitul războiului a apărut problema celui mai bun mijloc de a-și câștiga existența. De necrezut, însă Petiot, care fusese deja diagnosticat anormal de aproape fiecare doctor care-l examinase, a decis că o carieră în medicină era soluția potrivită. Mai remarcabil încă, acesta a trecut prin programa școlară în mai puțin de trei ani, uimindu-i pe cei din jurul lui, mai ales că nimeni nu-l văzuse vreodată studiind. Indiferent de cum s-a descurcat — și au fost unii care au bănuit că e vorba de o fraudă în toată regula —, în decembrie 1921 Marcel Petiot a absolvit Faculté de Médecine de Paris, devenind medic calificat.

În orașele de provincie ale Franței, diplomele universitare obținute la Paris erau valoroase și rare; aceasta explică încântarea și surpriza celor 4 200 locuitori ai localității Villeneuve-sur-Yvonne atunci când dr. Petiot și-a deschis cabinet acolo. Pentru un medic tânăr, dornic să-și croiască un drum în viață, Villeneuve oferea o oportunitate promițătoare. Orașul avea doar doi doctori, și amândoi erau în vârstă, după cum a atras Petiot atenția într-un pliant în care își făcea reclamă. Printre altele, acesta susținea: „Dr. Petiot e un medic tânăr și doar un doctor tânăr poate să țină pasul cu cele mai recente progrese ale medicinei... Dr. Petiot tratează, însă nu-și exploatează pacienții."

El și-a adunat repede o clientelă, ajutat în mare parte de reputația sa de doctor nepreocupat de comisioane, o trăsătură care impresiona cu siguranță țăranii zgârciți francezi. Ceea ce pacienții lui nu știau era că Petiot îi inclusese pe toți în programul de stat; asta însemna că el era plătit pentru fiecare pacient, inclusiv pentru cei care plătiseră deja. Lăcomia sa nu cunoștea limite. Iată cum sintetiza filozofia sa de viață unei cunoștințe: „Pentru a reuși în viață, trebuie fie să dispui de o avere, fie să ocupi o poziție importantă." Își va petrece restul zilelor străduindu-se să le obțină pe amândouă.

După toate probabilităţile, Petiot a început să ucidă în 1926, când a apelat la serviciile unei menajere frumoase pe nume Louise Delavau. Nu după multă vreme, s-a văzut că ea nu era doar un ajutor casnic. Pentru Petiot, aceasta era o premieră; nu mai manifestase anterior vreun interes faţă de sexul opus. Din nefericire, pe măsură ce relaţia dintre ei se dezvolta, la fel se întâmplase şi cu silueta lui Louise, care devenise curând un subiect principal al bârfelor locale. Apoi, brusc, în vreme ce zvonurile deveneau tot mai aprige, Louise a dispărut. Petiot a părut dărâmat. Louise m-a părăsit, spunea el. Pacienţii săi s-au adunat să-l compătimească. El le-a acceptat stoic simpatia, promiţându-le că va depăşi suferinţa.

Iar incidentul ar fi putut rămâne în acel stadiu, dacă nu ar fi fost gura slobodă a lui Petiot. Faptul că a ridiculizat un jadarm local cu privire la încercările jalnice ale poliţiei de a o găsi pe Louise a stimulat o investigaţie mai atentă a dispariţiei misterioase. În curând, ancheta a dezvăluit un lucru sinistru. Un sătean a raportat că l-a văzut pe Petiot încărcând un cufăr masiv în maşina sa. La scurtă vreme, într-un cufăr asemănător, scos dintr-un râu din apropiere, a fost descoperit cadavrul fără cap al unei femei tinere. Speculaţiile au atins cote maxime. Totuşi, imersiunea a făcut ca identificarea să nu mai fie posibilă şi, deşi bănuielile au rămas, zvonurile legate de dispariţia lui Louise au scăzut treptat în intensitate. Nu că lui Petiot i-ar fi păsat. Dimpotrivă, nu a părut să fie interesat de astfel de banalităţi. În afară de asta, avea alte planuri în minte — cum ar fi politica.

De la suspect de crimă la candidat la primărie a fost un salt destul de spectaculos, şi unul pe care Petiot l-a executat fără să clipească. Orator excelent, amuzant şi inteligent, acesta poseda flerul politicianului de a exploata cel mai bine mereu emoţiile publicului. Deşi era un candidat cu şanse mari de a ocupa postul de primar, Petiot nu a lăsat nimic la întâmplare. La o întâlnire electorală la primărie din ajunul alegerilor, când el şi cel mai important rival al său erau programaţi să ţină un discurs, Petiot a vorbit primul şi a primit aplauze răsunătoare. Însă imediat ce oponentul său şi-a luat locul pe scenă, o pană de curent a aruncat întregul oraş în beznă. Sincronizarea era perfectă. Mai devreme, Petiot înarmase un suporter cu un cablu de cupru şi cu instrucţiuni precise despre cum să scurtcircuiteze reţeaua electrică a oraşului Villeneuve. În vreme ce rivalul său neputincios a

făcut spume la gură de furie, Petiot s-a scăldat în aplauzele audienței, iar a doua zi a câștigat detașat alegerile.

Așa cum era de așteptat, a fost un primar neconvențional. Mai întâi, a fost vorba despre direcția de taxe și impozite naționale; a părut incapabil să facă diferența între aceasta și propriul cont bancar. Doar că alegătorii vigilenți au ales să treacă cu vederea această slăbiciune, pentru că Petiot, în ciuda metehnelor sale, avea priceperea de a le rezolva problemele. A promovat neobosit îmbunătățiri prin sistemul ajutoarelor de stat, a instalat un nou sistem de canalizare, a renovat școala primară. Cea mai mare realizare a sa ca primar a survenit, ca de obicei, într-o manieră bizară. Timp de luni de zile, el exercitase presiuni asupra companiei de căi ferate să programeze mai multe opriri de tren în stația din Villeneuve. Sătul de refuzurile lor, Petiot a atras atenția asupra problemei aruncându-se din rapidul de Paris în timp ce acesta trecea în plină viteză prin Villeneuve. În mod miraculos, nu a fost rănit, însă cascadoria a intrat în conștiința publică, făcând din Petiot un erou și punând presiune asupra companiei feroviare, care s-a simțit obligată să introducă opriri mai frecvente.

Cu activitatea sa politică în plină ascensiune, Petiot a început să pună ochii pe posturi mai bine plasate în ierarhie. Totuși, mai întâi de toate, avea nevoie de o nevastă. Cu minuțiozitatea sa caracteristică, a făcut o listă a candidatelor potrivite. Georgette Lablais, fiică a unui proprietar local de pământ cu mare influență, neatrăgătoare și minunat de timidă, corespundea perfect cerințelor și, în iunie 1927, cuplul s-a căsătorit. După zece luni, s-a născut singurul lor copil, pe nume Gerhardt.

Schimbarea de stare civilă nu a avut niciun efect asupra lui Petiot. Acesta a continuat să jumulească conturile publice ale orașului, iar cleptomania care fierbea în el din copilărie a devenit acum un obicei curent. De fiecare dată când făcea o vizită în casa unui prieten, șterpelea vreun obiect; iar a doua zi soția sa îl returna în mod discret. Localnicii s-au obișnuit și i-au tolerat acest capriciu. Însă până în 1930, orașul Villeneuve murmura de zvonuri referitoare la ceva mult mai sinistru în privința primarului său decât degetele sale lipicioase.

Într-o seară de martie, Armand Debauve, proprietarul unei lăptării, s-a întors acasă și și-a găsit locuința în flăcări. Croindu-și drum până în bucătărie, s-a împiedicat de trupul zdrobit, lipsit de viață al soției

sale, Henriette. Poliția a suspectat că ucigașul a fost probabil cineva din localitate, pentru că aceasta era noaptea din lună când Debauve avea cei mai mulți bani în casă, aproape 250 000 franci. După cum s-a dovedit, criminalul a ratat această pradă bogată, ascunsă sub un dulap din bucătărie, dar a reușit totuși să spargă seiful și să fure 20 000 franci.

Descoperirea unor urme de pași care duceau către un curs de apă local nu a făcut decât să întărească bănuielile poliției că ucigașul cunoștea împrejurimile. Terenul ar fi fost dificil de parcurs noaptea pentru oricine, iar pentru un străin ar fi fost aproape imposibil. Ulterior, când au dragat cursul de apă, jandarmii au găsit un ciocan care corespundea exact rănilor din capul lui Henriette, însă rugina și noroiul șterseseră amprentele sau urmele de sânge.

Pe măsură ce zilele s-au scurs fără să fie făcută vreo arestare, o serie neobișnuită de articole au început să apară în ziarul local. În afară de a-și bate joc de cei de la poliție pentru rezultatele lor slabe, articolele puneau la îndoială caracterul Henriettei Debauve, sugerând că moralitatea ei era departe de a fi una imaculată și prezicând totodată că această crimă va rămâne nerezolvată.

Eforturile poliției de a localiza autorul acestor scandaluri din presă au avut ca rezultat un suspect — nimeni altul decât primarul Petiot. Uimirea s-a transformat în bănuială indiscutabilă atunci când unul dintre articole a dezvăluit detalii despre rănile la cap ale Henriettei, informații pe care polițiștii le păstraseră secrete. Cum, au speculat ei, ajunsese primarul în posesia unor astfel de informații?

De asemenea, mai era și domnul Fiscot, cel care susținea că îl văzuse pe Petiot afară, lângă casa soților Debauve, în momentul incendiului. Mai mult, pretindea că Henriette Debauve fusese amanta lui Petiot, o idee care dobândise o oarecare popularitate în oraș.

Fiscot, precum majoritatea cetățenilor din Villeneuve, fusese pacientul lui Petiot — doctorul îl tratase de reumatism. Acum, printr-una dintre cele mai fericite coincidențe, Petiot a ales acest moment pentru a-l suna pe Fiscot și a-i spune de un nou medicament miraculos care tocmai ieșise pe piață. Deloc prevăzător, Fiscot a șchiopătat până la cabinetul lui Petiot și a primit o injecție cu „medicamentul minune". După trei ore, era mort. Conform doctorului care examinase cadavrul, Fiscot murise din cauze naturale. Au urmat la scurtă vreme unul de altul un certificat de deces și o autorizație de înmormântare. Din nefericire, doctorul care se ocupase de toate aceste

sarcini a fost Petiot însuşi. Cum martorul lor cel mai important era mort, autorităţile, nedorind să ciufulească în mod nejustificat penele primarului Petiot, au decis în tăcere să renunţe la această pistă.

Nici măcar o sperietură ca aceasta nu l-a afectat pe Petiot. Furturile sale mărunte au continuat până în 1931, când a fost, în cele din urmă, prins delapidând fonduri ale oraşului şi demis. La îndemnul multora dintre suporterii săi, el a candidat din nou şi a fost învins într-o competiţie strânsă. Nu că ar fi contat. Abil, Petiot a echilibrat pariurile sale politice şi a câştigat postul de consilier general. A rămas în această funcţie numai un an, după care a fost suspendat de legislatură pentru furtul de electricitate de la compania locală. Fără nicio tragere de inimă, fostul primar a decis că era vremea să-şi întrerupă legăturile cu oraşul Villeneuve şi, în ianuarie 1933, Petiot, soţia şi fiul lor şi-au făcut bagajele şi au plecat la Paris.

S-a instalat la adresa 66 rue Caumartin şi, având aceeaşi motivaţie care determinase şi sosirea sa în Villeneuve, a adunat în curând un grup de trei mii de pacienţi devotaţi.* În ciuda succesului său, Petiot era incapabil să fie cinstit. De această dată, zvonurile au fost legate de medicamente. În 1935, o femeie s-a plâns poliţiei de moartea enigmatică a fiicei sale, care se dusese la Petiot pentru înlăturarea unui abces. Din motive necunoscute, nu îşi mai recăpătase cunoştinţa după administrarea anesteziculuí. Medicul legist a devenit suspicios şi a refuzat să elibereze un certificat de deces. O autopsie a dezvăluit cantităţi semnificative de morfină, însă nu destulă cât să sugereze o crimă. Încă o dată, dr. Petiot scăpase ca prin urechile acului.

În 1936, a fost prins furând dintr-o librărie. La proces, Petiot a pledat pentru nebunie temporară şi a arătat ca dovadă actele de lăsare la vatră din armată. Strategia a funcţionat. Achitat, dar supus unui tratament psihiatric, după două săptămâni, Petiot l-a făcut pe psihiatru să-i mănânce din palmă; l-a convins pe doctor să declare că acum era sănătos mintal şi eligibil pentru eliberare. Când o comisie medicală l-a examinat pe Petiot, membrii ei au fost de acord în trei privinţe: minţea de îngheţau apele, simulase nebunia, iar din punct de vedere

* Parte din loialitatea lor poate fi dedusă din faptul că, după ani de zile, atunci când Petiot a intrat în bucluc, poliţiştii au întâmpinat mari dificultăţi în a găsi un pacient care avea ceva rău de spus despre el.

legal nu mai putea fi reținut. Petiot a părăsit triumfând instituția de boli mintale, deși comisia medicală obținuse și ea o mică victorie; medicii inseraseră o clauză în cazierul lui Petiot, subliniind invocarea selectivă a nebuniei. Ulterior, Petiot nu a mai folosit niciodată acest pretext.

În următorii ani, averea lui Petiot a crescut vertiginos. A reușit chiar să ocolească legea, cu excepția unui conflict cu un reprezentant al direcției de taxe și impozite, care i-a mărit tot mai mult penalizările. După multe proteste, Petiot a plătit fără tragere de inimă sumele aferente. Erau bani de care Franța avea o nevoie disperată... tocmai izbucnise cel de-al Doilea Război Mondial.

Odată cu prăbușirea guvernului lui Daladier și cu ocupația nazistă care a urmat, Parisul s-a prăbușit în haos. Raționalizarea strictă a resurselor făcea ca aprovizionarea să fie limitată: alimente, haine, medicamente. Deși întreaga populație avea probleme, unul dintre grupurile cele mai afectate erau persoanele dependente de droguri. Înainte de război, acestea își cumpărau dozele zilnice de la traficanți; acum, aceiași traficanți adunau averi din afaceri cu petrol. Pentru majoritatea dependenților de droguri, acest lucru însemna că trebuiau să găsească un doctor dispus să încalce legea: pe cineva ca Petiot.

El nu i-a dezamăgit. Cabinetul său avea nu mai puțin de nouăzeci și cinci de dependenți înregistrați, toți cu o condiție financiară peste medie. Tipic lui, doctorul Petiot a găsit o cale de a profita de pe urma acestei situații. Ghidurile medicale susțineau că pentru a scăpa de droguri o persoană dependentă trebuie administrate doze tot mai mici. Petiot a făcut acest lucru, însă fără a reduce dozele. Inevitabil, medicamentele în exces și-au găsit drumul pe piața neagră. Când a fost arestat pentru acest abuz, Petiot a primit o condamnare de un an de zile cu suspendare și o amendă de 10 000 franci.

Toate acestea erau o picătură într-un ocean pentru cineva cu resursele lui Petiot. Cu practica sa medicală, care includea și traficul de droguri și medicamente, precum și o afacere secundară de realizare a avorturilor ilegale, averea lui se număra în milioane de franci. A investit mare parte din acești bani în proprietăți imobiliare, în special într-o clădire anume. Situată în apropierea Arcului de Triumf și dotată cu grajduri și curte interioară, ea aparținuse în trecut domeniului regal și, mai apoi, lui Cécile Sorel, o actriță franceză de succes. Petiot a plătit

500 000 franci pentru imobilul din secolul al nouăsprezecelea, după care a angajat o firmă de construcţii pentru a-i aduce modificări majore. Cea mai ciudată dintre anexe era o cameră triunghiulară, fără ferestre, amplasată aproape de garaj. Nu era mare, doar 2,5 metri pe cea mai lungă latură, însă într-un perete erau introduse mai multe inele grele de fier. În peretele opus, la 1,8 metri de sol, era montat un vizor. Petiot a potolit curiozitatea constructorilor prin a le spune că intenţiona ca imobilul să găzduiască o clinică după război, iar această cameră urma să fie rezervată experimentelor ştiinţifice. Pentru a împiedica vecinii să arunce priviri indiscrete înăuntru, el a înălţat zidul din jurul curţii cu 90 cm în plus.

Deşi Petiot a folosit rareori locuinţa — el a continuat să-şi consulte pacienţii acasă, pe rue Camartin —, 21 rue le Sueur urma să devină în curând cea mai cunoscută clădire din întreaga Franţă, un testament al depravării fără limite a unui bărbat care a încercat să obţină profituri din uciderea semenilor săi.

Schema dezvoltată de Petiot era diabolic de simplă. Prezentându-se drept şeful unei reţele numite „Fly-Tox", el dădea de înţeles că, pentru un comision, putea aranja plecarea în siguranţă a oricărei persoane care dorea să părăsească Franţa. De vreme ce Parisul era plin de zvonuri despre lagărele morţii de la est, oferta nu era lipsită de cerere, în special de cea a evreilor, înnebuniţi după orice mijoc posibil de evadare de sub jugul tiraniei naziste.

Petiot a angajat o bandă de borfaşi care să caute prin baruri, cafenele şi bistrouri potenţiali clienţi. La prima întâlnire, candidatului i se spunea să vină în cutare sau cutare loc cu un bagaj minimal, orice lucruri de valoare pe care le putea lua cu el şi un comision de 2 000 de dolari. Sub nicio formă nu avea voie să spună cuiva despre înţelegere. La a doua întâlnire, acesta era întâmpinat de Petiot însuşi, amabil şi zâmbitor, credibilitatea întruchipată. Şi în cine să ai încredere mai multă decât într-un doctor?

Una dintre victimele acestei operaţiuni ingenioase a fost un blănar polonez pe nume Joachim Guschinov. Pentru 25 000 franci, Petiot i-a promis că îi face rost de un paşaport argentinian şi că va putea călători în siguranţă către America de Sud. Guschinov şi-a vândut afacerea şi a retras 2 000 000 franci de la bancă. În ianuarie 1942, a intrat în clădirea de pe 21 rue le Sueur şi nu a mai ieşit niciodată.

Când, după câteva săptămâni, soţia îngrijorată a dorit să afle unde se afla soţul ei, Petiot i-a oferit nişte scrisori aparent scrise de Guschinov din refugiul său de peste hotare. Scrisorile erau toate falsificate, iar nici ea şi nici altcineva nu au mai auzit vreodată nimic de Joachim Guschinov.

Pe măsură ce eficienţa operaţiunii a crescut, la fel s-a întâmplat şi cu numărul de persoane care doreau să colaboreze cu Petiot. Familii întregi au fost trimise în lumea de apoi. De fiecare dată, Petiot a pus în buzunar nu doar comisioanele solicitate, ci şi economiile victimelor sale, bagajele şi hainele lor; era o afacere extrem de profitabilă. Felul în care Petiot şi-a ucis victimele rămâne o chestiune de speculaţie.

Una dintre teorii susţine că şi-a injectat nefericiţii pacienţi cu otravă; altele optează pentru gazarea în camera triunghiulară. Dată fiind construcţia unică a acestei încăperi, această variantă pare a fi cea mai probabilă. La proces, s-a sugerat că lui Petiot îi plăcea să privească agonia victimelor sale prin vizor. Amintindu-ne de sadismul manifestat în copilărie faţă de animale, nu e nevoie de prea multă imaginaţie pentru a accepta că acesta este adevărul.

Însuşi scopul operaţiunii lui Petiot a făcut în mod inevitabil ca vestea traficului uman să ajungă la urechile cui nu trebuia şi, în 1943, în sediul central al Gestapoului au început să apară zvonuri cu privire la o organizaţie care transporta evrei în afara Franţei. Poliţiei secrete nu i-a luat prea mult timp să detecteze intermediarii, însă liderul, o figură din umbră cunoscută sub numele de „doctor Eugène", s-a dovedit a fi greu de identificat. Pentru a rezolva această problemă, ofiţerii de la Gestapo au găsit o soluţie diabolică.

Ei au abordat-o pe soţia lui Yvan Dreyfus, un evreu care-şi aştepta deportarea într-un lagăr de concentrare, cu vestea că îi vor elibera soţul dacă el va contacta „Fly-Tox" şi va pretinde că e un fugar care-şi caută refugiu peste hotare. Doamna Dreyfus şi-a dat repede acordul. După care ofiţerul Gestapo a mai cerut 1 000 000 de franci. Doamna Dreyfus a scos din bancă fiecare franc pe care îl avea şi a predat banii. După cum s-au înţeles, Yvan Dreyfus a ieşit pe porţile închisorii şi a ajuns în braţele soţiei sale. Reuniunea a fost minunată, dar scurtă pentru că Dreyfus trebuia să-şi aducă propria contribuţie la târguială. Pe 21 mai 1943, el a fost pus în legătură cu reţeaua „Fly-Tox". La fel ca toţi ceilalţi, Yvan Dreyfus a dispărut în

eter, însă i-a condus pe ofiţerii Gestapo direct la uşa doctorului Marcel Petiot.

Acesta a fost imediat închis, acuzat de scoaterea lui Dreyfus din ţară. Din câte se pare, celor de la Gestapo nu le-a trecut nici măcar o singură dată prin minte că Petiot, pur şi simplu, îi ucidea pe aceşti oameni, după care îi deposeda de toate lucrurile pe care le aveau asupra lor. Ei nu au văzut în el decât sabotorul care ajuta duşmanii statului.

Încarcerarea nu a fost înfricoşătoare pentru Petiot. Nici tortura. Ceea ce a îndurat din partea gardienilor la închisoarea Fresnes ar fi dărâmat orice bărbat, însă nu şi pe micul doctor din Auxerre. Pentru a-l face să vorbească, anchetatorii au utilizat toate metodele pentru care erau atât de renumiţi. Au început printr-o bătaie simplă, după care l-au introdus în apă rece până aproape de asfixiere. Cum aceste metode nu au dat rezultat, i-au înfăşurat capul în benzi de fier atât de strâns încât ochii aproape că i s-au umflat în orbite. Apoi, i-au găurit dinţii până la nerv. A fost la un pas să se înece cu sânge, dar, cu toate acestea, a refuzat cu îndârjire să recunoască ceva. Stoicismul său i-a uimit pe colegii de celulă, după cum i-a lăsat cu gura căscată şi dispreţul pe care acesta l-a manifestat faţă de gardieni, tachinându-i şi luându-i permanent în râs. Era o bravadă extraordinară.

Sau poate că nu?

În ianuarie 1944, după opt luni de tortură lipsită de rezultate, Petiot a fost eliberat. Observatorii au meditat vreme îndelungată la motivele pentru care Gestapoul nu îl executase pentru a termina toată povestea. Una dintre teoriile înaintate susţine că ofiţerii din poliţia secretă nazistă au reuşit de fapt să dezlege enigma şi, pentru că majoritatea victimelor doctorului erau evrei, au ales să ignore situaţia în schimbul unui procent din afacere. Judecând după evoluţia ulterioară a evenimentelor, această teorie pare a fi tot mai probabilă.

Oricare ar fi motivul, Petiot a ieşit din închisoare, dar cu sănătatea serios şubrezită. S-a întors în Auxerre, oraşul său natal, pentru a se pune pe picioare. La fel ca aproape în oricare alt aspect al vieţii sale, recuperarea lui Petiot a fost incredibil de rapidă, iar după doar două săptămâni, el a revenit la Paris şi şi-a reluat activităţile obişnuite, ucigând fără discriminare.

Două luni mai târziu, un cetăţean iritat a telefonat la poliţie să facă o plângere. Ceva despre un coş de fum...

Petiot a intrat la pas în clădirea de pe 21 rue le Sueur. Departe de a fi îngrijorat de descoperirea atâtor oase şi cadavre, el a anunţat mai întâi că este fratele proprietarului, după care i-a întrebat pe jandarmi cu emfază: „Sunteţi amândoi francezi?". După ce s-a asigurat de acest aspect, Petiot a spus mai departe: „Aceste cadavre pe care le-aţi văzut sunt ale unor nemţi şi ai unor trădători ai patriei noastre... Presupun că v-aţi informat superiorii, aşa că nemţii vor afla în curând de această descoperire. Sunt şeful unui grup al Rezistenţei şi am acasă trei sute de dosare care trebuie distruse înainte ca duşmanii să le găsească." Petiot şi-a continuat această şedinţă secretă de informare, încercând să-i intimideze pe jandarmi şi să-i facă să se simtă vinovaţi pentru faptul de a fi dat peste o cameră de execuţie a Rezistenţei şi de a fi pus poate în pericol vieţile patrioţilor.

Discursul lui Petiot a fost o fabulaţie genială. Cei doi jandarmi au privit carnagiul din jurul lor şi au presupus că doar un scenariu precum cel al lui Petiot se putea potrivi imaginii la care erau martori. Ei i-au spus lui Petiot să se grăbească înainte să sosească superiorii lor. Luându-şi la revedere, Petiot a urcat calm pe bicicletă şi a dispărut în noapte.

Exact la timp. Vestea descoperirii ajunsese deja la sediul central al Gestapoului, determinând trimiterea în grabă a unei telegrame: „Ordin din partea autorităţilor germane. Arestaţi-l pe Petiot. Nebun periculos."

În mod ironic, această telegramă a fost tot ceea ce jandarmeria locală a avut nevoie să ştie pentru a se convinge că Petiot spunea adevărul. Implicarea Gestapoului în probleme civile, fie ele şi crime, era un lucru rar întâlnit.* În lumina acestei interpretări, investigatorii francezi au început în mod intenţionat să tragă de timp. Când, în cele din urmă, au ajuns în rue Caumartin pentru a-l interoga pe Petiot, acesta dispăruse.

Între timp, medicii patologi au continuat să sorteze resturile macabre găsite la 21 rue le Sueur. Aveau cu ce să-şi ocupe timpul. Casa era un cimitir uman. Oase albite şi bucăţi de carne pe jumătate topite se vedeau într-o groapă cu var nestins din garaj. Pe scările ce

* Ulterior, această telegramă avea să servească drept dovadă a faptului că Gestapoul ştiuse în tot acest timp de crimele lui Petiot.

duceau jos în curte, au găsit un sac de pânză ce conţinea trupul fără cap al unui om. Fusese despicat până la mijloc, precum o găină pregătită pentru a fi gătită. Peste tot era plin de oase: treizeci şi patru de membre inferioare sau superioare, plus alte cincisprezece kilograme de resturi carbonizate. În ciuda măcelului făcut aparent la întâmplare, doctori au detectat semne ale unor cunoştinţe evidente de disecţie. Şi mai era ceva...

Ei mai văzuseră o astfel de privelişte. Între 1942 şi 1943, doisprezece cadavre mutilate fuseseră pescuite din râul Sena. Criminalul aproape că a fost prins într-o noapte, atunci când încerca să arunce o mână umană de pe un pod în timp ce o barcă trecea pe dedesubt, însă a dispărut în întuneric. Cadavrele din rue le Sueur prezentau semne similare de disecţie, ducând la concluzia inevitabilă că o singură persoană fusese responsabilă pentru ambele serii de crime.

Convinsă, în cele din urmă, că au de-a face cu un nebun, poliţia civilă şi-a intensificat căutările. I-au dat de urmă lui Petiot, aflat la magazinul fratelui său din Auxerre. Acolo au găsit-o pe soţia sa, Georgette. Ea a negat că ar fi ştiut ceva despre activităţile soţului ei, cu excepţia faptului că avea legături cu Rezistenţa. Însă Auxerre a fost locul care a prilejuit cea mai îngrozitoare descoperire. Într-o casă deţinută de fratele lui Petiot, detectivii au găsit nu mai puţin de patruzeci şi nouă de valize şi sacoşe, toate pline cu haine şi obiecte personale, inclusiv douăzeci şi nouă de costume, şaptezeci şi nouă de rochii, cinci haine de blană şi şaizeci şi şase de perechi de pantofi.

Poliţiştii nu mai văzuseră niciodată aşa ceva, o peşteră a unui Aladin ucigaş. Nemulţumit doar cu uciderea şi jefuirea victimelor, Petiot intenţionase să le vândă şi hainele. Descoperirea din Auxerre nu a făcut decât să dubleze eforturile de a-l captura pe Petiot. Chiar şi cei de la Gestapo au publicat articole despre urmărire în presa colaboraţionistă. Însă până la sfârşitul lunii aprilie, doctorul fugar încă nu fusese găsit, iar interesul faţă de el a scăzut treptat. După o lună, numele său a dispărut cu totul din titlurile ziarelor. Acestea aveau veşti mult mai importante de raportat pe moment — trupele aliate luaseră cu asalt plajele Normandiei.

Debarcările din Ziua Z au umbrit toate celelalte evenimente. În vreme ce Aliaţii şi-au croit cu forţa drumul către Paris, zdrobind opoziţia germanilor, faptele unui ucigaş nebun şi singuratic păreau detalii minore. Pe 25 august 1944, după patru ani de ocupaţie, forţele franceze

au eliberat, în cele din urmă, capitala. Însă odată cu triumful au apărut şi acuzaţiile. Venise vremea răzbunării. Colaboratorii erau vânaţi fără milă, iar lupta pentru dreptate s-a transformat într-o operaţiune de epurare. Între 30 000 şi 40 000 de francezi au fost executaţi sumar de curţile de judecată în condiţii dubioase de legalitate. Mulţi dintre ei au fost victime nevinovate, prinse în nebunia răzbunării.

Această sete de răzbunare a fost însoţită de o renaştere a interesului faţă de dr. Petiot. Speculaţiile au atins cote înalte, afirmându-se că cel mai mare criminal din istoria Franţei era deja mort. Rapoartele declarau că trupul său fusese găsit în diverse râuri de pe cuprinsul ţării. Altele susţineau că era acum doctor într-unul dintre lagărele lui Hitler, o idee care a câştigat în popularitate când o mărturie falsă a unei presupuse cunoştinţe a fost publicată, punându-l pe Petiot în cea mai negativă lumină posibilă şi numindu-l agent german. O mare parte din articol era material pentru manifeste de proastă calitate, însă a avut, totuşi, un efect benefic — l-a scos pe doctorul nebun din ascunzătoare.

Petiot a scris furios ziarului *La Resistance*, declarând că a fost victima unei înscenări a Gestapoului, care a folosit casa sa ca loc de depozitare a cadavrelor în timp ce el era în închisoare. Gestapoul a provocat o zarvă atât de mare în jurul cadavrelor, a spus el, cu scopul de a distrage atenţia de la înfrângerile zdrobitoare pe care Germania le suferea în faţa ruşilor. Scriind la persoana a treia singular, Petiot pretindea că este un ofiţer din cadrul Rezistenţei, iar scrisoarea era plină de elogii la adresa persoanei sale: „El face tot ceea ce poate pentru cauză... Pierzând totul, cu excepţia vieţii sale, el îşi riscă şi viaţa sub un nume de împrumut... uitaţi de minciunile murdare ale nemţilor, care pot fi demascate cu puţin bun-simţ de orice francez."

În timp, autorităţile aveau să pretindă că l-au capturat pe Petiot prin compararea scrisului său din scrisoare cu cel al fiecărui membru cunoscut al Free French Forces; oficialii au fost în măsură să identifice autorul în persoana căpitanului Henri Valéry, care era ofiţer FFF de doar şase săptămâni. Totul a sunat ca o strategie destul de inteligentă, însă lipsită de meritul de a fi adevărată.

Cu mult înainte ca testele comparative ale scrisului să se finalizeze, Petiot era arestat, pe 31 octombrie 1944, în timp ce pleca din staţia de metrou din Saint Mandé Tourelles, aflată la periferia estică a Parisului. Despre ofiţerul care a efectuat arestul, căpitanul Simonin, dispărut brusc la scurt timp după aceea, s-a aflat ulterior că era un

colaborator notoriu, responsabil de execuţia a zeci de patrioţi. Astfel, există posibilitatea ca Petiot să fi fost prins de un agent german dornic să facă de ruşine noul şi neexperimentatul guvern francez.

Petiot îşi derutase urmăritorii printr-o soluţie simplă şi practică: îşi lăsase barbă. Astfel, arăta complet diferit. La capturare, avea în posesia lui mai multe seturi de acte de identitate. În calitate de „căpitan Valéry", avea ordinul de a pleca în Indochina franceză: încă vreo câteva săptămâni şi ar fi dispărut pentru totdeauna.

Se ascunsese în apartamentul unui prieten din rue Fauberg St. Denis. Prietenul, zugrav de meserie, pe nume George Redoute, a negat că ar fi ştiut de întreaga zarvă creată în jurul lui Petiot. Ulterior, el a recunoscut că Petiot i-a menţionat de cadavrele din rue le Sueur, spunându-i că erau toţi germani. Excentricitatea lui Petiot nu l-a părăsit nici în aceste clipe. Obiceiul lui de a poza cu pieptul gol la fereastră a stârnit supărarea vecinilor şi i-a adus porecla de Tarzan. Totodată, a cauzat şi o plângere la poliţie.

A fost dus la Quai des Orfèvres. Documentele FFF au indicat că se alăturase forţelor pe 27 septembrie 1944; i se dăduse sarcina de a interoga prizonierii. Secretara sa l-a descris drept un bărbat amabil, însă cu unele porniri sadice.

Petiot a recunoscut vesel că a ucis toate victimele găsite în rue le Sueur — într-adevăr, el a crescut numărul victimelor descoperite de poliţie la şaizeci şi trei — însă, a adăugat el, erau cu toţii fie germani, fie trădători. Aceasta avea să fie apărarea sa, anume că fusese un călău al Rezistenţei şi că ajutase totodată mulţi francezi să evadeze. Pentru a-şi susţine afirmaţiile, a numit câţiva lideri ai mişcării ca fiindu-i colegi apropiaţi. Din nefericire, toţi erau morţi.

Odată ce a fost pus sub cheie, marea parte a presei l-a ignorat pe Petiot, în vreme ce Franţa se străduia să-şi recâştige strălucirea după anii grei de ocupaţie germană. Aflat în închisoarea Santé, în aşteptarea procesului, Petiot a căzut într-o stare de moleşeală ursuză. A scris o carte incoerentă, dedicată unor sisteme de joc variate şi unor modalităţi de a câştiga în cazinouri. Alături de acestea, erau presărate întâmplări şi comentarii legate de experienţele sale din timpul Rezistenţei şi unele gânduri de natură filozofică.

Perioada petrecută de Petiot în închisoare înainte de proces, care a durat peste un an de zile, a fost caracterizată de refuzul său îndârjit de a răspunde oricăror întrebări legate de crimele săvârşite. Replica sa la fiecare interogatoriu era: „Doresc să mă explic în curtea de judecată".

Viclean, el a profitat de această perioadă pentru a apela la serviciile celui mai bun avocat din Franţa, René Floriot. În rest, Petiot stătea cât era ziua de lungă în celula sa citind ziare sau rezolvând cuvinte încrucişate. Singura plăcere pe care şi-o acorda era noua sa pasiune pentru ţigări: fuma încontinuu.

Pe măsură ce se apropia ziua procesului, Petiot a renunţat la atitudinea posacă şi a început să lase impresia unui aer de aşteptare, spunându-le gardienilor că va fi un proces impresionant. A promis că va face pe toată lumea să râdă.

Pentru un observator imparţial, procesele desfăşurate în Franţa sunt activităţi dezordonate, haotice. Un grup de trei judecători nu doar că prezidează, dar asistă şi la deliberările juriului. Adesea, judecătorul îşi asumă rolul procurorului, angajându-se în interogatorii combative, fapt ce ar atrage eliminarea din barou a colegilor lor britanici sau americani. Aspectul cel mai uimitor e că acest sistem suprasolicitat funcţionează destul de bine. Din mulţimea de istericale şi nelinişti sincere se cerne ocazional un sâmbure de adevăr, care duce către următorul fapt concret, până când este obţinut, în cele din urmă, un rezultat satisfăcător.

Cuiva ca Petiot, acest sistem îi oferea o şansă dintr-un milion de a-şi demonstra geniul maniacal înaintea întregii populaţii. El a reuşit să transforme ceea ce erau deja nişte proceduri comune într-un carnaval. A pozat în faţa camerelor de luat vederi, a desenat caricaturi ale judecătorilor, a blestemat martori şi consilieri laolaltă, a moţăit şi a făcut pe nebu-nul. În anumite momente, comentariile sale au fost inspirate, însă, în mare parte, a lăsat impresia unui bădăran irascibil, disprețuind fățiș pe toată lumea prezentă.

Procesul a început la Palais de Justice pe 18 martie 1946. Până în acest moment, Franţa reintrase întrucâtva în normalitate, iar Marcel Petiot ajungea din nou pe prima pagină a ziarelor. Când au fost citite capetele de acuzare, i s-au atribuit douăzeci şi şapte de crime; nimeni altcineva în toată istoria Franţei nu se mai confruntase cu acuzaţii atât de grave. La începerea procesului, după cum este obiceiul sub legea franceză, preşedintele tribunalului a citit o lungă biografie a acuzatului, împreună cu o evaluare a caracterului său. Pe durata lecturii, Petiot a stat permanent în picioare, indicând greşeli reale sau imaginare.

Preşedintele: „A fost un student mediocru."

Petiot: „Am primit calificativul « foarte bine » la lucrarea mea de diplomă."

Preşedintele: „Pacienţii au avut o părere foarte bună despre tine. Te-au considerat o persoană fermecătoare."

Petiot: „Vai, vă mulţumesc."

Preşedintele: „Totuşi, o femeie din oraş, doamna Mongin, a avut câteva plângeri la adresa ta, printre care unele legate de faptul că ai furat obiecte din casa ei."

Petiot: „Doamna Mongin a dorit să mă culc cu ea. Am refuzat această onoare. A minţit."

Preşedintele: „Următorul lucru pe care mi-l vei spune e că întregul dosar e fals."

Petiot: „Nu aş spune asta. Doar 80% din informaţii sunt false."

La un moment dat, Petiot s-a îmbufnat. „Nu-mi pasă dacă sunt tratat ca un criminal", un comentariu straniu din partea cuiva care se afla în pericolul iminent de a-şi pierde viaţa.

Unul dintre procurori, Pierre Veron, fost ofiţer al Rezistenţei, a fost cel care l-a interogat pe Petiot cu privire la implicarea sa în mişcarea de rezistenţă şi a lansat un tir de întrebări care au zdruncinat apărarea lui Petiot.

Veron: „Cum se transporta explozibilul din plastic?"

Petiot: „Stai puţin, da, îmi amintesc. Câţiva camarazi au umplut valize cu explozibil şi le-au detonat prin intermediul unei bombe cu ceas..."

Veron: „Ce, o bombă cu ceas?"

Petiot: „O grenadă germană... ştii tu... cele cu mâner. Am auzit explozia după treizeci de minute..."

Veron: „Grenadele germane au un fitil programat să explodeze la şapte secunde."

Petiot a protestat zgomotos, însă fusese prins cu o minciună evidentă. Mai târziu, schimbul de replici a devenit ceva mai încordat atunci când Veron a ameninţat că-i va sparge dinţii acuzatului!

Astfel, încă din prima zi, a fost stabilit tonul discuţiilor pentru toate celelalte şaisprezece zile care au urmat. Enormitatea crimelor lui Petiot şi bravadele sale iritante au făcut ca procesul să fie greu de urmărit, însă a existat un factor pe care el nu l-a putut ignora. Personalul Curţii acoperise un perete întreg cu un munte de bagaje recuperate de la Auxerre. Acele valize tăcute au vorbit cu o elocvenţă mai mare decât oricare dintre martorii acuzării. În timp ce o mulţime de persoane au depus mărturie despre cei dragi care-l contactaseră pe

Petiot, pentru ca mai apoi să dispară, ochii lor înlăcrimaţi au fost atraşi de grămada tristă de bagaje.

Reacţia lui Petiot a fost răutăcioasă şi predictibilă. El a denunţat toate persoanele dispărute drept trădători de ţară; Franţa ar trebui să-l cinstească pentru acest lucru. Cei pe care nu i-a putut eticheta drept trădători erau acum peste hotare în America de Sud. Dacă aceştia au ales să nu-şi contacteze familiile din Franţa, asta nu era vina lui! Indiferenţa lui Petiot faţă de proces era greu de înţeles. Nu a existat nicio încercare din partea lui de a câştiga simpatie sau adepţi ai cauzei sale.

A privit întregul proces ca pe o pierdere de timp. Mai mult decât orice altceva, părea plictisit de tot ce se întâmplă.

În cea de-a cincea zi a procesului, toate persoanele din curtea de judecată s-au deplasat la adresa 21 rue le Sueur. Toţi au văzut camera triunghiulară. Au privit prin vizor. Au vizitat pivniţa din curtea interioară pe care Petiot o umpluse cu var nestins pentru „igienizarea" casei. Au văzut totul, după care s-au întors în curtea de judecată şi au privit mormanul tăcut de bagaje. Doar Petiot părea indiferent. Era înfumurat, arogant, preocupat de sine şi răutăcios.

Pe măsură ce procesul s-a apropiat de punctul culminant, interesul faţă de acesta a atins paroxismul. Câştigarea accesului în curtea de judecată valora o avere pe piaţa neagră de vreme ce spectatorii, dintre care mulţi dotaţi cu binocluri de operă, se înghesuiau în public, nerăbdători să arunce o privire unuia dintre cei mai sângeroşi criminali din istorie. În cele din urmă, la ora 9:30 seara, pe data de 4 aprilie 1946, juriul compus din şapte membri şi trei judecători s-a retras pentru deliberări. Din cauza complexităţii procesului, lumea se aştepta ca luarea unei decizii să dureze câteva zile. În realitate, aceştia s-au întors chiar după miezul nopţii. Petiot şi-a umplut timpul cu acordarea de autografe oricui era interesat.

Juriul l-a găsit vinovat pentru douăzeci şi şase de capete de acuzare. În mijlocul iadului, Petiot a fost singurul neafectat. Impasibil, el a ascultat pronunţarea condamnării la moarte. Singura sa reacţie s-a produs la părăsirea curţii de judecată. Întorcându-se către mulţimea zgomotoasă, a strigat: „Trebuie să fiu răzbunat".

După respingerea apelului său, Petiot a aşteptat cu stoicism inevitabilul. Metodă unică în lume, prizonierilor condamnaţi la moarte în Franţa nu li se comunica niciodată ziua execuţiei, decât în ziua anterioară evenimentului, considerându-se că astfel li se alină suferinţa. Călăul, un bărbat care se apropia de vârsta de şaptezeci de ani,

a amânat ziua execuţiei lui Petiot, după care a decis că acesta era momentul ideal pentru a cere o mărire de salariu. După tocmeala aferentă, a ajuns la un acord cu angajatorii săi, şi astfel a fost organizată prima execuţie cu ghilotina din Franţa postbelică.

După ce au fost rezolvate toate formalităţile, justiţia franceză s-a mişcat rapid. La doar patruzeci şi opt de ore de la respingerea apelului, pe data de 25 mai 1946, Petiot a fost trezit dintr-un somn profund la ora 4:30 dimineaţa şi i s-a spus că i-a venit sorocul. S-a îmbrăcat încet, schimbându-şi hainele purtate în închisoare cu cele purtate la proces. A refuzat tradiţionalul pahar de rom şi a fumat în tăcere în timp ce era bărbierit. Cererea lui de a folosi toaleta a fost refuzată, determinându-l să observe sardonic că, atunci când cineva pornea la un drum lung, lua cu sine tot bagajul.

După care a fost condus în curtea închisorii.

Până în 1939, în Franţa execuţiile erau publice, dar, în urma comportamentului inadecvat al mulţimii la ghilotinarea ucigaşului Eugène Weidmann, s-a decis că e mai bine ca unele lucruri să fie păstrate departe de ochii publicului. Probabil că lui Petiot nu-i păsa dacă execuţia era cu sau fără public. Doctorul închisorii, martor la sute de execuţii, a notat:

> Pentru prima dată în viaţa mea am văzut un bărbat mergând spre moarte dacă nu dansând, atunci cel puţin manifestând o stare de calm desăvârşit. Majoritatea oamenilor care urmează să fie executaţi se străduiesc din răsputeri să fie curajoşi, însă îţi poţi da seama uşor că e vorba de un curaj rigid şi forţat. Petiot s-a mişcat cu uşurinţă, de parcă ar fi intrat în biroul său pentru o întâlnire de rutină.

În umbra ghilotinei, Petiot l-a salutat laconic din cap pe călăul care i-a legat picioarele şi i-a strâns capul în ramă. Petiot a aruncat o privire martorilor. „Domnilor, a spus el, vă rog să nu vă uitaţi. Nu va fi un spectacol prea frumos."

După o secundă, la 5:05 dimineaţa, masa a fost fixată în poziţie, iar lama a căzut. Cel puţin unul dintre martori nu a ascultat sfatul lui Petiot. El a jurat că, exact în momentul în care capul lui Petiot a părăsit umerii, micul doctor chicotea vesel.

10
Sânge și gafe

În ochii celor mai mulţi oameni ai legii, doctorii au la degetul mic un mare număr de metode prin care pot să ia viaţa unei persoane — în caz că doresc acest lucru. O mică împunsătură cu acul hipodermic, o otravă nedetectabilă sau o bulă de aer ce cauzează embolia — şi gata. Din fericire, există doi factori care contribuie la spulberarea acestui mit. În primul rând, date fiind progresele extraordinare ale medicinei legale moderne, o crimă imposibil de detectat nu mai e nici pe departe la fel de uşor de comis pe cât le place romancierilor să dea impresia. În al doilea rând, criminalii cu pregătire medicală, la fel ca majoritatea copleşitoare a ucigaşilor, au tendinţa de a fi remarcabil de nesăbuiţi. (Îmi dau seama, desigur, că le pot face un mare deserviciu acelor practicieni care au utilizat cu succes instrumentele profesiei lor pentru a ucide şi a evita detectarea crimei, însă trebuie să sperăm că astfel de persoane deviante sunt puţine la număr.)

Având în vedere toate acestea, ajungem la concluzia că, atunci când dr. Bernard Finch, chirurg în Los Angeles, s-a hotărât să scape de soţia sa, el s-a încadrat în aceleaşi standarde ale perfidiei absurde. Rareori o crimă a fost mai ilogic concepută, mai prost executată sau mai defectuos ascunsă. Dacă nu ar fi fost rezultatul tragic, eforturile şi cârpelile sale stângace ar fi putut fi calificate drept o farsă ordinară. Pe durata procesului plin de poveşti lugubre despre adulter, avariţie şi prea multă comedie neagră, adesea a fost uşor de uitat că a avut loc o crimă premeditată, că o femeie era moartă, împuşcată din spate cu un glonţ de calibrul 38. Felul în care glonţul a ajuns în trup a ţinut

America cu sufletul la gură timp de doi ani de zile, timp în care juraţii s-au luptat cu întrebarea dacă „Doctorul şi Roşcata" erau nişte ucigaşi fără inimă sau nişte neghiobi inocenţi.

La vârsta de 42 de ani, dr. Raymond Bernard Finch era suplu, bronzat, înalt şi chipeş — un rezultat merituos al performanţelor în gimnastica aerobică. Dar buna lui condiţie fizică se datora şi multor ore de tenis (un joc în care excela) sub soarele binevoitor al Californiei. Avea constituţia şi energia unui bărbat de două ori mai tânăr, lucru care se potrivea cu slăbiciunea lui pentru adolescente roşcate. Zâmbea adesea şi cu uşurinţă. „Spune-mi Bernie", rânjea el către noile cunoştinţe. Cei mai mulţi se conformau, atât bărbaţi, cât şi femei, cuceriţi de şarmul lui infailibil.

Bunăstarea lui financiară era la fel de evidentă ca şi cea fizică. Alături de cumnatul său şi de alţi câţiva doctori, Finch deţinea şi lucra la West Covina Medical Center, o clinică de succes din Los Angeles, care deservea în special populaţia bogată. Era o afacere care le permitea lui Finch şi soţiei sale, Barbara, un stil de viaţă la care alţii nu puteau decât să viseze: o casă cu un singur nivel, de culoarea muştarului, construită în stilul unei ferme şi cocoţată sus pe dealuri, deasupra luminilor sclipitoare ale oraşului; calitatea de membru al exclusivistului South Hills Country Club; un Cadillac pentru el, un Chrysler pentru ea. De asemenea, din punct de vedere profesional, el se bucura de o imagine bună, fiind încrezător în diagnosticurile sale, rapid şi sigur la masa de operaţii şi foarte atent faţă de pacient. Aparent, viaţa îi oferise toate avantajele posibile lui Bernard Finch. Tot ceea ce atingea se transforma, dacă nu în aur, atunci cel puţin într-o nuanţă acceptabilă de argint.

Până în 1959.

În prima parte a acelui an, lumea pe care dr. Bernard Finch şi-o construise cu atâta migală mai întâi s-a clătinat, apoi a ameninţat să se prăbuşească — de vreme ce tot ceea ce îi era mai drag ajunsese să fie pus în pericol de instanţa pentru divorţ. Date fiind împrejurările, orice om rezonabil şi-ar fi minimizat pierderile şi s-ar fi retras. Finch ar fi trebuit să facă la fel. Însă el s-a comportat duşmănos şi răzbunător. Cel mai rău, el a fost lacom.

Căsnicia de opt ani cu Barbara, care începuse atât de bine, era acum în ruină. După Finch, la rădăcina tuturor problemelor se afla

frigiditatea ei. La fel ca mulţi alţi bărbaţi ambiţioşi şi motivaţi, Finch dispunea de un apetit sexual prodigios. Barbara nu. Şi totuşi, nu fusese mereu aşa. În mod ironic, răspunsul ei rapid la avansurile lui pătimaşe fusese cel care îi stimulase pe amândoi să evadeze din căsniciile anterioare (nefericite) pentru a se recăsători. Barbara a venit cu fiica ei, Patti. Finch a venit cu bani, un confort incontestabil şi promisiunea unui viitor aparent fără limite. În 1953, venirea pe lume a lui Raymond Jr. le-a cimentat relaţia şi, pentru o vreme, viaţa familiei din 2740 Lark Hill Drive a luat o turnură idilică.

Însă aceste lucruri se întâmplaseră în trecut. Pe măsură ce anii trecuseră, Barbara se schimbase. Sau aşa pretindea Finch. Acum ea îi refuza fiecare avans sexual. Din acest impas s-a născut ideea unei aşa-numite „căsnicii deschise" — mai mult ideea lui decât a ei — în care fiecare era liber să-şi urmeze propriile înclinaţii. Pentru Finch, acest lucru însemna o avalanşă de cuceriri sexuale. Barbara s-a mulţumit cu un şir neîntrerupt de petreceri şi cocteiluri, strângeri de fonduri, grătare în aer liber, cumpărături şi toate celelalte lucruri pe care se presupunea că trebuie să le facă soţiile bogate în America anilor '50. Atâta vreme cât Finch nu făcea în mod public ceva care să o stânjenească, ea rămânea indiferentă la escapadele sale.

La început, acest aranjament a funcţionat bine. Finch şi-a limitat indiscreţiile la pasagere întâlniri de amor cu soţii casnice plictisite (fie scurte partide de sex în maşini parcate, fie mici escapade la San Francisco) plus o succesiune nelimitată de infirmiere visătoare. Însă către sfârşitul anului 1956, s-a întâmplat ceva care avea să închidă uşa acestui mariaj „deschis", schimbând pentru totdeauna vieţile a trei persoane — dar niciuna spre mai bine.

Carole Pappa avea 18 ani când a ajuns să lucreze pentru prima dată ca secretară la West Covina Medical Center. Iniţial, ea nu i-a acordat prea multă atenţie chipeşului dr. Finch — reputaţia lui de crai era legendară şi, în afară de asta, ea se căsătorise abia de o lună. Soţul, James, era un individ obsedat de trupul său, zidar de meserie şi practicând body-building ca activitate recreativă. Îşi petrecea tot timpul liber la sala de forţă, antrenându-şi musculatura până la perfecţiune. Interesul lui Jimmy Pappa pentru aspectul fizic e o posibilă explicaţie a devoţiunii sale faţă de Carole. Chipul şi silueta ei erau răpitoare. De înălţime medie, cu un păr roşcat-cafeniu bogat încadrându-i faţa de

un oval perfect, ea pozase pentru calendare şi fusese model pentru lenjerie intimă, până când Jimmy pusese piciorul în prag. Nu voia ca alţi bărbaţi să admire ceea ce el considera a fi al lui şi doar al lui. (Ceva care spune multe despre frumuseţea ei senzaţională e faptul că, atunci când a apărut în instanţă, nici măcar codul vestimentar sobru — impus, de obicei, de avocaţi clientelor atrăgătoare — nu i-a putut ascunde sexualitatea.)

Dr. Finch nu a scăpat-o din vedere. După şapte luni petrecute pe postul de recepţioneră, Carole a devenit secretara lui personală. Dacă e să dăm crezare relatărilor ei ulterioare, au mai trecut încă şapte luni până când ea a fost cucerită de atenţiile persistente ale doctorului. În februarie 1957, cuplul a luat pentru prima dată masa de prânz împreună şi, vreme de o oră sau două, ei s-au simţit foarte bine. Ulterior în săptămâna respectivă, s-au întâlnit şi pentru a servi cina. Pe măsură ce Finch îi privea ochii de un căprui lichid, noţiunea de timp se evapora. Au stat de vorbă până târziu în noapte. Când Carole a ajuns acasă, ceasul arăta ora 4.15 dimineaţa. Jimmy Pappa aştepta, deloc amuzat. S-a dezlănţuit iadul pe pământ — atât de rău, încât ea a renunţat la orice formă de contact sexual cu soţul ei. Din acea noapte, i-a aparţinut cu totul lui Finch.

Nu se pune la îndoială faptul că Finch era înnebunit după secretara sa. În trecut, aventurile sale extraconjugale se consumaseră în grabă şi pe furiş, însă acum el renunţase la toate măsurile de precauţie şi, pentru 70 de dolari pe lună, închiriase un mic apartament mobilat în Monterey Park, la opt km de casa lui. Mai târziu, Finch a susţinut că Barbara, chiar dacă nu cunoştea toate detaliile, ştia cu siguranţă de această legătură şi o tolera. E greu de crezut contrariul, de vreme ce, conform lui Finch, el şi Carole frecventau acest apartament (şi un altul, în care s-au mutat la scurtă vreme după aceea) ori de câte ori puteau — la masa de prânz, în mijlocul dimineţii, după-amiaza şi chiar seara. Ulterior, când şi-a amintit de această perioadă în sala de judecată, Finch a manifestat melancolie şi aroganţă, povestind mândru cele mai picante amănunte. Carole, în schimb, a păstrat tot timpul o faţă de piatră în spatele ochelarilor cu ramă de corn, preferând în mod evident să uite întreaga aventură sordidă.

Însă, la acel moment, ei erau îndrăgostiţi şi, pe măsură ce povestea lor evolua, discuţiile începeau să abordeze subiectul divorţului de actualii soţi. Pentru Carole, acest lucru a fost uşor de obţinut.

În ianuarie 1959, ea a pus legal capăt căsniciei cu Jimmy Pappa și și-a reluat numele de fată, Tregoff. Finch, în schimb, avea probleme.

Deși ardoarea lui față de Carole nu fusese niciodată îndoielnică, doctorul nu s-a grăbit să întreprindă acțiunea de divorț. Încetineala sa nu era inspirată de vreo grijă față de Barbara — departe de așa ceva, fiindcă până la final ajunsese să o deteste —, ci era mai degrabă rezultatul avariției. Dacă Barbara putea să dovedească adulterul (și existau toate indiciile că ea intenționa să facă exact acest lucru), Finch avea să se confrunte cu un dezastru financiar. Potrivit legii californiene a proprietății în comun, Barbara avea în mod automat dreptul la jumătate din banii și bunurile acumulate pe parcursul căsniciei, dar ca parte vătămată într-o acțiune de adulter ea putea cere procentul care i se părea adecvat din proprietățile deținute în comun. Instanțele californiene, cunoscute pentru faptul că iau partea persoanei nevinovate în astfel de acțiuni legale, ar fi acceptat, după toate probabilitățile, cererea ei. Această perspectivă s-a concretizat pentru Finch atunci când avocatul Barbarei a înaintat o cerere pentru toate cele 100 de procente din bunurile soțului ei, sumă evaluată la 750 000 de dolari. În plus, ea solicita 18 000 de dolari drept cheltuieli de judecată și 2 000 de dolari pe lună ca pensie alimentară.

Finch a fost îngrozit. Apelase la împrumuturi masive pentru a-și construi centrul medical. Dacă Barbara obținea victoria la proces, el nu ar fi avut nicio alternativă în afara declarării falimentului. Astfel că a încercat să-și oprească soția, implorând-o să amâne acțiunea de divorț pentru încă douăsprezece luni, timp în care datoriile sale legate de centru urmau să fie achitate, iar el ar fi avut o situație financiară mai bună.

Barbara i-a spus să se ducă naibii. Nu avea chef să fie conciliantă. Până în acel moment, toată lumea de la club știa de aventura lui Finch cu o fată de două ori mai tânără decât el. Și mai era și insistența răutăcioasă a Carolei de a apărea la evenimente sociale la care știa că vor participa și soții Finch. Pentru Barbara, încă suplă și atractivă, însă apropiindu-se de vârsta a doua, o astfel de umilință era de nesuportat. Auzea chicote de râs la petreceri, știa că era ținta a o mie de glume și subiectul a nenumărate bârfe. Fiecare moment de jenă nu făcea decât să-i întărească intransigența pentru divorț. Dacă nu își putea păstra soțul, atunci cu siguranță avea să-i ia banii!

Finch era la capătul răbdării. Apelurile sale la partea mai înțelegătoare, dar inexistentă a Barbarei au devenit extreme, chiar violente. Când a auzit că a angajat detectivi particulari pentru a se asigura că deține dovezi ale adulterului său, el a sunat-o și i-a sugerat o întâlnire. Ceea ce a început ca o încercare matură de a discuta despre problemele comune a degenerat rapid. Finch a lovit-o pe Barbara cu un pistol — sau așa a pretins ea mai târziu —, ceea ce a necesitat un drum la centrul medical, unde el i-a pansat o rană situată deasupra ochiului. (Finch a susținut că ea căpătase rana în urma unei căzături.) După aceea, Barbara s-a dus la avocat, insistând ca el să fotografieze rana pentru a o transforma în dovadă viitoare și presându-l în același timp să urgenteze procedurile de divorț.

Pe 18 mai, cuplul s-a separat formal. În zilele care au urmat, Barbara a povestit oricui era dispus să asculte despre amenințările repetate ale lui Finch că o va ucide. Spunea că are o frică de moarte față de el și se ruga să nu o rănească în vreun fel. După trei zile, ea a obținut un ordin judecătoresc prin care lui Finch i se interzicea să o molesteze, să se atingă de proprietățile familiale și să retragă fonduri din bancă, în afara celor necesare pentru derularea formală a afacerilor și pentru cheltuielile cotidiene. Anticipând hotărârea curții, Finch a apucat să retragă 3 000 de dolari.

Încă preocupat să nu-i ofere Barbarei dovezi de infidelitate — cererea de divorț cita doar „cruzimea extremă" —, Finch s-a mutat la un motel. Pe parcursul următoarelor două săptămâni, el a vizitat des casa din Lark Hill Drive, oficial pentru a-și vedea copiii, în realitate (conform Barbarei) pentru a o abuza fizic. Această violență a luat forme multiple, variind de la asalt cu diverse obiecte până la o întrevedere extrem de tensionată, când Finch a imobilizat-o pe Barbara timp de câteva ore, așezându-se pe pieptul ei — un mijloc de dominare nou, însă, din câte se pare, eficient.

Între timp, Barbara a continuat să-și facă publice temerile. Un prieten, un actor de televiziune pe nume Mark Stevens, i-a sugerat să-și cumpere un pistol și s-a oferit să o învețe să tragă. Barbarei nu i-a plăcut ideea, dar a adoptat totuși soluția alternativă a lui Stevens — aceea de a dormi cu levierul de la mașină lângă pat. Alți prieteni au auzit-o spunând cum Finch a amenințat că o aruncă de pe o stâncă, într-o mașină care apoi avea să explodeze (dat fiind terenul stâncos și abrupt din împrejurimile casei lor, acesta nu era un scenariu improbabil).

Ea mai povestise și despre cuțitarii din Las Vegas, pe care Finch pretinsese în mod repetat că i-ar cunoaște, niște indivizi care și-ar omorî chiar și mamele pentru un preț corect.

În mijlocul acestui conflict tensionat, cuplul a mai făcut un ultim efort de reconciliere, mergând cu problemele la un consilier marital. Dar înainte de a primi vreun sfat din această direcție, Barbara a obținut un nou ordin judecătoresc, și mai sever, prin care întregul venit obținut de Finch din practica medicală urma să-i fie transferat ei, pentru a-l admi-nistra după cum credea de cuviință. Această bombă a generat încă o confruntare violentă între membrii cuplului aflat în război, altercație care a luat sfârșit doar atunci când menajera suedeză a Barbarei, Marie Anne Lindholm, a sunat la poliție. Însă înainte ca polițiștii să ajungă, Finch plecase. Dar avea să se întoarcă.

Pe 26 mai, poate încercând să se distanțeze de furtuna aflată la orizont, Carole s-a mutat în Las Vegas. La început, ea a stat la niște vechi prieteni de familie, după care s-a mutat într-un apartament închiriat și plătit de Finch. El o vizita ori de câte ori avea ocazia. Pentru a-și umple timpul în care doctorul nu era în preajmă, Carole și-a găsit un post de chelneriță la cocteiluri. Dacă s-ar fi rezumat la această slujbă, totul ar fi putut merge bine. Însă printr-o succesiune de amici dubioși și prieteni apropiați i s-a făcut cunoștință cu John Patrick Cody, un infractor mărunt, care încerca să scape de o condamnare la închisoare emisă în Minneapolis. Niciunul dintre ei nu ar fi putut anticipa cât de dezastruoasă urma să fie întâlnirea respectivă.

Descurcăreț, uns cu toate alifiile și complet lipsit de scrupule, John Cody își dedicase aproape întreaga existență de 29 de ani evitării încăpățânate a oricărui comportament cinstit. Cazierul său, deprimant de banal, indica faptul că fusese arestat de nouăsprezece ori, pentru diverse capete de acuzare, ce variau de la asalt și bătaie până la o plecare fără permisiune din cadrul trupelor de pușcași marini — în rest, toată gama de infracțiuni mărunte. Îmbrăcat în costumele sale ieftine și lucioase, cu părul plin de gel, cu cravate de atlaz și epoleți pe umeri, el reprezenta încarnarea unei caricaturi a gangsterului din filmele hollywoodiene de categoria B. Din păcate, se conforma imaginii și în practică. Din comportamentul lui, atât înainte, cât și după ce a întâlnit-o pe Carole Tregoff, nu există motive pentru care să credem că John Cody ar fi avut cel mai mic dram de decență.

Când a întâlnit-o prima oară pe Carole, el a jucat rolul de gigolo cu stil propriu. Ea căutase prin tot Las Vegasul un Casanova profesionist, care să o seducă pe Barbara Finch, în scopul de a face astfel rost de dovezi pentru un contraproces de adulter. Cody s-a bătut cu palma în piept și a asigurat-o viclean că ajunsese la capătul căutărilor. O singură privire aruncată lui Cody ar fi trebuit să-i ajungă lui Carole pentru a se convinge că lauda acestuia era fără acoperire. Barbara Finch era o femeie sofisticată, o persoană familiarizată cu cercurile înalte ale societății. A-ți imagina că ar fi putut cădea în brațele unui profitor atât de ieftin precum John Cody era un semn de naivitate. Însă Cody, uimitor de șiret și onctuos, a reușit să o convingă pe Carole că era bărbatul potrivit. Chiar și mai de necrezut, a reușit să-l convingă și pe Finch că era candidatul potrivit pentru soția de care acesta se înstrăinase.

Conform lui Cody, discuția despre seducție s-a orientat ulterior către planuri de o natură mai sinistră. 1 iulie, a spus el, a fost ziua în care Carole a deschis pentru prima dată subiectul eliminării Barbarei Finch. Cody, care nu avea nici cea mai mică intenție de a ucide pe cineva, a întrevăzut oportunitatea de a câștiga niște bani și a cerut imediat 2 000 de dolari. Carole a oferit jumătate din această sumă. După multă tărguială, s-au înțeles asupra sumei de 1 400 — cu un avans de 350 și restul după împlinirea faptei. „Voi avea nevoie de niște bani de cheltuială", a spus Cody. Carole l-a asigurat că-i plătește un bilet spre Los Angeles. Și i-a pus la dispoziție schița casei din Lark Hill Drive. Cei doi au discutat forma pe care avea s-o ia crima. Cody a spus că va avea grijă să lase impresia că doamna Finch a fost ucisă în timpul unui jaf prost organizat.

Au căzut de acord în privința datei — 4 iulie, de Ziua Independenței — astfel încât să poată fi asigurate alibiurile. Carole urma să lucreze la Sands Hotel în Las Vegas. Finch era programat să joace într-un turneu de tenis la dublu în La Jolla, făcând echipă cu un cleric. Înainte de plecare, el i-a spus lui Cody că avea să găsească o pușcă ascunsă în portbagajul mașinii sale din Lark Hill Drive.

Lui Cody nu-i venea să creadă ce noroc dăduse peste el. Întreaga viață căutase să dea lovitura. Acum era momentul lui de glorie. Băgând avansul în buzunar, a luat și banii pentru biletul de avion, apoi a plecat glonț către cel mai apropiat cazinou. După ce a risipit banii pe un banal joc de noroc, a condus până la Los Angeles, unde a

avut un weekend cu beţie, alături de una dintre numeroasele sale iubite. Duminică, mahmur, epuizat şi lefter, s-a întors în Vegas. Carole aştepta neliniştită. Cum s-au derulat lucrurile?, a întrebat ea. „Nicio problemă." Veselă, Carole i-a înmânat plicul cu bancnote de o sută de dolari, după care a fugit la telefon şi l-a sunat pe Finch, pentru a-i da vestea cea bună.

Bucuria lor reciprocă a durat numai douăzeci şi patru de ore, până când un apel telefonic din partea unei Barbara Finch cât se poate de vii şi stresant de sănătoase către soţul ei uimit a dezvăluit faptul că ceva a mers, din păcate, prost.

Un alt telefon pe distanţă lungă, pentru verificare, a dus la o confruntare între Cody şi Carole. Cody a afişat uimire, insistând că el o ucisese cu adevărat pe Barbara. Carole nu a fost impresionată. După câteva ore, Finch a sosit înfierbântat şi transpirat de la Los Angeles. S-ar fi putut crede că lungul drum prin deşert avea să-i alimenteze şi mai mult furia, dar, incredibil, el l-a ascultat pe Cody cu o atitudine înţelegătoare. Cody şi-a repetat povestea — cum a ucis o femeie şi i-a îndesat cadavrul în portbagajul unei maşini. Finch s-a gândit o clipă, apoi a concluzionat că femeia trebuie să fi fost una dintre prietenele Barbarei. „Iisuse, a exclamat Cody, îmi pare rău!" După ce l-a păcălit pe doctorul credul să-i mai dea încă o sută de dolari, Cody a promis că se întoarce la Los Angeles ca să-şi repare greşeala.

În acel moment, Cody, dându-şi seama că începe să piardă controlul situaţiei, a hotărât că îi storsese pe aceşti fraieri de toţi bănuţii pe care i-ar fi putut obţine şi s-a îndreptat prompt către Wisconsin, nemaifiind văzut de nimeni până când Finch şi Tregoff au fost arestaţi pentru crimă.

Plecarea acestuia a coincis cu momentele cele mai dificile ale lui Bernard Finch. Săptămâni întregi se jucase de-a şoarecele şi pisica cu partea adversă în proces, fiind mereu cu un pas înaintea acesteia. Norocul l-a părăsit pe 14 iulie, când i s-a înmânat o citaţie, ce menţiona încălcarea ordinului de restricţie. Actul îl chema în instanţă pe 23 iulie, adică peste nouă zile. Finch a mototolit hârtia în pumn. În acele nouă zile urmau să se întâmple foarte multe.

Viaţa lui, deja haotică, a intrat într-un vârtej nebunesc, divizat între munca la clinică, agresarea soţiei sale cu fiecare ocazie şi complotarea împotriva vieţii ei în Las Vegas. Oricare ar fi fost resentimentul simţit de Finch faţă de faptul că fusese escrocat de Cody,

acesta cântărea mai puţin decât hotărârea lui arzătoare de a rezolva problema o dată pentru totdeauna. Din acest moment, Finch a început să se comporte ca un bărbat aflat aproape de colaps mental. Nu poate exista un alt motiv pentru strategia absurd de autoincriminatoare pe care a pus-o în aplicare.

A început pe 17 iulie, când el şi-a lăsat maşina în aeroportul din Los Angeles şi a urcat într-un avion către Las Vegas. După o zi, într-o sâmbătă, el şi Carole s-au întors în LA în maşina ei. Mai târziu, aveau să declare că intenţia lor era să o confrunte pe Barbara cu realitatea relaţiei de dragoste dintre ei — o iniţiativă oarecum redundantă, dată fiind neobrăzarea aventurii lor de optsprezece luni — şi de asemenea să o convingă să ajungă la o înţelegere în afara instanţei cu privire la problema proprietăţii în comun.

Două fapte au turnat apă rece peste această afirmaţie. Mai întâi, a fost vorba de momentul sosirii lor la Lark Hill Drive (10:00 seara), oră suspicios de târzie pentru o astfel de întâlnire. În al doilea rând, a fost prezenţa în maşină a unei valize neobişnuite. Finch a declarat ulterior că valiza respectivă îl însoţea pretutindeni şi că el nu considera bizar conţinutul ei — o lanternă, două perechi de mănuşi de cauciuc, o bucată de sfoară, sedative, două seringi hipodermice cu ac, un cuţit mare pentru scobit şi câteva gloanţe de calibrul 38. Nu fără justificare, poliţia a avut o perspectivă diferită, considerând că valiza putea fi considerată o „trusă de criminal".

Conform cuplului, când aceştia au ajuns la Lark Hill Drive, au verificat garajul şi au văzut că maşina Barbarei lipsea. Pentru a se distra în timp ce aşteptau şi pentru a explica fragmentele de cauciuc latex găsite ulterior pe scena crimei, Carole a pretins că a umflat una dintre mănuşi şi s-a jucat cu câinele de familie al lui Finch, un samoyed bătrân pe nume Frosty. Agitaţia exuberantă a câinelui a fost cea care a determinat spargerea mănuşii.

La 11:15 seara, Barbara a sosit în trombă în maşina ei Chrysler roşie. Aparent, Finch s-ar fi îndreptat către ea şi ar fi început să-i vorbească. Barbara a precipitat încheierea discuţiei scoţând un pistol. Carole a pretins că Finch a azvârlit ceva către ea şi i-a spus să fugă. Acel ceva (care s-a dovedit a fi infama valiză) a lovit-o pe Carole în stomac, după care a căzut pe peluză, unde a şi fost găsită a doua zi. Carole, urmând sfatul lui Finch, a fugit să se pitească în nişte

tufe de bougainvillea — sau cel puţin aşa a afirmat. În consecinţă, din ascunzătoare, ea nu a putut decât să audă desfăşurarea evenimentelor.

În garaj, Finch şi-a pierdut orice urmă de autocontrol. Toată scârba şi nesfârşita ură faţă de soţia sa s-au concretizat într-o încăierare asurzitoare. Zgomotul confruntării a răsunat până în casă, unde menajera, Marie, a auzit strigătul de ajutor al Barbarei şi s-a grăbit să ajungă în garaj. Ea l-a văzut pe Finch, cu un pistol în mână, aplecat peste soţia lui care gemea semiconştientă. Când Marie a devenit isterică, Finch a încercat s-o calmeze lovind-o repetat cu capul de uşa garajului, destul de tare pentru a face o gaură în tencuială. Apoi, pentru a atrage atenţia tuturor — ca şi cum ar mai fi fost nevoie de aşa ceva —, soţul înfuriat a tras un glonţ la întâmplare. În nemişcarea ce a urmat, el le-a ordonat ambelor femei să intre în maşina Barbarei. Ameţită, Marie s-a conformat. Barbara a refuzat şi a fugit pe stradă către casa de alături, ce aparţinea părinţilor lui Finch. (Mai devreme, îi spusese avocatului ei că, în eventualitatea unor probleme, ea va căuta adăpost la socri.)

În timp ce Finch s-a apucat să-şi urmărească nevasta fugară, Marie a alergat înapoi în casă. Chiar în clipa în care a pus mâna pe telefon pentru a suna la poliţie, s-a auzit o a doua împuşcătură.

Cu sirenele vuind şi cu luminile strălucind, un şir de maşini de poliţie urca în viteză pe drumul şerpuit ce ducea către acea ultimă casă de pe Lark Hill Drive. În apropiere, farurile maşinilor au luminat ceva nemişcat şi tăcut, care zăcea pe stradă — trupul zvelt al Barbarei Finch.

Niciodată victima unei crime nu şi-a prezis sfârşitul într-o manieră atât de lugubră. Capul ei blond, învineţit şi plin de sânge din cauza loviturilor brutale cu pistolul, arăta hidos. Dar un singur glonţ (intrat în trup prin spate şi ieşit printre sâni) a fost suficient ca s-o ucidă. Avea doar 36 de ani. Când poliţiştii au început interogatoriile, Marie şi fiica Barbarei, Patti, au arătat într-o singură direcţie. Cazul părea solid. Tot ceea ce aveau de făcut era să-l găsească pe dr. Bernard Finch.

Ce s-a întâmplat mai exact cu Finch şi Tregoff în restul nopţii rămâne unul dintre cele mai enigmatice aspecte ale acestui caz. Din motive niciodată elucidate, ei s-au despărţit. Fiecare s-a întors în Las Vegas — Finch cu o maşină furată. În ziua următoare, doctorul a fost arestat şi acuzat de uciderea soţiei sale. După o audiere preliminară, Carole

Tregoff a primit o acuzaţie similară, iar pe întreg cuprinsul Americii cititorii ziarelor s-au pregătit pentru ceea ce promitea să fie cel mai savuros proces al ultimilor ani.

Oricare ar fi fost legătura dintre Carole Tregoff şi Bernard Finch, aceasta s-a topit din cauza publicităţii orbitoare şi nemiloase care a urmat arestării lor. Ulterior, ea i-a respins fiecare avans, i-a returnat nedesfăcute toate scrisorile pe care acesta i le-a scris din închisoare şi a refuzat categoric să-i recunoască existenţa atunci când a început procesul, în aglomerata sală de tribunal din Los Angeles, pe 4 ianuarie 1960. La un moment dat, când Finch a încercat s-o sărute în timp ce ea trecea pe alături, Carole s-a tras într-o parte, lăsându-l pe doctor cu buzele în aer. Finch a suportat uşor atitudinea ei de desconsiderare. De fapt, el a manifestat prea puţină înţelegere faţă de situaţia dificilă în care ajunsese. Închisoarea îi mai albise tenul, dar încă poseda rânjetul musculos, iar jurnalistele îl iubeau. Faţă de una dintre ele şi-a exprimat surpriza faţă de faptul că procesul său generase atât de mult interes — reporterii veniseră din întreaga lume pentru a relata povestea —, după care a ascultat atent, în timp ce aceasta i-a explicat de ce era el o „bucată atât de bună". „Înţeleg, a dat el din cap. În parte, e pentru că sunt un om atât de educat, şi oamenii se miră. Foarte interesant..." În mod clar, necazul în care se afla nu-i prea subminase doctorului încrederea în sine.

Prima martoră a acuzării a fost Marie Anne Lindholm. O fată suplă şi timidă, prinsă într-o serie de împrejurări situate dincolo de capacitatea ei de a crede şi de a înţelege. Ezitând, ea a dat detalii despre evenimentele petrecute în acea noapte fatidică, după care a continuat prin a risipi mare parte din bonomia pe care Finch se străduia să o degaje. În spatele zâmbetului, a spus ea, se afla un soţ vicios, care îşi bătuse soţia. În ciuda insistentelor obiecţii ale apărării, a fost admisă ca dovadă o scrisoare pe care Marie i-o trimisese mamei sale în Suedia, înainte de crimă. Acolo, ea descrisese una dintre bătăile pe care Finch i le administrase Barbarei, precum şi ameninţările sale repetate despre cum avea el să angajeze pe „cineva din Las Vegas" ca s-o omoare. Finch nu a putut face altceva decât să stea şi să asculte într-o tăcere apăsătoare. De data aceasta, îşi pierduse zâmbetul. Asemenea dovezi îl puteau duce în camera de gazare.

Dar şansele apărării au crescut, atunci când Jack Cody a intrat în boxa martorilor. Avocaţii au crezut iniţial că nu le va lua prea mult timp să demoleze probele lui semianalfabete şi să-l demaşte ca pe un escroc ce era. Numai că lucrurile nu s-au petrecut aşa. Recunoaşterea veselă de către Cody a aproape fiecărei forme imaginabile de conduită condamnabilă pe care o avusese — hoţ, parazit, bandit şi, ocazional, şarlatan — i-a conferit mărturiei sale o credibilitate stranie, o onestitate pe care apărarea nu prea a putut-o zdruncina. Avocatul Grant Cooper a încercat din răsputeri, însă a fost inutil.

Întrebare: „Ce ai făcut?"

Răspuns: „Am hoinărit."

Întrebare: „Cum te întreţii?"

Răspuns: „Prin isteţimea mea."

Întrebare (ulterior, cu referire la una dintre iubitele lui Cody): „Te-a întreţinut ea?"

Răspuns: „Da."

Nici celălalt avocat al apărării, Rexford Egan, nu a obţinut rezultate mai bune.

Întrebare: „Ai minţi pentru bani?"

Răspuns (după o lungă pauză meditativă): „Se pare că da."

Cody a savurat în mod evident momentul său de glorie în lumina reflectoarelor. Şi a oferit răspunsurile cu o nonşalanţă exersată, la fel ca acei indivizi şmecheri din filme, pe care el îi admira atât de mult. Însă acel bărbat slăbănog avea şi alte faţete, după cum s-a văzut atunci când a reprodus în instanţă sfatul pe care i l-a dat iniţial lui Finch, chipurile în scop moralizator, în realitate într-un efort de a se disocia de crimă: „Nu merită să-ţi ucizi soţia doar pentru bani... Lasă-i toţi banii... şi ia-o pe Carole... pe un vârf de munte. Trăieşte din ceea ce îţi oferă sălbăticia. Dacă fata te iubeşte, va rămâne lângă tine." În boxa presei, au izbucnit hohote de râs. Ideea că Jack Cody promova o existenţă solitară, susţinută doar de natură, a fost una pe care prea puţini dintre cei prezenţi în încăpere au putut-o digera.

Totuşi, în toată această evlavie teatrală, acuzarea a găsit şi câteva indicii valoroase. Efectul cel mai distrugător l-a avut o discuţie cu Carole, detaliată de Cody, în cursul căreia ea îşi pierduse cumpătul: „Jack, poţi să dai înapoi. Însă dacă tu nu o ucizi, doctorul o va face. Iar dacă nu o face el, o voi face eu!"

Printr-un consens general, atunci când acuzarea și-a încheiat intervenția, perspectivele nu păreau prea bune pentru „Doctor și Roșcată".

Zvonurile unui contraatac-surpriză din partea apărării au umplut sala de judecată, atunci când lui Finch i-a venit rândul în boxa martorilor. Doctorul nu a dezamăgit publicul. Versiunea sa despre evenimentele din noaptea fatidică, relatată cu degajare, trebuie să fie una dintre cele mai originale și mai imaginative fabule care au fost vreodată expuse în fața unui juriu. El a început prin a descrie cum Barbara l-a amenințat cu un pistol. Regretabil, în eforturile sale de a o dezarma, el a fost nevoit să o lovească de câteva ori cu pistolul, provocându-i două fracturi craniene. Apoi, pentru a înrăutăți lucrurile, Marie a intrat în garaj țipând din toți rărunchii. Încercările greșit interpretate ale lui Finch de a atenua starea evidentă de stres a menajerei — care fusese deja menționată — i-au oferit Barbarei ocazia de a pune mâna pe pistol și de a fugi. Finch s-a luat după ea. Undeva, pe stradă, el a văzut-o pe Barbara fixând pistolul asupra lui Tregoff. S-a produs o altă confruntare. În mod inexplicabil, în timp ce Finch încerca să îndepărteze pistolul, acesta s-a descărcat, iar glonțul a străpuns-o pe soția sa fugară între umeri. Susținând că nu și-a dat seama de acest lucru, Finch a spus că a alergat înspre soția lui, căzută cu fața în jos.

„Ce s-a întâmplat, Barb? a strigat el. Unde ești rănită?"

„Împușcată... în... piept", a gemut ea.

„Nu te mișca... Trebuie să chem o ambulanță, care să te ducă la spital."

Barbara l-a prins cu o mână, oprindu-l. „Stai... Îmi pare rău, ar fi trebuit să te ascult."

„Barb, nu vorbi acum despre asta. Trebuie să te duc la spital."

„Nu mă lăsa. Ai grijă de copii."

Vocea îi tremura lui Finch, în timp ce descria cum încercase să-i ia pulsul și nu găsise niciunul. „Era moartă." Și-a șters apoi o lacrimă. În rândurile publicului, se puteau auzi oameni oftând. Alții însă, mai stăpâniți, preferau să cântărească probabilitatea ca victima unei crime să-și ceară iertare pentru faptul că fusese împușcată — concluzionând că povestea nu prea stătea în picioare.

Sub tirul întrebărilor acuzării, Finch și-a recăpătat vioiciunea obișnuită. Când acuzarea a făcut referire la nenumăratele sale aventuri

cu alte femei, înainte s-o întâlnească pe Carole, s-a pus întrebarea: „Le-ai spus acelor femei că le iubeşti?" Iar doctorul a răspuns cu nepăsare: „Cred că, în respectivele împrejurări, o asemenea afirmaţie ar fi de rutină."

Şapte zile de interogatoriu nu au reuşit să-l submineze prea mult pe Finch. El a continuat să afirme despre Cody că nu era altceva decât un detectiv particular angajat să obţină dovezi ale infidelităţii Barbarei şi că fiecare cuvânt al mărturiei sale era o minciună. Povestea lui Finch suna sec, însă el a susţinut-o intactă până la sfârşit, neschimbând niciun cuvânt.

Nu acelaşi lucru s-a putut spune şi despre Carole Tregoff. Declaraţia ei s-a schimbat la fel ca vremea. Iniţial a relatat o poveste improbabilă despre cum a privit drama desfăşurându-se, după care s-a ascuns vreo cinci sau şase ore în spatele unor tufişuri, paralizată de frică, în timp ce poliţia întorcea casa cu fundul în sus. Mai târziu şi-a găsit maşina parcată pe deal şi a condus singură până în Vegas. După spusele ei, prima oară când a aflat de moartea Barbarei a fost în timp ce era la volan şi asculta radioul maşinii. Când a ajuns în apartamentul ei din Vegas, Finch era în pat, deja adormit. I-a spus ce auzise la radio. Aparent, el a dat din umeri şi a adormit din nou. Apoi Tregoff s-a dus la serviciu.

Acuzarea a reuşit să-i creeze Carolei Tregoff o imagine foarte proastă, mai ales că aceasta părea să aibă intenţia de a se salva doar pe sine, în dauna fostului iubit. Ea jucase, la urma urmei, un rol principal în contactarea lui Cody. Esenţial a fost faptul că ea a oferit relatări contradictorii legate de motivul pentru care se deplasase în acea noapte, împreună cu doctorul, pe Lark Hill Drive. Iniţial, Tregoff a spus poliţiei că avusese intenţia de a o convinge pe Barbara să renunţe la procedurile de divorţ. Dar, odată aflată în boxa acuzaţilor, şi-a modificat versiunea, spunând că încercase să o convingă pe Barbara să obţină un „divorţ rapid" — care ar fi putut fi pronunţat în Nevada.

Observatorii din sala de judecată au crezut că trădarea lui Tregoff îi garantase lui Finch un loc în camera de gazare a închisorii San Quentin. Dar n-a fost să fie aşa. După opt zile de discuţii aprinse, juriul s-a declarat pe sine blocat fără speranţă, aşa că a fost declarată eroarea judiciară. Deşi toţi juraţii credeau că existase în Las Vegas o conspiraţie pentru uciderea Barbarei Finch, unii refuzau să-i condamne pe Finch şi Tregoff atâta vreme cât nu fusese acuzat şi Cody.

Ulterior s-a aflat că tensiunea rasială — unul dintre juraţi era negru, altul hispanic — condusese la scene violente în camera de deliberări a juraţilor, atunci când niciunul dintre membrii minoritari nu a vrut să cedeze presiunilor exercitate de colegii albi.

Orice proces eronat favorizează acuzatul. Amintirile se şterg, uneori martorii mor, iar îndoielile se nasc adesea în minţile următorilor juraţi. Asta s-a întâmplat şi în cazul celui de-al doilea proces, care s-a terminat tot în coadă de peşte, în ciuda avertismentului neobişnuit dat juraţilor de judecătorul LeRoy Dawson, care a spus cu glas tunător, cât se poate de limpede, că nu trebuie crezut niciunul dintre cuvintele spuse de acuzaţi.

Cazul lui Finch şi Tregoff a început să semene din ce în ce mai mult cu o telenovelă de proastă calitate, aşa încât procurorii şi-au pierdut speranţa că ar mai putea găsi doisprezece cetăţeni dispuşi să condamne acest cuplu ucigaş. În cele din urmă, ei au decis să schimbe tactica. Deci, în cel de-al treilea proces (mai restrâns decât precedentele), dovezile s-au concentrat mai puţin pe aspecte legate de sex şi moralitate, şi mai mult pe fapte. Fără acea aură de senzaţional, cazul a arătat aşa cum l-a proiectat acuzarea, rezultatul fiind că, pe 27 martie 1961, dr. Bernard Finch a fost găsit vinovat de crimă de gradul întâi, iar Carole Tregoff de crimă de gradul doi. Amândoi au fost condamnaţi la închisoare pe viaţă.*

Cele două sentinţe au stârnit furia publică, de vreme ce oamenii s-au întrebat cum au putut să scape de camera de gazare nişte criminali care acţionaseră cu premeditare. În acea vreme, California era un bastion al pedepsei capitale. La urma urmei, cu doar zece luni mai înainte, Caryl Chessman, condamnat pentru răpire (în urma a doisprezece ani plini de publicitate în aşteptarea aplicării sentinţei), fusese executat mai mult pentru faptul că umilise sistemul juridic decât pentru orice altceva. Iar California nu era unul dintre acele state care să manifeste indulgenţă faţă de femei. Deci, de ce scăpaseră Finch şi Tregoff de pedeapsa capitală ? E adevărat, cele trei procese au

* În 1969, Carole Tregoff a fost eliberată condiţionat. Şi-a schimbat numele şi a găsit un loc de muncă la un spital din regiunea Pasadena. Finch, eliberat după alţi doi ani, a petrecut un deceniu practicând medicina în Missouri, înainte de a se întoarce în oraşul Covina, în 1984.

contribuit mult la diluarea oprobriului public şi la uitarea faptei lor, însă aici a fost ceva mai mult decât simpla tărăgănare a lucrurilor. A fost vorba de acuzaţii înşişi. Ei bine, din punct de vedere istoric, statisticile arată că, dacă o persoană este judecată pentru luarea vieţii unei alte persoane într-o instanţă americană, nu strică să aibă un aspect fizic plăcut. De asemenea, o profesie respectabilă este, şi ea, de mare ajutor.

11
O hotărâre de Anul Nou

Femeia nu dădea niciun semn că s-ar trezi. După sfârşitul operaţiei zăcea inconştientă pe patul de spital din Bromley, din sudul Londrei, plină de sedative şi abia respirând. De-a lungul calvarului, soţul ei fusese un model de grijă şi atenţie, aducându-i întotdeauna câte un cadou. Astăzi era un buchet de flori. În timp ce intra în micul salon, frumosul său chip s-a încruntat. Fiind medic, ştia ce înseamnă un spital, dar niciodată în asemenea circumstanţe. Mâinile i se frământau nervoase, de parcă s-ar fi rugat. Arunca priviri grăbite spre femeia în comă. Alteori, ochii săi îi întâlneau pe cei ai poliţistului care stătea lângă femeie de când aceasta fusese operată. Puteai citi milă pe faţa omului legii, dar mai era ceva, o hotărâre de a-şi păstra detaşarea profesională. Era datoria lui să se afle acolo când femeia se va trezi. Medicii l-au avertizat să nu se aştepte la mare lucru. Pe lângă atrocităţile fizice la care fusese supusă, a suferit şi o traumă mentală. Oare îşi va mai aminti cine au fost cei care au atacat-o?

În cea de-a treia zi pleoapele femeii s-au mişcat. După un efort uriaş, a deschis ochii. A privit în jur, la camera ciudată, încercând să se concentreze. Încet-încet, şi-a dat seama unde se afla. Apoi şi-a zărit soţul. În timp ce faţa lui zâmbitoare se apleca spre ea, s-a tras înapoi în perne. A deschis gura să vorbească, dar n-a ieşit niciun sunet. După cum se temuseră medicii, atacul o lăsase fără grai, la propriu.

Sub privirea atentă a poliţistului, soţul s-a aplecat şi i-a şoptit câteva cuvinte la ureche. Poliţistul nu era vreun lingvist, dar şi-a dat seama că sunetele ciudate erau în hindi, limba maternă a cuplului.

N-a putut să nu observe însă expresia ciudată care a șters orice culoare de pe chipul femeii. Soțul continua să-i vorbească pe o voce joasă, insistentă. În tot acest timp zâmbetul i-a rămas întipărit — sau era forțat? — pe față. Polițistul nu era sigur care variantă era adevărată. Nedorind să deranjeze, a observat totul în tăcere, cu mare atenție. După câteva minute a văzut cum femeia își mișca ușor capul, ca și cum ar fi încuviințat ceva. Efectul asupra soțului ei era limpede. O luminiță îi scânteia în privirea neliniștită, în timp ce se ridica de lângă pat, cu o expresie de învingător pe față.

La scurt timp după, spunând că soția sa trebuie să se odihnească, a ieșit din cameră, cu pas vioi și sigur. Imediat după ce a plecat, femeia l-a tras disperată pe polițist spre ea. A început să gesticuleze cu frenezie într-o pantomimă grotescă. Din mișcările ei, polițistul și-a dat seama că voia hârtie și creion. I le-a adus. Cu un scris abia lizibil, femeia a mâzgălit un mesaj scurt, i l-a dat polițistului și apoi a adormit la loc epuizată.

Doar 12 cuvinte, dar cu ajutorul lor, Madhu Baksh, de 43 de ani, s-a eliberat de un secret îngrozitor referitor la bărbatul lângă care trăia. Citind mesajul, polițistul a tresărit: „Soțul meu, John, e un criminal. Și-a ucis și prima soție."

Dumnezeule! Cum s-a ajuns la așa ceva?, s-a gândit polițistul.

Evenimentele care au condus la această situație au început câțiva ani mai devreme, în 1979. La momentul respectiv, John Baksh, fiul unui preot indian, era căsătorit cu prima sa soție, Ruby. Amândoi erau medici de succes. Aveau în proprietate comună două cabinete situate în sudul Londrei, unul în Mottingham, o zonă mixtă din punct de vedere social, și altul în mai bogata suburbie Chislehurst. Ambii soți erau membri respectați ai comunității, bogați și fericiți. Pacienții și prietenii îl considerau pe John Baksh un om bun și blând, un soț și un tată perfect pentru cei doi copii adoptați ai cuplului. Avea un aer elegant, de bărbat bine crescut, care câștigă o grămadă de bani și nu se rușinează să etaleze acest lucru. Ruby era mai puțin sociabilă, dar la fel de ambițioasă. Întrebați, cei mai mulți ți-ar fi răspuns că familia Baksh forma un cuplu ideal.

Așa au și fost până când un alt medic tânăr s-a alăturat echipei. Madhu Kumar era o persoană timidă care se lupta să iasă dintr-o căsătorie fără speranță. Cu zece ani în urmă, venise din Lucknow-ul

natal în Anglia, direct în braţele unei căsătorii aranjate. Naşterea imediată a doi copii, un băiat şi o fată, nu a ajutat cu nimic această uniune lipsită de dragoste. Madhu suferea în tăcere, neputincioasă. Pentru un medic cu o asemenea calificare — era membră a Colegiului Regal al Chirurgilor din Edinburgh şi membră a Colegiului Regal al Ginecologilor —, situaţia era de două ori îngrozitoare. În profesie era o campioană, iar acasă puţin mai mult decât o sclavă constrânsă de tradiţii şi obiceiuri străvechi. Libertatea a venit imediat după ce a intrat în cabinetul soţilor Baksh, când i s-a acordat în sfârşit divorţul. Tot ce-şi dorea acum era să-şi vadă de viaţa, cariera şi copiii ei.

Însă altcineva avea deja alte planuri pentru această tânără atrăgătoare.

Dr. John Baksh n-a făcut niciodată vreun efort pentru a ascunde atracţia pe care o simţea pentru mai tânăra sa parteneră. Oriunde mergea Madhu, el era acolo, uitându-se galeş, privind-o mereu. Astfel, doctorul a început un plan de seducţie lent şi calculat, care urma să dureze ani de zile. Linguşirile şi complimentele au condus la comentarii sugestive, apoi la propuneri grosolane. Madhu ştia cum să le reziste. Respingerile nu păreau să-l afecteze pe Baksh, păreau chiar să-l înflăcăreze şi mai mult. Într-o seară a venit neanunţat la apartamentul lui Madhu din Bromley, cu o sticlă de şampanie. A venit înarmat cu un sarcasm înţepător la adresa educaţiei hinduse severe primite de Madhu, spunându-i că acum era în Anglia şi ar trebui să adopte o atitudine mai permisivă. În tot acest timp continua să-i ofere şampanie. Nu i-a folosit la nimic. Generozitatea lui Madhu mergea până la a-i pregăti o cină şi nimic mai mult, după care îl invita să plece.

Intimidat, dar nu şi învins, Baksh şi-a promis că era doar o chestiune de timp până când Madhu îşi va deschide inima. Trebuia doar să găsească cheia potrivită. A încercat cu flori, bijuterii, haine. Nimic n-a mers. Madhu ridica din umeri cu răceală la fiecare avans. Baksh fierbea de furie, dar şi-a dublat eforturile.

„N-a renunţat niciodată, povestea ulterior Madhu. Încerca să mă sărute şi să mă mângâie. Îmi spunea cât de mult mă iubeşte şi că va muri continuam să-l refuz. Apoi începea să plângă. Se pricepea la plâns..."

Pe măsură ce obsesia lui Baksh creştea, orice urmă de discreţie a zburat pe fereastră. A renunţat să se mai ascundă de Ruby; nimic altceva nu mai conta decât dorinţa de a o aduce pe Madhu în patul lui.

Pentru Ruby Baksh, să-şi vadă soţul în această vânătoare oarbă după o femeie mai tânără a fost ca un pumnal înfipt în inimă. Mânia a făcut loc lacrimilor, simţindu-se umilită, până când a intrat într-o depresie neagră. Pe lângă şocul emoţional, mai erau şi alţi factori. Situaţia financiară a familiei era disperată, ca rezultat al cheltuielilor făcute de Baksh din cauza obsesiei lui. În noiembrie 1982, disperarea lui Ruby o adusese în pragul sinuciderii.* Era convinsă că soţul ei întreţinea relaţii sexuale cu Madhu. Baksh ar fi fost mai mult decât încântat dacă ar fi fost aşa, dar, în afară de ceea ce el numea „şedinţe de sărutări şi îmbrăţişări", încă nu făcuse niciun progres semnificativ cu Madhu. Aceasta refuza categoric să încurajeze orice sugestie despre o aventură atât timp cât el era căsătorit cu Ruby. „Divorţează, îi spunea Madhu, şi începem de la zero."

La doar patru săptămâni de la acest ultimatum, Baksh i-a dus pe Ruby şi pe cei doi copii în vacanţă la vila lor din Turre, în sudul Spaniei. Plănuiau să petreacă acolo Crăciunul şi Anul Nou. Ruby a crezut că era o şansă — poate ultima — de a-l recuceri pe bărbatul pe care-l iubea. Era hotărâtă să n-o irosească.

S-a dovedit a fi cel mai groaznic Crăciun din viaţa ei. S-au certat întruna. Baksh, deşi nega vehement acuzaţiile de infidelitate, i-a spus clar că nu-l mai interesează continuarea căsătoriei. Ruby a plâns neputincioasă, mai convinsă ca niciodată că soţul ei avea o relaţie extraconjugală.

Pe măsură ce ultimele zile ale lui 1982 se scurgeau, Ruby Baksh se simţea şi mai nefericită. Nu avea niciun chef de petrecerea de Anul Nou la barul din zonă; totuşi, s-a hotărât să meargă. Bravând, s-a afişat acolo la braţul soţului său. Barul era plin. Printre ceilalţi invitaţi se afla şi Paul Polanski, fratele cunoscutului regizor de film Roman Polanski. Ulterior, acesta şi-a amintit că Ruby părea să se simtă bine; la fel şi Baksh. De fapt, arătau mai fericiţi ca niciodată. După miezul nopţii, când petrecerea s-a încheiat, s-au întors la vilă râzând şi glumind. A doua zi dimineaţă, întreaga staţiune a primit o veste uimitoare — dr. Ruby Baksh, de 36 de ani, a murit.

Cum nici Baksh, nici poliţiştii locali nu vorbeau aceeaşi limbă, Polanski a fost chemat să joace rolul de interpret. Într-o scenă

---

* Baksh a afirmat ulterior că Ruby luase o supradoză de medicamente, dar fusese descoperită în timp util.

lacrimogenă, Baksh a pretins că inima deja slăbită a lui Ruby n-a rezistat petrecerii obositoare. „S-a prăbuşit dintr-odată", a suspinat Baksh. Când poliţia a afirmat că au nevoie de o confirmare a diagnosticului de la un medic local, Baksh a sugerat un medic în vârstă pe care-l cunoscuse de curând. Acesta a fost chemat şi, cu ajutorul lui Polanski, a vorbit cu Baksh. Polanski povestea: „Medicul spaniol l-a întrebat cum se simţise soţia sa cu o noapte înainte — dacă o duruse ceva. Baksh a răspuns că soţia sa îi spusese că nu se simţea prea bine." În absenţa altor indicii şi la rugăminţile blânde, dar insistente ale lui Baksh, medicul local a semnat certificatul de deces, indicând un atac de cord.

Următoarea mutare a lui Baksh a fost ciudată. În ciuda opoziţiei vehemente a familiei, a insistat ca Ruby să fie înmormântată în Spania. N-a oferit altă explicaţie decât aceea că era mai avantajos.

La primirea facturii de la firma de pompe funebre însă, Baksh şi-a pierdut cumpătul în privinţa costurilor de înmormântare exagerate, dar le-a plătit oricum. Mai mult decât orice, părea nerăbdător să tragă cortina peste întreaga afacere. Avea motive întemeiate.

La doar câteva zile după moartea ei, o scrisoare a lui Ruby Baksh a ajuns în India, acasă la sora ei, Janet Williams, o asistentă medicală. Ruby scria: „M-am săturat şi o să mă sinucid." Disperată să evite oprobriul public în cazul unei sinucideri în familie, dra Williams a distrus imediat scrisoarea.

În lumina acestei scrisori, graba lipsită de cuviinţă a lui Baksh de a urgenta funeraliile şi în special eliberarea certificatului de deces căpătau o nouă semnificaţie. Deşi nimeni în afara soţului ei nu ştia acest lucru, moartă, Ruby Baksh valora foarte mulţi bani, însă cu o condiţie, ca decesul să fi survenit în mod natural şi neprovocat. Avea o asigurare de viaţă de 90 000 de lire sterline, iar soţul ei era unicul beneficiar. Din moment ce chiar şi cea mai mică bănuială de sinucidere ar fi atras un roi de inspectori de asigurări, Baksh, având serioase probleme financiare, trebuia să ascundă adevărata cauză a morţii sau risca să nu mai vadă niciun ban. Neştiind despre poliţa de asigurare, d-ra Williams credea că Baksh acţiona din acelaşi motiv ca şi ea, dorinţa de a evita stigmatul sinuciderii. Din acest motiv a jurat să nu spună nimănui nimic.

Altcineva însă avea deja bănuieli că lucrurile nu stăteau chiar aşa în privinţa morţii lui Ruby Baksh.

Dintr-o pură întâmplare, un alt locuitor din Bromley se afla în Turre de Anul Nou. Patronul restaurantului, Barry Willmott, îl cunoștea pe Baksh doar din vedere, dar a fost surprins de indiferența medicului. „Nu are nicidecum reacția unui soț îndurerat", s-a gândit Willmott. Dar ideea i-a zburat tot atât de repede precum i-a venit, alungată într-un colț al memoriei, unde a rămas îngropată ani de zile, pentru a fi trezită în cel mai ciudat și îngrozitor mod.

Între timp Baksh s-a întors în Anglia. Madhu îl aștepta la aeroportul din Gatwick. Trecând de vamă și de biroul de imigrări, spre sosiri, Baksh purta o pălărie neagră și avea ochii în lacrimi. Lui Madhu i s-a făcut milă de el în aceste momente grele. A fost de acord să aibă grijă de el și de cei doi copii până când își va fi revenit din șoc. Baksh a smiorcăit un cuvânt de mulțumire, abia putându-și stăpâni bucuria. Lunga așteptare era aproape de final.

Două săptămâni mai târziu, Baksh s-a mai apropiat cu un pas de scopul său. Într-o ceremonie ciudată din apartamentul lui Madhu, el i-a jurat mai întâi iubire nemuritoare. Apoi, în mirosul de tămâie grețos de dulce care plutea în aer, Madhu a îngenuncheat cu respect la picioarele lui Baksh, în timp ce îi punea pe deget verigheta soției moarte, iar perechea a schimbat jurămintele.

O săptămână mai târziu, cei doi formau un cuplu. A fost exact așa cum sperase doctorul.

Doctorul John Baksh s-a întors la cele două cabinete. Era în culmea fericirii. Avea o iubită nouă, 90 000 de lire sterline în buzunar și o ambiție diabolică de a urca pe scara socială. Baksh tânjea mai mult decât orice să intre în cercurile celor bogați și privilegiați. Un snob absolut, a încasat banii de pe urma asigurării lui Ruby și a început să caute o casă. Nu orice fel de casă, nu era stilul lui; trebuia să fie ceva special. A găsit-o în respectabila suburbie din Bickley, chiar în zona brokerilor. Casa, un monument impunător din cărămidă dedicat unei vieți lipsite de griji, se înălța pe una dintre cele mai exclusiviste alei din Bickley și costa 250 000 de lire sterline, încă dinainte de explozia prețurilor din anii '80. Extrem de ambițios și dornic să impresioneze orice vizitator, Baksh s-a aruncat într-un delir al a decorațiunilor, cheltuind mii de lire pe covoare de lux pufoase și pe cea mai bună mobilă. Bărbatul care nu dorea să plătească cheltuielile de înmormântare ale

soţiei nu ezita acum să arunce 15 000 de lire sterline pentru redecorarea a doar două băi. Robinetele erau placate cu aur, cada semicirculară era ca în reviste, nu s-a zgârcit la nimic, totul era de primă calitate.

La fel era şi în viaţa socială; Baksh nu făcea nimic pe jumătate. În luna mai a anului 1983, a călătorit împreună cu Madhu la Paris pentru o scurtă vacanţă. S-au cazat la un hotel din Montparnasse. Călătoria trebuia să fie o regăsire, căci apăruseră deja primele fisuri în relaţia lor. Aproape zilnic izbucnea câte o ceartă pe măsură ce dorinţa lui Baksh de a-i face pe plac lui Madhu ajunsese la limita psihozei. Lucru care făcea ca răceala sa subită să fie şi mai greu de înţeles pentru Madhu. Lucrurile s-au înrăutăţit în timpul vacanţei. Baksh părea distant, ca şi cum ar fi fost apăsat de griji. Confirmarea a venit într-o dimineaţă când, după ce Madhu s-a trezit, el a chemat-o înapoi în pat. Ochii îi erau plini de lacrimi, pe care părea să le poată chema după dorinţă. Ea l-a întrebat ce s-a întâmplat. Baksh a privit-o lung. Într-un final, i-a povestit. Cu o voce ezitantă şi tremurândă, dr. John Baksh a aruncat bomba — nu Ruby se sinucisese, ci el o omorâse.

Madhu s-a tras înapoi. Inima îi bubuia în piept. Dumnezeule, nu! Nu putea fi adevărat! L-a privit pe bărbatul care stătea în pat. Acum părea mult mai calm, vorbea de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat; i-a povestit cum în fiecare seară îi aducea lui Ruby o cană de lapte cald, dar în acea seară de Anul Nou i-a strecurat un somnifer în băutură. După ce şi-a pierdut cunoştinţa, administrarea în coapsă a unei injecţii cu o doză masivă de morfină i-a pus capăt zilelor. Baksh a insistat că a fost o moarte uşoară şi că soţia sa n-a suferit deloc. A încheiat spunând: „Ceea ce am făcut e cel mai mare sacrificiu pe care cineva ar putea să-l facă din dragoste."

Madhu l-a rugat să-i explice.

„Dacă n-aş fi acţionat aşa, nu te-aş fi avut acum pe tine!" a scâncit el.

Apoi a început să plângă din nou. Nu atât de tare ca înainte şi cu siguranţă nu destul ca să-l împiedice să se întoarcă pe partea cealaltă şi să adoarmă profund.

În timp ce stătea pe marginea patului, un milion de gânduri îi treceau prin minte lui Madhu. Furie, neîncredere, depresie, dar mai ales furie. Prima sa căsătorie fusese un dezastru, iar acum a fost păcălită să se mărite cu un criminal.

Cu cât se gândea mai mult, cu atât se aprindea mai tare. Voia să iasă afară și să strige în gura mare pe străzile Parisului că John Baksh era un asasin sălbatic. Îl voia închis pentru totdeauna. Dar cine ar fi crezut-o? El era un medic foarte respectat, iar medicii nu ucid oameni! Ar fi fost doar cuvântul ei împotriva cuvântului lui. Încet, aproape pe nesimțite, furia a cedat locul unui sentiment de teamă. Dacă a ucis o dată, ce îl va opri s-o facă din nou? Un fior de groază i-a străbătut trupul în timp ce privea persoana care sforăia lângă ea. Era prinsă în capcană. Tot ce putea face era să păstreze acest secret oribil într-un colț întunecat și gol al memoriei sale și să spere că nu va mai ieși niciodată la lumină.

Când Baksh s-a trezit, se comporta de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Madhu a încercat din răsputeri să se convingă că totul a fost doar un vis urât. Aproape că a reușit. Nu de tot, dar suficient pentru ca, atunci când i s-a pronunțat divorțul, Madhu să devină oficial a doua doamnă Baksh. Nunta a avut loc pe 7 ianuarie 1984. Mirele a zâmbit foarte mult în timpul ceremoniei. Ianuarie urma să fie luna lui norocoasă.

Mult mai târziu, când a fost întrebată de ce s-a căsătorit cu bună știință cu un criminal, Madhu Baksh nu s-a justificat în niciun fel, a explicat doar ce gândea: „După un timp nu-l mai priveam ca pe un criminal. Mă gândeam că e un om care a comis o greșeală imensă, de care îi era rușine... Mi-a spus că Dumnezeu îl iertase."

Cu această atitudine a acceptat căsătoria și munca la cabinet, unde își câștigase o poziție din ce în ce mai importantă. Celor doi le mergea foarte bine. Împreună aveau un venit brut anual ce depășea 80 000 de lire sterline, o sumă frumușică pentru majoritatea, dar mărunțiș pentru cineva atât de extravagant precum John Baksh. Întotdeauna bine îmbrăcat, a început s-o remodeleze pe Madhu potrivit unei imagini a felului în care credea el că ar trebui să arate o soție din aristocrația britanică. În timpul unei sesiuni de cumpărături la Harrods, Baksh i-a spus lui Madhu să-și aleagă ce rochie vrea. După ce ea s-a hotărât, Baksh i-a cerut vânzătorului să mai aducă încă patru la fel. Baksh punea mare preț pe posesiunile materiale, convins că un cadou reprezenta răspunsul la orice problemă. Ori de câte ori se certa cu Madhu, ceea ce se întâmpla des, el încerca s-o împace cumpărându-i un alt cadou. Însă a fost prins într-un cerc vicios. Cu cât

încerca mai mult s-o cumpere pe Madhu, cu atât mâna lui spartă lăsa în urmă un şir de facturi neplătite.

La sfârşitul anului 1985 dr. John Baksh avea 53 de ani, un mariaj peticit şi era plin până în gât de datorii. Datora fiscului 6 000 de lire sterline din impozite neplătite, banca îl soma să plătească o uriaşă descoperire de cont, iar copiii erau în pericolul de a fi nevoiţi să părăsească şcoala privată pentru că tatăl lor nu putea plăti taxele. În ciuda tuturor acestor lucruri, Baksh nu şi-a recunoscut nici măcar o dată pro-blemele financiare sau efectele negative pe care acestea le aveau asupra căsniciei. Avea, la fel ca nenumăraţi alţi criminali, o putere infinită de a găsi justificări. Era întotdeauna vina lui Madhu. Mai târziu, Baksh spunea că „ne înţelegeam bine în general, dar uneori lucrurile mergeau foarte rău. Totul din pricina firii ei irascibile. Ne certam şi mai că nu ajungeam să ne lovim."

Ca un semn rău, indiferent cât de grave erau necazurile sale financiare, era un lucru pentru care Baksh găsea bani mereu — primele de asigurare. Deşi nu ştia acest lucru, Madhu era o mină de aur, la fel ca prima doamnă Baksh. Doctorul a continuat să mărească cuantumul asi-gurării ei de viaţă, până când, în decembrie 1985, ajunsese să încheie poliţe totalizând 215 000 de lire sterline. Primele de asigurare îl mâncau de viu, plătea 1 000 de lire sterline pe lună, adică o şesime din venitul familiei, dar cumva reuşea să facă faţă. În plus, poliţele de asigurare erau o investiţie — una care putea deveni profitabilă în orice moment.

Cu fiecare lună care trecea, căsătoria lor era cu un pas mai aproape de marginea prăpastiei. Certurile, întotdeauna urâte, căpătau acum o frecvenţă şi o răutate sporite. Lucrurile au atins punctul culminant în prima săptămână a anului 1986, când, în timpul unui schimb dur de replici, Madhu i-a strigat lui Baksh că va merge la poliţie să spună adevărul despre moartea lui Ruby. Baksh a îngheţat. Nu mai auzise acest lucru până atunci. Ameninţarea l-a redus la tăcere. Tot restul acelei săptămâni a clocit un plan. Dar sâmbătă, 4 ianuarie, scandalul a reizbucnit. Cât a fost ziua de lungă au băut şampanie şi s-au împroşcat reciproc cu venin. Între reprizele de ceartă au ieşit la o plimbare cu maşina. Vremea era rece ca gheaţa şi niciunul nu voia să stea prea mult. Imediat ce au tras maşina în faţa casei, Baksh a

observat un semn pe pleoapa lui Madhu. S-a aplecat să vadă mai bine.

După acest moment Madhu nu-şi mai amintea nimic.

Keith Corbett urma să se convingă singur. Biologul de 46 de ani auzise poveştile despre măcelul de la Keston Ponds şi simţea că-i fierbe sângele de furie.

Această întindere de lacuri micuţe ascunse în zona rurală din Kent, la aproape treizeci de kilometri sud de Londra, fusese întotdeauna un loc popular de întâlnire pentru îndrăgostiţii veniţi cu maşina, dar numai în ultimul timp nişte şoferi neatenţi au ucis duzine de broaşte râioase, ba chiar şi câte un bursuc. Problema trebuia neapărat cercetată.

Corbett era un om care lua în serios ecologia. Cum altfel ar putea fi explicată prezenţa sa la Keston Ponds în cea mai rece noapte a anului? Luna, plină şi strălucitoare, perfectă pentru nevoile lui, l-a convins să iasă. Fără să se teamă de temperaturile scăzute sub zero, s-a furişat încet de-a lungul cărării înguste care tăia în două iazurile. De-o parte şi de alta a drumului se întindeau în noapte tufişuri prea dese pentru a fi pătrunse chiar şi de razele strălucitoare ale lunii. În stânga lui, vârtejuri de ceaţă se ridicau deasupra apei încremenite. Tăcerea era nepământeană. Corbett şi-a ciulit urechile să audă orăcăitul broaştelor râioase. Experienţa îi spunea că e mai probabil să le găsească pe o ridicătură de pământ acoperită de ierburi, numită de localnici Movila lui Cezar.

A înaintat cu grijă, evitând o zonă cu iarbă îngheţată care ar fi scrâşnit sub picioare, şi şi-a croit drum de-a lungul malului spre nişte tufişuri. S-a oprit brusc, gâdilat de firele de păr de la ceafă. Mai târziu a relatat: „Am auzit un horcăit. La început am crezut că era o vulpe rănită. Apoi m-am apropiat..."

Ochii i s-au obişnuit încet cu întunericul. A dat uşor la o parte un mănunchi de frunze ţepoase. Sunetul era mai puternic acum, un şuierat ciudat, ca şi cum cineva şi-ar pierde respiraţia. Într-un final a localizat sursa zgomotului, o formă neclară care zăcea pe jos. Nu era un animal rănit, era sigur de acest lucru. A privit mai de aproape. În cele din urmă imaginea a devenit clară. Era o femeie: micuţă, brunetă, inertă. „I-am văzut picioarele. Primul meu gând a fost că e beată."

Corbett a luminat cu lanterna femeia aflată în comă, apoi s-a tras înapoi ca lovit de un şoc electric. „Era sânge peste tot. A fost o privelişte groaznică."

Groaznică, într-adevăr. Cineva tăiase gâtul femeii cu un cuţit.

În aceeaşi seară, mai devreme, în jurul orei 21:30, staţia de poliţie din apropiere de Bromley a primit un telefon de la John Baksh. Doctorul era foarte agitat. Le-a spus poliţiştilor că Madhu plecase de acasă la ora 5:00 după-amiaza la cumpărături, dar nu se întorsese acasă. Îngrijoraţi, Baksh şi cumnatul său Dhruva Kumar au plecat în căutarea ei, dar au găsit doar Ford Orion-ul său argintiu abandonat în centrul Bromley-ului, aproape de tribunal. Baksh s-a smiorcăit că în mod sigur a fost răpită, pentru că numai ceva îngrozitor ar fi putut s-o împiedice pe draga lui soţie să se întoarcă acasă tocmai în acea seară dintre toate, când urmau să sărbătorească doi ani de căsătorie!

Logic, poliţia nu a dat dovadă de o prea mare preocupare. Asemenea apeluri se primesc zilnic. Majoritatea sunt rezultatul certurilor domestice, care nu ţin de competenţa lor decât dacă una dintre părţi e rănită. Nici măcar faptul că Baksh era medic nu i-a alarmat; la urma urmei nici medicii nu sunt imuni la certuri matrimoniale. Poliţiştii l-au liniştit pe Baksh, i-au spus că apelul său a fost înregistrat, însă regretă că nu pot face nimic până nu trec 48 de ore.

Croindu-şi drum printre tufişuri, Keith Corbett s-a împleticit spre cărare. A început să alerge. Mai repede. Erau case în apropiere, la mai puţin de 900 de metri. Ar putea găsi ajutor acolo. Când respira scotea aburi în aerul îngheţat al nopţii. Simţea cum plămânii mai aveau puţin şi îi plesneau. A ajuns la case. Aproape toate aveau luminile stinse. A găsit în cele din urmă una cu luminile aprinse. Înăuntru era în toi o petrecere întârziată de revelion, numai veselie şi zâmbete. Corbett a grăbit pasul şi a bătut la uşă.

Cu puţină neîncredere gazda asculta povestea fantastică a acestui musafir nepoftit. În timp ce unul dintre invitaţi suna la 999, ceilalţi, îmbrăcaţi de petrecere, l-au urmat pe Corbett spre Movila lui Cezar.

Femeia îngheţată era încă în viaţă, dar cam atât. Au învelit-o cu o pătură, atât ca să acopere oroarea acelei trahee larg deschise, cât şi s-o încălzească; apoi i-au masat cu rândul braţele îngheţate, asigurând-o în tot acest timp că ajutoarele erau pe drum.

În câteva minute a sosit o ambulanță. Paramedicii au făcut tot ce au putut, apoi au trimis-o pe femeia rănită la spital. Chirurgii au lucrat întreaga noapte pentru a închide rana de 12 centimetri. Orice ar fi cauzat această rană oribilă a afectat mușchi, nervi, tendoane, vase de sânge și i-a secționat mandibula. După mai multe ore de operație migăloasă și complexă, starea femeii era în sfârșit stabilă. Un doctor a apreciat că ar fi fost moartă dacă se mai întârzia cu numai 30 de minute. Faptul că supraviețuise atât de mult timp era un miracol care putea fi atribuit, în principal, frigului intens din acea noapte. Hipotermia a încetinit meta-bolismul — și odată cu el, pierderea sânge — până aproape de minim. Câteva grade mai mult și ar fi fost de mult doar o amintire. Au mai existat și alți factori, dar au devenit evidenți mai târziu.

Nu era nevoie de mari talente de detectiv pentru a se stabili că victima era dr. Madhu Baksh, declarată dispărută. Când polițiștii l-au informat pe soțul său, reacția lui a fost în mod curios ambivalentă. Sentimentul de ușurare la care se așteptau polițiștii nu exista. În locul lui... ei bine, era greu de precizat, dar cu siguranță era ciudat.

În timp ce Madhu zăcea inconștientă la spital, recuperându-se după operație, Baksh insista cu povestea răpirii. În teorie părea plauzibilă. Baksh se îmbrăca bine și scump. La fel și Madhu. Se învârteau în cercuri de oameni bogați. Observând acest cuplu de medici oprindu-se în fața casei într-un BMW nou și strălucitor, cineva interesat putea ușor trage concluzia că e o ocazie ideală de răpire și răscumpărare. Sigur că poliția a luat suficient de în serios teoria lui Baksh încât să facă apel, prin intermediul mass-media, pentru ca eventualii martori ai răpirii să-i contacteze. Nimeni n-a făcut-o. Tot ce putea face poliția era să aștepte ca Madhu să-și recapete cunoștința.

După ce efectul anesteziei a trecut și a deschis ochii, prima imagine pe care a văzut-o Madhu a fost cea a soțului ei. După cum urma să povestească mai târziu: „Avea un buchet de flori și se apleca spre mine privindu-mă cu dragoste... M-a întrebat dacă-mi amintesc de oamenii mascați din jurul mașinii mele." Șoptind în hindi, Baksh continua să-i amintească faptul că fusese răpită din fața magazinului Army&Navy din Bromley.

Madhu a continuat: „Nu puteam să vorbesc, dar am dat din cap în semn că nu. Am ridicat un deget ca să arăt ca a fost

doar un singur om. L-am arătat pe el. A început să mă roage: « Salvează-mă, salvează-mi viaţa, dacă nu, voi fi arestat. » Am vrut să-l împing, dar mintea mea s-a opus. Nu trebuia să creadă că nu voi coopera, eram îngrijorată pentru copii."

După ce l-a convins pe Baksh că-i va satisface cererea, l-a privit plecând, apoi l-a implorat pe poliţist să-i dea hârtie şi creion.

Pe toată perioada convalescenţei Madhu a rămas sub protecţia poliţiei 24 de ore din 24. În această perioadă Baksh se comporta ca un nebun. A început să trimită scrisori pentru a o convinge pe Madhu să-şi schimbe versiunea; conţinutul acestora ridică serioase semne de întrebare în privinţa stării mentale a expeditorului. Într-una din ele Baksh o implora: „Draga mea Madhu. Îmi pare foarte rău pentru ce s-a întâmplat — pentru faptul că ţi-am tăiat gâtul cu cuţitul. Nu ştiam ce fac; sper să-ţi revii cât mai curând. Copiii sunt bine. Cu dragoste eternă, John."

Neprimind niciun răspuns favorabil la această scrisoare, a încercat din nou: „Suntem amândoi în viaţă. Nu e decât o furtună într-un pahar cu apă. Se putea întâmpla mai rău. Am nevoie de ajutor psihiatric." Îndurător, Baksh nu i-a oferit detalii despre cât de „mai rău" ar fi putut să fie.

Arestarea lui Baksh pentru tentativă de omucidere a făcut valuri în mijlocul comunităţii liniştite în care locuia. Clienţii restaurantului local aveau despre ce vorbi. În cele din urmă, patronul restaurantului, curios, a cumpărat un ziar. Barry Willmott a analizat fotografia acuzatului şi şi-a amintit de Turre, în Spania, în urmă cu trei ani. Era acelaşi chip, fără nicio îndoială. Oare ar trebui să anunţe poliţia despre acest lucru?

Împreună cu povestea incredibilă a lui Madhu, intervenţia lui Willmott a convins autorităţile să deschidă o anchetă despre circumstanţele morţii lui Ruby Baksh. Au fost trimişi în Spania medici patologi de la Ministerul de Interne, cu ordinul de a exhuma cadavrul femeii.

Când Baksh a auzit această veste, i-a scris încă o scrisoare dementă lui Madhu: „Întreaga lume e împotriva noastră şi a dragostei ce ne leagă. Aş vrea să am aripi să zbor până la tine şi să îndrept lucrurile.

Ce ţi-am povestit despre Ruby nu era adevărat. Am îndrugat lucruri despre ea numai ca să te fac să mă iubeşti mai mult."

Când au ajuns în Spania, medicii patologi au primit veşti neaşteptat de bune. Înainte de a fi pus în sicriu, cadavrul lui Ruby Baksh a fost învelit în folie de plastic. Aceasta a contribuit la o conservare mai bună decât ar fi fost de aşteptat în alte condiţii. Mostrele recoltate din ficat şi alte organe au dezvăluit cantităţi letale de morfină.

Acest lucru bineînţeles că nu contrazicea versiunea lui Baksh despre sinuciderea lui Ruby după ce a aflat că el şi Madhu aveau o relaţie. El a explicat poliţiştilor: „I-am spus lui Ruby că voi încerca să rup relaţia, dar ea era foarte supărată şi rănită. După ce ne-am întors de la petrecerea de revelion era tristă şi gânditoare."

Baksh spunea că a găsit lângă corpul soţiei un bilet în care declara: „Nu mai pot suporta. Trebuie să mor. De data asta o să am grijă să nu mă mai trezesc."

„Şi cum rămâne cu mărturisirea din Paris?" au întrebat detectivii. Baksh a râs nervos. Totul nu fusese decât un plan de-al lui, să-şi impresioneze noua iubită. „A fost o prostie din partea mea. Cred că încercam să-i câştig favorurile. Am încercat s-o conving că o iubeam atât de mult încât aş fi făcut orice pentru ea. Bineînţeles că nu era adevărat — n-am ucis-o eu... I-am spus lui Madhu că i-am dat lui Ruby o injecţie cu morfină." Baksh insista că după două săptămâni şi-a retras cuvintele şi i-a spus lui Madhu că totul fusese o invenţie, că n-o ucisese pe Ruby.

Şi atunci cum a ajuns Madhu cu gâtul tăiat sub un tufiş?

Baksh avea un răspuns şi pentru această întrebare. Era, din nou, numai vina lui Madhu, rezultatul unei zile întregi de băut şi ţipat. La un moment dat, după spusele lui Baksh, Madhu „s-a repezit în bucătărie şi s-a întors cu un cuţit. Spunea că o să-mi taie gâtul. I l-am smuls din mână şi am încercat s-o calmez".

Alcoolul şi conflictul neîntrerupt au avut un efect tulburător asupra lui Madhu. Când s-a plâns de dureri în piept, Baksh i-a propus să-i administreze o injecţie cu morfină, având consimţământul ei. Simţindu-se mai bine, Madhu a reînceput războiul. Disperat, Baksh i-a propus să se sfătuiască în privinţa relaţiei lor cu nişte prieteni poliţişti care locuiau în apropiere de Biggin Hill. Baksh susţinea că a luat cuţitul cu el doar pentru a le arăta prietenilor „cât de grave ajunseseră lucrurile".

„Când am ajuns la Keston Ponds, am vrut să oprim. M-am gândit că va fi mai bine dacă luăm puţin aer. Am ajutat-o să sară peste un gard şi am rugat-o să se aşeze. Deodată m-a întrebat « Unde e cuţitul? » Credeam că are halucinaţii. Am aşezat-o lângă un tufiş, apoi m-am întors la maşină şi am adus cuţitul. M-am gândit — am să-i arăt cum e, cum te simţi când cineva îţi pune un cuţit la gât şi te ameninţă cu el. I-am spus: « Uite-ţi cuţitul ». Ea l-a împins cu mâna stângă. Totul s-a petrecut într-o fracţiune de secundă."

Din greşeală, cuţitul a spintecat gâtul lui Madhu făcându-i o rană de 12 centimetri. Baksh a insistat că a îndreptat cuţitul spre gâtul lui Madhu doar „pentru a-i oferi o lecţie". A încheiat aceste absurdităţi cu observaţia că nu a considerat rana lui Madhu a fi atât de gravă şi a crezut că se va putea întoarce singură acasă!

E de la sine înţeles că varianta poliţiei despre întâmplările acelei zile era cu totul alta. Poliţiştii bănuiau că după ce Baksh şi Madhu au ajuns acasă, el i-a injectat pe ascuns vreun fel de medicament. Madhu nu-şi aminteşte să fi fost dusă înăuntru, unde Baksh i-a injectat din nou în coapsă, de data aceasta o doză aproape mortală de morfină. A aşteptat să se lase întunericul, apoi a dus-o înapoi în maşină şi a înghesuit-o în portbagaj. S-a oprit doar să ia din bucătărie un cuţit lung de 30 de centimetri şi a dispărut în noapte.

A ajuns la Keston Ponds la căderea serii. Şi-a ales bine momentul. Faimoasa cărare a îndrăgostiţilor nu îşi atrăgea obişnuita normă de iubăreţi decât mult mai târziu. Deocamdată era în siguranţă. Urcând corpul lui Madhu pe Movila lui Cezar, l-a îngrămădit sub un tufiş, apoi a început să-şi pună în aplicare planul criminal bine pus la punct.

Cum se presupune că medicii sunt capabili să ucidă cu isteţime, Baksh nu a dezamăgit în acest sens. Era o crimă aproape perfectă. Ştia că temperaturile de sub zero grade din ianuarie şi morfina, combinate, vor încetini metabolismul lui Madhu până la o valoare foarte mică faţă de normal. Tot ce avea de făcut era să ia cuţitul, să taie de-a lungul venei jugulare în aşa fel încât să sângereze lent, iar la momentul când ar fi murit, el s-ar fi putut afla la mile depărtare, croindu-şi un alibi. Exact aşa a şi procedat. Dar Baksh a fost prea isteţ. În acea noapte temperaturile au scăzut vertiginos, mult mai mult decât a anticipat. Funcţiile organismului lui Madhu au încetinit până aproape

de oprire. Dar a fost cât pe ce. Planul a eşuat datorită preocupării unui om pentru broaşte râioase şi bursuci.

La procesul desfăşurat la Curtea Penală Centrală din Londra, Baksh a fost acuzat de uciderea lui Ruby şi de tentativa de ucidere a lui Madhu. Acuzarea bănuia că, după ce s-a descotorosit cu succes de prima nevastă pentru o sumă uriaşă, Baksh era încrezător că va repeta isprava. Atentatul la viaţa lui Madhu a fost motivat doar de lăcomie, a susţinut acuzarea. Adunând poliţele de asigurare şi comparându-le cu datoriile financiare pe care le avea Baksh, tot rămânea o sumă frumuşică, care ar fi putut să-i ajungă ani de zile chiar şi unui cheltuitor necugetat precum Baksh. (În mod ironic, una dintre poliţe, în valoare de 60 000 de lire sterline, o încheiase atât de recent, încât documentul propriu-zis nu a ajuns decât după ce Madhu era în spital.)

Martorul principal al acuzării era a doua victimă a lui Baksh. Purtând o rochie închisă pe gât pentru a ascunde cicatricea şi fără să arunce nici măcar o privire spre soţul ei din banca acuzaţilor, Madhu Baksh a reuşit doar să-şi şoptească povestea. Atacul îi afectase corzile vocale şi îi paralizase parţial limba, dar avea suficientă forţă să-l arunce pe soţul ei în închisoare.*

Mărturia oferită de Baksh a fost jalnică. Din inventivitatea cu care şi-a plănuit crimele n-a mai rămas nicio urmă sub asaltul nimicitor al acuzării. A minţit, s-a eschivat, apoi a minţit din nou, deseori în aceeaşi propoziţie. Până şi propriului avocat i-a fost greu să înghită aiurelile pe care le emitea Baksh, mai ales confirmarea faptului că, atunci când s-a întors pe mal să ridice o mănuşă plină de sânge, Madhu zăcea în continuare în aceeaşi poziţie pe iarbă, respirând normal. „De ce, pentru numele lui Dumnezeu, nu aţi chemat o ambulanţă sau nu aţi dus-o la spital?" l-a întrebat procurorul Robin Simpson, cu scepticism.

Baksh n-a mai putut decât să murmure: „Nu gândeam cum trebuie." A răspuns că nu putea înfrunta un scandal despre doi medici respectabili care beau peste măsură, iau droguri şi se ceartă. Nu voia ca cineva să le afle „secretele ascunse".

---

* Autorităţile au refuzat s-o acuze pe Madhu Baksh de complicitate la crimă deoarece au considerat că a suferit destul. De asemenea, nu credeau că se va putea dovedi faptul că Madhu a crezut mărturisirea soţului său.

Pe 18 decembrie 1986, Baksh a fost găsit vinovat pentru ambele acuzaţii. Stătea cu mâinile încleştate ca pentru rugăciune şi gata să izbucnească în lacrimi, în timp ce grefierul din Londra, James Miskin, nota condamnarea la închisoare pe viaţă, cu recomandarea de a efectua cel puţin douăzeci de ani pentru uciderea lui Ruby. A primit totodată o sentinţă de paisprezece ani pentru tentativa de ucidere asupra lui Madhu.

Dr. John Baksh cunoştea foarte bine răul care zăcea în el. Înainte de proces şi-a recunoscut dubla personalitate Jekyll-Hyde în faţa ofiţerilor de poliţie: „Animalul din mine voia s-o ucidă." Chiar şi aşa, orice remuşcare pe care o afişa era mai mult pentru propria situaţie decât pentru faptele sale. Cel mai aproape de o cerere de iertare au fost cuvintele pe care le-a rostit aproape ca pe un post-scriptum: „Nu ne dăm seama de importanţa unei persoane decât atunci când dispare." Ciudate cuvinte, într-adevăr, pentru cineva dovedit a fi un criminal.

12
Trei bărbaţi grăbiţi

Ellis Henry Green, un contabil de treizeci şi doi de ani din Los Angeles, era mort de beat atunci când a fost văzut ultima oară în viaţă. Pentru mulţi dintre clienţii din Bullet, un bar de homosexuali de pe bulevardul Burbank din Hollywood, situaţia lui nu merita nicio atenţie. Lui Greene îi plăcea să bea, chiar dacă nu prea ţinea la băutură şi în majoritatea nopţilor se îmbăta criţă. În seara aceasta însă era mai beat ca niciodată. Avea multe de sărbătorit: termenul-limită pentru achitarea facturilor — 15 aprilie —, un chin constant pentru orice contabil, trecuse fără probleme. Era timpul să se relaxeze şi să bea niţel.

Înaintând în noapte, beţia nebună a lui Greene a zgândărit cealaltă mare preocupare a vieţii lui — sexul. S-a învârtit prin club ca o minge, flirtând cu oricine i-ar fi acordat atenţie şi chiar cu cei câţiva care nu îl luau în seamă. Comportamentul său necioplit era revoltător, ceea ce nu s-ar fi putut bănui din înfăţişarea lui: statură mijlocie, potrivit ca înălţime, cu păr şaten, nu prea lung. Totul la Ellis Green era potrivit, mai puţin capacitatea de a bea şi apetitul pentru sex.

Consumul de alcool era un obicei recent. Acasă, în Ohio, pentru membrii familiei el nu era decât unul dintre cei şapte copii de la masă, uşor de ignorat, un băiat liniştit şi temperat, care a crescut şi a ajuns să fie un bărbat liniştit şi temperat. A fost căsătorit vreme de câţiva ani, timp în care nu s-a întâmplat nimic, pentru ca apoi, deodată, totul să se prăbuşească după ce, spre uimirea tuturor, Greene a anunţat că este homosexual. Odată mărturisit acest lucru a început să-şi trăiască viaţa

din plin, dorind să scape de prejudecăţile înguste ale americanilor de rând.

În 1985 s-a mutat în California, în casa din North Hollywood a mătuşii sale. Ziua lucra, fiind contabil în San Fernando Valley; iar noaptea stătea prin baruri. Promiscuitatea sa a devenit notorie, într-un mediu în care sexul întâmplător era ceva obişnuit. Lui Ellis Greene îi plăcea să facă sex violent şi des, cu câţiva bărbaţi pe noapte. Unora le vindea materiale pornografice pentru a-şi suplimenta veniturile; alţii plăteau pentru compania sa cumpărându-i băutură şi aşteptând extravaganţele sado-masochiste care urmau să vină. Stilul său de viaţă avea şi o parte bună. La începutul lui aprilie i-a telefonat încântat fratelui său din Ohio, spunându-i că a găsit doi întreprizători dispuşi să investească într-un vechi vis al său, o companie care să distribuie prăjituri cu brânză, făcute după o reţetă proprie. Se anunţa a fi o investiţie bună. Iar ei păreau pur şi simplu încântaţi.

Dar nu era niciun semn de investitor în acea noapte de vineri din 1988. Ochii împăienjeniţi ai lui Greene au trecut în revistă mulţimea. Poate erau în alt bar? A continuat să bea. Era 11:30 noaptea. În vreme ce Ellis Greene, mereu beat, mereu în călduri, ieşea pe trei cărări în noaptea rece californiană, alţi clienţi îi făceau semn cu mâna şi îl salutau. Unii au zâmbit, alţii au dat din cap, puţini şi-au dat seama că nu-l vor mai revedea viu. De fapt, nimeni nu ar fi putut prevedea acest lucru în afară de cel care l-a ucis.

Cu optsprezece luni înainte, spre sfârşitul lui 1986, trei bărbaţi au început să facă ultimele retuşuri la un plan complex care avea să le asigure independenţa financiară. S-au întâlnit rar — mare parte din planificare se făcuse telefonic — dar oricine îi vedea din întâmplare împreună ar fi zis că erau un trio deloc obişnuit. Doi dintre ei făceau afaceri împreună, dar tocmai ei păreau foarte deosebiţi. Cel mai în vârstă, Melvin Hanson era înalt şi subţire, cu o frezăaranjată atent dintr-un păr grizonant care încerca (dar nu reuşea mereu) să acopere creştetul cu început de chelie. Chipul său sălbatic şi tusea seacă provocată de obiceiul de a fuma trei pachete de ţigări pe zi îl făceau să arate mult mai bătrân decât vârsta sa reală, de patruzeci şi patru de ani. În ciuda aspectului său respingător, aproape oricine îl cunoştea îi remarca şarmul. Se folosise de acesta din plin în slujba bine plătită de agent de vânzări pentru un lanţ de magazine de pantofi. Cei mai

mulţi ar fi fost fericiţi să câştige 75 000 de dolari pe an. Dar nu şi Hanson. Îşi dorea mai mult. Iar în 1981 a găsit ceea ce îşi dorea.

Era anul în care l-a întâlnit pe John Barrett Hawkins, un vlăjgan musculos şi obraznic, care avea doar nouăsprezece ani pe atunci, cu păr închis la culoare, cârlionţat şi lung până la umeri, cu ochii albaştri şi reci şi o alură de zeu grec care făcea furori atât în rândurile femeilor, cât şi printre bărbaţi. Aceasta se potrivea perfect cu sexualitatea lui ambivalentă. Hawkins îşi şlefuise calităţile de seducător lucrând ca barman la Studio 54 din New York; acolo unde a lăsat să se înţeleagă faptul că trupul său tare ca piatra, sculptat în lungi ore de sală, era disponibil pentru un anume preţ. Pentru 5 000 de dolari pe noapte, dacă clientul îşi permitea; preţul era însă şi negociabil, ajungând uneori la numai 50 de dolari, ceea ce confirma ideea că Hawkins era dependent de prostituţie şi nu de bani. În plus, făcea o grămadă de bani vânzând droguri, pe care le cumpăra cu doi dolari tableta de la un doctor din Los Angeles, pentru a le revinde clientelei la un preţ de zece ori mai mare.

Atracţia sexuală i-a alăturat pe Hanson şi Hawkins; lăcomia i-a ţinut unul lângă altul. Fiecare dintre ei visa să ajungă antreprenor, dar aveau nevoie de bani pentru început. Aceştia au venit atunci când Hawkins a închiriat o mare parte din mobilierul scump din apartamentul lui, apoi a chemat o companie de transport şi le-a cerut să încarce tot. După ce duba a fost plină, Hawkins, amabil, i-a dus pe muncitori să ia prânzul. În lipsa lor, cineva a furat duba. Hawkins le-a potolit îngrijorarea celor de la companie printr-un simplu gest din mână. Nu e mare lucru! Totul era asigurat. Poliţa de 109 000 de dolari s-a plătit. Hawkins şi Hanson puteau începe.

Au deschis un lanţ de îmbrăcăminte sportivă numit Just Sweats. Momentul era perfect. Afacerea lor din Ohio a prins valul de exerciţii fizice, la modă în anii '80 şi a atins un succes fenomenal. Într-un an, au ajuns de la un singur magazin la douăzeci şi două de pieţe de desfacere, cu vânzări anuale ce depăşeau 8 milioane de dolari.

Dar până în 1986 ajunseseră foarte plictisiţi, iar conducerea unei companii de succes cerea timp, lucru ce nu prisosea niciunuia dintre ei. Spiritul aventuros al lui Hawkins şi-a găsit expresie într-un stil de viaţă excitant ce includea maşini Porsche, droguri, oameni minunaţi, sex nebun şi prostituţie, prostituţie, prostituţie. Hanson, nobil, dar pasional, se mişca mai încet, dar la fel de lipsit de moralitate. Nu îşi

făcea iluzii. Armăsarii tineri pe care îi adora şi cu care se culca îl tolerau doar pentru că era bogat. Dacă ar fi avut totuşi şi mai mulţi bani...

Atunci a apărut şi cel de-al treilea conspirator. Aveau nevoie de cunoştinţele sale pentru a pune pe picioare şarlatania supremă. Exista totuşi o problemă: nu aveau încredere în el. Drogaţii nu inspiră niciodată încredere, iar acest om era dependent de un obicei care îl făcuse să fie dezordonat, să aibă privirea înceţoşată şi să ajungă la sapă de lemn. Spre deosebire de Hanson şi Hawkins, cariera acestuia a fost o spirală îndreptată mereu în jos. Cunoscuse viaţa bună şi o aruncase la gunoi. De-a lungul anilor, prin mâinile sale din ce în ce mai tremurânde trecuseră milioane de dolari, cei mai mulţi irosiţi pentru a-i alimenta dependenţa de metamfetamină. Această manie pentru droguri îl costase căsătoria, familia, afacerea şi orice contact cu secta profund religioasă în care fusese primit. Simţea nevoia disperată de a-şi recupera locul în lume. Mai mult decât orice, avea nevoie de bani. Şi încă repede. Pentru aceştia ar fi fost în stare de orice...

Nu fusese mereu aşa. În tinereţe, Richard Pryde Boggs fusese un exemplu de urmat al împlinirii visului american — copil născut în perioada Marii Crize Economice, care a ajuns, prin forţe proprii, o personalitate respectată a oraşului, bucurându-se de banii şi de privilegiile acestui statut. A fost o ascensiune la care visau mulţi, dar pe care puţini o reuşiseră. Ca mulţi alţi oameni de succes, Boggs a fost binecuvântat cu o voinţă neclintită şi cu un şarm deosebit. Dacă mai punem la socoteală şi mintea, părea să fie de neoprit.

Şi-a început viaţa în Dakota de Sud, dar şi-a petrecut majoritatea copilăriei în Casper, Wyoming. Banii şi slujbele se găseau pe atunci cu greu. Criza economică lovise puternic, aşa că familia Boggs s-a alăturat migraţiei în masă către sudul Californiei, din 1939. S-au stabilit în Glendale, o suburbie a Los Angelesului. Boggs a urmat cursurile liceului local până în 1951, apoi a studiat la UCLA. Peste cinci ani a absolvit cu cea mai bună notă din grupa sa, devenind licenţiat în zoologie.

Absolvirea facultăţii a coincis cu cel mai mare *boom* economic al Americii din ultimele decenii. Averile îi aşteptau pe cei pregătiţi să le obţină. Boggs nu era deloc prost. Licenţa în zoologie te putea impresiona dacă o înrămai pe un perete, dar nu însemna mai nimic pe piaţa muncii. Ştia unde erau banii serioşi. Meseria de doctor în America se

îndepărta încet de imaginea clasică de om-cu-o-geantă-neagră care se deplasează la domiciliul pacienţilor, mergând mai degrabă către o abordare corporatistă. Acest fapt, împreună cu marile descoperiri din medicină au ajutat la ridicarea practicianului prost plătit înainte la rangul de admirat stâlp al societăţii. Dacă Boggs, care îşi dorea din tot sufletul să fie parte a acestei transformări, ar fi avut bani să meargă la şcoala medicală...

Salvarea i-a venit de la o prietenă generoasă din Wyoming care a promis că îi va plăti cheltuielile pentru studii pentru simplul motiv că îi admira hotărârea de a reuşi. S-a înscris la Colegiul Medicilor Evanghelici, numit azi Şcoala Medicală Loma Linda*. În acelaşi timp s-a convertit la crezul Adventiştilor de Ziua a Şaptea de abstinenţă de la alcool, tutun şi carne. A fost o transformare la fel de dramatică şi uluitoare ca cea a lui Pavel în Damasc. Boggs a devenit un model de pietate şi corectitudine. Era şi un student excelent.

1961 a fost un an crucial. Nu doar că s-a specializat profesional, dar s-a şi căsătorit cu Lola Cleveland, o profesoară de matematică, care l-a ajutat la rândul ei pe perioada studiilor. Cam atunci a ieşit pentru prima oară la iveală natura paradoxală a lui Boggs. După ce s-a achitat meticulos de obligaţiile băneşti ce ţineau de şcoala medicală, i-a cerut binefăcătoarei sale un nou împrumut pentru a putea începe să practice medicina. Ea a fost de acord imediat. Boggs a împrumutat 31 000 de dolari, dar, de data asta, nu i-a mai returnat niciun ban. Chiar şi aşa, a scăpat graţie şarmului său. Prietena a spus mai târziu: „Nu îmi pasă. E un doctor genial şi am o impresie excelentă despre el."

Mergând la lucru la Spitalul General din Los Angeles, Boggs a făcut o impresie foarte bună printre doctori şi astfel şi-a croit drum la prestigiosul spital din Boston pentru a-şi continua studiile. În 1967, s-a întors pentru a-şi încheia studiile de neurologie la Los Angeles şi a fost numit şef al departamentului de neurologie de la spitalul Rancho Los Amigos.

Nimeni nu l-a acuzat vreodată de neglijenţă. Avea o putere de muncă nelimitată, care i-a adus şi stilul de viaţă la care a visat. Şi-a cumpărat o casă minunată, veche, situată într-o vale dintre dealurile din Pasadena şi s-a decis să o transforme într-un adevărat monument

---

* Destul de curios, un alt absolvent al Şcolii Medicale de la Loma Linda a fost dr. Bernard Finch; vezi Capitolul 10.

închinat propriei persoane. Vizitatorii puteau să îi admire portretele în mărime naturală care dominau camera de zi în care se afla şemineul; orice dubii pe care le-ar mai fi putut avea cineva erau spulberate de automobilul Rolls Royce Silver Wraith II, parcat în stradă. În timpul weekendurilor, curtea din spate răsuna de râsete şi în preajma grătarelor scăldate în soare se adunau doctorii şi familiile lor. Înalt şi solid, Boggs se mişca cu uşurinţă prin mulţime, un om de succes, încrezător, care împărţea la fel de lesne zâmbete şi frigărui.

Dar exista şi o altă latură a caracterului lui Boggs, mai neplăcută. Se enerva imediat, pe nepusă masă, fiind când un farseur, când un chiţibuşar arogant. Şi putea fi foarte crud. Odată, pe când preda, un student la medicină şi-a pus din greşeală pe dos mănuşile de cauciuc. În faţa întregii clase, Boggs s-a înfuriat pe nefericitul student pe care l-a pus să repete procedura de zece ori, bucurându-se de umilinţa la care era supus elevul său. Şi în afara orelor de program putea fi la fel de impredictibil. La o nuntă, când preotul a întrebat dacă există cineva care ştie un motiv pentru care acel cuplu nu ar trebui să se căsătorească, Boggs s-a ridicat să protesteze în glumă; se pare că numai lui i s-a părut amuzant incidentul, în timp ce toţi ceilalţi au fost oripilaţi.

Dar cei mai mulţi îl vedeau aşa cum voia el să-l vadă lumea: şarmant, inteligent în conversaţii, aplecat spre artă şi muzică, mereu gata să achite consumaţia când lua masa cu prietenii, încrezător până la naivitate, după cum spun unii.

Deşi având o viaţă aflată parcă mereu pe o curbă ascendentă, nu a încetat să caute metode de a ieşi în evidenţă. Ambiţia nemăsurată şi succesul nelimitat reuşesc să-ţi umbrească perspectiva, iar Boggs nu făcea excepţie. În 1970, a venit cu un plan revoluţionar de a oferi suport medical la nu mai puţin de 100 000 de pacienţi. Bun orator, a reuşit să convingă un grup de investitori că ideea sa era fezabilă şi a demarat o procedură numită Sistemele prin Satelit pentru Sănătate. Cu zeci de ani înainte, la început, organizaţia de sănătate a mers ceas. Cei douăzeci şi doi de doctori angajaţi lucrau într-o singură clădire din Hollywood, oferind asistenţă medicală pentru 25 000 de pacienţi. Ştirile despre succesul proiectului lui Boggs s-au întins ca un incendiu, ajungând până la Casa Albă. Boggs a fost considerat un adevărat far călăuzitor însufleţit al capitalismului şi s-a considerat că merita chiar să primească un telefon de la preşedinte. Când Richard Nixon a

ridicat receptorul, Boggs a putut asculta cum succesul său nemăsurat era lăudat de la cel mai înalt nivel.

Dar totul era de fapt o făcătură: cifrele afacerii nu erau reale. În 1974 cheltuielile mari și înscrierile puține la număr au făcut ca de proiect să se aleagă praful. Visul se prăbușea. Boggs, falit și amărât, nu a avut de ales și a trebuit să declare falimentul. Rudele și cunoscuții au fost de acord că acest eșec l-a dat peste cap. După cum spunea un pacient: „L-am văzut cum se prăbușește."

De-a lungul următorilor doi ani facturile neplătite s-au înmulțit enorm; era dator la guvern, la bănci, la agenții de leasing, la nenumărați prieteni, le era dator tuturor. Lucrurile s-au înrăutățit atât de mult încât nu a mai putut să-și păstreze statutul de membru al Asociației Americane a Medicilor. Neplata datoriilor a dus și la excluderea din Asociația Neurologilor Americani. Pe măsură ce problemele sale financiare se înmulțeau, Boggs a început să se împrumute tot mai mult. Un doctor i-a dat 14 000 de dolari pentru a-i plăti la Fisc; Boggs nu și-a plătit însă datoria. Numai prin hotărâre judecătorească cel ce îi fusese până atunci prieten și-a putut primi înapoi banii de la el.

Munca lui se deteriora. Peste mulți ani, un oficial de la un spital la care Boggs lucrase și unde era bine văzut își amintește: „Ne-a arătat că nu era deloc interesat de planurile noastre. Aceasta a fost o cumplită dezamăgire. Credeam că e foarte inteligent, dar căuta mereu soluții de a se eschiva... M-am bucurat când în sfârșit a plecat și a renunțat într-o bună zi. Nici nu a trebuit să-l concediem." Alte două spitale nu au fost așa de mărinimoase. În 1976 atât Glendale Memorial Hospital, cât și Verdugo Hills Hospital l-au concediat pe Boggs pentru motive disciplinare care au rămas nedezvăluite.

Această perioadă scoate în evidență unul dintre cele mai dezgustătoare episoade din istoria declinului lui Richard Boggs. Cu toate că fusese concediat de la trei spitale, a fost văzut de mai multe ori la Consiliul Medical din California (CMC). Același sistem care îl păstrase pe incompetentul Charles Friedgood* se chinuia acum să-i salveze cariera lui Boggs.

Pentru a mai reduce pierderile, ajunsese să practice medicina într-un ritm amețitor, adesea începându-și ziua la 5 dimineața, făcând vizite pacienților sau asistând un neurochirurg la operații, apoi

* Vezi Capitolul 2.

alergând către biroul său, de la un spital la altul, adesea revenind acasă abia către miezul nopții. Era un program împovărător, pe care niciun doctor nu l-ar fi putut respecta la nesfârșit. Chiar și un om zdravăn ca Boggs a ajuns la capătul puterilor. Disperat, a încercat să-și mărească rezistența în mod artificial.

Amfetaminele sunt niște droguri foarte perfide. Ca multe alte substanțe care dau dependență, aveau nevoie de creșterea progresivă a dozei pentru a se putea menține același rezultat. Dar efectele secundare sunt cumplite. Schimbări bruște și radicale de dispoziție, coroborate cu stări depresive și paranoia, adesea ducând la modificări de personalitate. A început să prizeze metamfetamină și i-a plăcut — energie fără margini, claritatea gândirii. Pe măsură ce a crescut doza, privirea i s-a încețoșat, a devenit hiperactiv, i se părea că este victima unor nesfârșite conspirații, cel puțin așa credea el. Pentru a se păzi de aceste pericole, reale sau imaginare, a început să poarte o armă și să se laude cu importante legături în lumea interlopă. Cunoscuții nu știau dacă să-l disprețuiască sau să îl compătimească; cei mai mulți pur și simplu îl ignorau.

În 1978, într-un moment în care viața lui era într-o terifiantă cădere liberă, a suferit o altă lovitură. Incapabilă să suporte comportamentul din ce în ce mai irațional al soțului ei, Lola l-a părăsit.

Despărțirea a fost pentru el mai mult decât o ușurare după o căsătorie nefericită, deoarece i-a permis în sfârșit să-și recunoască dualitatea naturii sale sexuale. Ea existase mereu, ca dorință pentru armăsari tineri și sex brutal; acum era liber să se lase în seama acestor pofte fără a se mai feri. A început să frecventeze barurile de homosexuali din Hollywood, drogat și gata să plătească pentru orice tip de sex.

La o sută de dolari de partidă, astfel de obiceiuri nu erau ieftine. În 1981, Lola a trebuit să-l dea în judecată pe Boggs pentru a obține 33 000 de dolari în contul pensiei alimentare neplătite, în ciuda faptului că venitul lui anual fusese de 155 000 de dolari. În tribunal ea a declarat că Boggs o amenințase cu moartea de mai multe ori. Odată chiar se lăudase: „Aș putea să angajez pe cineva să te omoare."

În același an Boggs a fost în sfârșit reclamat la CMC. După moartea unui pacient în urma unei supradoze de anestezice, Centrul Medical Adventist din Glendale a menționat, într-o scrisoare adresată Comitetului, „dovezi detaliate referitoare la prejudicierea pacientului, la faptul că a fost făcut să sufere."

Totuşi, nu s-a făcut nicio investigaţie. Boggs a continuat să practice medicina, conducând aşa-zise „clinici ale somnului" pentru oameni cu tulburări de somn. Mai mult un subterfugiu decât o clinică, această şmecherie îi permitea accesul la sedativele care altminteri erau controlate strict, foarte populare, dar dificil de găsit pe stradă. Vestea s-a răspândit şi a ajuns rapid la urechea unui adolescent entuziast, cu un fizic extraordinar, numit John Hawkins.

Ca aproape oricine care l-a întâlnit pe Hawkins, Boggs a fost complet vrăjit de tânăr. Când Hawkins, zâmbind discret, i-a cerut droguri, doctorul nu a putut să-l refuze. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu steroizii, pe care tânărul culturist narcisist îi folosea pentru a-şi umfla muşchii la dimensiuni aproape imposibil de imaginat.

Reputaţia lui Boggs pe care i-au adus-o „reţetele la liber" — cineva pregătit să prescrie orice cantitate de pastile în schimbul unei sume suficiente de bani — l-a transformat într-o celebritate în baruri şi printre drogaţii de la Hollywood. Orice ţi-ai fi dorit, Boggs îţi oferea. Şi-a dovedit din nou nesăbuinţa în anul 1983, când un alt pacient a murit din cauza unei supradoze. De data aceasta CMC a demarat o investigaţie. Dovezile au indicat faptul că „pacienţii veneau la biroul lui şi de la peste 160 de km distanţă" pentru a primi reţete pentru medicamente care dădeau dependenţă. Doctorul numit de CMC să conducă investigaţia a descoperit că muriseră trei pacienţi în cinci ani. Concluzia raportului său suna sec: „Se pare că dr. Boggs şi-a făcut un obicei din a furniza medicamente periculoase pacienţilor dependenţi de droguri. Îngrijirea medicală pe care le-a oferit-o a contribuit la moartea fiecăruia dintre aceşti pacienţi."

Cine s-ar fi aşteptat ca licenţa medicală a lui Boggs să fie suspendată automat după astfel de concluzii se înşela amarnic. Încă o dată CMC nu a luat măsurile potrivite. Boggs a continuat să prescrie reţete oricui avea bani. Nu avea încotro. Banii săi erau pe sfârşite. Prin procedurile legale se ajunsese la suma de peste un milion de dolari, datorii neplătite, prin şaizeci de operaţiuni de sechestru şi decizii judecătoreşti. Cei de la fisc i-au luat urma. I-au confiscat reţetele, i-au rechiziţionat mobila şi aparatura de la birou. Şerifii districtuali au încercat să-i sechestreze Rolls Royce-ul. Fiscul i-a pus biroul sub sechestru pentru neplata unor taxe anterioare.

Ca răspuns, Boggs şi-a deschis un alt cabinet peste drum. De aici s-a dat un telefon de urgenţă la ora 7:04, pe 16 aprilie 1988, către

serviciile de urgenţă din Glendale. Dr. Boggs părea neliniştit. Un pacient, care se plânsese de dureri de piept, îşi pierduse cunoştinţa. Medicii de pe ambulanţe au venit în goană, dar era prea târziu — pacientul zăcea deja mort pe podea. Deşi nu era nimic neobişnuit, procedura cerea ca poliţia să fie anunţată. Au fost trimişi la faţa locului doi poliţişti. Niciunul dintre ei nu se aştepta la ceva ieşit din comun.

Doar un apel de rutină.

Au fost întâmpinaţi de dr. Boggs. Amândoi au constatat că era cam dezordonat pentru un doctor, dar au pus asta pe seama evenimentelor recente şi a situaţiei. Le-a arătat mortul care zăcea în cabinet. Boggs le-a spus că era Melvin Eugene Hanson, un om de afaceri din Ohio, care venea frecvent la Los Angeles pentru a face achiziţii. Le-a explicat că Hanson lăsase un mesaj pe robotul său telefonic, pe la 15:30, spunând că băuse foarte mult şi că avea dificultăţi respiratorii şi dureri de piept. L-ar fi putut doctorul consulta imediat? Boggs, conştient de faptul că Hanson avea de mult probleme cu inima, a plecat către cabinet imediat ce a primit mesajul.

A ajuns la ora 5 după-amiază unde l-a găsit pe Hanson care îl aştepta. După o examinare preliminară, Boggs i-a făcut o electrocardiogramă. După ce a terminat, Boggs s-a dus în birou pentru a scrie rezultatele consultării, lăsându-l pe Hanson singur în cabinet. Deodată a auzit un sunet puternic. S-a întors şi l-a găsit pe Hanson căzut pe jos, victimă a unui aparent atac de cord. După ce a încercat fără succes să îl resusciteze, Boggs a sunat la urgenţe, dar linia era ocupată. A reluat respiraţia artificială şi a continuat încă patruzeci şi cinci de minute, apoi a încercat din nou să sune la urgenţe. De data aceasta a reuşit.

La prima vedere, părea un incident obişnuit, încă o viaţă întreruptă tragic din cauza unei boli de inimă, de care avea să se uite curând, şi se părea mai mult ca sigur că totul se va termina aici. Dar, de această dată, soarta a avut un cuvânt de spus — ambii poliţişti aveau o oarecare pregătire medicală. Sectoristul Timothy Spruill era căsătorit cu o soră medicală, în timp ce partenerul său, Jim Lowry, era fiul unui cardiolog. În mod instinctual, nu s-au simţit în largul lor. Unele aspecte nu se legau. Din ceea ce au putut observa, amândoi şi-au dat seama că omul era mort de mai bine de două ore, nu cum pretindea Boggs; mai era suspectă şi observaţia lui Boggs că numărul de urgenţe sunase ocupat la ora 6 după-amiază, o oră de obicei neaglomerată pentru apeluri de urgenţă. Acest lucru se putea verifica

ulterior, dar ceea ce crea cu adevărat suspiciuni era faptul că pe electrocardiogramă era trecută ora 12:02, și nu 17, așa cum pretinsese Boggs. Existau doar trei posibilități: fie aparatul era defect, fie Boggs făcuse, din cauza acestei situații, o greșeală, fie mințea. Amândoi îl suspectau de cea de-a treia situație.

Și mai era ceva. Pe lângă colecția de cărți de credit și alte carduri, portofelul lui Hanson conținea o copie după certificatul său de naștere. Spruill și Lowry s-au privit unul pe celălalt. Câți oameni au la ei o copie după certificatul de naștere? Părea totul prea aranjat, prea bine potrivit.

O verificare a fișei medicale a lui Hanson, pe care Boggs o avea înregistrată, arăta că Hanson avea ochi albaștri, păr brunet, 70 de kg, detalii care se potriveau cadavrului cu excepția, poate, a greutății. Mortul părea un pic mai greu, dar greutatea era mereu atât de variabilă, încât un kilogram în plus sau în minus chiar nu mai conta. Totuși, cei doi polițiști au luat măsura puțin obișnuită de a-i cere unui tehnician de la laborator să fotografieze cadavrul. Au cerut și amprente. Să fie acolo...

După ce corpul a fost dus în biroul medicului examinator, Spruill și Lowry l-au informat pe detectivul Jim Peterson despre suspiciunile lor. Din motive care vor deveni limpezi mai târziu, Peterson le-a cerut medicilor să caute dovezi ale unui abuz sexual. Nu au găsit. De fapt nu au găsit aproape nimic, decât că Hanson avea o concentrație foarte mare de alcool în sânge. În lipsa oricărui indiciu al asasinatului și urmând diagnosticul doctorului Boggs, medicul examinator a înregistrat cauza morții ca fiind atacul de cord. Primind raportul, Peterson a ordonat închiderea cazului, cu toate că, în urmă cu doar câteva zile, Departamentul de Poliție din Glendale primise o plângere bizară și sinistră împotriva aceluiași doctor.

Un informatician, Barry Pomeroy, venise la ei cu o poveste despre felul în care fusese agățat într-un bar din vestul Hollywoodului, către sfârșitul lui martie, de un anume Peter Richards. După ce luaseră cina până târziu, au vizitat împreună biroul lui Richards, care era plin de diplome medicale. Pomeroy a observat că pe toate diplomele apărea numele Richard Pryde Boggs. Când a observat acest lucru, Richards a zâmbit ușor și i-a spus că Boggs era partenerul său. Pomeroy a acceptat explicația, iar restul serii a trecut fără incidente. Peste cinci zile, Richards l-a sunat și l-a invitat să iasă împreună. Pomeroy a fost de acord. Au mers din nou la birou, unde, din senin, Richards l-a întrebat

deodată pe Pomeroy dacă nu ar vrea să-i facă o electrocardiogramă. Neştiind ce să creadă, Pomeroy a acceptat. Peste câteva secunde, Richards s-a apropiat de Pomeroy cu braţele deschise, ca pentru a-l îmbrăţişa. Pomeroy era pregătit pentru avansul amoros previzibil, însă a simţit în schimb o durere violentă pe o parte a gâtului. Şocul l-a năucit. După ce mintea i s-a limpezit, şi-a dat seama că Boggs ţinea în mână o armă paralizantă cu care îl împuşcase.

„Mi-am dat seama că omul acela încerca să mă ucidă", a spus el mai târziu. Richards a continuat să-l împungă cu arma. Pomeroy a continuat să lupte pentru a-l îndepărta. În cele din urmă, l-a lovit pe Richards peste mână şi arma a căzut pe podea. Răspunsul adversarului a părut că îl aduce pe Richards la realitate. A încercat de mai multe ori să se scuze, s-a plâns că fusese foarte stresat în ultima vreme şi a promis că va apela la ajutorul unui expert. Pomeroy, care după toate probabilităţile l-a crezut, i-a permis lui Richards să-i panseze rănile şi să-l conducă acasă.

Apoi a început să analizeze mai atent incidentul. Ceva nu era în regulă. Pe 9 aprilie, convins că acel Richards era de fapt Richard Boggs, Pomeroy a anunţat poliţia din Glendale. Aceştia au primit vestea calm, convinşi că istorisirea lui Pomeroy avea toate datele unei certe între amanţi; l-au convins, în cele din urmă, să nu mai facă plângere. Ce nu ştia Pomeroy era că fratele doctorului Boggs, William, fusese poliţist. Nu se ştie dacă acest amănunt a contat în refuzul celor de la secţie de a-l investiga pe doctor.

Peste o săptămână, nici măcar descoperirea unui cadavru în cabinetul lui Boggs nu a atras în mod deosebit atenţia autorităţilor. După ce a frunzărit fişa medicală a lui Hanson, Peterson a contactat cea mai apropiată rudă a decedatului, pe John Hawkins din Columbus, şi l-a întrebat dacă Hanson şi Boggs avuseseră vreo relaţie sentimentală. Hawkins a rămas cu gura căscată, neştiind ce să răspundă. După ce a închis telefonul, Peterson a decis că nu exista nicio legătură între episodul cu arma paralizantă şi acest ultim incident. A pus întâmplarea pe seama unei manifestări a afecţiunii între homosexuali. Nu era de mirare. Orice este posibil în Los Angeles...

Fără voia lui, telefonul pe care l-a dat Peterson a pus totul în mişcare. În aceeaşi după-amiază, Hawkins a zburat spre Los Angeles din Ohio. După ce a cerut trupul lui Melvin Hanson l-a dus rapid la un crematoriu din apropiere, unde a fost ars fără prea mare vâlvă, pe loc.

Apoi Hawkins a descoperit polițele de asigurare ale acestuia, care îl nominalizau ca singur beneficiar, și a cerut achitarea lor la trei companii. Suma se ridica la 1,5 milioane de dolari. Pentru a grăbi achitarea a angajat câțiva avocați spunându-le că are nevoie de bani imediat pentru a-și susține compania, aflată acum în dificultate.

Nu exagera deloc. Cu trei luni mai înainte, un audit la Just Sweats descoperise niște deficiențe îngrozitoare. Din ce și-au putut da seama contabilii, Hanson profitase de absențele repetate ale lui Hawkins din companie pentru a o devaliza. Dispăruseră aproape 2 milioane de dolari, după cum dispăruse și Hanson. Hawkins, furios că fusese jefuit, jurase că îl va căuta pe Hanson. Asta și făcuse, căutându-l pe fostul partener în Los Angeles, pentru a afla că acesta suferea de o boală de inimă incurabilă. Întors la Columbus, i-a informat pe angajații de la Just Sweats despre starea dificilă a lui Hanson. Le-a spus și că achiziționase de la Hanson pachetul său de acțiuni și că va face tot ceea ce îi stătea în putință pentru a readuce stabilitatea financiară a companiei. Aceasta a și încercat să facă în ultimele trei luni, fără însă a reuși mare lucru. În momentul morții lui Hanson, Just Sweats abia mai era solvabilă.

Disperat după bani, a continuat să preseze companiile de asigurări pentru a obține plata. Insistențele lui au dat rezultate. Pe data de 7 iulie a primit prin poștă de la Farmers Insurance un cec de 1 milion de dolari. În curând, intențiile sale au devenit limpezi. În loc să folosească banii pentru a-și readuce compania pe linia de plutire, i-a risipit pe o orgie sexuală și droguri. Chiar și după standardele greu de atins ale lui Hawkins, a fost o petrecere incredibilă. Probabil că și-ar mai fi temperat extravagațele dacă ar fi știut că deja începuseră să apară dubii legate de legitimitatea pretențiilor sale financiare.

Nu mai departe de luna iunie, investigatorii companiilor de asi-gurări au contactat poliția din Glendale, nerăbdători să li se confirme că trupul era cel al lui Melvin Hanson. Peterson a promis să găsească o copie a permisului de conducere al lui Hanson. Dar, întrucât rotițele birocratice se învârteau din ce în ce mai greu, iar avocații lui Hawkins făceau presiuni pentru a se efectua plata, Farmers Insurance nu a avut de ales și a trebuit să plătească. Peste exact șase zile, Peterson a primit o copie a permisului de conducere din California, din 1985, al lui Hanson.

Nici fotografia, nici amprenta digitală nu se potriveau cu cele ale cadavrului din biroul doctorului Boggs.

Nimănui nu îi place să creadă că a fost prostit. Iar în această situaţie, aşa cum se întâmplă adesea, s-a încercat să se mascheze incompetenţa autorităţilor printr-un exces de zel şi prin măsuri urgente. Puşi în faţa evidenţei irefutabile că trupul mort nu este al lui Melvin Hanson, cei de la secţia de criminalistică şi-au revizuit rapoartele pentru a arăta că motivul morţii era „necunoscut". O reexaminare a diferitelor fluide recoltate din cadavru a eliminat orice suspiciune cu privire la identitatea lui Melvin Hanson.

Mortul era infectat cu o tulpină matură de SIDA. Fişa medicală a lui Hanson arăta clar că, la puţin timp înainte de a „muri", testul SIDA fu-sese negativ.

Stabilirea identităţii persoanei decedate nu a fost mai uşoară decât stabilirea numelui său. În orice morgă se găsesc şi cadavre neidentificate, care au, prinsă de degetul mare de la picior, o tăbliţă pe care scrie John sau Jane Doe. În centre aglomerate precum Los Angelesul, oameni de toate vârstele se perindă zilnic, fără familii care să ştie ceva despre mişcările lor. Când mor, se pierd în anonimat. De data aceasta totuşi Departamentul de Poliţie din Glendale a avut noroc. În septembrie s-a primit un telefon de la Departamentul pentru Justiţie al SUA care arăta că amprentele digitale ale decedatului se potriveau cu cele ale unei persoane care dispăruse în aprilie. Având fotografia cadavrului din cabinetul lui Boggs, detectivii au luat legătura cu bătrâna din Hollywood care raportase dispariţia nepotului său. Cleo Fasulo a studiat fotografia o clipă, după care a dat tristă din cap.

Ellis Henry Greene fusese găsit.

Convinşi deja că au de-a face cel puţin cu o infracţiune majoră, legată de poliţe de asigurări, dar că e posibil ca situaţia să fie mult mai gravă, poliţia l-a dat în urmărire generală pe Melvin Hanson. Între timp au început să-l caute şi pe enigmaticul dr. Boggs.

Acesta s-a arătat a fi uluit când i s-a adus la cunoştinţă faptul că persoana decedată nu era Hanson. Ideea părea fantasmagorică, spunea el, de ce s-ar fi dat Ellis Greene drept Melvin Hanson timp de şapte ani? Neimpresionată nici de raţionamentele lui Boggs, nici de disculpările sale, poliţia a continuat investigaţiile.

Au aflat de la o femeie, care lucrase ca asistentă pentru Boggs timp de cincisprezece ani, despre telefoanele repetate primite de la

farmaciști interesați de frecvența și cantitatea de medicamente pe care acesta le prescria. Făcând legătura cu rapoartele anterioare referitoare la excesul de rețete, investigatorii au concluzionat că ani de zile Richard Boggs fusese un traficant de droguri notoriu. S-a făcut o verificare la biroul său, unde s-au descoperit toate ingredientele necesare pentru a fabrica metamfetamină de cea mai bună calitate. Vindea majoritatea drogurilor, iar pe restul le folosea sau le oferea în schimbul unor favoruri sexuale.

Chiar și așa, toate astea nu probau crima și nici că Boggs era implicat în vreo escrocherie financiară. Pentru aceasta, poliția avea nevoie de dovezi serioase. Ajutorul avea să vină peste câteva luni.

Pe 29 ianuarie 1989, un turist nervos, cu pantaloni scurți roșii, o cămașă galbenă și tenișI a fost oprit pentru interogări la Aeroportul Internațional Fort Worth — Dallas. Dincolo de tonul său țâfnos, chipul său avea o înfățișare îngrijită, dar nefirească, de parcă ar fi făcut de curând o operație de chirurgie plastică. Tocmai sosise din Acapulco și se dădea drept Wolfgang von Snowden. Când cei de la vamă i-au verificat bagajul, au descoperit 14 000 de dolari ascunși între cămăși și documente de identitate sub diferite nume. Le-a atras atenția un nume — Ellis Greene. Avea și o carte, *Cum să-ți creezi o nouă identitate.*

În ciuda operației plastice, Malvin Hanson nu a încercat în mod serios să-și ascundă identitatea. Dimpotrivă, părea ușurat. Singura sa pretenție, înainte de a fi acuzat pentru escrocherie și deturnare de fonduri din asigurări, a fost să fie încarcerat în partea cu homosexuali a închisorii districtuale Tarrant din Fort Worth. I s-a aprobat.

Investigatorii au aflat că Hanson și-a schimbat identitatea în Wolfgang von Snowden (nume pe care nici nu putea să-l pronunțe corect) cu două luni înainte de „moartea" sa. Au mai descoperit și că semnase un acord de închiriere pentru un apartament din Miami folosind numele fals de Wolfgang Eugene *Vonsnowden*. Pentru referințe din partea cuiva a oferit două nume: John Hawkins era unul, iar celălalt... dr. Richard Boggs.

Odată stabilită legătura, lucrurile s-au desfășurat repede. Înregistrările telefonice au demonstrat o comunicare intensă între Boggs, Hanson și Hawkins în lunile dinaintea morții pregătite a lui Hanson. Mai mult, pe 15 aprilie 1988 — ziua în care a dispărut Ellis Greene — Hanson zburase de la Miami la Los Angeles și s-a cazat la Holiday

Inn din Glendale, la distanță de trei blocuri de biroul lui Boggs, sub numele de Wolfgang Vonsnowden. În după-amiaza următoare a zburat din nou la Miami, apoi în sud, la Key West, unde a deschis un cont bancar consistent pe numele lui Ellis Henry Greene. În tot acest timp a păstrat legătura telefonic cu Boggs și Hawkins.

Din examinarea declarațiilor bancare ale lui Boggs s-a dovedit că în mai 1988 acesta primise un cec inexplicabil de 6 500 de dolari de la Hawkins. Detectivii au decis că a venit vremea să stea de vorbă cu doctorul.

Pe 3 februarie 1989 a avut loc și căderea doctorului Richard Boggs. Tocmai se pregătea să-și scoată lucrurile din birou, de unde tocmai fusese evacuat pentru neplata chiriei, când detectivii l-au arestat. În biroul procurorului, Boggs a fost înștiințat de nouă capete de acuzare, printre care crimă, asociere și fraudă în domeniul asigurărilor, și a fost reținut fără posibilitatea eliberării pe cauțiune.

Cum doi dintre cei trei suspecți se aflau deja în custodia poliției, mai trebuia găsit doar John Hawkins. Ușor de spus, mai greu de făcut. Singurul indiciu referitor la locul unde se afla acesta era Mercedesul decapotabil descoperit abandonat în aeroportul din Columbus. Cu siguranță avea bani la el. Împreună, Hanson și Hawkins furaseră 1,8 milioane de dolari de la Just Sweats. Împreună cu încasarea poliței, Hawkins avea un capital investit de aproape 3 milioane de dolari. Timp de câteva luni s-a ascuns prin SUA, locuind împreună cu numeroase prietene, frângând inimi, încălcând promisiuni, apoi a dispărut. A fost identificat în locuri îndepărtate, precum Florida și California, după care a pierit cu desăvârșire — John Barrett Hawkins, infractorul suprem, dispăruse.

Lăsase în urmă o acuzare fragmentată. Pe măsură ce se apropia data procesului, speranțele de a-i judeca pe Boggs și Hanson împreună deveneau din ce în ce mai puțin probabile. Trebuiau să se concentreze asupra lui Boggs sau să o lase baltă.

La proces, Richard Boggs a fost descris ca fiind mintea din spatele unei crime aproape perfecte. Se poate pune la îndoială că el a fost cel care a inițiat acest plan; Hanson și Hawkins aveau ambii experiență în fraudarea companiilor de asigurare, dar cu siguranță escrocheria nu ar fi funcționat fără sprijinul activ al doctorului.

Acuzarea a afirmat mai întâi că Boggs l-a rănit pe Greene cu arma paralizantă, după care l-a sufocat, idee contestată puternic de către apărare. Ei au afirmat că nu se produsese nicio crimă. Fără îndoială, clientul lor „era vinovat" de asociere pentru comiterea de fraude împotriva companiilor de asigurare, de înlocuirea identității lui Ellis Greene cu cea a lui Melvin Hanson, dar avocatul apărării Dale Rubin a insistat că ei vizaseră banii, nu crima. Cadavrul provenise, spunea el, dintr-o morgă locală.

Boggs a ascultat un pic în silă. De-a lungul procesului, stătuse relaxat, fluierând și privind în sus uneori. Singura dată când a arătat un oarecare interes față de proceduri a fost atunci când Melvin Hanson a apărut, pentru a demonstra juraților că este încă în viață. Însă doar și-a făcut apariția; a refuzat categoric să depună mărturie contra prietenilor săi.

După două zile de deliberări, juriul l-a condamnat pe Boggs pentru omor calificat și pentru alte opt capete de acuzare referitoare la fraudarea companiilor de asigurare. Acuzarea, care a sperat să-l ducă pe Boggs în camera de gazare, a trebuit să se mulțumească cu mult mai puțin atunci când s-a dat sentința, pentru că două jurate au refuzat să voteze pentru pedeapsa capitală. Nesupunerea lor a făcut ca procesul să fie catalogat drept eroare judiciară. Peste trei luni un al doilea juriu a refuzat la rândul său să-l condamne pe Boggs la moarte și atunci acesta a fost încarcerat pe viață. Doctorului nu părea să-i pese, deoarece aflase chiar înainte de proces că fusese infestat cu virusul HIV.

În august 1991, fuga de justiție a lui Hawkins, care durase trei ani, a luat sfârșit în Cagliari, Sardinia, când agenți ai Serviciului de Investigații al US Navy au arestat un tânăr playboy la bordul unui vas numit *Carpe Diem*. Hawkins trăise viața pe care o visase, făcând croaziere pe Mediterana cu un grup de fete și uneori chiar cu tineri amanți, îngăduindu-și orice fantezie sexuală. Capturarea sa subliniază modul în care comunicațiile au redus planeta la nivelul unui sat mondial, conform viziunii lui Marshall McLuhan. La televiziunea italiană se difuzase o înregistrare a emisiunii *The Oprah Winfrey Show*, în care era dezbătut cazul Boggs. O tânără femeie — cea mai recentă cucerire a lui Hawkins — a privit spectacolul neagră de furie. Aceasta deoarece Hawkins nu-i spusese nimic despre bisexualitatea sa; a găsit că este de neiertat și a anunțat autoritățile.

Pentru a-şi schimba înfăţişarea, Hawkins îşi făcuse implanturi în bărbie şi îşi injectase colagen în buze. Dar nu putuse face nimic în pri-vinţa unei boli rare de piele care îi depigmentase penisul. Chiar şi fără dovada amprentei, acest lucru era suficient pentru a-l identifica. Timp de doi ani a zăcut într-o închisoare italiană, încercând să împiedice extrădarea. A evadat o dată, dar a fost prins. Pentru a se asigura de colaborarea italienilor, autorităţile americane au fost obligate să promită că juriul nu va cere pedeapsa capitală. În iulie 1992, John Barrett Hawkins a fost extrădat Statelor Unite.

După considerabile ciondăneli legale, pe 21 martie 1995, Hanson şi Hawkins au fost judecaţi în Los Angeles pentru crimă şi alte capete de acuzare. Amândoi au admis escrocheria legată de asigurări, dar au negat că ştiu ceva despre crimă. Singura lor infracţiune, au spus ei, a fost că i-au plătit lui Boggs 50 000 de dolari pentru a fura un cadavru de la un spital sau de la o morgă. Pe data de 8 august 1995, amândoi au fost acuzaţi pentru asocierea în scopul comiterii unei crime, pentru furt calificat şi fraudă. A doua zi, Hanson a fost găsit vinovat de crimă. Întrucât juriul nu a ajuns la o concluzie în privinţa acuzaţiei de crimă aduse lui Hawkins, s-a declarat repunerea pe rol a cauzei. Deoarece cazul devenea din ce în ce mai urât, biroul procurorului districtual a decis să reducă pierderile şi să renunţe la acuzaţia de crimă la adresa lui Hawkins. În 13 octombrie 1995, acesta a primit o sentinţă de douăzeci şi cinci de ani de închisoare. Peste o lună, Hanson a primit condamnarea la închisoare pe viaţă, fără posibilitatea eliberării condiţionate.

Dacă nu ar fi fost spiritul de observaţie al celor doi poliţişti, nu s-ar fi ştiut niciodată cine l-a ucis pe Ellis Greene şi crima ar fi rămas nepedepsită. Pe lângă aceasta, tacticile neglijente folosite de conspiratori după comiterea crimei sugerează că prostia lor ar fi adus la lumină aceste fapte în cele din urmă. Şi exista întotdeauna posibilitatea ca o astfel de afacere profitabilă să conducă la o alta. (Se pare că Hawkins îşi pregătea deja propria „moarte" atunci când a fost dată în vileag această escrocherie.) Profiturile erau foarte mari. Melvin Hanson ştia asta. După arest, când a fost întrebat dacă poate plăti o cauţiune de 5 milioane de dolari, infractorul s-a gândit câteva minute, apoi a spus viclean: „Dacă mă lasă să mor de câteva ori, da."

13
Șarlatan de Halloween

Timp de peste patru decenii, orașul Boston a trebuit să se lupte cu ideea neplăcută că a dat naștere primului criminal în serie născut parcă anume pentru televiziune. La începutul anilor '60, simpla ucidere a cuiva nu reprezenta ceva nou în America. Cu alte patru decenii înainte, oameni precum Carl Panzram și Earle Nelson arătaseră ce e posibil atunci când un criminal de profesie își pune mintea la contribuție. Dar aceia erau psihopați pasageri, iar vremurile erau mult mai liniștite. În general vorbind, atrocitățile lor erau menționate numai în localitățile afectate. Dar în a doua jumătate a secolului XX, toate acestea se schimbaseră. Progresul impresionant adus de televiziune însemna că detaliile unor crime de senzație puteau fi aduse aproape instantaneu în nenumărate case — din Maine până în California. În încercarea de a depăși etapa de găsire accidentală a subiectelor senzaționale, televiziunea a considerat că informațiile despre o ciudată bandă de ucigași care teroriza New England la începutul anilor '60 veneau cum nu se poate mai bine, pentru a profita de această perioadă de tranziție. Între iunie 1962 și ianuarie 1964, treisprezece femei (cele mai multe de vârstă medie sau înaintată) au fost strangulate în locuințele lor, în zona Boston. Crimele erau extrem de oribile și, în vreme ce unii membri ai echipei de investigații se îndoiau în sinea lor că toate erau opera unei singure persoane, echipele TV, ziariștii și reporterii de radio găseau că asta era o oportunitate mult prea bună ca să fie ratată. Grăbindu-se să aducă un oraș întreg în stare de panică, mass-media a prezentat Strangulatorul din

Boston cu o ferocitate și o atenție la detalii demnă de bursa de valori. Nu mai e de mirare că acoperirea mediatică ce a ținut cu sufletul la gură America (după care a făcut înconjurul globului, fiind urmată de o carte foarte detaliată și de un film popular) a fost de ajuns pentru a le garanta localnicilor că Strangulatorul din Boston avea să intre în infama galerie a criminalilor celebri, alături de Jack Spintecătorul și Ucigașul Zodiac.

Odată cu arestarea lui Albert DeSalvo — care fusese toată viața un agresor sexual și a ajuns să-și recunoască crimele, deși nu a fost niciodată, acuzat de ele —, locuitorii din Boston au respirat cu toții ușurați. Cei mai mulți au considerat că a trecut ce-a fost mai greu și s-au străduit să uite acele atrocități. În noiembrie 1973, localnicii s-au liniștit total, după ce unul dintre colegii de închisoare ai lui DeSalvo l-a înjunghiat pe acesta. Odată agresorul mort, se părea că s-a încheiat și ultimul capitol al acestei îngrozitoare saga.

La fel ca toate celelalte orașe mari din SUA, Boston a continuat să-și aibă cota sa de criminali, dar cei mai mulți făceau parte din categoria celor care amestecă violența domestică și consumul de droguri — incidente oribile pentru cei implicați, dar prea puțin interesante pentru cei neafectați. Din fericire, orașul nu a avut parte de blestemul modern al criminalilor în serie. Dar, în toamna lui 1999, mai mulți locuitori din Norfolk — un district modern și plin de verdeață, situat la sud-vest de Boston — au început să se întrebe dacă nu cumva stafia lui Albert DeSalvo revenise printre ei.

Prima crimă s-a produs în dimineața zilei de 1 decembrie 1998. Imediat după ora 8.00, Thomas și Irene Kennedy, care trăiseră toată viața în orașul Walpole, au ieșit la plimbare în minunatul Parc al Păsărilor, așa cum făcuseră în cele mai multe dimineți din ultimii zece ani. După cum aveau obiceiul, s-au înțeles să se despartă pentru a se reîntâlni peste o jumătate de oră. Când Irene, în vârstă de 75 de ani, nu a apărut la locul stabilit, soțul a plecat îngrijorat în căutarea ei. La 8.50 a găsit-o. Zăcea în pădure, la 1,5 metri de o cărare din pietriș. Fusese înjunghiată de circa 24 de ori, strangulată și apoi abuzată sexual. Natura morbidă a acestui atac, amplificată de raritatea unor astfel de întâmplări — statisticile arată că, în privința crimelor, districtul Norfolk este una dintre cele mai sigure zone din SUA —, a creat o reacție predictibilă din partea forțelor de poliție implicate. În scurt

timp, un localnic a fost arestat, acuzat de crimă, reţinut câteva săptămâni şi apoi eliberat. Situaţia a devenit foarte stânjenitoare, atunci când investigatorii s-au confruntat cu mass-media şi au admis umiliţi că arestaseră persoana greşită. Şi pentru ca umilinţa să fie completă, au recunoscut că nu exista niciun alt suspect.

O linişte apăsătoare s-a instalat în Walpole, toţi rugându-se ca asasinarea doamnei Kennedy să rămână doar un eveniment tragic izolat, dar nimic mai mult. Desigur, localnicii voiau ca asasinul să fie prins, dar, mai mult ca orice, doreau să îşi recapete liniştea. Ceea ce s-a şi întâmplat — pentru câteva luni. Apoi nenorocirea s-a produs din nou.

Westwood, oraş cu o atmosferă istorică, este — pe drept cuvânt — mândru de arhitectura sa impresionantă de secol XVIII şi de priveliştea senzaţională a frunzelor ce cad toamna. Localitatea se află la circa 10 kilometri nord de Walpole. Aici îşi trăise Richard Reyenger aproape jumătate din viaţă. De profesie muncitor forestier, acum pensionat şi în vârstă de 82 de ani, lui Reyenger îi plăcea mult să se trezească dimineaţa şi să se ducă la pescuit de păstrăvi şi bibani în iazul Buckmaster. În cele mai multe zile, avea succes. Dar, pe 21 august 1999, norocul l-a părăsit definitiv. La 7.40 dimineaţa, a fost găsit pe mal — inconştient şi sângerând din cauza unei răni fatale la cap. (S-a stabilit ulterior că fusese doborât cu o singură lovitură de topor, care intrase aproape 13 cm în interiorul craniului.) A murit la spital, fără să-şi mai fi recăpătat cunoştinţa.

Faptul că, la câteva luni şi câţiva kilometri distanţă, doi bătrâni fuseseră loviţi de moarte în timpul plimbării de dimineaţă în parcuri publice, a avut darul de a genera temerea că apăruse un criminal în serie. Chiar şi purtătorii de cuvânt ai poliţiei au admis această posibilitate. Simpla lipsă de sens a acestor două crime stârnea confuzie în rândurile localnicilor. Aceasta, dar şi îngrijorătoarea lipsă de suspecţi.

Pe măsură ce vara se apropia de sfârşit, fără să aibă vreun suspect în vizor, echipele de investigaţie au început să se gândească la ceva aparent de negândit: dacă exista cu adevărat un Criminal al Parcului, atunci cea mai bună metodă de a-l prinde ar fi fost ca el să lovească din nou. Şi nu a fost nevoie să aştepte mult.

La aproape 20 de kilometri nord de Westwood, se află oraşul Wellesley. Pe lângă faptul că aici funcţiona una dintre cele mai prestigioase şcoli de fete din America, acest avanpost pastoral aşezat pe

râul Charles a fost mereu un elitist paradis al liniştii şi păcii, un magnet pentru intelectuali şi oameni de afaceri. Scriitorii Sylvia Plath şi Vladimir Nabokov au numit acest loc „acasă". Cu un venit familial mediu de trei ori mai mare decât cel naţional, Wellesley este locul în care oamenii de succes vin să-şi întemeieze familii, se amestecă cu cei de pe aceeaşi treaptă socială şi se bucură de splendoarea rustică a locului. Niciodată nu a văzut acest oraş vreo infracţiune serioasă. Localnicii abia îşi mai aminteau de ultima crimă, petrecută aici în 1969, când o tânără femeie fusese împuşcată de amantul părăsit. Astfel că Wellesley era ultimul loc în care s-ar fi aşteptat cineva să lovească un criminal în serie.

Până în 1999, de Halloween.

Mabel Greineder avea doar 58 de ani când şi-a părăsit locuinţa cu mezanin de pe Cleveland Road din Wellesley, în ultima dimineaţă a vieţii sale. Avea nenumărate motive să fie recunoscătoare pentru tot ce i se întâmplase în viaţă. Soţul său, Dirk, era un imunolog renumit, împreună crescuseră trei copii minunaţi (toţi trei absolvenţi ai Universităţii Yale), iar recent Mabel — sau May, cum îi spuneau toţi — se apucase de studii, cu intenţia de a-şi relua cariera de soră medicală. Nu, viaţa nu putea fi mai frumoasă. Era o dimineaţă rece şi ceţoasă, iar ea şi Dirk luaseră la plimbare unul dintre cei doi ciobăneşti germani ai familiei (celălalt avea probleme psihologice şi rămăsese acasă, sedat cu Prozac). Urcaseră toţi în maşină, pentru a străbate distanţa de circa un kilometru, până la Morse's Pond.

În afară de faptul că furniza apă potabilă pentru oraşul Wellesley, Morse's Pond era, neoficial, terenul de recreere al localnicilor. Vara, oamenii se bucurau din plin de plajele nisipoase şi de pădurile din împrejurimi. Iar când frigul iernilor dure din New England îşi arăta colţii, venea vremea patinatorilor, care luau cu asalt lacul îngheţat. Întins pe o suprafaţă de circa 0,5 kilometri pătraţi, parcul era brăzdat de cărări pentru drumeţii, ascunse pe sub arbori de brad, stejar şi arţar. Familia Greineder venea aici aproape în fiecare zi, să-şi plimbe câinii.

Însă în acea dimineaţă s-au plimbat împreună doar câteva minute, pentru că Mabel s-a împiedicat de o piatră şi s-a lovit la spate. Pentru a nu-i răpi soţului plăcerea plimbării, ea a insistat ca Greineder să meargă mai departe singur. Au căzut de acord să se întâlnească la o bornă de hotar, aşezată pe drumul principal de acces în parc. După ce s-a convins că Mabel este în regulă, Greineder şi-a luat rucsacul roşu

și, în câteva secunde, a fost înghițit împreună cu Zephyr de pădurea deasă. Ei s-au îndreptat către zona cunoscută sub numele de Old Beach, spre care au mers cam zece minute.

Se apropia de ora 9.00, când Greineder a luat-o înapoi către locul de întâlnire. Drumul l-a purtat printr-unele dintre cele mai împădurite zone ale parcului. Deodată, a înlemnit. Un trup plin de sânge îi bloca drumul.

Mabel zăcea nemișcată, cu capul atârnând în jos și gâtul însângerat din cauza unei tăieturi. Bluza îi fusese ridicată, iar pantalonii coborâți.

Instinctiv, Greineder a alergat către ea și i-a căutat pulsul la gât. Nimic. Printr-un gest reflex, a căutat telefonul celular și a realizat că acesta rămăsese în furgonetă. Îngrozit și panicat, s-a întors și a fugit după ajutor.

Abia făcuse câțiva pași, când a observat un om care își plimba câinele. Greineder a alergat spre el și l-a întrebat dacă nu cumva avea un telefon. Când William Kear i-a spus că nu, el a arătat în spate, îngăimând cum că soția sa „fusese atacată". După care și-a reluat alergarea spre locul unde parcase furgoneta. O jumătate de kilometru mai încolo, gâfâind și aproape fără suflare, el a reușit să pună mâna pe propriul telefon.

Apelul său de urgență a fost înregistrat la ora 8:56.

„Ajutor! Sunt la iaz, a strigat el. Cineva mi-a atacat soția!"

Dispecer al poliției din Wellesley, Shannon Parillo era obișnuită cu apelanții care o asaltau cu detalii. Dar Greineder era într-o stare cumplită — aproape incoerent. Așa că ea s-a chinuit să-i înțeleagă vorbele dezlânate. Prima impresie a fost că fiica apelantului fusese atacată. Numai după un efort considerabil, Parillo a reușit să clarifice identitatea victimei.

„Este rănită?" a întrebat ea.

„Cred că e moartă, a spus Greineder. În mod sigur a fost atacată."

Întrebat dacă se afla lângă soție, Greineder a răspuns: „Nu. Nu. Sunt mult mai încolo. A trebuit să mă îndepărtez pentru a vă suna... Am încercat să văd dacă se poate face ceva, a adăugat el. Eu nu am putut face nimic... Cred că e moartă. Nu sunt sigur. Sunt doctor... Arată groaznic."

Parillo i-a spus să-și păstreze calmul și i-a promis că va trimite pe cineva cât mai repede posibil.

Câteva minute mai târziu, ofiţerul de serviciu Paul J. Fitzpatrick a intrat în viteză în parc. Greineder i-a făcut semn cu mâna şi l-a ghidat către locul unde zăcea cadavrul, explicându-i pe drum cum se separase de Mabel şi cum o găsise moartă la întoarcere. Când au ajuns la cadavru, el a îngenuncheat doborât de durere şi a strigat: „Aceasta e soţia mea. Cine i-a putut face aşa ceva?"

Trupul arăta îngrozitor, cu dâre de sânge scurgându-se pe mânecile hanoracului galben, pe blugii negri şi pe adidaşii Reebok. Fitzpatrick era poliţist de douăzeci şi opt de ani, dar niciun manual nu îl învăţase cum să consoleze un om care tocmai îşi găsise nevasta măcelărită ca pe un cârnăcior.

În câteva minute, parcul se umpluse de maşini cu sirenă şi personal de asistenţă medicală. Poliţia locală, cea statală şi Autoritatea de Tranzit a Golfului Massachusetts lucrau ca o echipă bine închegată, în timp ce scafandrii cercetau adâncul lacului. Chiar dacă parcul se închisese, acest lucru nu a împiedicat răspândirea cu repeziciune în cadrul comunităţii locale a veştii despre crimă. Puţini dintre cei care auziseră detaliile oribilului incident se mai îndoiau — Criminalul din Parc lovise din nou.

Asemănările nu puteau fi negate: victimă peste vârsta medie, ucisă dimineaţa devreme, într-un loc retras din parc. Asasinarea lui Mabel Greineder a adus în atenţia publică o altă coincidenţă. Ca şi prima victimă, Irene Kennedy, şi aceasta se plimbase cu soţul, pentru ca apoi să se despartă. Înseamnă că ucigaşul urmăreşte cuplurile şi aşteaptă momentul propice pentru atac? Până la căderea nopţii, lanţul coincidenţelor se lărgise la maximum, apărând unele dintre cele mai ciudate scenarii şi concentrând atenţia asupra faptului că toate asasinatele se petrecuseră în oraşe al căror nume începea cu litera W. Totul devenise suprarealist. Un criminal care îşi alegea victimele după numele oraşelor?

Tot restul zilei, Geineder a rămas în sediul poliţiei, participând la ancheta poliţiştilor. În cele din urmă, ei l-au însoţit până acasă, în clădirea vastă în care el şi soţia sa trăiseră douăzeci şi patru de ani. Părea complet distrus. Poliţia a stat cu el ore întregi, i-a pus întrebări, aşa cum avea datoria să facă, solicitându-i obiectele vestimentare pentru analiză. Dar, după ce toţi au plecat şi s-a lăsat întunericul, dr. Dirk Greineder s-a chinuit să se adapteze situaţiei dezolante. Nu s-a rugat, pentru că nu avea obiceiul. Nu a căutat mângâiere la cei trei copii.

Nu. Acest membru respectat al comunității locale avea o altă manieră, mult mai originală, de a trece peste durere. A sunat o prostituată.

Dintre toți doctorii prezentați în aceste pagini, doctorul Dirk Greineder — originar din Germania — era, de departe, cel mai strălucitor și, în mod sigur, cel mai privilegiat. În 1942, pe vremea când era doar un țânc, părinții săi reușiseră să scape de nebunia Reichului hitlerist, stabilindu-se în Liban. Acolo, tatăl său — medic de profesie — își găsise un post de cadru didactic la Universitatea Americană din Beirut. Orașul oferea în anii '50 un stil de viață sofisticat și ostentativ, cu diplomați, puternici traficanți de arme, intelectuali și spioni, care se ciocneau între ei la cocteiluri, făcând conversații inteligente și, ocazional, paradă de inteligență. Tânărul Dirk a asimilat cu fervoare această atmosferă. A trecut cu succes prin școală. Apoi, părinții au decis ca el să-și continue educația peste hotare, așa că, după ce a obținut diploma de bacalaureat la Școala Comunității Americane, familia a emigrat în SUA. Deși Greineder se bucurase de toate avantajele pe care le oferă bogăția și influența socială, el era departe de a fi un copil risipitor și incapabil. Dimpotrivă, era inteligent, foarte inteligent, vorbea fluent patru limbi (germană, engleză, franceză și arabă) și era suficient de deștept încât să fie admis la Yale — unde și-a luat ulterior diploma în chimie. Absolut de invidiat de către colegii săi mai puțin dotați, el și-a găsit timp și pentru sport, devenind căpitan al echipei de natație a universității. Dar școala rămânea pe primul plan. Dată fiind descendența, cariera sa putea fi prezisă cu exactitate. După ce a absolvit Yale în 1962, s-a îndreptat spre Case Western Reserve University din Cleveland, Ohio, pentru a studia medicina. Acolo a întâlnit-o pe Mabel. Ea era cu un an mai tânără decât el. Mabel avea o inteligență fină, dar era și uimitor de frumoasă. După ce obținuse o diplomă în zoologie la Colegiul Hunter din New York, ea venise la Case Western pentru a preda în cadrul unui program de asistență medicală. Cuplul s-a căsătorit în Cleveland, pe 8 iunie 1968, și apoi s-a mutat la New York, unde Greineder a făcut un rezidențiat de doi ani la Centrul Medical Cornell. Altruistă, Mabel și-a amânat aspirațiile legate de carieră, pentru a-l susține pe Dirk și a avea grijă de întreaga familie.

Munca de cercetător a lui Greineder l-a ținut departe de Vietnam și, după o mică perioadă petrecută în Bethesda, Maryland, familia

Greineder s-a mutat la Wellesley, în 1975. Nu după mult timp, Dirk a devenit profesor asociat de medicină la Şcoala Medicală Harvard.

În următorii douăzeci de ani, cariera lui Greineder a luat avânt. S-a specializat în medicină internă, dar şi în alergologie şi imunologie, iar activitatea şi-a desfăşurat-o la Brigham & Women's Hospital, unul dintre cele mai importante centre de cercetare din ţară. O dată pe săptămână, el consulta pacienţi într-un cabinet din cadrul Harvard Vanguard Medical Associates (un grup de practicieni cu multiple specializări), cu sediul în Kenmore Square. Avea un program exasperant de încărcat. Dar unii spuneau că acesta este preţul succesului. Şi, minu-nându-se de etica de care dădea dovadă la serviciu, considerau totuşi că era prea serios, aşa încât spuneau în glumă că „se operase de umor". Chiar dacă auzea chicote de râs în spate, el nu se prindea în joc. Pe de altă parte, pacienţii îl iubeau şi, atâta vreme cât recunoaşterea publică venea, era mulţumit şi el. Iar răsplata a venit mereu. În 1997, a câştigat *ex aequo* Premiul Harvard Pilgrim Health Care Outstanding Physician, pentru excelenţă în medicină. Iar peste doi ani, a publicat în *The Journal of Allergy and Clinical Immunology* un studiu care avea ca temă programele revizuite de tratare a astmului la copii. Astfel de contribuţii făcuseră din el unul dintre cei mai respectaţi alergologi din America.

Iar dacă la muncă totul era remarcabil, viaţa de familie a lui Dirk strălucea aidoma unei picturi de Norman Rockwell. Copiii veniseră pe lume la intervale de doi ani. Kirsten fusese prima, în 1969, urmată de Britt şi Colin. Crescuseră alături de un tată care le punea în faţă fructe în fiecare dimineaţă, îi ducea la cursurile de înot şi le antrena echipele de fotbal. În timp, toţi copiii aveau să calce pe urmele tatălui, fiind admişi la Yale. Kirsten şi Colin aveau să ducă tradiţia familiei mai departe, făcând din medicină munca de-o viaţă, în timp ce Britt avea să intre în lumea nebună a afacerilor din Boston.

Şi Mabel părea să aibă o viaţă împlinită. Fusese activă în parohia locală, iar în 1993 se angajase ca asistentă medicală, lucrând alături de soţul ei la Harvard Vanguard pentru a ajuta la plata taxelor şcolare ale lui Kirsten. Lucrase acolo cinci ani, după care demisionase. Dat fiind că se apropia nunta lui Kirsten, Mabel avea multe lucruri la care să se gândească. Totuşi, îşi dorea să redevină asistentă şi studia intensiv. Dirk, care susţinea din răsputeri această veche pasiune a ei, era oricând

dispus să o ajute să-şi finalizeze lucrările la termen — fie verificându-i informaţiile scrise, fie dactilografiindu-i notele de subsol.

În ochii celorlalţi, Dirk şi Mabel Greineder păreau un cuplu care adormise, visase propria versiune a visului american şi se trezise să vadă că e real. Dar numai pentru ca totul să se termine într-o baie de sânge, în dimineaţa zilei de 31 octombrie 1999.

Oricine ar fi fost asasinul lui Mabel Greineder, el fusese brutal de eficient. Autopsia făcută de legistul Stanton Kessler a dezvăluit întreaga varietate de răni. Victima fusese lovită în spatele capului cu o bardă de măcelar sau, poate, cu un ciocan, după care fusese hăcuită cu un cuţit. Kessler înregistrase cel puţin zece răni prin înjunghiere, majoritatea la ceafă, dar rana fatală era o tăietură lungă de 14 centimetri şi lată de 6, care se întindea de la urechea dreaptă până în centrul gâtului. Asasinul tăiase vena jugulară, suficient de adânc încât să lezeze cea de-a cincea vertebră şi să taie muşchii care controlează limba. Lipsa rănilor de pe mâini şi braţe i-a dat de înţeles lui Kessler că Mabel fie fusese lovită pe neaşteptate din spate, fie îl cunoştea pe atacator. De asemenea, judecând după zgârieturile de pe spate, el credea că femeia fusese târâtă o distanţă oarecare, după ce căzuse la pământ.

Asupra unui lucru insistase Kessler: dintr-un astfel de atac ar fi rezultat o mare cantitate de sânge, aşa cum Greineder a constatat pe propria piele când s-a grăbit să-şi ajute nevasta rănită. Sângele ei se impregnase pe hainele lui — mai puţin acolo unde ar fi trebuit, în mod obligatoriu, să se găsească.

Poliţistul Martin Foley fusese unul dintre primii ofiţeri de poliţie ajunşi la locul faptei. Ca şi ceilalţi, fusese iniţial uimit de asemănările dintre această crimă şi precedentele două. Dar, ascultând relatarea înduioşătoare a lui Greineder despre felul în care o descoperise zăcând în iarbă şi despre modul în care încercase să o ridice, o discrepanţă izbitoare l-a izbit. Aşa că l-a întrebat direct: „Ţi-ai spălat mâinile?"

„Nu."

„Atunci, cum îţi explici că nu ai sânge pe mâini?"

Greineder s-a blocat pentru o clipă şi, în lipsa unei explicaţii rezona-bile, a murmurat: „Nu pot să îmi explic." Din această observaţie (şi din răspunsul memorabil de neconvingător al lui Greineder) a apărut prima îndoială legată de relatarea lui.

O altă anomalie a ieşit apoi la suprafaţă. Când a vorbit cu poliţistul Fitzpatrick, care îl însoţise până la găsirea cadavrului, Greineder i-a spus că Mable se lovise la spate împiedicându-se de o piatră, în timpul plimbării de dimineaţă. Puţin mai târziu, el i-a spus detectivului Jill Hogan că Mabel se lovise la spate aruncându-i câinelui o minge. Nu era mare lucru, dar era o nepotrivire şi, aşa cum ştie foarte bine orice detectiv cu experienţă, nepotrivirile sunt nişte pietricele de care se împiedică mincinoşii.

Greineder era suspect şi în alte privinţe. Nu doar că refuzase să meargă la cabinetul medicului legist pentru a vedea trupul soţiei, dar le interzisese şi copiilor să meargă, deşi Kirstin, în calitate de medic, era obişnuită cu astfel de imagini. Făcându-i pe plac lui Greineder, cei trei copii au dat tonul unei atitudini pe care au menţinut-o până la sfârşit — sprijinul devotat faţă de tatăl lor.

Între timp, investigatorii au lărgit sfera de căutare a indiciilor dincolo de locul unde fusese găsit trupul victimei. Căutarea a continuat pe o potecă pavată ce se întindea la sud de iaz, prin pădure, şi s-a încheiat în dreptul unui canal de scurgere a apei. Când sergentul Peter Nahass de la poliţia din Wellesley a ridicat capacul aşezat peste gura canalului şi s-a uitat în interior, lanterna sa a luminat o grămadă de frunze. Împingându-le la o parte, el a dat peste un ciocan Estwing cu mâner albastru cântărind aproape un kilogram, un briceag Old Timer cu lama lungă de 10 centimetri şi o mănuşă de lucru maro pentru mâna dreaptă murdară de sânge.

Locul unde s-au găsit toate acestea este extrem de important. Potrivit lui William Kear, când el l-a văzut prima dată pe Greineder, doctorul nu era conştient de prezenţa lui acolo, aşa că a mers cu paşi mari pe o alee, după care a dispărut pe o potecă. Kear l-a pierdut din vedere „nu mai mult de douăzeci sau treizeci de secunde". La întoarcere, Greineder l-a văzut pe Kear şi a alergat către el, implorându-l să-i dea celularul.

După ce Greineder a plecat, Kear s-a dus să investigheze poteca unde spusese Greineder că şi-a găsit nevasta. După cum a relatat mai târziu, văzuse „nişte picioare care ieşeau în potecă". Kear s-a oprit şi s-a uitat cu frică în jur. Poate criminalul mai era încă acolo. Poate îl privea chiar atunci! Cu o spaimă de înţeles, el s-a retras la ceea ce a apreciat a fi o distanţă sigură.

Când a fost întrebat ce crede despre declarația lui Kear, Greineder a admis de bunăvoie că mersese pe poteca lângă care fuseseră găsite armele suspecte. Spunea că văzuse „o umbră sau niște umbre" pe acea potecă și, crezând că este ucigașul soției sale, a pornit pe urmele lui. Când și-a dat seama de inutilitatea unui astfel de demers, s-a întors. Iar la întoarcere, dăduse peste Kear.

Această declarație a dat naștere altei suspiciuni. Pentru că, atunci când criminaliștii au examinat urmele lăsate pe pământ în jurul cadavrului lui Mabel, după ce i-au eliminat pe toți cei implicați în anchetă, a mai rămas doar un singur rând de urme. Iar acestea aparțineau soțului victimei. Deci, dacă povestea lui Greineder era adevărată, atunci acel misterios criminal reușise să o măcelărească pe Mabel și apoi să se facă nevăzut în pădure, fără să lase nicio urmă.

Din fiecare detaliu incriminator, pus cap la cap cu restul, a rezultat dovada. Mai ales că, a doua zi, o altă mănușă (de data aceasta pentru mâna stângă și perechea evidentă a primeia) a fost descoperită, într-o gură de canal aflată la aproape 14 m de locul unde Greineder își parcase mașina. Ceea ce însemna că ambele mănuși fuseseră găsite în locuri prin care trecuse și dr. Greineder.

Pentru că apelul la martori a dat roade, o altă persoană care își plimba câinele, Terence MacNally, a ieșit la rampă. Și el se plimbase prin pădure în dimineața crimei, jucându-se cu câinele său, iar între 8:40 și 8:50 dimineața auzise „un țipăt ascuțit", apoi câteva strigăte puternice. Zgomotele îi făcuseră câinele să se îndrepte rapid înspre pădure, hotărât să determine de unde veneau strigătele. Dar când MacNally l-a strigat, câinele s-a întors. Pădurea a redevenit liniștită, iar cei doi și-au continuat plimbarea, netulburați de prezența altcuiva și fără a putea explica acele țipete misterioase.

Povestea lui MacNally a condus echipa de investigații către zona în care dispăruse câinele pentru scurt timp. Acolo, sub un strat subțire de ace de brad, s-au găsit ascunse câteva lucruri bizare: o pereche de mănuși chirurgicale, doi saci menajeri marca Ziploc, o sticlă cu un conținut fluid și o tăviță de aluminiu, precum cele folosite la tranșarea cărnii. Toate păreau ascunse în grabă. Investigatorii s-au gândit că, poate, criminalul fusese întrerupt de MacNally sau de câine și, disperat, și-a șters urmele în pripă. Desigur, exista și posibilitatea ca niciunul dintre aceste lucruri să nu aibă legătură cu moartea lui Mabel Grieneder. Totuși, stârneau confuzie.

După ce toate mărturiile au fost puse cap la cap şi verificate, s-a desprins o concluzie clară: patru oameni îl văzuseră pe Greineder în parc în acea dimineaţă şi niciunul dintre acei martori — toţi, obişnuiţi de-ai locului — nu zărise vreun străin.

Nimic din tot ceea ce fusese găsit până în acel moment nu părea să îndrepte ancheta în altă direcţie. După cum a admis ulterior biroul procuraturii districtuale, chiar de la început toate privirile investigatorilor s-au îndreptat într-o singură direcţie şi spre un singur suspect. Iar conferinţele de presă au relevat acest lucru. Căci, din dorinţa de a îndepărta temerile publicului, poliţiştii au avut o iniţiativă neobişnuită, afirmând că moartea (chiar de Halloween) lui Mable Grieneder era un incident izolat, fără nicio legătură cu moartea lui Irene Kennedy şi Richard Reyenger. Nu era nevoie să ai un doctorat în criptologie pentru a înţelege substratul şi a descifra convingerea poliţiştilor că ucigaşul era Dirk Greineder.

Când vine vorba de crimă, instinctele investigatorilor sunt remarcabil de rafinate. La urma urmei, detectivii criminalişti au de-a face cu criminali în fiecare zi, aşa că îşi şlefuiesc zilnic un nou simţ, care detectează rapid când cineva spune adevărul şi când nu. Dar nimeni nu poate să ghicească mereu corect, de aceea curţile de apel sunt pline de exemple în care astfel de proceduri intuitive se întorc împotriva celor care le fac. Se întâmplase chiar aici, în districtul Norfolk. La începutul investigaţiei care cerceta asasinarea lui Irene Kennedy, poliţiştii fuseseră convinşi că un oarecare Edmund F. Burke era criminalul şi îşi canalizaseră toate eforturile în acea direcţie. Respectivul stătuse în arest timp de 6 săptămâni, înainte ca analiza ADN să-l declare nevinovat. De această dată, procuratura încerca cu disperare să evite stânjenitoarea repetare a acelui eşec.

Totuşi, în cazul lui Greineder, multe lucruri dădeau de bănuit. De exemplu, zgârieturile de pe partea laterală a gâtului. Anchetatorii le-au văzut când l-au interogat, la numai câteva ore după crimă. Tăieturi cu lama de bărbierit — a spus el, neconvingător. Dubiile s-au înmulţit când, în cadrul unei proceduri de rutină, detectivii l-au întrebat dacă poate să predea hainele cu care era îmbrăcat pentru o analiză criminalistică. Fără să clipească, Grieneder s-a dezbrăcat imediat, scoţând la iveală o altă zgârietură, care se întindea de-a lungul pieptului. Dar el a pus-o pe seama câinelui jucăuş. Poliţiştii au privit-o mai

îndeaproape. Şi ce era cu vânătăile de mărimea unei monede apărute pe bicepsul stâng? Grieneder a dat din umeri. Nu ştia de unde le are.

S-a descoperit apoi că, în ziua ce a precedat moartea lui Mabel, Greineder sunase la centrul de sănătate din zonă şi ceruse ca statutul său de membru să fie suspendat până în februarie 2000. (Ulterior, la două săptămâni după moartea lui Mabel, el a contactat clubul din nou şi a cerut reactivarea.)

Când au apărut rezultatele complete ale autopsiei lui Mabel, alte suspiciuni s-au adăugat la norul din ce în ce mai gros care plana deasupra soţul ei. Sub unghiile mâinilor ei se descoperiseră fragmente de piele — aşa cum se întâmplă adesea, când victima se luptă pentru a scăpa şi îşi zgârie atacatorul. Analize preliminare de ADN au arătat că acele celule provin de la o altă persoană. Iar o analiză ulterioară mai aprofundată a arătat că acel „altcineva" era chiar Dirk Greineder.

Greineder a încercat să-şi amintească. Chiar înainte de a merge la lac în acea dimineaţă fatală, el făcuse sex cu Mabel. Ca parte a preludiului, Mabel îl masase pe spate — aceasta putea fi explicaţia fragmentelor de piele de sub unghiile ei.

Apoi investigatorii au vrut să ştie cum ajunsese ADN-ul lui pe briceag şi pe ciocan?

Grieneder şi-a amintit că, înainte de a merge la lac, el şi Mabel avu-seseră simultan sângerări nazale şi folosiseră împreună acelaşi şerveţel Kleenex. Era pe de-a-ntregul posibil, a spus el cu autoritatea pe care i-o dădeau miile de consultaţii oferite pacienţilor, ca acest lucru să fi transferat ADN-ul lui la Mabel, iar de acolo pe arma crimei.

Sângerări nazale simultane? La doi adulţi? Conducând la contaminare reciprocă? Cu scuzele de rigoare, aceste afirmaţii au primit un răspuns de genul „Cred că glumeşti!" Rezultatul a fost că detectivii şi-au întărit convingerea că decizia de a cerceta casa lui Greineder în noaptea crimei fusese una complet justificată. Ceea ce descoperiseră atunci le-a alimentat suspiciunile. Iar ceea ce urmau să descopere avea să risipească impresia de până atunci despre mariajul soţilor Grieneder, dovedind lumii că acesta fusese o înşelătorie pe cale să iasă la lumină.

Au început mai întâi cu finanţele familiei. Investigatorii au rămas perplecşi când au descoperit că, pe data de 20 octombrie, cu două zile înaintea morţii lui Mabel, aceasta semnase împreună cu Dirk poliţe de asigurare pentru viaţa fiecăruia dintre ei în valoare de 500 000 de

dolari. Apoi, îngropați în hârtii, au constatat că polițele nu intraseră în vigoare și că moștenitori erau copiii Greineder, care aveau să moștenească totul după moartea ambilor părinți.

Odată lămurită această problemă, investigatorilor le mai rămâneau multe aspecte asupra cărora să-și exerseze imaginația. La nouă zile după crimă, șeful poliției locale, Terence Cunningham, a cercetat grădina lui Greineder și cușca celor doi câini ciobănești, Zephyr și Wolf. În cușcă a găsit o pereche de mănuși de lucru maro, identice cu cele descoperite la locul crimei.

Un alt indiciu a fost descoperit în interiorul casei. În cămară se afla o cutie deschisă de saci Ziploc cu o capacitate de 4,5 l. Mai erau șapte în set și se vedea cu ochiul liber că arătau exact precum cele găsite lângă cadavrul lui Mabel. Toți sacii au fost duși la laboratorul de criminalistică al FBI din Washington, DC, pentru investigații ulterioare.

Dar oricât de incriminatorii erau dovezile, investigatorii nu puteau face nimic. Le mai trebuia un mobil al crimei. Deși nu este obligat de lege, orice procuror își dorește să poată spune juriului: „Acuzatul a săvârșit crima pentru că..." Nu părea să existe niciun motiv pentru care Dirk Greineder ar fi dorit să-și ucidă nevasta. Aproape toți cei interogați de poliție îi descriau drept un cuplu fericit, de succes, cu o căsnicie fericită și copii minunați. Doar un cuplu care-i cunoștea mai bine a avut rețineri. Ilsa Stark nu-și dădea seama de ce, dar avusese mereu impresia că Dirk este partenerul dominant în relație, iar în ultima vreme devenise mai retras față de restul familiei. Lipsise din ultimele patru vacanțe de familie, iar când Mabel avusese nevoie de bani pentru o operație de chirurgie plastică, Ilsa a plătit factura, nu Dirk.

Își mai amintea de un incident ciudat din ziua în care Mabel a fost ucisă. Ilsa și fiica sa, Belinda Markel, veniseră în vizită la familia Greineder pentru a jeli moartea acesteia. La un moment dat, Greineder a luat-o pe Belinda în birou și i-a spus că întreținuse relații sexuale cu Mabel în acea dimineață, „dar nu e nimic greșit în asta, pentru că suntem căsătoriți". Belinda s-a uitat chiorâș. De când îl cunoștea pe Dirk, acesta nu fusese niciodată prea deschis față de ea. Când polițiștii au auzit acest fapt, li s-a părut ciudat și au mers să-l intervieveze din nou. L-au întrebat dacă le ascunde ceva. Doctorul de la Harvard

a stat un moment pentru a-şi evalua situaţia. Apoi şi-a luat o povară de pe suflet.

Povestea că ar fi făcut sex cu Mabel în dimineaţa crimei este o minciună, a spus el. Realitatea era că nu fusese activ sexual de şapte ani, pentru că actul sexual îi cauza soţiei dureri pelviene şi el respectase acest lucru. Desigur că această mărturisire a ridicat alte suspiciuni, mai ales că nu existau motive pentru a fabrica această poveste. În timpul discuţiei, Greineder a insistat că Mabel îi făcuse un masaj la spate în acea dimineaţă. Desigur, faptul că s-a găsit ADN sub unghiile ei cântărea mult în mintea lui.

Pe 3 noiembrie, Greineder a fost unul dintre cei şapte sute de participanţi care au umplut biserica prezbiteriană din Norfolk pentru a fi de faţă la înmormântarea lui Mabel. Printr-un prieten, el a mărturisit: „Ceea ce îi era caracteristic lui May a fost extraordinarul său simţ al responsabilităţii. Pentru ea nu conta că ajuta un om sau un biet animal." (Mai târziu s-a aflat că amintirile plăcute ale lui Greineder despre ne-vasta sa nu l-au impulsionat să ia cenuşa după incinerare. A rămas şase luni în magazie, până când Ilsa a decis că e timpul ca aceasta să ajungă în cripta familiei, din New York.)

Mincinos dovedit, Greineder atrăgea şi mai mult atenţia. La douăsprezece zile de la săvârşirea crimei, poliţia s-a întors pe strada Cleveland nr. 56, cu un alt mandat de percheziţie. De data aceasta, au descoperit într-un garaj două tuburi cu Viagra, pe care el le achiziţionase pe datele de 3 aprilie 1998 şi 2 iunie 1999, precum şi un pachet de prezervative Trojan. De ce un soţ care se presupune că trăieşte în celibat, s-au întrebat ei, ar ascunde asemenea lucruri în garaj? Doar un singur răspuns avea sens.

Dacă Dirk Greineder avea o aventură, nimeni din familie nu ştia nimic. Sau dacă ştia, nu spunea nimic. Dată fiind însă eficienţa deosebită a zvonurilor între vecini, poliţiştii se îndoiau că Greineder ar putea ţine ascunsă o legătură amoroasă. Au decis că e amator de aventuri de o noapte. Era cazul ca viaţa acestuia să fie pusă sub atentă supraveghere.

Tehnologia modernă nu iartă. Ne poate urmări mişcările cu precizie de laser, iar urmele pe care le lăsăm pot fi urmărite decenii întregi. Foarte puţine aspecte ale vieţii scapă de această intruzie — concretizată în bonurile de cumpărături, lista apelurilor telefonice, cărţile de credit, declaraţiile de avere, computerele personale — nimic

nu mai e sigur. Încrederea noastră în aceste instrumente are un preţ pe care trebuie să-l plătim, iar Greineder avea să afle asta.

Verificarea apelurilor telefonice şi a extraselor de cont demonstrează că pe 8 februarie 1998 Greineder contactase agenţia de prostituate de lux Commomwealth Entertainment şi în scurtă vreme o femeie, pe nume Elisabeth Porter, a ajuns la hotelul Crowne Plaza din Natick. Greineder o aştepta într-o cameră plină de trandafiri, şampanie şi căpşuni trase în ciocolată. În timp ce se desfătau cu toate aceste bunătăţi, Greineder i-a spus fetei că el este un doctor din California care vine des în Boston pentru cercetare medicală. Când Elisabeth a arătat spre degetul său inelar, a admis că e căsătorit, dar a afirmat că e despărţit de soţie. Soţia, spunea el, „s-a pleoştit", iar căsnicia îşi pierduse pasiunea. După aceste conversaţii şi antreuri ciudate, Greineder a decis că e timpul pentru felul principal. După sex, Elisabeth Porter a plecat.

Peste alte cinci zile, Greineder a contactat-o pe Elisabeth din nou. De data aceasta s-au întâlnit la un alt hotel din Boston. Greineder a plătit 450 de dolari pentru o întâlnire de nouăzeci de minute, în care şi-a dorit să o vadă sub duş şi apoi să o maseze cu ulei, înainte de a face sex. Elisabeth a mărturisit că această întâlnire i-a dat o uşoară stare de stinghereală şi, deşi a admis că nu ar avea nicio problemă să se întâlnească din nou cu doctorul ciudat, drumurile lor nu se vor mai încrucişa, întrucât ea a plecat de la agenţie şi şi-a schimbat numărul de pager.

Scotocind şi mai adânc în documentele referitoare la Greineder, s-a putut constata cât de mult încerca el să-şi ascundă această viaţă duplicitară. Mai multe extrase de cont au fost găsite pe numele unei firme-fantomă numită Physician's Consultant, o firmă care părea a exista doar în imaginaţia lui Dirk Greineder. S-a dovedit a fi doar un mijloc de a obţine două cărţi de credit diferite de la American Express. Cardurile au fost eliberate în iulie 1998, pe numele lui Greineder şi a cuiva numit Thomas Young. Cercetări ulterioare au arătat că, pe când era student la Yale, Greineder stătuse în cameră cu Thomas Gorsuch Young III. Când poliţia l-a contactat pe acesta, care acum trăia în Glyndon, Maryland, şi era avocat la o companie de asigurări, şi-a amintit bine de Greineder — „Foarte inteligent... şi plăcut" — şi a încercat să-şi amintească unde s-au văzut ultima oară. La o petrecere undeva pe la jumătatea anilor '60, şi-a amintit el. Nu-şi mai vorbiseră din 1969. Schimbaseră cărţi poştale de Crăciun timp de câţiva ani, dar

apoi au pierdut legătura complet. A fost un șoc pentru Young, când a aflat că identitatea i-a fost împrumutată de acest vechi coleg de cameră de la colegiu.

Majoritatea acestor tranzacții sexuale ale lui Greineder au fost plătite pe numele lui Young, iar investigatorii au urmărit aceste chitanțe până ce au dat de o posibilă coincidență revelatoare. Pe 2 iunie 1999 — în ziua în care și-a scris prescripția pentru Viagra — Greineder a telefonat unei alte agenții și, prin intermediul acesteia, a întreținut relații sexuale cu tânăra Deborah Doolio, la Dedham Hilton. Doolio a făcut tot ce știe să facă o damă de companie. În zilele de după această întâlnire, el a bombardat-o cu telefoane în timpul cărora divaga aiurea. Telefoanele au devenit un fel de spovedanie, în care Deborah îi dădea sfaturi cum se pricepea mai bine, spunându-i că pare „indecis și... confuz" și sfătuindu-l că „întâlnirile cu prostituatele nu sunt cel mai bun lucru pe care-l poate face dacă nu-și găsește pacea interioară". Grijulie, ea i-a confirmat doctorului că „este disponibilă", dacă are nevoie de serviciile ei, la orice oră.

Se pare că Greineder nu i-a ascultat sfatul. Poftele sale sexuale au devenit și mai presante. Pe 23 octombrie 1999, pe când se afla la o conferință, s-a cazat la hotelul Sheraton, în Mahwah, New Jersey. Filmele pentru adulți pe care le-a închiriat contra sumei de 16,95 dolari i-au deschis apetitul sexual, deoarece înregistrările arată ce anume a căutat el pe internet până dimineața. La 3:00 dimineața a găsit ce căuta: o agenție locală de escortă. A scos bani de la tonomatul din hol, iar obiectul atențiilor sale a apărut la ora 4:00. Pentru un tip care se apropia de 60 de ani, Greineder avea suficientă energie. După ce fata a plecat, la ora 6:00 dimineața, doctorul a apărut în sala de conferință, proaspăt ca un nou-născut. În aceeași zi, s-a întors acasă, la Wellesley.

Acasă, la fel ca majoritatea savanților moderni, Greineder se folosea intens de calculator. Îi era de mare ajutor în munca de cercetare, îl ajuta să adnoteze lucrările soției — hard disk-ul indică faptul că un document a fost salvat ultima dată la 12:12 după-amiază, cu opt ore înainte de moartea soției — și oferea o altă perspectivă pentru pasiunile lui sexuale. Ceea ce nu realiza el este faptul că fiecare pas îi era monitorizat.

Chiar și cei mai pricepuți utilizatori de computer pot demonstra un nivel de ignoranță uimitor, atunci când vine vorba de felul în care

îl folosesc. De exemplu, în 1997, când starul britanic Gary Glitter a decis să-şi ducă computerul la reparat, nu şi-a dat seama că toţi vor intra în posesia filmuleţelor cu scene pedofile pe care le-a descărcat de pe net. Un tehnician, şocat şi îngreţoşat de imaginile scârboase, a contactat poliţia imediat. Neglijenţa sau aroganţa lui Glitter, numiţi-o cum vreţi, a condus în cele din urmă la dizgraţia publicului şi la o sentinţă cu închisoarea, urmate de un exil autoimpus*. Din fericire, o asemenea prostie este comună în rândul celor care comit infracţiuni, după cum doctorul de la Harvard avea să afle în scurt timp.

Pentru Greineder, computerul a fost mult mai mult decât un instrument de lucru — era poarta spre întunecata şi adesea periculoasa lume a *chat-room*-urilor pentru adulţi de pe internet. Aici, sub protecţia anonimatului — aşa i se părea —, era liber să-şi exprime fanteziile şi să aranjeze întâlniri cu alte persoane. Într-una dintre aceste conversaţii, el a spus pofticios: „Cred că am încercat aproape tot ce îţi trece prin cap, deşi preferatul meu rămâne sexul convenţional (dacă numeşti sexul în trei ca fiind convenţional!!!)."

Unei alte femei, cu care a schimbat mailuri, i-a scris: „Mi-au plăcut pozele tale. Se pare că te interesează jocurile sexuale. Mă interesează/mă pricep, deşi am renunţat la jucării. Poate tu mai ai câteva. Dar mai ales mi-au plăcut pozele şi sunt sigur că îmi va plăcea să mă joc cu tine."

Obsesia folosirii internetului în scopuri sexuale a atins maximul cu doar o săptămână înainte de moartea soţiei sale, când a scris o mulţime de mesaje diferitelor site-uri cu conţinut sexual explicit. Sub numele de utilizator CasualGuy200, a contactat un cuplu prin intermediul unei agenţii de întâlniri online, scriindu-şi fanteziile: „Sunt alb, căsătorit, dar ea nu se joacă. Aşa că sunt în căutarea unui cuplu foarte discret cu care să mă joc. Îmi place sexul oral şi aş vrea să îmi răspundeţi pentru a vedea dacă ne potrivim. Sunt puţin supraponderal, dar numai puţin. Îmi plac activităţile de grup. Sunt în general heterosexual, dar în situaţii de grup sunt flexibil." Pentru a stârni interesul a adăugat şi o fotografie nud. Nu a impresionat şi nu s-a făcut nicio înţelegere.

---

* După ce a fost eliberat, Glitter a plecat din ţară. În 2006, a fost condamnat în Vietnam pentru molestarea unui tânăr şi a mai făcut trei ani de puşcărie.

Pe data de 30 octombrie, el a sunat-o din nou pe Deborah Doolio şi i-a lăsat un mesaj vocal. Ea nu a răspuns. Nu ştim dacă acest lucru l-a afectat în vreun fel. Cert este că, peste doar câteva ore, Mabel Greineder a fost măcelărită. În acea noapte, prospătul văduv a încercat să o cheme din nou pe Deborah. Nu a avut mai mult noroc: nu i s-a răspuns.

Odată expusă viaţa sa privată, Greineder le-a oferit investigatorilor ceea ce căutau: un motiv pentru care şi-ar fi ucis soţia. Ei au presupus — şi doar la acest nivel a rămas, de speculaţie — că Mabel aflase cumva de escapadele nocturne ale soţului şi l-a ameninţat cu expunerea în public. Temându-se că acest lucru i-ar fi ruinat cariera, Greineder a ucis-o. Dacă acest scenariu era corect, e clar că indignarea lui Mabel a mers mai departe decât simpla anulare a plimbării obişnuite de dimineaţă cu soţul său păcătos. Poate spera să rezolve problema? Sau procurorii se înşelau? Sigur, cei care o cunoşteau erau de părere că era genul de om gata să muşamalizeze orice scandal — indiferent cât de dureros era — decât să pericliteze bunăstarea copiilor. Cum nunta lui Kirsten se apropia, asta era tot ce-i mai lipsea — să bată toba despre nebuniile sexuale ale lui Dirk.

Aceste raţionamente nu i-au influenţat pe cei de la Commonwealth Massachusetts. A fost nevoie de patru luni şi nouă mandate de perche-ziţie pentru a construi cazul, dar pe 29 februarie 2000, dr. Dick Greineder a fost arestat în biroul său din Brookline şi acuzat de uciderea soţiei sale. În afară de copiii săi, nimeni nu poate spune că a fost surprins. Singura surpriză a fost timpul necesar statului ca să construiască acuzaţiile. Era o întârziere născută din circumspecţie — s-au temut de repetarea eşecului din cazul Burke. Ştiau că Greineder îşi putea permite cei mai buni avocaţi; orice exces de zel şi cazul putea fi compromis.

Problemele s-au adunat pe capul doctorului căzut în dizgraţie. La o săptămână după arest, a aflat că i-a fost suspendată licenţa de practică medicală. Comitetul medical statal a considerat că reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

Era un moment realmente trist pentru medicina din Massachusetts. La o lună după arestarea lui Greineder, un alt medic local a ajuns pe prima pagină a ziarelor de scandal. Pe 14 iulie 2000, dr. Richard Sharpe un dermatolog milionar, care avea o slăbiciune pentru prescrierea medicamentelor cu statut de drog, a hotărât să pună capăt

unui divorţ costisitor prin a-şi împuşca soţia în piept. (După o urmărire ca-n filme, a fost prins chiar a doua zi şi condamnat la închisoare pe viaţă.)

Comunitatea medicală din Massachusetts a primit încă o lovitură, la mai puţin de o săptămână după ce Sharp şi-a împuşcat nevasta. Lovitura a fost dată de dr. James Kartell, condamnat pentru uciderea amantului soţiei sale, Janos Vaida, cu doi ani în urmă, într-un spital din Methuen. Găsit vinovat de omor involuntar, Kartell a primit o condamnare de la 5 la 8 ani de închisoare.

Dar cazul Greineder a fost cel care a ţinut pagina întâi a ziarelor, alimentat în mare parte de determinarea statului de a face publică orice informaţie despre viaţa sexuală a doctorului. Într-un fel, acest lucru s-a dovedit a fi contraproductiv. În primul rând, a permis avocaţilor apărării să acuze că clientul lor este judecat în presă; iar mai apoi, le-a permis să arunce o necesară perdea de fum asupra a ceea ce devenise un caz de necâştigat.

În centrul acestui caz erau cei doi saci Ziploc găsiţi lângă locul crimei. Aceştia au fost trimişi spre analiză la Lorie Gottesman, un expert al laboratorului criminalistic FBI. Sacii de depozitare sunt făcuţi din folii uriaşe de plastic topit trecute peste benzi rulante. Parte din procesul de fabricare cere ca o lamă să facă perforările care permit ca sacii să fie capsaţi de capătul rolei; într-o altă etapă a producţiei, un sigiliu topeşte fundul sacului şi-l lipeşte strâns. Cu milioane de saci procesaţi zilnic, se strânge o cantitate inevitabilă de reziduu pe sigiliu, făcând ca sacii care sunt făcuţi la o secundă unul de altul să pară similari până la detaliu, dar cei făcuţi la extremităţile unei zilei de lucru prezintă diferenţe legate de caracteristicile diferite ale aplicării sigiliului. Când au fost comparaţi la microscop, cei doi saci au prezentat aceleaşi striaţii ca şi cei din bucătăria lui Greineder, ceea ce a determinat-o pe Gottesman să concluzioneze că sacii au fost făcuţi la câteva secunde unul de altul. Erau identici sub toate aspectele.

O dovadă şi mai incriminatorie — un bon fiscal — a fost găsit în atelierul lui Greineder. Bonul arată că pe data de 3 septembrie 1999 cumpărase cuie în valoare de 6,76 dolari de la feroneria locală, F. Diehl & Sons. O verificare a benzilor de înregistrare din casa de marcat de la Diehl arată că la trei minute după ce el a cumpărat cuiele, cineva a plătit 31,49 de dolari pentru un ciocan Estwing — un mic baros identic cu cel cu care a fost lovită Mabel peste 6 săptămâni. Deşi

nimeni dintre cei prezenţi în acea zi în magazin nu l-a putut indica pe Greineder ca fiind cel ce a cumpărat ambele produse, cele două tranzacţii erau consecutive şi înregistrările de la Diehl arătau că era singurul ciocan Estwing vândut în acea lună; toate aceste lucruri constituiau dovezi circumstanţiale pu-ternice.

Diehl & Sons a jucat un rol important şi atunci când poliţistul Foley a căutat o pereche de mănuşi asemănătoare cu cele marca Librett, cu textură elastică a palmei şi a degetelor. Din aproape 30 de magazine cerce-tate, numai Diehl avea aşa ceva pe stoc.

Mai erau şi probele ADN. Fuseseră analizate de dr. Robin Cotton de la Cellmark Diagnostics, un savant încăpăţânat, dar obişnuită cu frecuşurile mărturiilor din tribunale, după ce fusese citată ca martor în cazul O.J. Simpson. Testele efectuate pe ADN-ul recuperat de pe mănuşa găsită lângă cuţit s-au potrivit în opt din treisprezece parametri ai complicatei proceduri folosite pentru a furniza un profil. A calculat şansele ca ADN-ul să provină de la o altă persoană ca fiind de 1 la 170 de milioane. Urme ale ADN-ului lui Greineder au fost identificate şi pe cealaltă mănuşă, găsită la doar câţiva metri de furgonetă. Aceasta a avut o compatibilitate de şapte puncte din nouă. Cotton a conchis că doar unul dintre 680 000 de indivizi de origine caucaziană ar putea să se potrivească profilului. Însă a fost circumspectă atunci când a venit vorba de cuţitul cu lama de 10 cm. Tot ce a putut spune e că nu excludea ca Dirk Greineder să fie cea de-a doua sursă de ADN de pe mâner.

Cotton a mai găsit şi două pete mici de sânge pe rucsacul pe care-l purta Greineder în ziua crimei. O mostră ADN extrasă din sângele găsit arată că prima sursă fusese Mabel, întărind speculaţiile că Greineder a folosit rucsacul pentru a transporta armele pline de sânge după atacul criminal.

Aşa cum se întâmplă adesea în cazurile de omor, dovezile negative au avut cel mai important rol. În ziua atacului, Greineder a insistat că, atunci când şi-a găsit nevasta lovită, a căutat puls la gâtul însângerat. A acceptat în aceeaşi zi să le dea poliţiştilor un eşantion de unghie tăiată. Când a testat acea unghie, Cotton nu a găsit ADN-ul altcuiva. Această absenţă a consolidat părerea acuzării că Greineder purtase mănuşile maro în timpul atacului şi că nu verificase pulsul lui Mabel, după cum pretindea.

Dată fiind publicitatea exagerată făcută procesului, apărarea spera că o cerere de relocare a procesului va avea câştig de cauză, dar în final judecătorul Paul Chernoff a decis că procesul se va ţine în Dedham. Astfel că, pe 23 mai 2001, dr. Dirk Greineder se afla în sfârşit în faţa procurorilor, în aceeaşi sală de judecată în care, în urmă cu optzeci de ani, Sacco şi Vanzetti deveniseră martirii socialismului.

Procesul a urmat un curs predictibil, acuzarea prezentându-l pe Greineder drept un obsedat sexual, pregătit oricând mai degrabă să ucidă femeia lângă care trăise treizeci şi unu de ani decât să-şi asume ruşinea expunerii publice. Cinismul său, au spus acuzatorii, este dus la extrem. El a exploatat isteria locală legată de evenimentele recente din districtul Norfolk şi şi-a ucis soţia cu sânge rece, sperând ca această crimă să fie considerată încă una din lanţul de crime în serie.

Nu, nu, nu, a replicat apărarea, este un om care a greşit şi a plătit cu vârf şi îndesat pentru greşelile sale, dar a rămas un soţ iubitor şi un tată devotat. Prejudecata oarbă a investigatorilor victimizase un om nevinovat. La doar câteva ore după crimă, poliţia s-a grăbit să-l acuze pe Greineder şi a refuzat să ia în calcul orice altă posibilitate. De ce Dumnezeu şi-ar duce un renumit imunolog cu doctorat în farmacologie soţia într-un loc public, dacă vrea să o ucidă? Cu siguranţă că, dacă ar fi vrut cu adevărat să scape de ea, îi era mai simplu să-i administreze un medicament nedetectabil. Poate că suna plauzibil, dar după cum am văzut în cazurile lui Coppolino şi Friedgood, accesul la otrăvuri nedetectabile nu este o garanţie a succesului. În plus, cum se putea ascunde mai bine un doctor sofisticat decât în pielea unui măcelar dement?

Niciunul dintre argumentele apărării nu a putut distrage atenţia juriului de la mulţimea de dovezi circumstanţiale care-l incrimina pe Dirk Greineder. Asta, fără a lua în calcul depoziţiile a numeroase prostituate şi „parteneri" online care au oferit amănunte picante ale apetitului sexual al acuzatului. În faţa unui asemenea atac, nu e de mirare că Greineder a decis să facă pasul care azi ni se pare ciudat, acela de a se pune la dispoziţia juriului ca martor. Slab în urma detenţiei şi palid ca o stafie, a răspuns întrebărilor procurorilor timp de trei zile. A plâns, şi-a admis greşelile, susţinând că obsesiile sexuale l-au împins în braţele prostituatelor, dar în primul rând şi-a proclamat dragostea nemuritoare faţă de Mabel. În cele din urmă, au început să apară contradicţiile, apoi scuzele, şi în final privirea plină de vinovăţie. Singura surpriză a fost că juriului i-au trebuit patru zile ca să dea verdictul.

Pe 21 iunie 2001, când s-a pronunţat condamnarea, Greineder şi-a aplecat capul şi a făcut grimase. Sentinţa a fost singura posibilă pentru omor calificat în statul Massachusetts: închisoare pe viaţă, fără posibilitatea eliberării condiţionate. S-a întors, şi-a luat rămas-bun de la cei trei copii, care se ţineau de mână în timp ce urmăreau cum tatăl lor dispare. Acesta a făcut recurs, dar pe 9 mai 2006 a suferit un nou eşec — cererea pentru rejudecare i-a fost respinsă.

În privinţa dovezilor împotriva lui Greineder, acestea au fost extrem de concludente. Încă o dată, un doctor a încercat să eludeze legea şi a fost învins. Deşi nu s-a demonstrat niciodată, avem motive să credem că acuzarea a înţeles bine mobilul crimei: Greineder şi-a ucis soţia pentru că-i descoperise viaţa secretă şi-l ameninţa cu expunerea publică. Nimic altceva nu pare a avea sens. La urma urmei, primii ani de abstinenţă sexuală au fost îndurați, iar apoi au fost compensaţi cu prostituate şi, deodată, din senin, s-a ajuns la ciocan şi cuţit. Pe de o parte, amatorismul operaţiunii sugerează o nebunie de moment, pe de altă parte, nimeni nu se poate îndoi că a fost o execuţie planificată cu grijă. Când a plecat de acasă în acea dimineaţă, Greineder intenţiona să-şi vadă nevasta moartă în câteva ore. A ascuns o trusă cu instrumente în rucsac, şi-a condus victima într-o parte pustie a pădurii, unde a ucis-o cu ciocanul, şi cuţitul şi a încercat apoi să dea vina pe un criminal-fantomă. Mai multă premeditare decât atât nu se poate*.

În doar şaisprezece luni, trei medici din Massachusetts au fost judecaţi pentru uciderea nevestelor. Toţi au fost prinşi şi condamnaţi, ca dovadă că atunci când pasiunea preia controlul creierului, toate calificările din lume nu ajută la nimic. Poate că era vorba despre altceva în cazurile de faţă — o aroganţă superioară, pe care procurorul-şef Richard Grundy a pus-o în discuţie în pledoaria finală: „Cea mai bună apărare a acuzatului este că dumneavoastră nu vreţi să credeţi că un doctor extraordinar, cu o profesie minunată... ar putea săvârşi o astfel de crimă."

Fără să-şi dea seama, cu aceste cuvinte, Grundy i-a descris pe toţi doctorii criminali din această carte.

---

* Verificările în baza de date ADN i-au condus ulterior pe investigatori la arestarea criminalului Martin Guy, pentru uciderea Irenei Kennedy. A fost condamnat pe 27 septembrie 2006 la închisoare pe viaţă, fără eliberare condiţionată.

Cuprins

1. O femeie umilită 7
2. Frăţia tăcerii 26
3. Genul care se însoară 44
4. Muzica îşi are farmecul ei 64
5. O pasiune pentru crimă 87
6. Păcatele tatălui 111
7. Războiul testamentelor 131
8. Şi vremea e ca să ucizi 156
9. Crima ca afacere 176
10. Sânge şi gafe 196
11. O hotărâre de Anul Nou 213
12. Trei bărbaţi grăbiţi 230
13. Şarlatan de Halloween 248